

A CLOSE TRANSLATION OF THE  
SANSKRIT DRAMA  
JANAKEE  
PARINAYOM.

ജാനകീപരിണയം

മലയാളനാടകം.

കൊച്ചി. സംസ്ഥാനത്തെ ബഹുമാനപ്പെട്ട  
അപ്പീൽകോടതി വകിൽ  
ചിറകൂർ ചമ്പത്തിൽ  
ചാത്തു കുട്ടി മണാടിയാർ  
സംസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു ശ്ലോകത്തിന്നു ശ്ലോക  
മായും, വാക്യത്തിന്നു വാക്യമായും, മലയാള  
ത്തിൽ ഭാഷാന്തരപ്പെടുത്തി  
“കേരളകല്പദ്രുമം” അച്ചുകൂട്ടത്തിൽ  
അച്ചടിപ്പിക്കപ്പെട്ടത—മറന്നത്.  
തൃശ്ശിവപേരൂർ,  
[കോച്ചി—൧൦൦൦]

PRINTED AT THE K. K. D. PRESS  
TRICHUR. 1888.

[ALL RIGHT RESERVED]



A CLOSE TRANSLATION OF THE  
SANSKRIT DRAMA  
**JANAKEE  
PARINAYOM.**

ജാനകീപരിണയം

മലയാളനാടകം.

കൊച്ചിസംസ്ഥാനത്തെ ബഹുമാനപ്പെട്ട  
അപ്പിൽകോടതി വഴിയിൽ  
ചിറൂർ ചമ്പത്തിൽ  
ചാത്തു അട്ടിമനാടിയാരായാൽ  
സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു ശ്ലോകത്തിന്നു ശ്ലോക  
മൊഴി, വാക്യത്തിന്നു വാക്യമൊഴിയും, മലയാള  
ത്തിൽ ഭാഷാന്തരപ്പെടുത്തി  
“കേരളകല്പദ്രുമം” അച്ചുകൂട്ടത്തിൽ  
അച്ചടിപ്പിക്കപ്പെട്ടത—എന്നത്.  
തൃശ്ശിവപേരൂർ.  
[കോപ്പി—൧൦൦൦]

PRINTED AT THE K. K. D. PRESS  
TRICHOOR. 1888.

[ALL RIGHT RESERVED]

# പി റി ക ട .

സംസ്കൃതം ഇംഗ്ലീഷ് മുതലായ ഭാഷകളിലുള്ളപ്പോലെ നമ്മുടെ മലയാളഭാഷയിൽ വായിക്കുന്നവർക്കു സുഹൃത്തായ നാടകാദി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എത്രയും ചുരുക്കമായിരിക്കുന്നതും എല്ലാഭാഷകളും പരിഷ്കരണത്തെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള ഈ കാലത്തിലും നമ്മുടെ മലയാളഭാഷ ബാല്യാവസ്ഥയെ കൈവിടാതിരിക്കുന്നതും മലയാളികൾക്കു ഏറ്റവും വ്യസനകരമാണെന്ന ഞാൻ പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

പേർപറഞ്ഞ സ്ഥിതിയിൽനിന്നു സ്വച്ഛമായ ഒരു നിവൃത്തിയെങ്കിലും ലഭിക്കേണമെന്നുള്ള വിചാരത്തോടു കൂടി സംസ്കൃതത്തിൽ നിന്നു എന്നാൽ കഴിയുന്ന ചിഹ്നത്തിൽ ഇങ്ങനെ മലയാളത്തിൽ ഭാഷാന്തരപ്പെടുത്തപ്പെട്ട ഈ അനുകീർത്തിയനാടകം എന്റെ ഉദ്ദേശത്തെ കേവലം നിഷ്പ്രയോജനമാക്കാതെ കേരളീയന്മാർ സ്വീകാര്യോദ്യമായി തീരുന്നതായാൽ ആ സ്വീകാരം എന്റെ ഈ ശ്രമത്തിന്നു വിജയമായി ഒരു പ്രതിഫലമായി തീരമെന്ന ഞാൻ വിചരിക്കുന്നു.

എന്നാൽ കവിതാവിഷയത്തിൽ ഏറ്റവും എളുപ്പത്തെ കൊടുക്കുന്ന അനേക ഭാഗങ്ങളും പലവിധ പദങ്ങളും ഉള്ള സംസ്കൃത ഭാഷയിൽ മഹാകവിയായ ശ്രീരാമദളഭിഷിക്താൽ രചിക്കപ്പെട്ടതും “നാടകാന്തം കവിതാം” എന്നുള്ളതുകൊണ്ടു കാവ്യം ചമ്പു മുതലായ പ്രാസംഗങ്ങളേക്കാൾ എത്രയും ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടുള്ളതായ ഒരു നാടകത്തെ കവിതാവിഷയത്തിൽ അനേകവിധ നിബന്ധങ്ങളും ജാതുകപാലെ പദങ്ങൾ ലഭിച്ചാൽ വളരെ പ്രയാസവും ഉള്ള മലയാളഭാഷയിൽ സ്വല്പബുദ്ധിയായ ഞാൻ ഭാഷാന്തരപ്പെടുത്തിയതുകൊണ്ടു ഇതിൽ അത്യാവശ്യമായി ചില സംസ്കൃതപദങ്ങളെ ഉപയോഗിക്കേണ്ടിവന്നുപോയതാണെന്നും, പ്രമാണതാലൊരൊരു ഇരിയിൽ വല്ല തെറ്റുകളും പണിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആയത ആത്മന്തരവ്യമല്ലെന്നും വിചാരിപ്പാൻ അവകാശമുള്ളവരായ മഹാജനങ്ങൾ ഇതിലുള്ള ദോഷങ്ങളെ എല്ലാം ക്ഷമിക്കുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

എന്ന ഗ്രന്ഥകർത്താ.

കെ ഓ മ്പി

✽ ഏറ്റിയ തമ്പുരാൻ ✽

തിരുമനസ്സി ലെക്കായി

ഈ ജാനകീവരിണയ നാടകത്തെ

സമർപ്പണം (DEDICATE) ചെയ്യേണ്ടതിന്നു

അനുവാദമുണ്ടാകേണമെന്ന ഗ്രന്ഥകർത്താവിനാൽ

ചെയ്യപ്പെട്ട അപേക്ഷയ്ക്കു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു

കല്പിച്ചയച്ചു മറുപടി.

ചമ്പത്തിൽ ചാത്തുക്കുട്ടി—

ചില അസൗകര്യങ്ങളാൽ ജാനകീവരിണയതർജ്ജമയെ ആദ്യ ന്തം അവിച്ഛിന്നമായി സംസ്കൃതത്തോടൊത്തുനോക്കുവാൻ നമുക്കു കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിലും ഭാഷപ്പെടുത്തുവാൻ വളരെ പ്രയാസമുള്ളതായി തോന്നിയ പലഭാഗങ്ങളേയും തെറ്റുനോക്കിയതിൽ അത്ഭുതത്തിനും മറ്റും വ്യത്യാസമില്ലെന്നു തന്നെ ജാല സന്ദേശനാടകത്തിൽ നിന്നും അധികമായി ചില രുണനാമങ്ങൾ പ്രാസങ്ങൾകൂടി പ്രയോഗിച്ചു കണ്ടു വളരെ സന്തോഷിക്കുന്നു. അത്ഭുതത്തിനും ദേഹ വരോന്മയം, കവിതാഭംഗി കാര്യത്തേയും, ഭാഷയെന്നു പേരും മുക്കുംലും സംസ്കൃതവദനത്തെ പ്രയോഗിക്കുകയും ചെയ്യാത്തേയും, ഒരു സംസ്കൃതഗ്രന്ഥത്തെ ഭാഷപ്പെടുത്തുക ശക്യമാണെന്നു നമുക്കു ഇതിന്നുമുമ്പിൽ വിചാരിച്ചിട്ടില്ലെന്നിരിക്കട്ടെ. ഈ തർജ്ജമയെ പല ഭിക്ഷകളിലുമൊത്തുനോക്കിയതിൽ നമ്മുടെ ഭൃഷ്ടിയിലകപ്പെട്ടതായ ഭാഷമുള്ള സ്ഥലങ്ങളും ഭാഷാബലം എത്രയും തുച്ഛങ്ങളാണെന്നു.

ഈ പുസ്തകത്തെ നമിക്കായി DEDICATE ചെയ്താൽ കൊള്ളാമെന്നുള്ള അപേക്ഷയെ നാം വളരെ സന്തോഷത്തോടുകൂടി സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

എന്നു പറഞ്ഞു

ഏറ്റിയ താമര

൧൯൨൨-ാം-നു

✽ രാമവർമ്മ ✽

TO  
HIS HIGHNESS  
**RAMA VURMAH**

ELIA RAJAH OF COCHIN  
THIS HUMBLE ATTEMPT  
AT  
MALAYALAM TRANSLATION  
IS  
WITH KIND PERMISSION  
MOST RESPECTFULLY DEDICATED  
BY  
HIS HIGHNESS' MOST LOYAL SUBJECT  
THE TRANSLATOR.

ഇഥാശാക്തിമതിരാജാ  
ഈ മലയാളപരിഭാഷാനാടകത്തെ  
ബഹുമാനപ്പെട്ട  
ഏകാമി എളിയ തമ്പുരാൻ  
തിരുമനസ്സിലെ തൃപ്പാദത്തിൽ  
അനുവാദപ്രകാരം  
സവിനയം സമർപ്പിക്കുന്നു.  
എന്ന തിരുമനസ്സിലെ ഭക്തിയുള്ള  
പ്രഭുക്കളിലൊരുവനായ  
പരിഭാഷകൻ.

ഈ ചുമട്ടുകളിൽ ഉള്ള വിശേഷ അടയാളവിവരം.

൧. \* ഇത ശ്ലോകത്തെയോ, ശ്ലോകാംശത്തെയോ കാട്ടുന്നതാണ്.
൨. ( ) ഈ അടയാളത്തിനകത്തു നൽകിയിട്ടുള്ള രസങ്ങളേയും, പ്രയുക്തികളേയും മറ്റും കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.
൩. [ ] ഇതിനകത്തുള്ള 'ആത്മഗതം' എന്നത വിചാരത്തെയും, 'സ്വകാര്യമായിട്ട്' എന്നത സ്വകാര്യമായിട്ടെന്നെയും, 'പ്രകാരം' എന്നത മേല്പറഞ്ഞ രണ്ടിലേതെങ്കിലും കഴിഞ്ഞശേഷം വെളിച്ചമായി പറയുന്നതിനേയും അറിയിക്കുന്നു.
൪. — ഇത മൊളുടെ ചേരിനശേഷം കണ്ടുമ്പോൾ അയാൾ പറയുന്നു' എന്നു (രണ്ടും, മൂന്നും അടയാളങ്ങൾ നിശ്ചയോജനങ്ങളാകത്തക്കവിധത്തിൽ) വിചരിക്കണം. ഇതു തന്നെ ഒരു വാചത്തിന്റെശേഷം കണ്ടുമ്പോൾ ആ വാക്യം മുഴുവനായിട്ടില്ലെന്നു മർമ്മവചംകണ്ടതാകുന്നു.
൫. — ഇത രണ്ടാൾക്കുമിടയിൽ സംസാരിക്കുമ്പോൾ മറ്റൊരാൾക്കു മുമ്പേ വിധമായത്ഥം പറിക്കുന്ന വാക്കുകളെ കാണിപ്പാൻ അതുകളുടെ താഴെ '൪-ാംകാഗത്തുള്ള ഗദ്യങ്ങളിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ പദ്യങ്ങളിലുള്ള വാക്കുകളുടെ താഴെ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത ആ പദ്യങ്ങളുടെ വൃത്തനാമത്തെ അറിയിപ്പാകുന്നു.
൬. ഈ അടയാളത്തിനുള്ളിൽ മൂന്നാംകാഗത്തിൽ എഴുതിട്ടുള്ളത മൂലത്തിലില്ലാത്തതാകുന്നു.
൭. † ഇത ആറാം അങ്കത്തിലുള്ള അന്തസ്സാദകത്തെ സംബന്ധിച്ച അണിതവാക്യം, പ്രവേശം മുതലായ സങ്കല്പത്തെയും ചേർത്തിട്ട് കാണിപ്പറയുന്നതാകുന്നു.

മറ്റുള്ള അടയാളങ്ങൾ സാധാരണങ്ങളാകയാൽ അവയെ ഇവിടെ കാണിക്കാതിരുന്നതാണ്.

ഈ നാടകത്തിൽ ചിലസ്ഥലങ്ങളിൽ ആരംഭിച്ച ഒരു ശ്ലോകം അദ്ധ്യക്ഷനെന്നതിന്നുമുമ്പായി മറ്റൊരുശ്ലോകം ആരംഭിച്ചവ സാന്നിദ്ധ്യംകാകയാൽ ആ സ്ഥലങ്ങളിലും ആരംഭിക്കുന്നത് അനുസരിച്ചു നമ്പ്രകൾ ഇട്ടിരിക്കുന്നതും, സ്ഥലച്ചുരുക്കത്താൽ നമ്പ്രകൾ ഇട്ടില്ലാത്ത ചിലശ്ലോകങ്ങളുടെ നമ്പ്രകളെ മുമ്പിട്ടുള്ള ശ്ലോകനമ്പ്രകൾക്കു അറിയിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

# ജാനകീപരിണയം.

മലയാളനാടകം.

ശിവദ്രാഗണമഃ.

- ഒന്നുണ്ണുറിയവേദവംശ്യധുകുടിപ്പാനോബ്രമസ്രീകച  
കുന്നിന്നൊട്ടിയചന്ദനപ്പൊടിയുടപ്പാനോരസാലെന്നപോൽ.  
മന്ദംചൊല്ലിയയംകലൻമുമളീനാദംമുദാകേട്ടവെ  
വന്നിട്ടമ്മിന്നെന്നമേപടഗോപാലൻറകാൽപാതുവേ. (എ)

അത്രയുമല്ല

- 'കൊന്നപ്പൊടിനീക്കിനിന്നടികളിൽച്ചേർത്തിടിനേൻയാവകം  
നന്നായ്ക്കുമതുതടച്ചുമലമേൽനിമ്മിച്ചുപത്രാംകരം!  
ഇന്നിസൈപമേയേകളിക്കുക' ചിടിച്ചെന്നോതുമാളീജനം  
തന്നെക്കണ്ണനക്കൊണ്ടടിക്കമഗജാപലിക്കണന്നിമ്മളെ. (ഊ)

(നാദിയുടെഅവസാനത്തിൽ 'സൂത്രധാരൻ' മുൻമാഗത്തുനോക്കിട്ട)

- എല്ലാശാസ്ത്രമറിഞ്ഞമോഹമതസിദ്ധന്തത്തെല്ലാംധരി-  
ച്ചല്ലാസേനവിളങ്ങിനുകവിതാസാരംഗ്രാഹിച്ചോറാവും!  
ചൊല്ലാൻമുള്ളൊരുസന്ദേശമാമിതുസൽപണ്ണത്തിനാൽപട്ടുമാ-  
മെല്ലാമാലചിവന്ദ്രമാശ്രിതജനശ്രേയസ്സിനുമേതുവാം. (ഊ)

അതിനാൽ ധ്യാനിക്കത്തക്ക സൽഗുണങ്ങളാൽ പൂർണ്ണമായിരിക്കുന്ന മേഘ സഞ്ജനസദസ്സിനാജ്ഞാണ്ട അൻ കലക്രമത്താൽ സിദ്ധിച്ചിരിക്കുന്ന അഭിനയവിദ്യയെ മേതാചാതുര്യമതപ്രകാരം ഉദ്യോഗം കാണിച്ചു എന്നെ കൃതാർത്ഥനാക്കുന്നുണ്ട.

(ആകാശത്തിൽ ചെവിക്കൊടുത്തിട്ട)

അല്ലയോ സഭാവാസികളേ! നിങ്ങൾ ഏതുപറയുന്നു?

- 'സന്ദർഭത്തിൽസമളത  
യെന്നല്ലതുമ്മത്തിലുംരസംപാരം!  
ചെന്നൊരുപതുതാനോടുക-  
മിന്നുഭവാനഭിനയിക്കത്തക്കവേ' || (ഏ) എന്നൊ.

ആശ്ചര്യമാശ്ചര്യം! \* ചിത്തമെന്നതേതരിക-  
ലഞ്ഞിയെന്നാചതികളെ ।  
സത്തുകൾക്കുമേടിപ്രായ-  
മൊത്തതുമ്മൈവകല്പിതം ॥

(൫)

(അണിയറയ്ക്കുനേരേ നോക്കിട്ട) ആര്യേ! ഇവിടെവരു.  
(നടീ പ്രവേശിച്ചു) ആര്യ! ഇതാ ഞാൻ വന്നിരിക്കുന്നു.  
സൂത്രധാരൻ—മാന്യന്മാരായ ഞം സഭാവാസികളുടെ കല്പന  
കേട്ടിപ്പോ?

നടീ—(ദീപ്തശ്വാസത്തോടു കൂടി) കേട്ടു. കേട്ടു. എന്നാൽ  
അങ്ങയുടെ സഭാമുദ്രിപ്പത്രനായ “കുളാരംഗം” വിവരം ചെ-  
ല്ലെന്നായി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന എന്റെ പുത്രിയായ “ക-  
മലിനിയെ” ഞ്ഞുനായ “മഹാമായ” എന്ന കശീലവൻ വ്യാജത്താ-  
ൽ കുളാരംഗന്റെ വേഷം ധരിച്ച അപഹരിപ്പൻ പോകുന്നതാ-  
യി കേൾക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു കമലിനിയുടെ മനോരമം എങ്ങി-  
നെ നിവിശ്ലസമായി ഭവിക്കുമെന്ന ഞാൻ വ്യസനിക്കുന്നു.

സൂത്രധാരൻ—ആര്യേ! വ്യസനിക്കേണ്ട, ഞാൻ “ബ്രാഹ്മ-  
ബല” എന്ന നടനെ കമലിനീകുളാരംഗത്തോടു വിവാഹം നട-  
ത്തുവാൻ മദ്ധ്യസ്ഥനായി നിയമിച്ചിട്ടുണ്ട്.

\* കുളാരംഗത്തവന്റെ രൂപമന്ത്ര-  
നളവായിട്ടില്ലാത്തതാണിപ്പോൾ ।  
കുളാരംഗം വിദ്യയിൽ പടുതപം  
കളവല്ലെന്നു തന്നെ വർത്തിക്കും ॥

(൬)

അതിനാൽ ഞം സഭയെ സന്തോഷിപ്പിക്കുവാനായി ഭവതി  
ഞം വസന്തകാലത്തെത്തന്നെ ഉദ്ദേശിച്ചു സംഗീതം ആരംഭിക്കും.

ഉദ്ദേശം- \* തൻകൊക്കിനാൽ തളിക്കൊത്തിയടുത്തുവാഴും  
ചെങ്ങൊക്കിലത്തെയനുസ്യത്യമേനകുങ്കി ।  
മാക്കൊമ്പിലേമ്പകയിൽ വണ്ടു കളെസ്വപക്ഷ-  
വൻകാറിനാൽ ദൂതമകാറിമിച്ഛിട്ടു ॥

(൭)

നടീ—അങ്ങിനെയാകട്ടെ എന്നാൽ മാന്യന്മാരായ ഞം സഭാ-  
വാസികളുടെ കല്പനയ്ക്കു അനുരൂപമായ നാടകം ഏതാണെന്ന ഞാ-  
ൻ ആലോചിച്ചിട്ടും അറിയുന്നില്ല.

സൂത്രധാരൻ—(ചിരിച്ചു) ഭവതി അങ്ങനെ മറന്നുവോ? ഇ-  
യ്യുടെ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട “ജാനകീപരിണയം” എന്ന നാടകത്തെ  
ഭവതിക്കു അഭ്യസിപ്പിച്ചിട്ടില്ലേ?



നടീ—(സന്തോഷത്തോടു കൂടി) ഭാഗ്യത്താൽ അങ്ങനെ എങ്ങനെ ഇപ്പോൾ രാജ്യപ്പെടുത്തി. സമുദ്രത്തിൽനിന്ന ചന്ദ്രനെന്ന് പോലെ മഹാനുഭാവനായ “യജ്ഞരാജ” ഭീക്ഷിതരിൽനിന്നു തരവിച്ച “രാമഭട്ട” ഭീക്ഷിതരെല്ലാ ആ നാടകത്തെ നിർമ്മിച്ചത്?

സുര്യധരൻ—ഏതെങ്കിലും! ഭവതി പറയുന്നത സംസ്കൃതനാടകത്തെ കുറിച്ചല്ലേ? ആ നാടകത്തെത്തന്നെ മലയാളികളുടെ വിനോദത്തിനായാണ് “ചമ്പരത്തിൽ ചാത്തുക്കുട്ടി മനാടിയാർ” മലയാളത്തിൽ ഭാഷാന്തരപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞത അതിനെക്കുറിച്ചാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ- മലയാളികൾ അധികമുള്ള രംഗസദസ്സിൽ അതിനെത്തന്നെയാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്.

നടീ—(രാജ്യത്തോടു കൂടി) ഓ! ഞാൻ തൊറി ധരിച്ചുപോയി ആർ! എന്നാൽ അന്യന്റെ കവിതയെ മറ്റൊരു ഭാഷയിൽ ആക്കുന്നതുകൊണ്ട് രംഗ കവിത എന്നതാണ് ഒരു യോഗ്യത സിദ്ധിക്കുന്നത്?

സുര്യധരൻ—ഇതിനെ പറയരുത്!! ഒരു ഭാഷയിലുള്ള കവിതയെ മറ്റൊരു ഭാഷയിലാക്കുന്നതുതന്നെ പ്രയാസമാണ്. വിശേഷിച്ചും സംസ്കൃതഭാഷയിലുള്ള കവിതയെ മലയാളഭാഷയിലാക്കുന്നത് മഹാ പ്രയാസം തന്നെ.

നടീ—ആർ! മലയാളഭാഷയിൽ കവിതയ്ക്കു എന്തുകൊണ്ടാണ് ഇത്ര പ്രയാസം?

സുര്യധരൻ—(ചിരിച്ചു) കേൾക്ക! കവിതാവിഷയത്തിൽ-

\* മനോരഞ്ജനം യുദ്ധം പദങ്ങളിൽ വിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ചേർത്താൽ പിന്നിൽ ചേർത്ത വിശേഷണങ്ങളുടെ മുൻ ചേർത്താൽ വിശേഷ്യങ്ങളെ പിന്നെ പ്രാസമനുസരിച്ചു വേർതിരിച്ചു വെക്കുന്നതിനാൽ കേരളഭാഷയിൽ കവിത പോലല്ലായ്കയാൽ ദുഷ്ടം. (പ്ര)

നടീ—ശരിതന്നെ- പ്രയാസമുള്ള പ്രശ്നത്തിയാണെല്ലോ യോഗ്യതയ്ക്കു കാരണം? :

സുര്യധരൻ—കണ്ടാലും ഇപ്പോൾ-

\* ശ്രീരാമവൻ ചരിതവണ്ണനായാൽ ചവിത്രം  
പാശം പ്രവസമിതമാകവിയോ പ്രസിദ്ധൻ ।  
നേരേവസിപ്പവരിലത്രരസജ്ഞരല്ലാ -  
താമരളഭാഗ്യപരിണാമമിതൊക്കെയും മേ ॥ (ൻ)

അതിനാൽ ഭവതി ഗാനം ചെയ്യാലും.

നടീ—അങ്ങിനെതന്നെ- (എന്ന ഗാനം ചെയ്യുന്നു)



- കാതകളിഹചാത്തുനൂ  
 കൂനതലതിൽ ബകളപ്പുപ്പു മാലകളെ !  
 കാതനസുമതാനത്തിൽ  
 ശ്രാന്തിയകറുത്തതൽഗന്ധം ॥ (൧൦)
- അത്രയുമല്ല \* സുമതശ്രാന്തകളാകിയ  
 തരണികൾമന്ദംതണുത്തുജനലൂടെ !  
 വരമെന്തവായുവിന്നശ്രമ  
 ഹരണനിമിത്തസ്സതിക്കുണ്ഡം ॥ (൧൧)
- വേറെ ഒന്നുകൂടി—(എന്തപകുതിപാഞ്ഞു, ചേടിച്ചുവിറയ്ക്കുന്നു)  
 സുത്രധാരൻ— \* നിൻഭംഗിയേറുന്നൊരുപാട്ടുലും  
 സ്തംഭിച്ചുകൊണ്ടിസ്സുവോണിടുന്നു !  
 ഡംഭംനടിക്കേണ്ടൊരുനീയുമെവ  
 കിംഭീതികളൊണ്ടുവിറച്ചിടുന്നു? ॥ (൧൨)

നടീ—അങ്ങ കാണുന്നില്ല. ഇതാ ഒരു രാക്ഷസൻ ഇവിടത്തുവന്നു വരുന്നു. അതിനാൽ ഞാനെങ്ങനെ ഭയപ്പെടാതിരിക്കുന്നു? (എന്ന മരൊരോടത്തു ചെല്ലുന്നു)

സുത്രധാരൻ—(നോക്കിട്ടു) ആയോ! ഭയപ്പെടേണ്ട! രാവണാൻചരനായ സാരണൻ്റെ ചേഷ്ടയെ ധരിച്ചു രംഗത്തിലെക്കു വരുന്ന ഇവൻ എന്റെ സോദമിത്തോടായ നടനാണ്. അതുകൊണ്ടു മേൽ വേണ്ടുന്ന പ്രവൃത്തികൾക്കു നമ്മളും തയ്യാറായിരിക്കുക. (എന്ന രണ്ടുപേരും പോയി)

✽ ഇങ്ങിനെ പ്രസ്താവന. ✽



(അനന്തരം സാരണൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

സാരണൻ—(നേരേനോക്കി സന്തോഷത്തോടുകൂടി)

സുകലദേവസുതന്മാരാരും വന്ദിക്കപ്പെട്ട പാദപത്മങ്ങളോടുകൂടിയ “രാവണ” മഹാരാജാവായ സ്വാമിയാൽ വർത്തമാനം അറിവായ്ക്കായി മിഥിലാപുരത്തിന്നു അയയ്ക്കപ്പെട്ട “ശുകൻ” ഇതാവരുന്നു.

(ശുകൻ പ്രവേശിച്ചു) ആയുനായ സാരണനെ.

സാരണൻ—തന്നോട കളിച്ചിട്ടുള്ള കാര്യംസംഗമമെന്തൊ?

ശുകൻ—അതെല്ലാം ഞാൻ പറയാം. അങ്ങിപ്പൊരാ എവിടെക്കാണ് പുറപ്പെട്ടത്?

സാരണൻ—മാരാജാവായ എന്നോട കളിച്ചു.

ശുകൻ—എങ്ങിനെ?



സാമന്നം - “യാഗദൂഷിയിടുന്ന ഒന്നിച്ചു ചൊക്കു നാലായ  
 യ സീതയെ ജനകരാജാവു പുത്രനായി നൽകുന്നതായി കേൾവാ  
 നു. അവളെ ഇനിക്കുവേണ്ടി ജനകരാജാവുനിന്നു നീചെന്നു ചൊ  
 ലിക്കണം” എന്നു.

ശുഭൻ—ആയുധം! അപ്രകാശമിടുന്ന മഹാരാജാവിനു  
 പേലം മറച്ചുനിൽക്കി അപ്പൂവായി ഒരു വിനയം അർപ്പിച്ചി-  
 ടിരുന്നു.

• വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായി കഴിഞ്ഞുപോയവർക്കുവേണ്ടി പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കി പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യും. വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായി കഴിഞ്ഞുപോയവർക്കുവേണ്ടി പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കി പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യും. വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായി കഴിഞ്ഞുപോയവർക്കുവേണ്ടി പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കി പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യും.

സമരണൻ—അയ്യോ,

[ 002 ]

നോട്ടസ്—സീറോ ബാധിതനായ വയസ്സ് ൧൩.൦൦ മു.പി.൧൩.

സ്വമനസ്സാ—പറയു.

ശേഷം—

[illegible]

സമാനൻ—(കോപഭരതാദി ചിരിച്ചു)

[.rʏ]

കുലത്തിന്റെ വൈചര്യം അതുതന്നെ. നല്ലതെ സംഗതികൾ സമൃദ്ധം അകമൽ കൂടും എന്നല്ലേ?

[illegible]

സാരണൻ—എന്നാൽ ചുറ്റുമുള്ള ഈ മേഖലയിൽ നിന്നും നമ്മുടെ വിപ്ലവത്തെ നട്ടെങ്കുമെന്നു തോന്നി വന്നുവന്നു. എങ്കിലും നമ്മുടെ ഉദ്ദേശ്യം എന്താണെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ വിശദമായി ചർച്ച ചെയ്തെടുക്കുന്നതാണ്. അതിനാൽ, അതിനുള്ളിൽ ഉള്ളവർക്കു മാത്രമേ അറിയാം.

ഇക്കാര്യം—നവീൻ ചൗധരി, എറണാകുളം.

សរុបគ្រប់គ្នា—៣០.៧៩៣ កម្រិត ២២







സാരണൻ—(നോക്കുന്നോക്കി നാത്തുതഞ്ചൊട്ടടി) വിചാരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആദ്യമായ താടകയെ കാണുവാനുള്ളൊരു ഇടവേളം—  
 \* കാണാത്തതുകൊണ്ട് മേലുചാത്തിയ കച്ചാലാതത്തിനാൽ നിശ്ചയം വേരടത്താട്ടിയ മോശം സലോഹകുടുംബം പാതപാതങ്ങളാൽ.  
 ഘോരം ചിന്തിച്ചു നോക്കേണ്ടതിനായി വേദം പഠിച്ചു നോക്കൂ—  
 നാമാന്തിയവയ്യക്കൾ ചിന്തിച്ചു കാണുക അത് നിന്നെ നന്നാക്കും  
 (അനന്തരം മേൽപ്രകാരമുള്ള പ്രവേശനം കൂടി 'താടക' പ്രവേശിക്കുന്നു).

സാരണൻ — (അരികിൽ ചെന്നു) ആദ്യ! ഞാൻ നമസ്സരിക്കുന്നു.

താടക—സാരണനെ, എന്നാൽ നിന്റെ സ്വന്തം വിഷയം.

സാരണൻ—എവിടെക്കായിട്ടാണു പുറപ്പെട്ടത്?

താടക—വിശ്വാമിത്രനുമായിട്ടുണ്ടു ബന്ധുവായും ശിഷ്യനായും യുദ്ധിക്കുന്ന ചന്ദ്രശേഖരനായ നാലാളിടയിലും, ശിഷ്യനായും രാജാക്കന്മാരുടെ അടുത്തു കിട്ടുന്നതായും 'താടകം' എന്ന പേരിൽ പേരുകേട്ട ചന്ദ്രശേഖരനായിട്ടുണ്ടു.

സാരണൻ— (ചിരിച്ചു) അതിനാലാണെന്നു ആ വിശ്വാമിത്രൻ ഉപായം കേൾക്കുന്ന. ആദ്യ! നാലാണെന്നു പ്രായം പറഞ്ഞ സിന്ധവന്മാരുടെ വിധാനം നമുക്കു വേണ്ടി ഭരതന്റെയും വിശ്വാമിത്രന്റെയും ഉപായമാണു.

താടക—എന്തിനായിട്ടു പ്രായം പറയുന്നു?

സാരണൻ — മേൽപ്രകാരം സിന്ധവ ചേരിക്കണമെന്നു വിചാരിച്ചു.

താടക—ഇതിനെക്കുറിച്ചു നിന്റെ ചന്ദ്രശേഖരൻ വേണ്ടി ഞാൻ തന്നെ അനുകൂലമായിട്ടു ചെയ്യുവാൻ.

സാരണൻ—ഇതിനെ വേണ്ട!

- ജനകനെയും ബലരാജനെയും ചിന്തിച്ചു നോക്കി വേദം പഠിച്ചു നോക്കൂ.
- ജനകൻ പരിവർത്തിതനായും ചന്ദ്രശേഖരൻ—
- ചന്ദ്രശേഖരൻ പരിവർത്തിതനായും സലോഹനം ॥ (11)

- എന്നുമാത്രമല്ല • വേദത്താൽ പുണ്യമായി നോക്കുന്നതാൽ കാശിയിലുള്ള ചന്ദ്രശേഖരൻ പരിവർത്തിതനായും സ്വീകരിക്കുന്നതാൽ വിശ്വാമിത്രൻ പരിവർത്തിതനായും ചന്ദ്രശേഖരൻ പരിവർത്തിതനായും ചന്ദ്രശേഖരൻ പരിവർത്തിതനായും ॥ (12)

എന്നാൽ ഇതിനെ (എന്നു നോക്കിയിട്ടു പറയുന്നു).



താടകം—(നൃത്തം ചെയ്തൊടുക്കി) മണ്ണി! നീയില്ലേവര നല്ല വണ്ണം ആലോചിച്ചു.

• ഇവിടമെങ്കിൽസീതാ

മാവണമടകയ്യിലാകുന്നതും ;

ആവതുമിങ്ങുചരിച്ചാൻ

ചാരിച്ചവരെപ്പരിച്ചുതന്നാചിതം " (൧൩)

നടന്നും മരിച്ചതും അവന്റെ അനുചരന്മാരോടുകൂടി രാത്രിയിൽ മാർഗ്ഗമന്ത്രിയുടെ കിടന്നാമ്പുന്ന ആ ചാരിച്ചതെ സംഭവിച്ചതും. നീയും പരമാർത്ഥത്തിൽചെന്ന ചാരിച്ചതെവെനെ പുറപ്പെട്ടിടം.

(എന്നു പോയി)

സാരണൻ— • അടലിപ്പുറംപ്രാപ്തനായെ-

നടന്നതിനാൽതാടകത്തുണയായി ।

പടവോടേതവിചാരിച്ചു

പട്ടവാരംമാർ ചെന്നൊരുമയൊന്നും (൧൩) (എന്നുപോയി)

ഏ ഇതിന്റെ പൂർവ്വംഗം :-



(അനന്തരം വിദ്യയാചനാനാടം സാരണനാടംകൂടി രാവണൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

രാവണൻ—

• മരണാശിപതിക്കുന്നവന്റെയും മറ്റും മരണമരണമെന്നും കേൾക്കുന്നവൻ തന്നെയാണെന്നും ചെന്നുവന്നവനെക്കൊണ്ടും । കാരണവായുവെന്ന് പ്രമേണകയത്തുപ്രവേശിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ ധാരാളമായൊരു പ്രവചനം കേൾക്കുകയുണ്ടായല്ലോ. (൧൪)

എന്നുമാത്രമല്ല,

• മേലാന്റെ ശൈവഭക്തനെന്നു പറയുന്നവന്റെ പിൽപിതാവായ അന്നിശാകരനെപ്പോലെയൊരു മോശാശാസനത്തിൽ പ്രവേശിച്ചിരിക്കുന്നു. (൧൫)

സാരണൻ—മരണമരണ! മരണമരണമെന്നു ധ്വനിക്കേണ്ട.

• മരണമരണമെന്നു വേറെപ്പാൻ ചെന്നുചെല്ലുകയുണ്ടെന്നുവന്നു ।

ഇന്നുചെല്ലുകയുണ്ടെന്നുവന്നു

നന്നുമാർഗ്ഗമുണ്ടെന്നല്ല. (൧൫)

(൧൫)



വിദ്യാർത്ഥിമാർ— (രോമാഞ്ചം അടക്കം) [ആത്മഗതം]  
 ലിക്ചറായതോടുകൂടി കേൾക്കുന്നവർക്കും, അതുപോലെ മറ്റൊരു  
 ജാതിയിൽനിന്നും ആരും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. [പ്രകാശം]

- രാമൻ തന്നിലൂടെ വരുകയില്ലെന്നും തന്റെ മോനിന്റെ രാമൻ കാമക്കുപറയുമ്പോൾ വേണ്ടതായി പറയുന്നില്ലെന്നും പ്രധാനമന്ത്രി പറഞ്ഞു.

പ്രമോദജനകപുത്രവർമ്മശാണനന്ദൻ [25]

നാമിടന്നാൽ തുടങ്ങുന്ന മാറ്റമു ചിത്രം പ്രാപിപ്പിച്ചാൻ സീതയെ .

രാവണൻ—എന്നാൽ അങ്ങിനെയാകട്ടെ, നിങ്ങളുടെ വാ  
ക്കിനെ ഞാൻ ലംഘിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ സാരണ! അൻ ചെന്ന യാത്ര  
പ്പോയി പൂർവ്വകഥിമാനത്തെ കണ്ടുവെച്ചു.

സാമന്തൻ—കല്പനാചാര്യ.

(എന്നപോലും പുസ്തകവിഭാഗത്തോടു കൂടി പ്രവേശിച്ചു)

മാനാജർമാരെ! ഇതാ വിമാനത്തെ വരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

**വിദ്യാഭ്യാസം—**

[illegible]

വന്നിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിൽനിന്നുകൊണ്ടാണു് ധാരാളമെന്നു് അറിയുന്നതു്

മുന്നമിട്ട സാക്ഷിമാരിൽ ഒരാൾക്കിടയിൽനിന്നും കേൾക്കുകയും ചെയ്തു. (7.൮)



(മാവന്നൻ വിദ്യജ്ഞിമാന്യരണന്മാരോടു കൂടി വിമാനാരോഹണത്തെ നടിക്കുന്നു)

സാരണൻ—കണ്ടാലും തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കണ്ടാലും.  
• യാനംപരവിതന്നുതെയെളിയിൽ ചന്നിട്ടുംവിടോ! വിവിരായ്  
ശിനാഭ്യന്തരമുള്ളിലാക്കിയിട്ടുകന്നിപ്പൊട്ടുമങ്ങോനിധി।

യാനംപരനവല്ലിതൻതളിരിട്ടുകിടന്നു കരൊപ്പമായ് [൩൦]  
വാനിതാസരണി. ബഹുമണിമയം സുദിപ്തമാസരത||

വിദ്യജ്ഞിമാൻ—ഇതിനെന്താണു ഇത്ര ആത്മഭയം? കൈ  
ലാസപദ്ധതിയെ നോക്കൂതന്നെ നോക്കുകയും ദേവനെന്ന വിടിച്ചു കാ  
രാശ്ചര്യമായിട്ടുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള മഹാമാന്യനിപുണനായ രാവ  
ണമാരാജാവിനെ

രാവണൻ—(ആലോചിച്ചു)

• കൈലാസത്തിന്നുമുന്നിലെൻകരമ്പലം കാണിച്ചുതന്നാകൂടി-  
സ്താപനമുണ്ടെന്നു നവയുഗലാലം കാട്ടിപ്പോൻമന്നമെ।  
കോപംമരവരിനമാരവിവിന്നിട്ടു മോളമസരതാശ്ചരി-

കാലംകൈലാസനാടുകാട്ടണമിതൊക്കട്ടിലമെന്നെല്ലൊ(൩൧)  
സാരണ! അതിനാൽ ഞം വിമാനം വേഗത്തിൽ ഗമിക്കട്ടെ.

സാരണൻ--മഹാരാജാവേ! ഞം വിമാനം അതിവേഗത്തി  
ൽ പൊങ്ങുന്നതിനെ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കാണുന്നില്ലേ.

• യാനംവേഗനപൊങ്ങുന്നതു വലകളോടൊത്തതാണെന്നോടും  
വാനംപൊങ്ങുന്നപോലുംവെള്ളാസമമാമാ? അത്ചൂഴ്ചമി।  
വാനനാൽതാഴുന്നതാലും, തടവിനകരെന്നിത്തന്നുള്ളപ്പോഴാപരാത്രി  
താനുംതാനെന്നയാത്രീരലമതിലഭയംപോലെയും, കണ്ടുകൊൾക

വിദ്യജ്ഞിമാൻ—ഓരോ അതിവേഗമുള്ള വിമാനത്തിന്റെയും  
ഒരു കൽകൊണ്ടുതന്നെ ഞാനും പരിപതപാപത്താൽ പരിപൂർണ്ണത  
ലായും മനോഹരതയുമുള്ള പലവിധ വൃഷ്ടസമൂഹങ്ങൾകൊണ്ടു  
നല്ല മാഗവും തലകുറിക്കപ്പെട്ടും, അതിശാന്തതയോടെ പക്ഷിമൃഗ  
ഗണങ്ങളാൽ പൂർണ്ണമായി സമീപമാണെന്നതാൽ ചൂഴ്ചപ്പെട്ടും, പ  
ണ്ണമോടിമിക്കുന്നു ഈ വിശ്വാമിത്രാശ്രമസ്ഥാനത്തെ പ്രാവി  
പ്പോവാ? ഏതുതരമെന്നാൽ-

• മൊല്ലാൻകൂടിയകലൈകീനദിയിൽ ന്വെള്ളംലയത്താഴ്ച-  
ക്കല്ലു കൈകളുതെരിച്ചിതാനിമ്പുചോറ്റാണിരകളെത്തളിർ  
മൊല്ലുന്ന, ദമനംപക്കിമളിയിൽകുന്ന, പീലാവശം- [൩൩]  
പല്ലി തെണ്ടു കരുന്നമ്പ കൊണ്ടിരവലിമുറ്റുന്നു കാട്ടുന്നകരം

രാവണൻ—(ആശ്ചര്യത്തോടുകൂടി- സാരണനോട്)



• ആകണ്ഠനീമിലാഴുംമുനികളുടെഭടാഭരമാടുന്നാനന്ദം  
 കോകപഥപഞ്ചരൂപേട്ടിച്ചുഴറിനസ്പിശങ്ങിപ്പിച്ചിട്ടിരിക്കുകയാണി.  
 ആകാശംവിട്ടുറങ്ങിടണമവനിവിവിപ്പുട്ടുകമ്പരഗന്ധസ  
 സ്സാകംകാററുവീഴുന്നതുജനകസുതാശ്വാസസന്തോഷമോടും []

സാരണൻ—മഹാരാജാവേ! അഭിപ്രായംചോലെ ഹംവിമാനം ഇറങ്ങി. അതുകൊണ്ടു നമ്മളും ഇതിൽനിന്നു ജനസഞ്ചാരമീനമായും മനോഹരമായുമിരിക്കുന്നു ഹം കൌശികീനദീതീരത്തിലിറങ്ങുക. (ഏല്പാവയും വിമാനത്തിൽനിന്നു ഇറങ്ങുന്ന ശാലിനടിക്കുന്നു)

രാവണൻ—നോം വരുന്നതുവരെ ഹം വിമാനം ഇവിടെത്തന്നെ അടുത്തുതാഴിയിക്കട്ടെ.

സാരണൻ—ഇനി നോം ഹം പ്രദേശങ്ങളിൽ തിരസ്സണിവിട്ടുകൊണ്ടു ദോഷത്തെമാറിച്ച സഞ്ചരിക്കേണ്ടതാണ്. എങ്ങെന്നാൽ-

• മരവിളിമൃഗത്തോലുംകൊമ്പിൽധരിച്ചുചുവട്ടിലായ്  
 പരിചൊടുപുലിത്തോലുംഭാസനങ്ങളുമാണിഹ.

മരണിമറിറഞ്ഞെങ്ങുംഭംഗ്രാവിളങ്ങുകമുലയായ്

കരുതുകിതുതാൻവിശ്വാമിത്രശ്രമപരമോത്തമം || (൩൫)

രാവണൻ—സാരണൻ പറഞ്ഞതു ശരിയാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ- ഇവിടെത്തെ ജനശൂരിയെ നോം ഇവരോടൊത്ത് ഹം കേണ്ടതാണ്.

(വിട്ടുജയിപ്പാൻ കണ്ണടച്ചു രിരസ്സണിവിട്ടുയെ പ്രാണിക്കുന്നു)

രാവണൻ—സമിത്തുകളേയും ദേകളേയും കയ്യിൽ പിടിച്ചു സമീപത്തിൽ നോക്കിക്കൊണ്ടു ഞെട്ടു ബ്രാഹ്മചാരികൾ ഇവിടുത്തന്നെ വരുന്നു. ഇവരാണോ?

സാരണൻ—ഇവർ വിശ്വാമിത്രമുനിയുടെ ശിഷ്യന്മാരായിരിക്കുന്നു.

(അനന്തരം ഞെട്ടു ബ്രാഹ്മചാരികൾ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഒന്നാമൻ—അയ്യോ! എന്തൊളളിയിരിക്കുന്നു കലപതിയായ വിശ്വാമിത്രമാരപ്പി അഗ്നിശരണത്തിങ്കൽ അഗ്നിപരിചരണത്തിന്നുളളോണ്ടു എന്നു നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഞാൻ ഹം കൌശികീതീരത്തിൽനിന്നു സമിത്തുകളേയും ദേകളേയും എടുത്തുകൊണ്ടുപോകുന്നു. (എന്നു ചുറ്റി നടക്കുന്നു)

രണ്ടാമൻ—ജനകമഹാരാജാവിന്റെ പുരോഹിതനായ ശതാനന്ദമഹർഷിയുടെ കല്പനയായ് ഞാൻ സമിത്തുകളേയും ദേകളേയും സമ്പാദിച്ചു ജനകമഹാരാജാവിന്റെ വാസസ്ഥലത്തെക്കുറേക്കുന്നു.

(എന്നു ചുറ്റി നടക്കുകൊണ്ടു)

സമര! സത്യവ്രത! ജനകമഹാരാജാവിന്നു ഇനി എത്രനാൾ



ഓം വിശ്വമിത്രാശ്രമത്തിൽ താമസമുണ്ടു? പറയൂ.

സത്യവതർ—നാഗചെപ്പൻവിചാരിച്ചെന്നു ഞങ്ങളുടെ കയ്യടുവിന്റെ അവളുമണ്ണാനമുമാത്വം കൈവസാനിക്കുന്നതുവരെ.

രാവണൻ—സാരണ! വിശ്വചിത്രന്റെയും ശതാനന്ദന്റെയും ശിഷ്യനാണിവർ. അവരിനാൽ ഇവർ വിശ്വാസത്തോടുകൂടി സാംസാരികനായിരുന്ന നോം മനുജൻ്റെയെന്ന ഭക്തിപാദക.

സാമനന്ദൻ—മരവാങ്ങാമെ! വ്യക്തിത്വപരൻ തിരുവല്ല രണ്ടി  
വ്യക്തിത്വപരനായെ തിരുവല്ല രണ്ടി കാണുന്നില്ല? പിന്നെ  
നോം മരഞ്ഞുനില്ക്കുന്നതെന്തിന?

മാവണൻ—(സന്തോഷത്തോടുകൂടി) വിദ്യയുടെ മഹത്വവും സമുത്തമം തന്നെ. ഭനങ്ങൾ നമ്മെ ക്ഷണത്തില്ലാത്തമാത്രമല്ല, നമ്മുടെ വാക്കുകളെ കേൾക്കുന്നതുമാത്രമല്ല.

വിദ്യാഭ്യാസം—മഹാനാഭാവം! നമുക്കു ധൈര്യത്തോടുകൂടി സമ്പാദിക്കാം.

രണ്ടാമൻ—സദയം സത്യവ്രത! യോഗവിദ്യയും ചെയ്യുന്ന രാജാക്കന്മാരുടെ ഇടയിൽവെച്ചു വിശ്വാസികളാകുന്നതിന്നായി എന്തിനെന്നാണു യോഗമുരംഭിക്കേണ്ടത?

സത്യവ്രതൻ—സഞ്ച ദേവന്ദ്ര! കേൾക്ക.

• പത്തൻസ്വർഗ്ഗത്തെനിർമ്മിച്ചുവധികതപോദേവപുനരാരോപേടി  
മെല്ലാത്തതല്ലാംവന്നുമുന്നിൽഗുണഗണമതുവാഴ്ന്നിടമിത്താപസന്റെ  
കയ്യാൽകാപത്തെതല്ലാംകെട്ടലഞ്ഞടനേസത്യലോകത്തിൽനിന്നി  
ങ്ങുത്തീർത്തതെന്നകയ്യാൽകുറമതുതടവിടൊണ്ടമോതിർത്തമനം

இந்த யோசனாவுமே மரம் தாபஸிவாங்கிவிடுகின்ற சாம்பி  
போயிருந்தார்களே தாங்களாநாளைக்கு எவ்வளவுதான்?

വിദ്യാലയം—സാരണ! പ്രാമുഖ്യമുള്ളവരുടെ വാക്കിനെ കേട്ടില്ലേ?

സമാനൻ—ചിത്രകർഷ്ടനെന്നയാണു മഹാമാജാവ ആ വിശ്വാമിത്രനെയെ ഏതുക്കവാൻ പദ്ധതിധമായാപ്രയാഗങ്ങൾ ശീവമുള്ള മാരിചനെ നിശ്ചയിച്ചു.

വിദ്യാഭ്യാസം—ചരത നന്നായി. പുനരുകാലത്തെപ്പറ്റി—

● മേരിക്കാർഷേപ്രചാരകമാർക്കുതന്നെ-

**സ്വാമിജിയിൽനിന്നും ചെട്ടിയടയ്ക്കായി കൈമാറിയ പത്രം.**

സ്മിതിപ്പിച്ചുകാണണമെന്നു വിചാരിക്കുക.

ബന്ധി കിഷ്കന്മാരീചന്ദ്രനെയുമരകപാശേകീബലവാൻ॥ ൩൭

ഉപന്നതം— (സ്നാനം, ഉപനയനം, ഉപവിഷ്ഠി, വിദ്യാഭ്യാസം)



- നിമ്മാണപദ്ധതിയിലെ  
തനായയറിയുംഭവാനും  
സുപ്രഭാസമിതിയിലും  
സുപ്രഭാസമിതിയിലും (നവ)

ദേവപ്രസാദം—സ്നേഹിത! “മാരാതപണ്ഡി” എന്ന താൻ പ  
റഞ്ഞത ശരിയാണു. ഏതുതൊഴിലാണു നോക്കുക. കലപതിയാ  
വു ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അതൃപ്തമാണു.

- [illegible]

- **தேசம் தாழ்ந்ததால் உயர்ந்தவர்களைப் பார்த்துப் பணிவாய்**  
**தள்ளிச் செல்லவந்திருக்கிறது உயர்ந்தவர்களைச் சந்திக்கவேண்டும் !**

‘എന്നെ കാണുന്നില്ല’ എന്നായിരിക്കുമ്പോൾ നോക്കുന്നതുമാത്രമേ  
തന്നെ. കാരണമെന്തെങ്കിലും മറിമയിന്നായെന്നുറണിയിട്ടുവാൻ  
വിട്ടുപോകാൻ—ഈ ബ്രാഹ്മണശക്തി മാറിപ്പോകാൻ മായാപെ  
ലത്തെ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതിന്നുപിന്നെ പറയുന്ന.

സാമനന്തരം—ഇവിടെയെ- അതുതന്നെ 30 ചെറുതാണ്? എ  
ല്ലാജനങ്ങളും സ്വപ്നങ്ങളെ സ്മരിക്കും.

വിദ്യാഭ്യാസം—മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ  
 ഉണ്ട. നോക്ക-

- ചെന്നാ. തംഗ്രഹിയെ തെയനീശമെന്ന, ചൊട്ടിച്ചു ചന്ത്രങ്ങളെ. -  
 കോന്നു തപിദകളെ. ചൊട്ടിച്ചു ചന്ത്രവെ, തനീനം വീട്ടുകവെ. |  
 പിന്നെത്താവസി കരകളിലുണ്ടു വെ. ചൊട്ടിച്ചു ചന്ത്രവെ. |  
 സ്വന്തം ചന്ത്രനയില്ലാത്തവതിനാളെന്നു ചൊല്ലേണം. |  
 സത്യവതൻ—ഇതുകൊണ്ടു തന്നെ നിർമ്മാണി യോഗം ചെ-  
 സ്സാൻ നിശ്ചയിച്ചുകൊള്ളു പ്രിയസഖനായ ദശമമഹാമഹാശാ-  
 നെ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ടു വരുവാൻ അയോദ്ധ്യയ്ക്കു ഏറ്റുന്നെളിയിലി-  
 കുന്നു.

സ്വാമന്നം—(രക്ഷാഭരണാഭ്യർത്ഥന)

- [illegible]

വിദ്വജ്ജിഹ്വൻ—സാരണ! ഭൂപനോയ ബ്രാഹ്മണക്ഷ്ടിമുട വാക്കിനാൽ നിന്മെന്തിന കോചിക്കുന്നു. വിശ്വചിത്രമനി ഇന്ദ്രാ ലോചനയുജ്ജ്വലനല്ലേ?

സാരണൻ—ചമുട്ടോടൻ മവാത്തരം വിശ്വചിത്രമനി സ്വാ മിന്മോട അലക്ഷിമുതിനെ നമൻ? ശിഷ്യൻകൂടി അറിയാതിരിക്കു ത്തതാവ സ്തം ആ മനി ഏന്തിനാഹി മറച്ചുവെക്കുന്നു?

വിദ്വജ്ജിഹ്വൻ— വേണ്ടുന്ന കാഴ്ചയുള്ള സാധിപ്പിച്ചാൻ സകൽനാണെന്നു തന്റെമേൽ സ്വദനത്തോൾക്കു വിശ്വാസ മുണ്ടാവാൻവേണ്ടി, തന്റെതന്നെ മനത്തിന്റെ? 'ഭനകരാഭാവ വിവാ ഹം നട്ടത്തുവാൻ മദ്യസ്ഥനായിട്ട വിശ്വചിത്രമനി'യെ നിന്മോടി ചിരിക്കുന്നു' എന്നു

സാരണൻ—(ചിരിച്ചു) കഥയിപ്പാത്ത ആ ഭനകൻ വിശ്വ ചിത്രമനിയെ ബലവാനാണെന്നുകൂടി മദ്യസ്ഥനായി നിന്മോടി ചിരിക്കുന്നു. അങ്ങ നോക്കു. വിശ്വചിത്രന്റെ വിക്രമത്തെ.

• ഭനകത്തിങ്കൽവസിച്ചു മറച്ചുവെക്കീടത്തക്കയ്ക്കാദിയാം  
സൈന്യംചാലമോടിപ്പൂർത്തമോടിമുൾപശ്ചാത്തക്കൊന്നമോടി  
സൈന്യത്തെടുത്തോടിവന്നുചാലൻചിത്രാതപസ്സിനമൻ  
ദൈത്യംപൂർത്തമുൾകൈശിരനവനാശനാമമാവിക്രമി?(൪൩)

ദേവവ്രതൻ— • ചൈതന്യകരവിസ്ഫിമൻ  
ചൈതന്യമർജ്ജിതനല്ലാപൻ ;  
അമ്മഹീപാലനങ്ങളത്ര  
ബ്രാഹ്മചാരികൾസംപ്രതം || (൪൪)

സത്യവ്രതൻ— • തന്മനസ്സിൽവെച്ചൊന്ന  
പ്രീതിയാമകുലങ്ങളുപോൽ ;  
ധർമ്മപ്രഭാവമെത്രാനന്ദം  
നിതിമാൻമുണവനവൻ || (൪൫)

താലണൻ—(അസ്മയയോടുകൂടി)ഏതുപറയുന്നു ബ്രാഹ്മണക്ഷ്ടി?

വിദ്വജ്ജിഹ്വൻ— മഹാശാലവെ! അങ്ങിന്നയാണ ഭനകൻ.

സാരണൻ—അറിയാലാണ സീതയ്ക്കു അവനിൽ അനന്തമാമു ണായത. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ സീതാവിവാഹത്തിനുവേണ്ടി അവന്റെ പ്രഥം ധർമ്മൻ മഹാശാലവ നിന്മോടിപ്പൂർത്തം.

ദേവവ്രതൻ—(തലകുലക്കൊണ്ടു) ഞാൻ അറിയും. ഭന കമഹാശാലവിന്റെ സന്നിധിയിൽ ഇരുവായ ശതാനന്ദമഹാർഷി 'മാമൻ' എന്നു പേരിന്ന അനുഗ്രഹത്താലായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗു ണങ്ങളെ പലപ്പോഴും വർണ്ണിക്കുകയുണ്ടു. ഏങ്ങിനെയാണാൽ-



- വീടൻ മണ്ണിറിയെപ്പറ്റി പഴയതാലാപൻ സമുദായനായനാലൻ  
 ധീരൻ ഗുപ്ത വിവരമിതൻ ശൈധനൻ ശാസ്ത്രപാരംഗതൻ :  
 പാലാതിനയെല്ലെന്തിനാലൻ സമുദായൻ സമുദായൻ  
 ത്രിമാനൻ ബഹുബലൻ വിജയൻ ശൈധനൻ ശൈധനൻ

രാജനാൾ—(രാജാജ്ഞാപുരസ്കാരി) (ആത്മരത്നം) ഇതിനെ  
 രാജനാൾ ഗുണങ്ങളെ വർദ്ധിപ്പിച്ച പാശ്ചാത്യരായിരിക്കുമെന്ന് പ്രകാ  
 ശം രാജാജ്ഞാപുരസ്കാരിയിൽനിന്നും രാജനാൾക്കുവേണ്ടി  
 രാജനാൾക്കുവേണ്ടി രാജനാൾക്കുവേണ്ടി രാജനാൾക്കുവേണ്ടി  
 രാജനാൾക്കുവേണ്ടി രാജനാൾക്കുവേണ്ടി രാജനാൾക്കുവേണ്ടി  
 രാജനാൾക്കുവേണ്ടി രാജനാൾക്കുവേണ്ടി രാജനാൾക്കുവേണ്ടി

വിദ്യാർത്ഥിമാർ—(നോക്കി ഭയപ്പെട്ടുകൊണ്ട്) നോക്ക! നോക്ക!

- തന്നെപ്പോലെയുള്ളവർക്കിടയിൽനിന്നും വേർതിരിച്ചു കൊടുക്കൽ  
 ഉന്നംവാസ്യവനാശ്ചര്യം. അതിനവനെക്കൊണ്ടുവേദമൊഴിവെന്നും,  
 എന്നാൽ ഉന്നംപകാരിയോ വിഭവ വാഴ്ചയ്ക്കുണ്ടാകുന്ന പ്രാപ്തം  
 ഉന്നൻകൈമലിമനോഭാഷണാശ്ചര്യം വർണ്ണിക്കുന്നതിന്നുണ്ടോ? [ ]

സത്യവ്രതൻ—മിത്രമൊഴുതൊന്നാണു ഏണനിധിരക്ഷ  
 രാമനിൽ സീതയ്ക്കു സ്വപത അനുരാഗം വേിച്ചതിനെ മനകരാധവ  
 ഭരിനനിചുത ഏണ ഞാൻ വിചാരിച്ചു.

സാക്ഷാത്—എന്നും മുമ്പത്തെ പ്രശ്നം സിദ്ധിക്കുന്ന ദൃഷ്ടാന്തം ശ്രദ്ധാനു-  
 സരണ മാനദണ്ഡം സിദ്ധിക്കുന്നതിനായിട്ടുള്ളതല്ല. മറ്റൊരു പ്രശ്നം സിദ്ധിക്കുന്നതിനായിട്ടുള്ളതല്ല. മറ്റൊരു പ്രശ്നം സിദ്ധിക്കുന്നതിനായിട്ടുള്ളതല്ല.

നാടോടിയിലുണ്ടായ കലണ്ടർ.

කාමරයේ ඇති සියලුම භාණ්ඩ

മി.ജി.എസ്.എസ്. ലൂ. 325/7/1960 (32)

വിദ്യയ്ക്കിടപാൾ—(ഭാഗവതം പ്രകാരമുള്ള) വിദ്യയ്ക്കിടപാൾ  
 പ്രകാരമുള്ളതാണ്. ഇതിലുള്ളതെല്ലാം ഭാഗവതത്തിൽ  
 വിദ്യയ്ക്കിടപാൾ—(ഭാഗവതം പ്രകാരമുള്ള) വിദ്യയ്ക്കിടപാൾ

- സ്പോർട്സ്മാൻമാർക്ക്  
നേതൃത്വം നൽകിയിട്ടില്ല. മറ്റേതെങ്കിലും  
പ്രീമിയർ ലീഗ് കളിക്കാർക്ക് നൽകി  
കൊടുക്കുകയും ചെയ്യാൻ സാധിക്കുമോ? (മുൻ)

ഭവദ്യുതം—അതാണിതെന്നു. എന്നാൽ മൗനെല്ലി  
ശേഷം അധർമ്മത്തിന്റെ ഉത്ഭവത്തെക്കുറിച്ചു അന്വേഷിക്കേണ്ടതു  
ണ്ടെന്നു പറയുന്നതാണ്.

സമുദ്രവാർ—എന്തു തിരക്കു?

(2022-23 ൽ പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുള്ള അനുബന്ധം)





മലബാർ—(കോലത്തോടുകൂടി) ഭാഷനായ ഈ ബ്രാഹ്മണ കുടുംബത്തിൽ ജനിച്ചതായി പറയുന്നു. (എന്ന ഏഷ്യാറ്റിക് വിദ്യാഭ്യാസാലയത്തിൽ നിന്നായിട്ടു ഇരിക്കുന്നു)

വിദ്യാഭ്യാസ മന്ത്രി—മന: കൃപ: ഇത നീയറിഞ്ഞിട്ടില്ല.

- തന്നിട്ടുള്ള കടത്തിന്റെ വിവരം ചുരുക്ക ഉപയോഗം  
 ഭിന്നിപ്പിച്ചു താഴെ പറയുന്ന രീതിയിൽ പരിശോധിക്കുക.  
 കടത്തിന്റെ മൂല്യം ചുരുക്ക ഉപയോഗം ഉപയോഗിച്ച്  
 തന്നിട്ടുള്ള കടത്തിന്റെ മൂല്യം ചുരുക്ക ഉപയോഗം ഉപയോഗിച്ച് (5)

പാവനം - (വിനയത്തോടെ) നിമിത്തമിഹ! ഇതിനെ  
കൈയകത്ത്! സ്വാമിജിയുടെ ഛായാൻ സ്മരിച്ചു എന്ന് പറയു  
ന്നതാണ്? എന്നാൽ ആ സന്ദർഭം ഞാൻ പഠിക്കും. പക്ഷെ  
ഞാൻ കേൾക്കുമ്പോൾ തപസ്സു ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

- **சிவிகாட்சியை உயர்ந்ததற்காக -**  
 என்னை நாடும் உயர்ந்ததும் உயர்ந்ததாய் :  
 மூலம் புத்தியுடையதாய் :  
 என்னை உயர்ந்ததாய் :  
 என்னை உயர்ந்ததாய் : (10)

അവനുകൾ—സത്യവൽ തന്നെയാണല്ലോ? അവർ ഒരു വി  
ചിത് ജനനത്തിന് വഴനകത്തു നിൽക്കുകയും ചെയ്തു.

മാവുന്നതും—(ശോചനത്തോടു ചിരിച്ചു) എങ്ങനെയാണു മാനുഷരായി ഭവിക്കുക?

- മൂന്നാം ഘട്ടത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിലെ ഉപനയനാ-  
നയനായ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ ഉപനയനാ വകുപ്പിലെ ഉപനയനാ വകുപ്പിലെ ഉപനയനാ  
വകുപ്പിലെ ഉപനയനാ വകുപ്പിലെ ഉപനയനാ വകുപ്പിലെ ഉപനയനാ വകുപ്പിലെ ഉപനയനാ  
വകുപ്പിലെ ഉപനയനാ വകുപ്പിലെ ഉപനയനാ വകുപ്പിലെ ഉപനയനാ വകുപ്പിലെ ഉപനയനാ

സാക്ഷനർ—3 പേരുമായ ജനങ്ങൾ ചേർന്നുപോകാൻ പ്രയാ  
പണം അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

- [illegible]

സത്യവ്രതൻ—ദേവന്ദ്രന്ദ! മരിച്ചതി- ത്താൻ ചന്ദ്രൻമാരെക്കാൾ  
അവമാനത്തെ ഉടിച്ചെടുത്തു.

\* തന്നത്തുറ കരഞ്ഞാൽ സകലതും മോചനപ്രവാഹത്തോടു-  
 തൊട്ടൊരുപുഴയിലുവേണികൾ വലിച്ചുപോകുമെന്നു കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.  
 കന്നൽക്കുളി കടന്നുപോയി സമുദ്രം പ്രിയപ്പെട്ടവർക്കു നൽകിയ  
 മൃഗം പോലെയെങ്കിലും ചെന്നു ചെല്ലുമ്പോൾ മൃഗം പോലെയല്ലെന്നു പറയുകയും ചെയ്തു.

രാവണൻ—നോക്കൂ! പ്രിയപ്പെട്ടവരേ! താഴെ കാണുന്ന വാക്കുകൾ  
 വാക്കുകളാൽ കേൾക്കുക. താഴെ കാണുന്ന വാക്കുകൾ വാക്കുകളാൽ കേൾക്കുക.

ദേവനാഭൻ—താഴെ കാണുക. താഴെ കാണുക.

\* ദേവനാഭൻ—നോക്കൂ! താഴെ കാണുന്ന വാക്കുകൾ വാക്കുകളാൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.  
 താഴെ കാണുന്ന വാക്കുകൾ വാക്കുകളാൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.  
 താഴെ കാണുന്ന വാക്കുകൾ വാക്കുകളാൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.

വിദ്യാഭ്യാസം—നല്ലതല്ലേ! നല്ലതല്ലേ! വാക്കുകളാൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.

സാധനം—ഇവയെ മാനുഷ്യ ഇവയെ മാനുഷ്യ ഇവയെ മാനുഷ്യ ഇവയെ മാനുഷ്യ

രാവണൻ—\* വാക്കുകളാൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.  
 താഴെ കാണുന്ന വാക്കുകൾ വാക്കുകളാൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.  
 താഴെ കാണുന്ന വാക്കുകൾ വാക്കുകളാൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.

സത്യവ്രതൻ—നോക്കൂ! താഴെ കാണുന്ന വാക്കുകൾ വാക്കുകളാൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.

രാവണൻ—നോക്കൂ! താഴെ കാണുന്ന വാക്കുകൾ വാക്കുകളാൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.

സാധനം—താഴെ കാണുന്ന വാക്കുകൾ വാക്കുകളാൽ കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.



# ജാനകീപരിണയം.

മലയാളനാടകം.

രണ്ടാമങ്കം.

(അനന്തരം അത്രിശാമിനും അനന്തരനും പ്രവേശിക്കുന്നു)

അത്രി—അനന്തരേ! യാഗചെങ്കോൽ കാലിക്കുന്ന വിശ്വാസി  
ശ്രമമായി എന്നെ ക്ഷണിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഞാൻ ചെവി  
നോട്ടച്ചി പറട്ടാത്തതിന്റെ ആശ്രമപാത്രത്തെ പ്രാപിക്കയും ചെ  
യ്ക്കും. എന്നാൽ ജനകമാജാവിനോടു കൂടി ഇവിടെ വന്നിരിക്കുന്ന വ  
ശ്യയായ സീതയ്ക്കു നോം എന്നതാണു സമ്മാനമാണ്ണോടുകണ്ടത്?

അനന്തര—എന്റെ കയ്യിൽ ദേവന്മാർ തന്നിട്ടുള്ള പട്ടുവ  
സ്ത്രവും അംഗശാഗവുമാണല്ലോ. അതുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന കവസ്ത്രീ  
കൾക്കു യജ്ഞമാജ്ഞസാദികൾ എത്രത്താൽ കൂടിയും യോജിക്കുകയി  
ല്ല, നിസർഗ്ഗ സിദ്ധമായ ശീലവും പോകയില്ല.

അത്രി—ഇതു കൊള്ളാം. രാവണൻ ഭാഗ്യമുള്ള ചോദ്യം  
നായി ചെമ്പിയിരിക്കുന്നു എന്നു കേൾക്കുന്നുണ്ടല്ലോ.

(മുൻപാഗത്തുനോക്കിട്ട) നന്നായതായാലും കളയും ഉണ്ടാ  
കുന്നതുമായാലും കയ്യിലെടുത്തുകൊണ്ടു പോകുന്ന ഇവളാണോ?

അനന്തര—ഇവൾ ഭാഗ്യമുള്ള സമീപമായ സുചരിതയാ  
യിരിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു മന്ദഗാമി കൊ  
ണ്ടോ, കാനിനമായ വെയിൽ കൊണ്ടോ, സീതയ്ക്കു ഏതാലും സുഖ  
കൊടുക്കുന്നതാണെന്നു.

അത്രി—(ഭാഷയെ നടിച്ച്) മന്ദഗാമി കൊണ്ടു തന്നെ.  
എന്നുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഞാൻ സമാധിയായ് കണ്ടിരിക്കുന്നു.

• ബാലസീതാസുരസമൃദനോഽമാണെപ്പുണ്യം  
കാലകണ്ഠാശ്ചൈവമിനമവതന്നദയാജ്ഞാതൈഃ |  
ലീലാസ്താനാദികളിലുപേക്ഷയായാളിമാരാൽ  
പാലിക്കപ്പെട്ടവളാശ്ചൈവമിനമവതന്നദയാജ്ഞാതൈഃ || (പ)  
ഇതിശ്ച. ജനക സമീപത്തിലെ ഒരു തന്നെ നോം ഗമിക്കുക.

(എന്നു രണ്ടുപേരും പോയി).

• ഇതിനേ പൂർവ്വാംഗം.





സാരണൻ—മാരാശാദവ! സ്വപ്നമുദായം താമസമുദായം  
മനോഹരമാവിരിക്കുന്ന ഇത ക്ഷണികാശം ശേഷമല്ല, എന്നാൽ  
കിട്ടി ശേഷമുണ്ടെന്നുണ്ടെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

(പിന്നെയും അണിയറയിൽ)

ശ്രവൻകാമദേവ! പ്രിയജനത്തെ ചിത്രത്തിലൊരുപിരിയെ പ്രാ  
വശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടിട്ടു, അന്നത്തരം അതെപ്പോഴൊന്നു പറ്റാൻ  
പ്രാണനെ നൽകാം. അതിനാൽ ഒരു ക്ഷണനേരം ധരിക്കണം.

രാവണൻ—(കേട്ടിട്ടു) പ്രിയവിധാമത്തെ സമീപിച്ചാൻ കഴിവാ  
തെപ്പോഴെങ്കിലും ടീനയായിട്ടുണ്ടെന്നു കേൾക്കി വിചാരിക്കുകയാണു,  
സാരണ! എന്നാൽ ഇവളാണെന്നു നല്ലൊരു വെളിച്ചം വന്നുവന്നു.

• ഇവളുടെ ശബ്ദം കിട്ടിയിട്ടു

വിവശപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവനെപ്പോലെയാകാം.

ഇവളുടെ രൂപവും മാത്രമായ്

ഉപനമനോഹരമായിട്ടുണ്ടെന്നു (ന)

സാരണൻ—കല്പനപോലെ.

(എന്ന ചാനിനടന്നു വന്നു അതുതന്നെയാക്കി) മാരാശാദവ!  
ഇങ്ങനെ ശബ്ദിച്ചതാണെന്നു മോടത്തും മറ്റും കേൾക്കുന്നില്ല.

രാവണൻ—(ആശ്ചര്യത്തോടെ) അത് തന്നെ എങ്ങിനേ  
നോക്കി? ഓരോ മോടത്തും കേൾക്കില്ല, ഇങ്ങനെയൊരു പ്രതിപക്ഷം  
യ ആശ്ചര്യം തന്നെ.

(പിന്നെയും അണിയറയിൽ)

• അന്നത്തരം മോടത്തിച്ചും

നേരപ്പെടുന്നതേൻമാധിനയ്ക്കിടുന്നു.

സാരണൻ—പിന്നെയും ആദ്യപോലെ.

രാവണൻ—ആശ്ചര്യം! മോടിച്ചതാണു മോടം.

വിദ്വേഷിമാൻ—താഴെ സന്ദർശനം ആശ്ചര്യമൊക്കെയും  
മാരാശ്ചര്യം ഇന്നവിധമെന്നു നിശ്ചയിച്ചാൻ കഴിവാതെന്നാണുദ്യമം.

(പിന്നെയും അണിയറയിൽ)

• ഇന്നിയൊരുപതിമവിഷമൊ

എല്ലാവരും—(കേട്ടിട്ടു) നമുക്കു കാണുവാൻ പാടില്ലാത്ത ഒരു  
സ്രീ കാമവികാരത്താൽ കരയുന്നു നിശ്ചയം.

(മുന്നോട്ടുള്ളതും താമസിപ്പാൻതന്നെയും ചരിവെട്ടത്തുണ്ടാ  
ണു സുഖമിതാ' ഫലമെന്നുണ്ടെന്നു തിരസ്കരിച്ചു പ്രവേശിച്ചു)

തോഴി! ഇങ്ങനെയുള്ള ദുഷ്ടമാകട്ടെ പറയുന്നതേ!!

(അന്നത്തരം തളിർക്കിട്ടാക്കിയിരിക്കുന്നതൊക്കെ 'സീതാ' പ്രവേശിക്കുന്നു)

സീതാ— • പനിമതിസമകുഞ്ഞവക്ത്രദർശനസുഖമൊഃ (൭)  
(എന്ന മുച്ഛിക്കുന്നു)

സുചരിതാ—തോടി! ആശാസിക്കു മറ്റാശാസിക്ക.

(എന്ന താമരപ്പലകകൊണ്ടു വീശുന്നു)

രാവണൻ—

• മദ്യാക്ഷീ പ്രിയനക്ഷാരിമുഖധാവി ചാപിച്ഛന്തോമോമിച്ഛന്താ-  
നല്ലെങ്കിൽ സവിവീശ്രമാകമലിനീവത്രത്തിനാലതികേ ।  
ഇല്ലാത്തതോത്തയൊക്കിമെളക്കണ്ടിപ്പൊൻചാഗ്രമി  
ശൈല്യനാലതന്നെപൊട്ടിമെളക്കണ്ടാലാവാമെളവും (൮)

സാരണൻ—അവളെ കാണുന്നില്ല, സമീപെ കാണുന്നതു  
മുണ്ടു. ഇത അത്യായുധം രണ്ടു.

വിമുച്ഛിതൻ—കുമാരനിയ്യതും മനസ്സിലാക്കാം.

സുചരിതാ— ഹാ കാര്യം! കാര്യം! ഇവളുടെ സന്താപം അതി  
കലശലായിരിക്കുന്നു, അതുവൊണ്ടു ഞാൻ ചന്ദനത്തളിരുകുളുടെ  
മേന്മത്താൽ ഇവളെ നന്നാക്കാം.

(എന്ന കൈകൊണ്ടു ചന്ദനത്തളിരുകളെ കശക്കുന്നു).

രാവണൻ— • സുന്ദരിയുടെ സ്വഭാവം  
തന്നിലൊട്ടുചമിത്താളുകവെന്നു ।  
ഏകനോരോസമീകയ്യാൽ  
ചന്ദനത്തളിരൊക്കശക്കുന്നു (൯)

സുചരിതാ—(നന്നല്ല) തോടി! ഈ ചന്ദനമുറ്റാ നിനക്കു  
സുഖമായിരിക്കുന്നുവോ?

സീതാ—(വണിപ്പെട്ടാശ്ചര്യം) ഞാൻ ഏതുകാലം ഇങ്ങി  
നെസമീകളെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

സുചരിതാ—തോടി! നിന്റെ വല്ലഭൻ നാളെ വന്നെന്നു  
കേൾക്കുന്നു.

സാരണൻ—ആരണിയുടെ വല്ലഭൻ?

രാവണൻ— പുണ്യം ചെയ്തവനാമൊ അവനെന്നു.

സീതാ—ഇന്നു ഭീമിമുഗ്ദ്ധനായിത്തന്നെ നാളത്തെ ദിവസത്തി  
നെ അപേക്ഷിക്കേണ്ടതു.

രാവണൻ— • ഏവന്തല്ലെങ്കിലുംകൊണ്ടിടവതോ  
പ്രവൻ ദുസ്സഹംചാമടേ കന്നുചോമോട് ।  
അവൻധന്യനെന്നു കിഷ്കിന്ധനപ്പി-  
ന്നിവണ്ണമുഗ്ദ്ധാജ്ഞാമുപേക്ഷാമിമിത്തം (൧൦)



സുചരിതാ—തോഴി! ഇതിനെ വിചരിക്കരുതെ! ചിത്രത്തി  
ലേതപ്പെട്ട വല്ലഭനെ നോക്കിക്കൊണ്ടു മോരരു ദിവസം കഴിച്ചുചുട്ടു  
(അനന്തരം ചിത്രസാക്ഷാത്തട്ടെത്തി ശീലവതി പ്രവേശിക്കുന്നു)

ശീലവതി—തോഴി! ഇതാ ചിത്രപ്പവക. ഇതാ ചിത്ര സാമാ  
നങ്ങൾ. (എന്നു കൊടുക്കുന്നു).

സുചരിതാ—പ്രിയസ്ഥി! നീ ഭേദിയാ കൈയ്ക്കുപ്പെട്ട ചി  
ത്രമെഴുതു.

(സീതാ നാട്ടുത്താൽ ചിത്രം പ്രകാരം വാരി ചേർത്തു നോക്കിക്കുന്നു)

സുചരിതാ—തോഴി! നീയെന്തു വിചാരിക്കുന്നു?

ശീലവതി—സുചരിത! എന്താനുചൊല്ലാറുള്ളത്? സി  
ന്ധുതീരത്ത് എന്തൊരു മഹാനുഭവത്തെ മനസ്സ് കാണിച്ചു കൊടു  
ത്തുവോ അദ്ദേഹത്തിനെ തന്നെ.

സാരണൻ—മഹാമാനാവേ! ദേഹ്യത്താൽ തിരുമനസ്സുകൊ  
ണ്ടു വലിക്കുന്നു, പോകരുതേ! മഹാമഹാമൻ വിചരനസ്സുകൊ  
ണ്ടല്ലാതെ വേറെ ആരാണു്?

രാവണൻ—ഇന്നു് സന്ദേശം തന്നെ. ഇവിടുണ്ടു് താഴെ  
നോക്കുക.

സീതാ— • പെട്ടെന്ന് ലത്തറയെ വിട്ട്—

ഏതവിധം മഹാമഹാമൻ നോക്കിക്കൊള്ളൂ.!

ജഗദദിക്ഷണനേരത്തെ—

ത്തമിഴിൽ പുണ്യത്തിനക്കുന്നും. (൨൨)

(എന്നു പറഞ്ഞപ്പോ ചിത്രമെഴുതുന്നു)

രാവണൻ—

• നേത്രമെക്കുറിന്നാമദിവിദാരിവണമെഴുതാരി—

ചിത്രസാക്ഷാത്തട്ടെത്തി ശീലവതി പ്രവേശിക്കുന്നു.

ശീലവതി—മഹാമഹാമൻ നോക്കിക്കൊള്ളൂ.!

ചിത്രത്തിൽ പ്രിയനെക്കണ്ടു നോക്കിക്കൊള്ളൂ. (൨൩)

സീതാ—തോഴി സുചരിത! ലഭിക്കാത്ത അദ്ദേഹത്തിനെ പ്ര  
വേശിപ്പിച്ചു ചിത്രത്തിലേക്കു ചിത്രം നോക്കിക്കൊണ്ടു വന്നു. എന്തു  
മനസ്സു ലഭിക്കുന്നു. (എന്നു കല്പിച്ച് ചൊരിക്കുന്നു)

രാവണൻ—ഇവൾ കരയുന്നു നിന്ദയെ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ.

• സൂര്യമിതിമിശ്രമൊക്കെയും

തടവിനകം കരയുന്നുവോടു ചെന്നും.!

ചൊല്ലെഴുതുന്ന നാലുപാദങ്ങളും

പൊട്ടിപ്പിടുന്ന നാലുപാദങ്ങളും. (൨൪)

സുചരിതാ—ഹോ! കരവണ്ണ, അദ്വാനത്തിനെ നിനക്കു പ്രാസംകൂടത്തക്കതന്നെ വരിക.

(സീതാ ഭൂമിയിൽ ഇഴുപ്പു ചിത്രമെഴുതുന്നു)

രീപവതി.—[സ്വകരോടു ചൊല്ലി] തോടി സുചരിതേ! പ്രിയ സഖിക്കു അദ്വാനത്തിൽ ആഗ്രഹം അതികവശമാവുമായിരുന്നു. ഏതുതരക്കൊന്നാൽ—കവിതയെഴുതിയ ചോദനാപത്രത്തോടു വിചാരിച്ചിട്ടുണ്ടാകാം. വിനയപരിവേഷധാരകളുടെ വാല്യവര്യ സന്താനത്തോട് വിടന്നിരിക്കുന്ന നേത്രങ്ങൾക്കൊക്കെ നോക്കുന്നു.

സുചരിതാ—അദ്വാനത്തിനെ സ്വപ്നത്തിൽ എഴുതിക്കു കണ്ടു വെക്കാനാവിതെ ഏതെന്നൊരുങ്ങുന്ന പ്രവൃത്തിയെ ആഗ്രഹം.

രാവണൻ—(കേട്ടിട്ട്) മനസ്സു! നീക്കമൊന്നുമില്ലാത്തവരിൽനിന്നുവരിക വരിക! അങ്ങനെയൊരു കൂടി നോക്കുക.

സീതാ—(എഴുതി ചിത്രത്തെ നോക്കി) (ആത്മശങ്ക)

- ഗാത്രാഭിപ്രായം വെക്കുകയും കരവണ്ണയെ അടുത്തുവരുത്തുകയും ചെയ്തപ്പോൾ നേത്രങ്ങൾ നിറകൾക്കു കൂടി ചിത്രമെഴുതുകയും ചെയ്തു.
- മേൽനോട്ടത്തിൽനിന്നു കിട്ടിയ ചിത്രം കണ്ടുവെച്ചപ്പോൾ ചിത്രം വെക്കുന്നതായി വെച്ചു വെച്ചപ്പോൾ (അ)
- (സദാചാരത്തോടു കൂടി) ഇനി ഇവിടെ

- വില്ലാസത്തിൽ വെച്ചു തന്നെ ഗാത്രാഭിപ്രായം വെക്കുകയും ചെയ്തു.
- അപ്പോൾ നേത്രങ്ങൾ വെക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ നേത്രങ്ങൾ വെക്കുകയും ചെയ്തു.
- (എന്നു പിന്നെയും എഴുതുന്നു.) [മുറ]

രാവണൻ—(ചിത്രത്തെ നോക്കി ദീപാവലിസംവിട്ട്) [ആത്മശങ്ക] ഇങ്ങനെയൊരു വേദവധിയായിരിക്കുന്നു, മനസ്സു! നിന്റെ ആഗ്രഹം പൂർത്തിയായെന്നു.

സീതാ—(എഴുതി ചിത്രത്തിൽനിന്നു നോക്കുകയും ചെയ്തു തൊഴുതുകയും ചെയ്തു) ഹേ കരവണ്ണ! ഇപ്പോൾ—

- എഴുതി ചിത്രം വെക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ നേത്രങ്ങൾ വെക്കുകയും ചെയ്തു.
- അപ്പോൾ നേത്രങ്ങൾ വെക്കുകയും ചെയ്തു.
- അപ്പോൾ നേത്രങ്ങൾ വെക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്നു ചിത്രം വെക്കുകയും ചെയ്തു. ഹേ!—(എന്നു പറഞ്ഞു) ഹേ!—(എന്നു പറഞ്ഞു) ചിത്രം വെക്കുകയും ചെയ്തു. വെക്കുകയും ചെയ്തു.





- എന്തുംവേലമുണ്ടാകുമ്പോഴിതിൽതന്നിൽകലനിച്ചി-  
ല്ലംഗത്വംസമതാനുഭാവമതിനെക്കൊണ്ടുപോകാത്തതാവാം.  
ഇംഗ്ലാണ്ടിലുണ്ടായിരിക്കുകവിതിതോന്നിപ്പന്നംപോലും  
തുംഗാനന്ദമുടൻവളർച്ചിയിൽസമതാനുഭാവംകൊണ്ടിട്ടു (൧൦)

ശിവചരി—സുചരിതേ! ഞൻ ചന്ദ്രനും, പ്രിയസഖിയും  
കരകഷ്ടലബ്ധതരങ്ങളിൽ തന്നെയാണു നീ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള  
വരിയുടെ കൈകളിൽ വളകളെ ഇട്ടത. ആ വളകളെപ്പോലെയും  
വിശ്വാമിത്രമഹർഷി “ഇത്തുകളിൽ രാക്ഷസസ്വരൂപമാനമാവാൻ പാ-  
രമായിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു മഹത്തായിട്ടുള്ളതല്ല ജനാകിയുടെ ക-  
യ്യിൽ ഇടീക്കുന്നു” എന്നു പറഞ്ഞ നിന്റെ കയ്യിൽ, യന്നാക.  
(രാവണനും സാരണനും കേട്ടു തമ്മിൽതമ്മിൽ മുഖംനോക്കി).

വല്ലഭജിതൻ—(ചിരിച്ചു) കേൾക്കേണ്ടതാ കേട്ടു പറിയുന്ന  
ന്നതും മതിഞ്ഞു നമുക്കു കണ്ടാൻ പാടില്ലതെല്ലാമിപ്പോൾ ഇവൾ  
സീതയാണു, ഇവളാൽ ചിത്രത്തിൽ എഴുതപ്പെട്ട ഇവൻ രഹ-  
സമാണു.

രാവണൻ—സീത! തന്റെദാമൽ പ്രേമമുണ്ടെന്നു വിചാരി-  
ച്ചു ഗദ്യിക്കുന്ന നിന്ദനന്ദ രാമൻ ഇവൻ തന്നെയാ?

(കോപത്തോടുകൂടി ചിത്രത്താക്കിപ്പിടിച്ചു)

- ജനകതനയംപ്രേമത്തിന്നാസ്സഭംമേലാമലമ-  
ന്നവചനമൊന്നു കേൾക്കേണ്ടെന്നതെന്തൊരുവചനം!  
അരാധനാപരാനിരുന്നെക്കാൽവാൻനില്ക്കുന്നതാടകാ-  
തനയനിമിത്തംതന്നെക്കൊല്ലാത്തതിലിരിക്കേണ്ടതാ? (൧൧)

സാരണൻ—മഹാരാജാവേ! നോക്കു വിശ്വാമിത്രന്റെ കാ-  
വിനയത്തെ ഏകാന്തനാൽ ജാപൻ “രാക്ഷസസ്വരൂപമാണു” മെ-  
ന്നതൊന്നും പതിച്ചു വളകളെ ഇവൾക്കു കൊടുത്തില്ലേ, തിരുമന്ദിര-  
ക്കൊണ്ടു ഇവളെ കണ്ടാൽ ഉടനെ അപമാനിക്കുമെന്നു അവൾ ഭയ-  
പ്പെട്ടിരിക്കാം നിശ്ചയം.

വിശ്വജിതൻ—അത അങ്ങിനെ തന്നെ, ആ ഹൃദയ-  
ബ്രാഹ്മണൻ സമയംനല്ലേ.

രാവണൻ—(ആകാശത്തിൽ വിശ്വാമിത്രനെ ദ്രോഹിയാ-  
കോപത്തോടുകൂടി ചിരിച്ചു) ഹിട! ഏട! കൗശികാവധ!

- മഹിമയെന്നവെൽവാൻസുരപുരമെന്നിമ്മിപ്പുറംനടുക്കുവനി-  
ല്ലാമംഭരണമേകൊണ്ടുതിരുമന്ദിരവാൻതാടകാഹ്ലാസമെൽവാൻ  
ചോരകാപ്പാൻ ത്രിശങ്കയുണ്ടിടമരിപുവംഭാമനപ്പോരകാപ്പാൻ  
പൊതെന്നപ്രിയംചെയ്തിടമരിപുവംഭാമനപ്പോരകാപ്പാൻ (൧൨)



സാണൻ—ആ മരിപ്പന്നാന്റെ കളിക്കണം എന്നു പറയുന്നതൊന്നു അവൻ മരിച്ചപ്പോലെതന്നെ.

രാവണൻ—(ആശ്ചര്യത്തോടുകൂടി) അതിരിക്കട്ടെ, ജനകീയകാണാൻ ഉപായം ചിന്തിക്കൂ.

സാണൻ—ഞാൻ ഉപായം കണ്ടിരിക്കുന്നു.

രാവണൻ—(ഉത്സാഹത്തോടുകൂടി) ഏങ്ങിനെയാണു്?

സാണൻ—ഇങ്ങിനെ (എന്ന കാതിൽ പറയുന്നു)

രാവണൻ—(ചിരിച്ചു) കൊള്ളാം, ഞാൻ ആദ്യമായിട്ടു കേൾക്കുന്നതുപോലെ വളരെ വളരെ വാങ്ങാൻ നൽകിക്കൂ.

സാണൻ—അങ്ങിനെതന്നെ (എന്നു എഴുതി മുറിവേക്കും ധരിച്ചു പ്രവേശിച്ചു) ഓ! ഞാൻ അത്ഭുതപ്പെട്ടു വന്നതാണ്, വഴിനടന്നുള്ളപ്പോഴാണ് പരവശനായിരിക്കുന്നു, തന്നെത്തന്നെ കണ്ടതിലും വിശ്വസിക്കാത്ത വിശിഷ്ടകിലും എന്നെ ആശ്ചര്യപ്പെടിക്കുന്നു. (എന്നു മുറിയെ നൽകുന്നു)

വിദ്വേഷിതൻ—മഹാമാജാവി! സാണന്റെ കൈശ്വരനെ കൊല്ലാം.

• കടിയിൽകിഴിഞ്ഞുതുടങ്ങിയപ്പോൾ  
ജടകെട്ടിത്തലവിയെപ്പറ്റിയായിത്!  
നിടലത്തിൽനിന്നു മേൽമാണുക്കളിനെ  
നേടുവീട്ടിപ്പിടന്നുതുടങ്ങിയെന്നിതുനി. (൨൩)

സീതാ—(സംഭ്രമത്തോടുകൂടി) അത്ഭുതപ്പെട്ടുവന്നതാണ് അത്ഭുതപ്പെട്ടതും, അത്ഭുതപ്പെട്ടതും സൂചിതം! നീ ബ്രാഹ്മണനെ ആശ്ചര്യപ്പെടുന്നു.

സൂചിതം—(അത്ഭുതപ്പെട്ടു) ബ്രാഹ്മണ! ആശ്ചര്യപ്പെടുന്നു.

(എന്ന താമരയിലാകുന്നു വിളമ്പുന്നു)

മുനി—(കണ്ണുനീർച്ചു) കാണുന്നതാണു് എന്നിൽ വാത്സല്യമുള്ള നീ നിമിത്തമായിട്ടു ഞാൻ ജീവിച്ചു.

സൂചിതം—[ആശ്ചര്യത്തോടെ] ദൈവപുത്രൻ ബ്രാഹ്മണനെന്നു പറയുന്നു. [പ്രകാരം] അത്ഭുതപ്പെട്ടതാണ് എവിടെനിന്നു വരുന്നു?

മുനി—ദൈവമനുജാവിന്റെ പ്രവേശനം.

സീതാ—(സംഭ്രമത്തോടുകൂടി) അത്ഭുതപ്പെട്ടതാണ് അത്ഭുതപ്പെട്ടതാണ്?

രാവണൻ—(അത്ഭുതപ്പെട്ടോടുകൂടി) അതുകാ മരിച്ചതാണെന്നു കേൾക്കുന്നു.

സൂചിതം—ബ്രാഹ്മണ! ശേഷം പറയുക?

മുനി—എന്റെ നാമു വരുമു.

രാവണൻ—(ചിരിച്ചു) ശത്രുവിന്റെ വശത്തുനിന്നു പറയുന്നതു കേൾക്കുവെച്ചിരിക്കുന്നില്ലേ?

സീത—(ആലോചനയാലുള്ള) ഇദ്ദേഹം അനിവാര്യമാൻ കരുതിക്കൊണ്ടുവന്നതാണു (എന്നു വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.)

ശീലവതി—ദേവി! സുചരിത്രം! സ്ത്രീമാണെന്നു ധ്വജം കുടിപ്പാൻ കൊടുത്തു. ശോഭയുള്ള വാതിലുണ്ടു കേൾക്കുക.

(സുചരിത്രം അമരച്ചിലാമ്പിളിച്ച് നദീതീരത്തെ കൊടുവണക്കൊട്ടക്കുന്നു.)

മുനി—അവൻ സ്ത്രീകൾ തന്നെ മലഞ്ഞു കുടിക്കുകയല്ല.

സീത—(കണ്ഠീഭാഗത്തു കൂടി) ഈ സ്ത്രീമാണെന്ന് വ്യസനത്താൽ ജലപാനത്തിനുള്ളി മടിക്കുന്നു. അതിനാൽ പ്രിയനായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിഹ്നം ഉദ്യമിക്കുന്നതാണു വിചാരിക്കുന്നു.

മുനി—[ആലോചന] അവന്റെ മുമ്പുള്ള ചാവറയിൽ സ്ത്രീകളുള്ള വിശദചിത്രങ്ങൾക്കും [പ്രകാശം] നിങ്ങൾ പര്യടിക്കേണ്ടതാണു പ്രാമുഖ്യത്തോടെ സത്യവാചിപ്പം സ്ത്രീകൾ തന്നെ മലഞ്ഞു ഞങ്ങൾ കുടിക്കുകയല്ല.

സുചരിത്രം—സ്വാമിൻ! ശേഖരം പറയൂ.

സീത—ഇപ്പോൾ എന്റെ ഹൃദയം അഗ്നിയുടെയൊക്കെയോ അതല്ല തന്മിതിയൊക്കെയോ മറ്റു സ്ഥിതിയിലാണു.

മുനി—ഈ സ്ഥിതിയിലുള്ളതെന്നു കേൾക്കാൻ എന്റെ മേൽ പ്രിയമുള്ള മാതാപിതാക്കൾ വ്യസനിക്കും നിന്ദയും.

വിദ്യതലിപ്പൻ—(പരിഹസത്തോടുകൂടി) അവർ മാത്രമല്ല, വിചാരിച്ചേറും വരിച്ചിട്ടുള്ളതൊക്കെ രാജസുന്ദരോദ്യാവരണ വ്യസനിക്കും.

സീത—വളരെ വ്യസനിച്ചിരിക്കുന്നു എന്റെ ഹൃദയത്തിന്നു ഈ വാക്കുകളാണു ആശ്വാസദത്താണു?

ശീലവതി—ഇത്തരം രാജസുന്ദരാനുസൃതം, എന്തൊക്കെയാണു പ്രിയസ്വർഷ ഇപ്രകാരം വ്യസനത്തു ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നതെന്നു കേൾക്കുക പറയുന്നില്ല.

മുനി—(മുദ്രത്തോടുകൂടി) [ആലോചന] ഇവൾ എന്നു അറിഞ്ഞിരിക്കുകയാ, (ആലോചിച്ചു) അത്യാവശ്യമല്ല. [പ്രകാശം] ആശ്വാസത്തോടെ പ്രിയ സഖനാണു അവൻ.

രാവണൻ—(ചിരിച്ചു) സംശയമൊന്നുമില്ല, അവനെ കൊൽവാൻ ഒന്നാമതായി അവിടുത്തെല്ല.



സി.നാ—ഇതും ആശംസയ്ക്കായിരിക്കട്ടെ.

സുചരിതം—പ്രായാണ! ചരമ, ചരമ, ഇവടെ വന്ന കാ  
യ്ക്കുനതാണ?

தனி—ஹெல்பாம் நின்றுதான் பரமம் நின்று நாவளகை  
செய்யாதுமென்றுவருமா?

സ്മൃതം—[ആശംഭാസം] ഈ മന്ത്രി പ്രിയനായ അടുത്തതി  
ന്റെ അതി സ്നേഹിതനായ നിന്റേയും, ഭാവി നാലാണ ഇദ്ദേഹത്തെ  
പറയുന്നത്.

ശീലപതി—സരി! സച്ചരീത! മാവന്നാർ എന്നുതന്നെ?

ബാലനൻ—(കോപംത്തോടെ) ഓ! ഹൃദയ! നെത്രയൊതു  
തെന്ത ബുദ്ധി! ജന്മമുള നീ അറിയിച്ചു?

अनि—

• ശ്രീമദ്വേദാന്തസംഗ്രഹത്തിൽ വെളിച്ചപ്പെടുത്തുന്ന വേദാന്തവിഷയവിഷയം ചുരുക്കം ൧൦൦൦ മുതൽ ൧൦൦൦൦൦ വരെ വരുന്ന വിവിധവിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ.

[illegible]

സംവദനം—(മുഖം ചിരിച്ചു) വാട്ടുജനിയ! കേൾക്കേണ്ടത  
കേൾ.

വിദ്യാഭ്യാസം — അതുകൊണ്ടുള്ള വരുമാനം വളരെക്കുറവായിരിക്കുമ്പോൾ ധനികനായ വ്യക്തികൾ ഉപജാപനം കാര്യമായിട്ടുള്ളതാണ് പറഞ്ഞത്.

മാവുന്നതും—ഇതാ മാവുന്നതാണു പ്രസ്താവിക്കുന്നത്. കണ്ടാലും  
 തന്നെ അതിന്റെ ഇളവു മറ്റൊരു വേദം എന്നതും തദവിവാഹ-  
 ത്തിന്നുള്ളതും അതിനുള്ള പ്രസ്താവനകളായിരിക്കുന്നതും അതാ  
 ന്നെന്നാൽ അല്ലെങ്കിൽ അതിൽ സവിശേഷതകൾ തന്നെ വെളിപ്പെടുത്താ-  
 നികുന്നതും അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ തന്നെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതും

വിദ്യാഭ്യാസം—മനഃശാസ്ത്രം! സർവ്വജ്ഞാനം! സർവ്വ  
വൈദികത്വം!

\* ഗതിനമുടയംശത്തിന  
ചതിക്കുന്നവനെപ്പോലെയാകരുത്.

നാതിനാലിചെട്ടിയിൽ ചുറ്റും

உயிர்நலம் உண்டாக உதவுகிறது.

(200)









ഭയം എടുത്ത) ഇതാ യാവളുടെ വളകൾ ഇതാ ചിത്രപടം  
(എന്നു രാവണൻ കൊടുക്കുന്നു).

വിദ്യജ്ഞിമാൻ—മഹാമാതാവേ! കണ്ടാലും. രാജസാധനം  
കരണത്തോം പരിപിടുത്തി വളകളെയും രാശുപദം ഏഴുതപ്പട്ട  
ചിത്രപടത്തെയും.

രാവണൻ—

- നളിനാക്ഷിനിപിതയെ മറച്ചിരുന്നവൊൻ  
വളരണ്ടുമാരി പുതിനിറുത്താമിതം ।  
കുളവാണിമാനസഹരൈർഭാമനിയാ  
പൊളിയണ ചിത്രപടവുംവിനിശ്ചയം ॥ (൩൬)

സാരണൻ—വളരെ പാടുന്നതിട്ടുണ്ടാണു, ഈ വളകളെ ധരിച്ചതു കൊണ്ടു തിരഞ്ഞെടുക്കയും കാരണമില്ല.

വിദ്യജ്ഞിമാൻ— എന്നാൽ ഇതിനെ വിചാരിച്ചാൽ തന്നെ ശുഭമായി വെക്കണം ഇതിനാൽ ഏല്പാളെങ്കിലും വല്ല ഉപയോഗവും ഉണ്ടാകും.

(സാരണൻ കുറേകാരം ചെയ്യുന്നു.)

രാവണൻ—(ആലോചിച്ചു)

- മിത്രത്തെ വെച്ചിട്ടു മഹാമാതാ  
ഗാത്രം മഹാ നിശ്ചയം ധരിപ്പും ।  
രാശുപദമേണാൻ വെച്ചു നിശ്ചയാർ  
ധാത്രിസുതാവേച്ചി മഹാസവത്തെ ॥ (൩൭)

(എന്നു ഏല്പാവതം ചെയ്തി.)

❀ • ഇങ്ങനെ രണ്ടാമങ്കം. • ❀



ജാനകീപരിണയം.

உலவுநெடுநாடகி

ഭൂമിയിലെ ജീവികൾ.

(അനന്തരം മാധിവാർ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ജാമീയൻ—(നാമനാശം)

- \* പെട്ടെന്നു തിരിമാനമെടുത്തതോടുകൂടി ഏകദേശം  
 ഒപ്പമുണ്ടെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയുണ്ടെന്നു വെളിപ്പെട്ടതായതാണ്.  
 വടം ചാറിനുള്ളിലോടു ചേർന്നു നിൽക്കുന്നതിനുള്ള  
 ഒപ്പമിട്ടതിനെത്തുടർച്ചയായതായതാണ്. (2)  
 തിരുവതല! ഏകദേശമിട്ടുണ്ടെന്ന് വെളിപ്പെട്ടതാണ്.

**പുതുക്കുകയുണ്ടെന്നാൽ-**

- [illegible]

എന്നുവരുമെന്നുവരികിൽ,

- \* ബാണക്കരപ്പുഴ തുറന്ന് നഗ്നനായിത്തന്നെ വെള്ളം മലയാളം  
 ഭരണ പ്രകൃതിയിൽ വെള്ളം തുറന്ന് വെള്ളം വെള്ളം  
 ഏതാനും നാൾ ഇത്രയും വെള്ളം തുറന്ന് വെള്ളം  
 ബാണക്കരപ്പുഴ തുറന്ന് വെള്ളം വെള്ളം

(சோதாவழிமுறை)

ഈ അമ്മ താടകെ! ഈ ചുറ്റുപാടുകൾ! ഈ സമസ്ത ധർമ്മപണിയിൽ! നിനക്കുളളി ഹൃദയത്തിലായിട്ട് താപ്രകാശം വെച്ചു തെളുപ്പമാൻ പാടിപ്പോയ ദൈവകൃപിതം ഇതാ.



\* എ നാമെ! കരയുന്നതിക്കവിളികളെങ്ങോടോടൊന്നി  
(കോപത്തോടുകൂടി)

മുക്കുന്നപ്രിയക്കാരിമാരേവേ: അൻപിന്നെയിട്ടുകൊടു  
(വ്യംഗ്യത്തോടുകൂടി)

മുനിർത്തുന്ന ചെപ്പു കഴുതിക്കുമ്പിട്ട്യാം സുബാമിഭവാൻ  
(ചിന്താശ്വാസത്താഴ്ചി)

ഇന്നുവെപ്പു കാട്ടൂ! ചേയ്തു ചേയ്തൊന്നു നീയിവെപ്പാൻ  
 (അന്നത്തരം കാട്ടൂൻ പ്രവേശിക്കൂ)

കരളേൻ—ഘോരമരപടി ചുറ്റും ഹൃദയം  
 ദുരന്തോടിയുതുംതമാ :

64:00277462203000

പാഠകോദ്യാത്ഥിഭിമുഖേനഃ (൪)

എന്നാൽ രാജധാനിയായ പ്രാദേശപ്പെട്ട ആ ഭാഗീചൻ ജി വിഭാഗത്തോടു ഇല്ലാത്തതോ എന്ന തൊൻ അറിയിക്കുന്നില്ല.

പ്രൊഫ. കെ. കെ. ഗോപാൽ,

• பரந்ததிகைமகாபூர்திபிதரிஸாம்பலிபய்யம்

കരകഥ: മാതൃ അംഗണികളുടെ ഉദ്ദേശ്യം.

മെമ്മോറിയൽ പ്രകാരം അന്വേഷണത്തിന് തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

ശബ്ദം ചാർച്ചയ്ക്കു വിധേയമാകുന്നതായിട്ടുള്ളത് (൩)

ഭരണമയം മോറൂസെലാതിന്റെ അതൃപ്തിയെ സമുദൃതി  
ന്റെ തിരോധകളിലൊ വിന്നിരിക്കാം. അതിനാൽ ഞാൻ അ  
ദ്വാരത്തിനെ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയാണ് ഈ മോറൂസുതന്നെ പ്രാ  
വിഷ്ഠം ചെയ്തു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ,

[illegible]

എൻ.എസ്.എസ്.എസ്.

\* കുതിച്ചുയരുന്നവർ പ്രാദേശിക ഭരണത്തിന്റേതല്ലാത്തവർ  
പരിശുദ്ധമായ മനസ്സോടെയും സമഗ്രമായും പങ്കെടുക്കണം.

നാലുപേർക്കുവേണ്ടിയാണ് ഈ തീർത്ഥാടനം. അതിനാൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു വ്യക്തിക്ക് ഈ തീർത്ഥാടനം ചെയ്യാൻ കഴിയാതെ പോകാതെ എല്ലാവരും ചേർന്ന് വരികയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. (വ)

(മുൻപാഴ്ത്തുന്നതുകൊണ്ട്) ബുദ്ധനായവരായിട്ട് സമുദ്രത്തിൽ മുങ്ങിപ്പോയിവെന്നു പറയുക കഠിനമല്ലെന്നു. ഏതുതരത്തിലാണെന്നാൽ,

- അടിയുടയുടപുല്ലങ്കയ്യംതരിച്ചുമാകുമായ്  
 വടയുന്നനണവിട്ടുപോരിട്ടതിരിചൊരുചന്ദ്രൻ കഥം ।  
 ഭൂമിയിൽനാലുചെറുനാട്ടിനെക്കൊണ്ടിങ്ങുപ്രമാണമിതൻ  
 കടകുമാരിൽമാരിചന്ദ്രൻനിന്നിങ്ങുമാണിതൻ (൯)

മാരിചന്ദ്രൻ — (കൊളുനെകണ്ടിട്ടു ആത്മഭയത്തോടുകൂടി) കരാള! നീ ഭീവിച്ചിരിക്കുന്നുവോ എന്നാൽ അടുത്തുവോ എന്നെ ആചിംശനം ചെയ്യ.

കരാളൻ — ആർക്കുമാരിച! അങ്ങനെ ഭയപ്പെട്ടാൽ രാജാക്കന്മാർ ചോദിച്ചു. (എന്ന ബദ്ധ്യത്തോടുകൂടി ആചിംശനം ചെയ്യുന്നു.)

മാരിചന്ദ്രൻ — വേഗം! അങ്ങനെ ഏതുപറയട്ടെ.

- രാമൻതാനെന്നാലിത ബുദ്ധധർമ്മനിശ്ചിതമാരിചന്ദ്രനെന്നുള്ളിതെ-  
 ന്നാദോമിപ്പുന്നിവിസ്തർച്ചപ്പെട്ട പാപനവോദയത്തിൽനിന്നുപറന്നു ।  
 സാമ്രാജ്യത്തിൽവിന്നുനന്നുനിന്നിന്നു കാലാലലംഭാവമെ-  
 ന്നിമുക്കൊന്നവസർപ്പവുംപരിചിന്നോടൊന്നിച്ചുകഴുന്നതും (൧൦)  
 അനന്തരം,

• എന്നതൊക്കെയും വീഴുകൊണ്ടു ചിത്തമുറക്കേണ്ടതാകുമായ്  
 നന്നായ് പ്രകടമാക്കുന്നവരുമിന്നു മാർക്കുതലമുറപ്പെടുത്താൻ ।  
 എന്നെത്തൽക്കണമണ്ണിങ്ങുടിച്ചിടുന്നതൊക്കെയും ചോദ്യമേൽ  
 രാജാക്കന്മാർക്കുവന്നുപറഞ്ഞു നന്നായ് ചോദ്യമുണ്ടാക്കിയിട്ടു (൧൧)

കരാളൻ — നല്ലതാണുവെങ്കിലും! നല്ലത. നീ സത്യമാരി  
 കും രാജാക്കന്മാർക്കുവന്നുപറഞ്ഞു പ്രമാണത്തെ അല്ലെടുത്തെന്നു  
 നെ അറോളത്തിന്റെ അറുപത്തൊരു മാരിചന്ദ്രൻ രക്ഷിച്ചു.

മാരിചന്ദ്രൻ — (പ്രശ്നത്തോടുകൂടി) കരാള! ഏതുപറയട്ടെ.

- ഈ മണ്ണാഴി വന്നുതന്നു ചോദ്യമുണ്ടാക്കുന്നതാണെന്നു പറയും  
 ശ്രീമാൻ രാജാക്കന്മാരുടെ കരുണയോടുകൂടി വന്നുതന്നു  
 ഈ മണ്ണാഴി വന്നുതന്നു ചോദ്യമുണ്ടാക്കുന്നതാണെന്നു പറയും  
 സ്വാമി രാജാക്കന്മാർക്കുവന്നു ചോദ്യമുണ്ടാക്കുന്നതാണെന്നു പറയും (൧൨)

കരാളൻ — ആർക്കു! അങ്ങനെല്ല. ആ അടിയുടയുടപുല്ലങ്കയ്യം  
 ലവനാക്കുന്നതിലും അറുപത്തൊരു ചോദ്യമുണ്ടാക്കുന്നതാണെന്നു പറയും  
 കണ്ണും, എന്തു കാരണത്താൽ അറുപത്തൊരു ചോദ്യമുണ്ടാക്കുന്നതാണെന്നു പറയും  
 നന്നായ് നന്നായ് മാനുഷമായ ബുദ്ധിമാനിക്കൽല്ല. എന്നുമാത്രമല്ല  
 ആ മണ്ണാഴി വിശ്വാസ്യമായിട്ടു കണ്ടിരിക്കുന്ന ആ അടിയുടയുടപുല്ലങ്കയ്യം  
 കണ്ടിട്ടു ചോദ്യമുണ്ടാക്കുന്ന രാജാക്കന്മാർക്കുവന്നു ചോദ്യമുണ്ടാക്കുന്നതാണെന്നു പറയും  
 സിന്ധവീരന്മാരുടെ വിജയത്തെക്കുറിച്ചും. അതുകൊണ്ടു

**കൃഷ്ണ:** “നാമന്മാരായ രാമായണ്ഡലിപ്പൻ തേങ്ങിട്ടുണ്ട്” എന്ന  
പരിചയം—അതുകൊണ്ടല്ല വിശ്വാസിയുടെ മുമ്പാകെ ഉ  
ടഞ്ഞുവരുത്താനുള്ള അർഹതയോടെ വന്നതിനെ പറ്റി  
അറിയാൻ വന്നത്.

**കുര്യൻ—**തന്നെ ബുദ്ധിമുട്ടുന്ന അതിനാലാണ് കുഞ്ഞുവെ?

മാരീചൻ—(അപ്പം ബ്രഹ്മചാരിയ്ക്കു) ഇപ്പ.

കരാളൻ—എങ്ങനെയുണ്ടു്?

മുഖ്യമന്ത്രി—ഇതിനെ (എന്ന കാര്യം ചോദ്യം)

കമ്മീഷൻ—(ചിരിച്ചു) ബാക്കിലുള്ള ഉപദ്യോധികന്മാർക്ക് സാധിച്ചെന്നതാണ്, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ.

• അഭിപ്രായമാവാനാകി

ഇപ്പോൾ അടുത്തു ചാടിയെടുക്കണം.

தந்தைப் புகழையிட்டு

ഖൊപ്പംമാത്രം പ്രതിജ്ഞാത്തിൽ. (എൻ)

തന്നതും പട്ടാളക്കാരുടെയും മോചിപ്പിച്ച ശേഷമാണ്  
 ഈ ആശ്വസിപ്പിച്ചുകൊണ്ട ആ യാത്രികനോടുകൂടി വിശ്വാസ്യത  
 നിയ്ക്കും അനോദ്യുതനെന്ന തീർച്ചപ്പെടുത്തും. എന്നാൽ ആ മ  
 നിയുടെ സമീപത്ത് ചെല്ലാതെ തന്നെ മാത്രമേ പ്രദാ  
 ഗിക്കേണ്ടതാണ്.

മാരിചൻ—നീ പറഞ്ഞതു ശരിയാണ്. എന്നാൽ ആ രാമാ  
ദിശയിൽ ചെന്നിരിക്കുകയും നോക്കുകയും ചെയ്യൂ. (എന്നുചാരിനടക്കുന്നു)

കമ്മലൻ—(മുൻപാലത്തു നോക്കി) വിശപ്പാടിപ്പോയതായി  
നിന്ന തരം യോജന കുമ്മലൻ കരളിനീറ്റിപ്പിടിച്ചതായി കൂടാതെ  
അടിച്ചു ഭരണമരുമാവ വസുന്തരനെയും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ

• ആരി ക്ഷേത്രപ്രദേശ്യാസ്ഥവനമിതി

**കേരളകാണാഴ്ചകൃതി**

ശോഭിച്ചുനിന്നുചെറുത്തുനീലികളുടെവിഷം

ചേർന്നുപുല്ലു വെളിച്ചം.

മെരിയെസ്കാൽ 231 അംഗം ഉള്ളതായിരുന്നു.

**കെ.ജി.ജി.ജി.**

വീരേസന്ദേശത്തിനിഷകുലകുന്ദലം

**വിണതുംകണ്ടിട്ടും!**

(২৩)

മാരിചന്ദ്രൻ—എന്നാലിപ്പോൾ ഈ സ്ഥലത്തിൽനിന്നു രക്ഷ  
നേടുവാൻ ലാഭകരം.

(ജാണിയറയിൽ)



• ഷിന്നാപ്പുണ്ടു കിടക്കമല്ലെന്നാകുന്നതിന്നുതന്നെയുംകൂടി ചിൽ  
 ക്ഷിണമിട്ടു വിനാശമാകുന്നവർക്കുമാത്രമല്ലാതെയും  
 ബാണമൊഴി വെട്ടിയുടൻ വാൽപാപ്പാപ്പു മിട്ടേകുന്നവർ  
 ക്ഷേണിപ്രാമുഖനായ നഗ്നനായോകാനുവാദിനായ് ॥ ൧൭ ॥  
 അതിനാൽപ്പോൾ രാജകുടുംബം ചരിയെന്നതും സൈന്യങ്ങളും  
 പിന്നാലെതന്നെ കാട്ടിലെക്കു ചെല്ലേണ്ടതാണ്, ഞാനും ഇതാ  
 പിറകെ പോകുന്നു.

കരാളൻ—രാജന്റെ സ്നേഹിതനായ പിംഗളനെന്ന ബ്രാഹ്മണക്കുട്ടിയെക്കൊന്നു ഇക്കിണ പേറാറുണ്ടെന്നു.

മാരിചൻ—(സന്തോഷത്തോടുകൂടി) ചന്ദ്രന്മാർ നമുക്കു ന  
 ള്യാതരും കിട്ടി. വസുഭാദ്ര! പിംഗളൻ ചെല്ലുന്നതിന്നു മുമ്പായി  
 ട്ടു നിശ്ചയിക്കുന്നതായതൊരു പ്രപഞ്ച ശരിച്ചു എന്നുമാത്രമേ  
 പിടിച്ചു എന്നു നിലവിളിച്ചു കാണു. ഇപ്പോൾക്കെന്ന നാളെ സ്നേഹം  
 കൈമാറ്റം പാകെ ഭാടിയെന്ന രാജനെ വളരെ ദൂരത്തിൽ മറ്റൊരു  
 കാട്ടിലെക്കു കയറ്റിക്കൊണ്ടു ചെല്ലും. ഞാനും വിശ്വാമിത്രമുനിയുടെ  
 ശിഷ്യനായ കാശ്യാന്റെ പ്രപഞ്ച ശരിച്ചു രാജൻനിമിത്തം വി  
 രാജവേദനയെ വാങ്ങേണ്ടിയിരിക്കുന്ന സീതയെ മാത്രമേക്കണ്ടു നവന്നകാ  
 ണി മുക്കുകയെന്ന നമ്മുടെ നാമപ്രായം പോലെ കാർഷ്വസാധിക്കാം.

(എന്ന രണ്ടുപേരും പോയി.)

— ഇക്കിണ പൂർണ്ണാങ്കം ॥

(നാനന്തരംശരാശരിയെപ്പറ്റി മുക്കുകയാണു് “രാജൻ” പ്രവേശിക്കുന്നു)

രാജൻ—  
 കണ്ടു ന്നാണൊഴിവാക്കിനിറയുന്നവിചിത്രധീരാശതമോപമുര  
 ക്ഷണമെന്നു ഗുണമെടുത്തു പലതന്നെയുംകേൾക്കും ।  
 കണ്ടുൻപ്രവൃത്തികളൊന്നിട്ടുതിരുത്താൻ ശാസിക്കുന്നവനോടേന്നതും  
 കണ്ടുൻതൊഴിൽപ്രകാരമുള്ളതുകൊണ്ടിവിടെനിന്നുപോകട്ടെ (എന്നു്)

എന്നമാത്രമല്ല. ഇവിടെ -

• രാജവയ്പു കൈമാറ്റം കടന്നുപോയി. കടന്നുപോയിട്ടിപ്പോൾ  
 രാജൻപോയിട്ടുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നവനോടേന്നതും ।  
 ആവർത്തിക്കുന്നിറയത്തക്കപോലെവിവിധതന്നെനിമിത്തംഗിത  
 ഇവില്ലാതെ കിടക്കുന്നതായിപ്പോലെയാണിപ്പോൾ (എന്നു്)

(ആഗ്രഹത്തോടുകൂടി)

ചല്ലാത്തതുകൊണ്ടു നാലുശ്ലോകങ്ങളിൽ കണ്ണിൽനിന്നു  
 നല്ലാസനത്താൽമെത്രംഗീതി ലിംഗം നാട്ടുപോക്കുവാം .  
 നല്ലിവാഴയിലിപ്പുവെക്കുന്നെഴുതിയതുകൊണ്ടു-  
 ഞാളിന്റെംഗീകരണമേവാമകിടന്നതാണെന്നുതാനാവാം . ശ്ലോ

(അണിയറയിൽ)

അയ്യോ! മണ്ണാടിത മാമല്ല! ഞാൻ മരിക്കാറായി.

മാമൻ—(കേട്ടു സംഭ്രമത്തോടുകൂടി) മനസ്സോടില്ലാത്ത  
 ഈ വനത്തിൽ ഭരണൻ എന്തൊ വിളിച്ചു കേൾക്കുവാൻവേ  
 റാക്കുന്നു (എന്ന ശോചാപരതയോടുകൂടി വേഗത്തിൽ നടക്കുന്നു).

(വിരുന്നയും അണിയറയിൽ)

ദൂതനായ ഈ മരഗന്ധം തുടിക്കൊണ്ടു വന്നു എന്തൊ വലിയ  
 കൊല്ലവാൻ തുടങ്ങുന്നു.

മാമൻ—നീശ്ചതുർ കേൾക്കുന്നവനെയെന്തിനെ.

(വേഗത്തിൽ ചുറ്റി നടന്നു) ഓ: കന്യാ! മയ്യോ!

ചെങ്കാട്ടിന്റെനടുവിലുള്ളതൊ നീശ്ചതുരനോടൊപ്പമൊന്നിരിക്കുന്ന  
 മുൻ കാണുന്നതുകൊണ്ടു നാശിച്ചുവെന്നുതന്നെയാണു നാമു .  
 ശരിക്കോതെവെന്നുവിം ഗളനെന്നു ചാരിട്ടതാണു വിരൾ  
 തൻകണ്ഠത്തിന്നകത്തുനിന്നു മരഗന്ധം ചുറ്റുന്നു . മരിച്ചാൽ ചുർ

(വിരുന്നയും അണിയറയിൽ)

അയ്യോ! ചുറ്റുന്നല്ലമല്ല വിരൾവേ! ഞാൻ മരിക്കാ  
 യി. അയ്യോ: മോശമില്ലാത്ത മാതാവേ! മൃത്യുവിടൻവാരിൽ  
 കൊടുപ്പുന്നതിട്ടു നീ എന്തൊ ഗൃഹവിദ്യ. അയ്യോ: മണ്ണാടി  
 മാമല്ല! നിനക്കു പൂക്കൾമാമല്ലെല്ലോമരഗന്ധം മാമസന്തതിൽ  
 ഭയങ്കരമായിട്ടു ഭവിച്ചു.

മാമൻ—(വ്യസനത്താൽ സ്തംഭിച്ചവനായി) മരപ്പെട്ടോ!  
 മരപ്പെട്ടോ! ഈ ഞാൻ വന്നു. (എന്നു പറഞ്ഞു ചെന്നിട്ടു)  
 അയ്യോ: കന്യാ! ഉദാസീനത. നവയുഖെല്ലാത്ത പരിവാരമെല്ലാ  
 ഗണം. (വിളിഞ്ഞു പിൻവാങ്ങി മുൻഭാഗത്തു നോക്കു) ഗളത്തി  
 നെകൊണ്ടുനോക്കുവല്ലോ. (വിചാരത്തോടുകൂടി നീശ്ചലനംവിട്ടു)

\* ഇതിശ്ചതുരനാമാമരമിദഗന്ധം വന്നുവരിവേ -  
 തത്യാതൊന്നാമാമകേവന്തിതുമിദമിദം സമീപമയ്യോ .  
 നൃപിജനനാഭേയമിദമിദം സമീപമയ്യോ .  
 ധർമ്മം ഗന്ധത്തോളമിദമയ്യോമയ്യോമയ്യോ . (൨൦)

(എന്നു ചുറ്റി നടന്നുകൊണ്ടു നോക്കിട്ടു)

കോരവാടിമുതിർത്തുകലികനിരത്തുത്തുകഞ്ഞതിൽവീണ-  
 ബാധത്തിൽപ്രാപ്തനുള്ളതവിയിലിരുന്നപ്പിടു കാരണവശം  
 ചുറ്റുംവാണീട്രേന്യുടമിയ്ക്കുകയെന്നുസ്പഷ്ടമാകുന്നു-  
 ബേരംപടിച്ചുനാക്കംഗുണനസൂര്യബാധം ലവണ്ണം ൨൧

എന്നാൽ ആ ഗദ്യവും ഇവിടെ തന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കണം.  
 അതിനാൽ ഈ വരികൾ നോക്കൂ (എന്ന നോക്കി സന്തോഷത്തോ  
 ട്ടുടി) ഭാഗ്യത്താലിവിടെത്തന്നെ ജനനം വെട്ടി വിട്ടു. മോചിത  
 സ്വർഗ്ഗം വിശപ്പൻ മോചിതമാവാൻ കിടക്കുന്നു.

(ജനനം മോചനം നടിച്ച്, കല്പിതം കിടന്ന  
 കൊണ്ടു, വിശപ്പൻ മോചനം കാര്യം പ്രവേശിക്കുന്നു.)

രാമൻ—(നാട്ടുള്ളവനെ) സ്നേഹിത! ആശ്ചര്യം. ആശ്ചര്യം.

(എന്ന വസ്തുതകൾ നോക്കുന്നു) വീശിക്കൊള്ളുകൊണ്ടു)

• നാലാം മോചനം  
 വേദപുസ്തകം നോക്കുക  
 എവർനീളവിൽവീണെന്നിൽ  
 മോചനം നോക്കുക (൧൨)

കാമൻ—[ആശ്ചര്യം] മോചനം നോക്കുക എന്നതി  
 ണ്ടാണിതൊരു നാട്ടു മോചനം തന്നെ. (പ്രതികൂലം കല്പിതം)  
 [പ്രകാശം] പ്രിയസഖനായ രാമൻനോ?

രാമൻ—അതെ.

കാമൻ—(ആശ്ചര്യം) സ്നേഹിത! നാലാം മോചനം നോക്കുക  
 കാര്യം നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക  
 മോചനം നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക

• നിന്നെത്തന്നെ നോക്കുക  
 നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക  
 എന്തെന്നു മോചനം നോക്കുക  
 മോചനം നോക്കുക നോക്കുക (൧൩)

രാമൻ—എന്നാൽ നോക്കുക വിചാരിക്കുന്നു സിംഹത്തിന്റെ  
 ബുദ്ധി കേട്ടു നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക  
 ലവണ്ണ്യം വീണിടുന്നു എന്നു, അതിനാൽ അങ്ങനെ നല്ല നിഷ്പന്നം  
 നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക

കാമൻ—നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക  
 നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക നോക്കുക

എന്തെന്നു നോക്കുക

- എന്തെന്നിന്നുപക്ഷംവെതിനാലിക്കാടാവാശ്ശാമളം  
മഞ്ചത്തുവെട്ടിനാമാട്ടെമാടുകുന്നുണ്ടുപ്രഭാഗേനീ !  
വിഷ്ണുശൈത്യസുഗന്ധമുള്ളവനവതത്താൽ ഏതെന്നമേ  
പൊങ്ങിടുന്നകയില്ലാലാലാമൊത്തുകുന്നിത്തൊട്ടാപം (൨൪)

രാമൻ—ഈ പ്രദേശം എന്താലും മനോഹരമായിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഇവിടെ തന്നെ നോം പരിഭവങ്ങൾ ചോരുന്നതു വരെ വസിക്കുക.

കാളൻ — [ആത്മഗതം] “മാമീചൻ ചോരുന്നതു വരെ” എന്നാണു പറയേണ്ടതു. [പ്രകാശം] അങ്ങിനെയാകട്ടെ.

രാമൻ—അഗ്രന്താലാഭം കേൾക്കത്താട്ടുടി കാണാറായി.

- ഇല്ലെന്നാലിന്നീമപ്രിയമതാമുളളാരുദൃകൃകാ  
കല്യാണാത്സവമത്സരപാകമതിരിക്കട്ടേമമസ്തേഹിത ! !  
പൊല്ലെന്നോട്ടുവാൻമരിക്കിലതിനാലുണ്ടാമോസകടം  
വല്ലാതെമറ്റൊരുമമതിനെവിളക്കുതന്നെവിട്ടീടേമേ ! ! (൨൫)

കാളൻ—[ആത്മഗതം] ഈ രാഘവശിശു തന്നിന്നു സീതാ വിവാഹം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു ശരിച്ചിരിക്കുന്നുവോ. [പ്രകാശം] സ്തേഹിത ! അങ്ങിനെല്ല, അങ്ങിനെല്ല എന്നു കരിച്ചുള്ള വ്യസനത്താൽ വിവാഹത്തിന്നു വിമുഖനായി എങ്കിൽ ആ ജാനകീ ഹീനിക്കായില്ല.

രാമൻ— (ആഗ്രഹത്താട്ടുടി) സ്തേഹിത ! കാശ്ചപന്റെ ആ വാക്കു സത്യമാണോ? ഏതെന്നാൽ അങ്ങുന്ന ഏന്തോടിങ്ങിനെ പറഞ്ഞിട്ടില്ല.

- “മനോജാനകി താറാളമേളവിൽസപല്ലമനോജൻ വാൻ  
തന്നെക്കാട്ടുകൊണ്ടുനിൽക്കുകപ്രിയംപ്രേമത്തെവസിച്ചവൻ !  
കന്നൽക്കണ്ണിതളിക്കിടക്കുവിലാറാകയുംശരീരമുളളിമാൻ  
തന്നാശ്വാസവചസ്സിനപ്പൊരുവിധംദീപിപ്പിക്കുന്നിതു” (൨൬)  
എന്നു.

കാളൻ—(കേൾക്കത്തവിധത്തിൽനടിച്ചു) [ആത്മഗതം] മാമീചൻ ഇന്നിപ്പോൾ വന്നിട്ടില്ലല്ലോ. (എന്നു വിചാരിക്കുന്നു.)

രാമൻ—സ്തേഹിത ! കാശ്ചപന്റെ ആ വാക്കു സത്യമാണോ (ഏന്താമറ്റം ഞങ്ങളാൽ ചോദിക്കുന്നു.)

കാളൻ—കാശ്ചപനെന്നതു ആരാണ്?

രാമൻ—അങ്ങനെയൊന്നു ചോരയാ? അദ്ദേഹം വിശ്വാമിത്ര മഹർഷിയുടെ ശിഷ്യനാണെന്നു അങ്ങുന്നല്ലെ ഏന്തോടു പറഞ്ഞതു.



കരാളൻ—(പേടിച്ച് വിറച്ചു) [ആത്മഗതം] അയോ: ഉദാസീനത. ഏതെന്നാൽ ചാരിച്ചനെ കറിച്ചുള്ള വിചാരകൊണ്ടു പ്രകൃതത്തിന്ന വിവരീതമായിട്ടു ഞാൻ ചോദിച്ചു പോയി. ഇനി ഇങ്ങിനെ ആകാം. [പ്രകാശം] ആദ്യേന്ദത്തിനെ ആര മറന്നിരിക്കുന്നു, എന്നാൽ മദഗന്ധം പിടിച്ചു വിചാരത്താൽ ഞാൻ അസാധ്യനായിരിക്കുന്നു. കാശ്വപന്റെ ആ വാക്കുപ്രകാരം അസത്യമായി ഭവിക്കുമോ? അങ്ങ കേൾക്കൂ.

• പട്ടാലുള്ളകിടക്കവിട്ടവർകിടന്നീടുന്നുപൂർത്താമൽ  
വിട്ടുകൊണ്ടുനകകണങ്ങളെവിസം ചത്തുത്താറുവൃത്തിയിൽ ।  
പാട്ടുണ്ടെങ്കിലുമാപ്പുനീന്റെറചരിതം കേട്ടാൽമനസ്സുവെച്ചി-  
പ്പാട്ടിൽസീതയെക്കൊണ്ടുചാൽവത്രപോന്നാക്കിലയോസാസ്ത്രതാമര-  
രാമൻ—[ആത്മഗതം] എന്റെ നിമിത്തം ആ സന്ദർശനം  
തെ അവസ്ഥ ഇപ്രകാരമല്ലിന്നുവെ. [പ്രകാശം] സ്നേഹിത! പരിഹസിച്ചതു മതി!

കരാളൻ—[ആത്മഗതം] ഇവന്റെ മനസ്സു പ്രകൃതത്തിന്ന അനുസരിച്ചു തന്നെ ഇരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടിങ്ങിനെ പറയാം. [പ്രകാശം] എന്റെ വാക്കിൽകൂടി അങ്ങക്കു വിശ്വാസമില്ലേ?

ഇപ്പോൾ—

- കളികുരിസഖീട്ടാവാസനേതാഷ്ടംസുചധരണാം  
കളിയിൽനിന്നുവിട്ടുനിന്നസുവിദ്യകമെത്താമോ ।  
കിളിമൊഴിപ്പേശാസാൽ ചുണ്ടുംവരാനുശ്ലേഷമേൽ  
നളിനവനേകത്തേപ്പൈവച്ചുംസദാമുചുനീതു: (൨൪)

രാമൻ—[ആത്മഗതം]

- എന്തൊരുമുദമെത്തസ്സവി  
തന്നെക്കൊണ്ടിവാക്കുനന്തകാമത്താൽ ।  
നേരമലിപ്പിക്കുന്നു  
ചന്ദ്രികയാൽസന്ധ്യയാഴിനെപ്പോലെ: (൨൯)

കരാളൻ— എന്നുമാത്രമല്ല ഇങ്ങിനെകൂടി കാശ്വപൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു.

രാമൻ—എങ്ങിനെ?

കരാളൻ—

- ചന്തത്തോടുവിവിത്തുടുംകുളിനീമൊട്ടിന്റെറഗന്ധം മല-  
ന്നുനയിക്കുറുചുനന്നനേരമലസാപാംഗീകൃതംഭീനയത് ।  
ചിന്താലഗ്നനന്തം മോഹനവിമോഹാലംഗനംചെങ്കുളാ-  
സന്തോഷിച്ചു കഴിപ്പിടുന്നുശരീരംതേങ്ങിപ്പൊലാപൊക്കുടം (൩൦)

രാജൻ—(മോമാഞ്ചത്തോടുകൂടി) [ആത്മഗതം]

• സുന്ദരിസങ്കല്പത്താ-

ലൊന്നൊന്നു നന്നുവെങ്കിലും മോശം വാഗ്ദാനം.

എന്നൊരു ചിത്തം കൊതിക്കെ-

ണ്ടൊന്നു തുളച്ചൊന്നു ചോല വെച്ചിട്ടുണ്ടു് (ന.മ)

അതിനാലല്ല. ഇപ്പോൾ-

• ധീരത്വവും സമ്പദിനാണമുമാകെൻറ ചിത്ത-

താരിന്നാഹാരപുരു കിട്ടുകയുണ്ടാവി.

ചോരണമെന്നു മോശനാമുമാണെന്നു കേൾക്ക

താമെന്നും വ്യസനമുണ്ടാകുന്നതുണ്ടു് (ന.മ)

കരാളൻ—സ്നേഹിത! എന്നൊരു മോശത്തിലൊന്നു?

രാജൻ—(യെടുത്തോടുകൂടി) [പ്രകാശം] ഇങ്ങിനെ സ്ത്രീ  
വർത്തമാനം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടുതാനും.

കരാളൻ—(ചിരിച്ചു)

• ചോദിച്ചു നീ സമുചിതൻ ചരിതത്തെ മുന്നേ

മോദിച്ചു കേട്ടു കേൾക്കേണ്ടതാണു്.

എന്തെന്നു നീയൊടു വിചിത്രമെന്നു കേൾപ്പു?

ചൊതുർശരാജി ചിരിച്ചാത്തവരാമെന്നു് (ന.ന)

രാജൻ—(ലജ്ജയോടുകൂടി) [ആത്മഗതം] ഇവൻ എന്റെ  
ചാലപ്പാഞ്ഞു ഞാൻത്തന്നെ ചീത്ത ഏകമെ! നീയെന്നിൽ പ്ര  
വേശിക്കുന്നു?

• മുന്നേപ്പോലികളുണ്ടു് പലമുമ്പാകെ മോശം എന്നു തോന്നും

തന്നീകത്തൊന്നെന്നു കിമുമാവുമെന്നു സത്യമുണ്ടു് പ്രകാശം.

വിന്നതപംപുണ്ടുവാണെന്നു മുമ്പെവിടെ കേൾക്കയാലാഹു ചിത്തം

തന്നിൽ ചോരണമെന്നു കേൾക്കുന്നതാണു് ശോകമെന്നു് ( )

[പ്രകാശം] സ്നേഹിത! ഇനിക്കു ഞങ്ങളു നാരിച്ചിട്ടുണ്ടാത്ത  
തെന്നാണു്, എന്നാൽ ആ സ്ത്രീയെ ഇനിക്കു ലഭിച്ചാൻ പ്രയാസമാ  
ണെന്നു വിചാരിച്ചു ഞാൻ നിരോധിക്കുന്നതാണു്.

കരാളൻ—[ആത്മഗതം] ഇവന്നു അവളിൽ അനുരാഗ  
ത്തെക്കുറിച്ചു കേൾപ്പിച്ചു. [പ്രകാശം] അങ്ങനെയെന്നു വി  
ചാരിച്ചുണ്ടാണു്? വിശ്വാസമില്ലെന്നു കേൾക്കുന്നതു കേൾക്കുന്നതു  
വെളിച്ചമില്ലെന്നു്.

രാജൻ—[ആത്മഗതം] വിശ്വസിക്കുന്നതാണു് അസംബന്ധമാ  
ന്നു് പറയുന്നതു്, [പ്രകാശം] സ്നേഹിത! അങ്ങനെയെന്നു മന  
സ്സിലാക്കി?

കരാളൻ—[ആത്മഗതം] ഇവനിത മനസ്സിലായിട്ടില്ലെ  
യെന്നു. [പ്രകാശം] ഏല്പാം കാശ്ചുപന്നാണു പറഞ്ഞത.  
(അണിചെയിച്ച്)

തേടി! മൂന്നാളങ്ങളെ കൊണ്ടു വര.

കരാളൻ—[ആത്മഗതം] മാരിചൻ മാധാപ്രഭയാഗത്തെ  
ആരംഭിച്ചുവൊ.

(അനന്തരം മായയിൽ മറഞ്ഞുകൊണ്ടു മാരിചൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

മാരിചൻ—

തെന്നപിസീതയുമായി മായമവർചെയ്തിടുന്ന കർമ്മത്തും

നന്നായതുവിധത്തിലേക്കിടതുപാൽസ്പഷ്ടിപ്പുണ്ടാൻ മായയാൽ.

എന്നാൽ താതവിനാശമെന്നു കപടാത്സീതയ്ക്കു മാറ്റിവെ-

ന്നെന്നാൽ പ്രിയമാർത്ഥവചിയിതുതാൻ അമ്മാചാടിപ്പവാൻ. (നമ)

അതിനാൽ ഇപ്പോൾ താടകാ വശത്തിന്നു പ്രതിക്രിയയും  
മാവണു മഹാരാജാവിന്റെ അഭീഷ്ടവും സാധിച്ചുപോയെഴുന്ന  
(നാലുഭാഗത്തും നോക്കിട്ടു) ഇവിടെ ഇരഞ്ഞിപ്പുണത്തിന്റെ ചുവ  
ട്ടിൽ പിംഗമുദയവും ധരിച്ചിട്ടുള്ള കരാളനായ കൂട്ടുകൊണ്ടുവരപ്പെ  
ട്ട മാമൻ വസിക്കുന്നുചോലെ കാണുന്നു.

മാമൻ— ഇങ്ങിനെയാല്ലു കാശ്ചുപന്നാണു എന്നോടു പറ  
ഞ്ഞത, “യാഗത്തിന്നു നിങ്ങളെ ക്ഷണിപ്പാനായി വിശ്വചിത്ര മ  
ഹർഷി വന്നിരിക്കുന്നു” എന്നു.

മാരിചൻ—(ശങ്കയോടുകൂടി) [ആത്മഗതം] ഇവൻ കാശ്ചു  
പന്നായിരിക്കുമോ, എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ ‘കാശ്ചുപന്നായു അങ്ങന’  
എന്നു മാമൻ വിളിക്കുന്നു, പിംഗമുദയവും ധരിക്കുന്നതു കൊണ്ടു  
ഇവന്നു പ്രയോജനമെന്നാണു? എന്നാലിപ്പോൾ സമീപത്തിലുള്ള  
കുളുചിനത്തിൽ മറഞ്ഞുനിന്നുകൊണ്ടു കൂമത്തിലതിനെ മനസ്സിലാക്കുന്നു.

(എന്നു മറഞ്ഞു നില്ക്കുന്നു).

കരാളൻ—[ആത്മഗതം] യാഗത്തിന്നു ക്ഷണിപ്പാനായിട്ടു  
വിശ്വചിത്രമഹി വന്നിരിക്കുന്നു എന്നാണിവൻ ധരിച്ചിരിക്കുന്നതു.  
[പ്രകാശം] സ്തോമിത! ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞതെ! ഇതു വിശ്വചിത്രമ  
ഹർഷിയുടെ വൃന്ദമാണു.

മാരിചൻ—(കേട്ടിട്ടു ഭയത്തോടുകൂടി) കഷ്ടം! സ്പഷ്ടമായിട്ടു ത  
ന്നെ ഈ കുട്ടി പറഞ്ഞുവെല്ലോ, തന്നെക്കുറിച്ചു കാശ്ചുപൻ എന്നു  
വിളിക്കുന്നതിനെ നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടു താൻ പിംഗമുദയവും ധ

ലിച്ചത വിശ്വാമിത്രമേയ്ക്കിപ്പോയെന്നു ഏതെന്നാൽ തോ  
ൻ വിചാരിക്കുന്നു. കാശ്യപന്റെ വേഷം ധരിച്ച ചതിപ്പാൻ തുട  
ങ്ങുന്ന ഏതെന്ന ചേർ തിരിച്ച കാണിപ്പാൻ വേണ്ടി വിശ്വാമിത്രൻ  
ചെയ്തു പണിയാണിത.

(പിടന്നയും അണിയറയിൽ)

തോഴി! ഇതാ ഞാൻ മൂന്നാളെക്കൊണ്ടുവന്നു.

രാമൻ—ഓം: ദക്ഷിണഭാഗത്തിൽ സംസാരിക്കുന്ന ചേരള  
കേൾക്കുന്നു. അത ആരാണു?

കാളൻ—(എല്ലാടത്തും നോക്കിട്ട്) [ആത്മഗതം] ഇനിയും  
കണിപ്പെടുമ്പോ കാശ്യപ വേഷം ധരിച്ച മാരി ചനെ അതനാവിത  
മായാ പ്രയോഗമല്ല. [പ്രകാശം] വനഭൂമികളിൽ വനദേവതകൾ  
കളിക്കുന്നതായിരിക്കാം.

മാരിചൻ—സത്യമായിട്ടും ഇവൻ കാശ്യപൻ തന്നെ, അദ്ദേ  
ഹിൽ എന്റെ മായാപ്രയോഗത്തെ അറിഞ്ഞിരുന്നിട്ടും കൂടി “ഇ  
വർ സീതയുടെ സഖികളാണു” എന്ന എന്തുകൊണ്ടു പറയുന്നില്ല?  
(ആശ്ചര്യം) കാളൻ എവിടെ പോയി എന്ന എന്റെ മനസ്സു  
തവിക്കുന്നു.

അപ്പോഴിൽ • വിംഗളനന്ദൻറുചൊപ്പു  
ബിരുദപാത്രം കരളുനെ ।  
ചൊല്ലിലകുണ്ണനെന്നൊക്കുണ്ടു  
കൊല്ലിച്ചകെതരികൻറുവേം ॥ (൩൩)

ഇരിക്കട്ടെ ഈ രാമകാശ്യപന്മാർ രണ്ടുപേരെയും മായയായ്  
സംസരിച്ചുകൊൾവാനും ഇതതന്നെ സുബാഹുവിന്റെ എന്നപോലെ  
കാളന്റെയും വധത്തിന്നു പ്രതിഘോഷമായിട്ടു ഭവിക്കും.

രാമൻ—സ്നേഹിത! ഈ വള്ളിക്കടിയിൽ ഗുഹയായി തന്നെ  
നോം മൃഗങ്ങളുടെ ഇടയിൽ മാഞ്ഞുനിന്നു നൊക്കുക.

(എന്ന ശബ്ദാവലി കേട്ടതുകൊണ്ടു ഉയിരാനം ചെയ്യുന്നു).

കാളൻ—അങ്ങിനെ തന്നെ (എന്ന പിന്മാറു ചെയ്യുന്നു)

മാരിചൻ — • ഉത്തമവും മമകാരിയും  
ശരളം കഷണസ്വസ്തിതൃപ്തവേദം ।  
ശബ്ദാവലി കേട്ടതൊക്കെ  
സുരസുരനാലാമാനകനും ॥ (൩൪)

ഇരിക്കട്ടെ ഇവന്നു ഇങ്ങിനെ കാണിച്ചു കൊടുക്കാം  
(എന്ന ഗ്യാനം നടിക്കുന്നു).

രാമൻ—(മാർഗ്ഗത്തു നോക്കിട്ട് വിസ്മയത്തോടു കൂടി)



ഃവിനാശശ്രു കരണഃ ചന്നമചി ധ്വജാമന്തമധ്യത്തിലും  
കാണാകുന്നിതുശീമചന്നമണത്തിട്ടുള്ളതൊക്കെ.

കോണെപ്പാടമണച്ചി വിണഞ്ചിസ മാപ്രാപ്തവൃണീവിധം  
കാണാപ്രവചമത്താഴ തൊരവസാപംഗീ ളിടന്നതുതൊ? (നവ)

കരാളൻ—വിരാമതാപമുട്ട ഭൂതസ്രീ നമ്മുടെ സല്ലാപം കേ  
ൾക്കുന്നത് ലഭിച്ച മനോര ദിക്കിൽ ചെല്ലാമ്പാൽ നാവളാല  
പേജിക്കപ്പെട്ടതാൽ റിഷാം ഈ മെന്ത.

(പിടന്നതും അണിയറയിൽ)

തോടി ഇവരുടെ സ്കന്തത്തിൽ ഉണാളത്തെ വെക്കു ഈ പാ  
വത്തിന്റെ സന്താപം വലുതായിരിക്കണമെല്ലാം.

രാമൻ—സ്നേഹിത! നാശയുടെ ഊഹം ശരിക്കായി.

കരാളൻ—[ആത്മഗതം] മാരിചൻ വെട്ടുടത്തും മറഞ്ഞുനി  
ന്ന മാവയെ പ്രവേശിക്കുന്നതോ, നാലപ്പതിൽ ഇവ പരാജയമാ  
ലിടിക്കുമോ, ഇരിക്കട്ടെ നോക്കാം [പ്രകാശം] സ്നേഹിത! നോം ക  
രാളി മുൻഭാഗത്തു ചെല്ലുക.

രാമൻ—അങ്ങിനെ തന്നെ (എന്ന ചാരി നടന്നു) തുടത്ത  
വസ്തുത്താൽ സ്കന്തത്തെ മറപ്പോ, നളിനിട്ടു നാശോക്തവോ  
വെരും, ഇരിക്കുന്ന ഭൂതസ്രീ പൂതമായി മുറിയപ്പെട്ട ആനക്കൊമ്പ  
പേലെ വെട്ടത്തിരിക്കുന്ന ഉണാളത്തെ കൊണ്ടു വരുന്നു ഇവളാ  
രാണ്?

കരാളൻ—(വ്യസനത്തോടുകൂടി) [ആത്മഗതം]

- സ്കന്തസ്രീതൻ പുത്രനെക്കണ്ടതില്ലി-  
ങ്ങിന്നദ്വാരം കാഴ്ചപാകുന്നതായി.  
വന്നിടമ്പേരകണ്ടുസൗചിത്രിട്ടാളൻ  
കൊന്നുമാത്രം കെഴുകൽ തന്റെ വാക്കായ്. (നൻ)

ഇരിക്കട്ടെ ഇപ്പോൾ വ്യസനിപ്പാൻ സമയമല്ല. [പ്രകാശം]  
സ്നേഹിത! ഇങ്ങിനെ പരസ്പരം ചെല്ലിട്ടെന്താണ്? പരിജന  
ങ്ങൾ നമ്മെ വിരോധാലിരിക്കും, അതിനാൽ നോം അങ്ങോട്ടു  
ചെല്ലുക.

മാരിചൻ—(വ്യസനത്തോടുകൂടി) ഇവൻ കാഴ്ചപൻ തന്നെ  
നിന്ദിയും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഇവൻ രാമനെ വൈമുഖ്യത്തെ  
ഉണ്ടാക്കുന്നു, ഇരിക്കട്ടെ ഇവന്റെ മനസ്സിനെ മറിക്കാം.

(എന്ന ഗ്യാനം നടിക്കുന്നു.)

രാമൻ—സ്നേഹിത! നോക്കൂ, നോക്കൂ,

• ഏതോ കാലം വന്നുവെന്ന് വിചാരിച്ചു. പാപപാശോടനം  
 മോചിപ്പിച്ചുവെന്നു മാത്രമേ കിട്ടുന്നുവെന്നു ചിന്തിച്ചു.  
 ഭാഗ്യമെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു. പാപമോചനത്തിനായി പൂർണ്ണമായ  
 ധനമെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു. പാപമോചനത്തിനായി പൂർണ്ണമായ  
 ദാനമെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു. പാപമോചനത്തിനായി പൂർണ്ണമായ  
 ദാനമെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു. പാപമോചനത്തിനായി പൂർണ്ണമായ

കാലം—ഈ നിമിഷം മോചനമേ ഉണ്ടാകുന്നു. അതിനാൽ  
 ഇതിനെ നോക്കൂ. (എന്നു തിരിഞ്ഞു വന്നു.)

മാരിയൻ—(ഗദ്യം) ഏതോ കാലം! ഇവിടെ  
 വെച്ചു മാരിയൻ നിന്റെ കഥ കഴിക്കും.

(ചിന്തയും അറിയാതെ)

തോമ! മോചനമെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു. പാപമോചനത്തിനായി പൂർണ്ണമായ  
 ദാനമെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു. പാപമോചനത്തിനായി പൂർണ്ണമായ

കാലം—[മോചനം] ഈ കന്യാകുളത്തിൽ സല്ലാപം മേൽ  
 ചെയ്തിരിക്കുന്നു, അടുത്തു ചെന്നു കാണാൻ അടുത്തു കാണുന്നു!

• അതോടുകൂടി നോക്കിപ്പോയിൽ  
 ഗുഹിക്കുന്നതെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു.  
 മരിക്കുന്നതെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു.  
 മരിക്കുന്നതെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു. (൪൧)

[പ്രകാശം] സ്റ്റേജിൽ! നോക്കൂ, നോക്കൂ. ഏതൊരു ഈ ആ  
 ലോകമെന്നു.

മാരിയൻ—(അടുത്തു ചെന്നു കണ്ടു) ചിന്തിച്ചു! കൈപ്പോലെ  
 വെച്ചു സെന്തെല്ല സെന്തെല്ല ഈ കന്യാകുളം ഏതൊരു?

(അനന്തരം തളിരിടക്കമ്പിൽ കിടന്നു കിടന്നു മാരിയൻ  
 യും, സമീപവും, പ്രവേശിക്കുന്നു.)

മാരിയൻ—താമസിപ്പിക്കാൻ നി ഇവിടെ വീശിക്കൊടുക്കൂ.

മാരിയൻ സമീപം—നിന്നും ചെന്നുവരുന്നതെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു. പാപമോചനത്തിനായി പൂർണ്ണമായ

കാലം—(കണ്ടു) [മോചനം] വിശ്വസിക്കുന്നതെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു.  
 ഈ കന്യാകുളം ഏതൊരു? സിദ്ധിക്കുന്നതെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു. പാപമോചനത്തിനായി പൂർണ്ണമായ  
 ദാനമെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു. പാപമോചനത്തിനായി പൂർണ്ണമായ  
 ദാനമെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു. പാപമോചനത്തിനായി പൂർണ്ണമായ

[പ്രകാശം] • കിട്ടിയതെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു.  
 നല്ലതെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു. പാപമോചനത്തിനായി പൂർണ്ണമായ  
 ദാനമെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു. പാപമോചനത്തിനായി പൂർണ്ണമായ  
 ദാനമെന്തെന്നു ചിന്തിച്ചു. (൪൨)

രാമൻ—(അതുതാഴ്ത്താട്ടുകൂടി) സ്നേഹിത! നോക്ക ഇവയുടെ നടുവിൽ-

- വ്യോമക്കാടാറാറുമിനൽക്കൊടിഞ്ഞൊരുവിധമു-  
കാരിൽനിന്നങ്ങവേർപെ-  
ട്ടിടമേൽവിത്തുവെത്താട്ടുകിസലയത-  
ലുത്തിൽവാഴുന്നുതാനം।

അല്ലെങ്കിൽ  
ശ്രീമുക്കണ്ണന്റെരക്ഷാപാഗിയിൽനിന്നുകണയൻ  
വെന്തുമുലംവിടയാഗാൽ  
പൂർവ്വായുരംചട്ടപ്പിട്ടിവിടെരതികഴിക്കുന്നുവാ  
കാലമിപ്പോൾ।

(൪൩)

കരാളൻ—സ്നേഹിത! ഞാൻ കാണുന്നുണ്ടു.

- ക്ഷീണിച്ചുപല സതമാനനന്ദാപേട്ടിപ്പുറത്തുണ്ടും  
കാണാമ്പോൾക്കിസലെന്നുപൊഴിച്ചിട്ടുണ്ടൊരുഗണ്ഡത്തും।  
എന്നാക്കിമണിതൻകടാരതവെട്ടിത്തെളിംകചവേന്ദയും  
കാണിക്കുന്നതുമുണ്ടു കാലതയാൽ കാലന്റെകയ്യടിക്കണം (൪൪)

മാമീചൻ—(സന്തോഷത്തോടുകൂടി) ഇപ്പോൾവിടെ ഈ കാശുവേണാട്ടുകൂടി ക്ഷത്രിയക്കുട്ടി മാമീചന്റെ മായാവലയലകപ്പെട്ട നിശ്ചയം.

- അതിനാലുദ്രസൗമിത്രി  
രേതനായകരാളനായ്।  
അതിമാൽവന്നതിവരെ  
ചതിയിൽകൊന്നുരറുവൻ।

(൪൫)

(എന്നു പിന്നെയും ഗൂഢനം നടിക്കുന്നു.)

രാമൻ—ഇതു പൂച്ചുമ്പിരിയിലുല്ലാതെ വേറെ വിധമായി കാണപ്പെടുന്നു. എന്തുതുകൊണ്ടെന്നായ്-

- മേടംമാളനസംസ്ഥമാംതരികുകുടി അന്നില്ലമോശാരികാ  
തട്ടിൽഇട്ടുവെച്ചിരിക്കിളിമട്ടിമുട്ടിത്തുടങ്ങിക്കിടക്കാൻ।  
വിടുന്നല്ലുതന്നുളകുടമകുടപല്ലാക്കുന്നുചെന്നന്നവും  
മേടാലുണ്ടാരിട്ടുവേരോത്തസുഖമത്തിട്ടുക്കുകൾക്കുല്ലുവം। (൪൬)

കരാളൻ—[ആത്മഗതം] ഇപ്പോൾ മനസ്സിലായി മാമീചന്റെ മായാപ്രയാഗമാണെന്നു. [പ്രകാരം] സ്നേഹിത! വിശേഷിതരേതമതിന്റെ സമീപപ്രദേശമായതുകൊണ്ടു ഇവർ ഭാഗ്യകീമരിണനായ്ക്കുമാ.

രാജൻ—[ആത്മഗതം] ഇത ചേർച്ചയായിരിക്കട്ടെ. അവരുടെ  
അവസ്ഥയെപ്പറ്റി കേൾക്കുന്നതിന്റെ കാര്യം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പ്രകാരം  
ഉണ്ടാവാനും സംഗതിയില്ലാത്ത ചെറുപ്പം എന്തിനും ഉറപ്പുണ്ട്.

(അനന്തരം കാളാപൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കാളാപൻ—

• ഉത്തമസ്വഭാവമുള്ളവരുടെയും ദാസ്യങ്ങളുടെയും  
പ്രകാരം പ്രകൃതിയുടെ സമീപം പ്രകൃതിയുടെയും  
സമാധാനമുള്ള പ്രകൃതിയുടെയും സമാധാനമുള്ളതും  
അവരുടെയും ഉത്തമസ്വഭാവമുള്ളവരുടെയും ദാസ്യങ്ങളുടെയും  
(അനന്തരം) നാലാലും ചെന്നുവന്നു. രാജന്റെ വാക്കു  
മുന്നോട്ടു വന്നുവന്നുവന്നു. അതുവന്നതിന്റെ ശേഷം ദാസ്യ  
നേരിച്ചിട്ടുള്ളവർ പലരും കാളാപൻ ചേർന്നു. ഇവരുടെ  
മുമ്പെ ചെന്നിട്ടുള്ളതായ ഈമാക്കുവാനായിട്ട് പ്രവേശിച്ച അന്യ  
വിഭാഗം. (എന്നു ചെന്നുവന്നു)

കാളാപൻ—(ദാസ്യവനെ കാണി) സന്തോഷത്തോടെ ഉള്ളി  
[ആത്മഗതം] കാളാപൻ യാതൊരുവനും ഈ ശാലിയാന്റെ  
രാജനും ഈ ശാലാപ്രവേശനത്തെ കാണിച്ചു കൊടുക്കുന്നത്. [പ്ര  
കാരം] സ്നേഹം! ദാസ്യവൻ സംഗതിയിലുള്ളതും കാളാപൻ  
പറയുന്നതെന്തെന്നും? സിദ്ധി, അതും: ഈ കാളാപൻ ഇ  
തിൽ ചെന്നുവന്നു. രാജൻ അതുകൊണ്ട് സ്വീകരിച്ചത് അദ്ദേഹ  
ത്തിനെ പ്രിയപ്പെട്ടവനായി. (എന്നു ചേർന്നു)

രാജൻ—(ദാസ്യവനെ കാണി)

• കാളാപൻ യാതൊരുവനും കാളാപൻ അതുകൊണ്ട്  
ഉത്തമസ്വഭാവമുള്ളവരുടെയും ദാസ്യങ്ങളുടെയും  
പ്രകാരം പ്രകൃതിയുടെ സമീപം പ്രകൃതിയുടെയും  
സമാധാനമുള്ള പ്രകൃതിയുടെയും സമാധാനമുള്ളതും  
(അനന്തരം) നാലാലും ചെന്നുവന്നു. രാജന്റെ വാക്കു  
മുന്നോട്ടു വന്നുവന്നുവന്നു. അതുവന്നതിന്റെ ശേഷം ദാസ്യ  
നേരിച്ചിട്ടുള്ളവർ പലരും കാളാപൻ ചേർന്നു. ഇവരുടെ  
മുമ്പെ ചെന്നിട്ടുള്ളതായ ഈമാക്കുവാനായിട്ട് പ്രവേശിച്ച അന്യ  
വിഭാഗം. (എന്നു ചെന്നുവന്നു)

സീതാ—• എന്നെക്കൊണ്ട് ചോദിക്കൂ

• എന്നിങ്ങനെ ചോദിക്കുന്നതും  
നന്നായ്ക്കൊണ്ടുവന്നു ചിത്രം  
വന്നിട്ടുപകർത്തിവന്നവെഴുത്തും? (അൻ)  
(എന്നു കരയുന്നു)



രാമൻ—ഓം: ഇതെന്താണ്!

• പുത്തൻ നൽസുധയെന്നുപോൽ മധുരമുള്ളിന്നാനിനാത്തതിനോടെ-  
 ത്തൊട്ടുജ്വാലസാക്ഷി കണ്ണമരിൽനിന്നുപോകുമ്പോഴിതം।

ഏതുതാമ്പാൽമകാരി പാത്രാഗ്രഭയം മോരവെച്ചുണർത്തി-  
 ന്നുത്തറയം മധുരവെക്കടിക്കുവന്നിനാലുവാങ്ങുമ്പോലുപദാമം॥ (൭൦)

(അന്നത്തരം മാരിചൻ കാശ്ശുപുഷ്പം ധരിച്ചു പ്രവേശിക്കുന്നു.)

മാരിചൻ—ഞാനിപ്പോൾ സമീപത്തു ചെല്ലൂട്ടെ. [ആത്മഗതം]  
 വിംശമുഖേയം ധരിച്ചിരുന്ന കാശ്ശുപൻ പോയിരിക്കുന്ന  
 ഈ സമയത്തിൽ കപടത്താൽ രാമനെ സംഭരിക്കാം.

(എന്ന വാചാരിച്ചുകൊണ്ടു ചുറ്റി നടക്കുന്നു.)

രാമൻ—ആയെങ്കിലും സൗന്ദര്യത്തെ നാനാസരിച്ചിരിക്കുന്നു  
 വാക്കു, അതിനെ അനുസരിച്ചിരിക്കുന്നു സൗന്ദര്യവും.

ഏതെന്നെന്തെന്നാൽ—

• മണ്ണുറ്റത്തിലിരുന്തുമ്പി മുക്കുന്നവനുംകാക്കയിലകാമുപാണം  
 കണ്ടാൽകൊക്കത്തടഞ്ഞൊന്നകമലമൊട്ടിപ്പലാക്കുട്ടെമാടം।  
 വണ്ടുംകണ്ടാലൊളികുംകുറിയെ മുഴനോരനാ തമംസുരൻ താ-  
 നാങ്ങാക്കിട്ടുള്ള ചായത്തേണിമണിയിലെനിന്നുദയനാന്നു ചിത്തേ॥ (1)

മാരിചൻ—(ചിരിച്ചു) [ആത്മഗതം] “മാരിചനുദയംകിട്ടുള  
 മായാതമണി” എന്നാണ് പറയേണ്ടത.

രാമൻ—(നോക്കിട്ടു) കാശ്ശുപനിതാ വരുന്നു. എന്നാൽ ഇദ്ദേ  
 ഹത്തെ കാണാൻ എന്റെ മനസ്സു ലാലിക്കുന്നു.

(എന്ന മുഖം താഴുന്നു)

മാരിചൻ—[ആത്മഗതം] ഇവന്റെ താടകാ വധം ചെയ്ത  
 മറ്റൊ പാപിയായെ ക്ഷത്രിയക്കുട്ടി.

• പാപീ ചേതസി പൂണ്ണയെടുമാറിനാൽ ദുഷ്ടനാഭയോറും  
 പ്രപഞ്ചത്തെത്തവിമാകിയസംഭവത്ഗദ്യമുദയോദിവാൻ।

പ്രാമുഖ്യംകൊണ്ടിഹ കണ്ണുകൾക്കുമേൽമെന്തൊരുമെന്നു ക്ഷയിൽ  
 വിപര്യയാവകവതിയുള്ളതിയിൽ ചേരേലൊരമേക്കുന്നുമാൽ॥ (൭൧)

ഇവനെ എപ്പോഴൊന്നു അഗ്നിയിൽ ചാടിപ്പുറിപ്പവെന്നത,  
 (അടുത്തുചെന്ന) [പ്രകാശം] കമാനമായ രാമന്റെ വിജയിയായി  
 ഭവിക്കൂട്ടെ.

രാമൻ—(മുഖംപൊക്കിട്ടു) എന്നാഓം: കാശ്ശുപനാകുന്നുവോ

മാരിചൻ—(ശങ്കയോടുകൂടി) [ആത്മഗതം] എന്റെ കപടം  
 ഇവനെ മനസ്സിലാക്കിക്കൊമാ (ആലോചിച്ചു) അതുണ്ടാകയില്ല

എന്നാൽ ഏതെ പരമാർത്ഥം കാശ്ചപനാണെന്നു വിചാരിച്ചു “പിംഗളവം തൃപ്തിപ്പെട്ടു പിന്നെ സ്വരൂപത്തെ ധരിച്ചുതന്നിന” എന്ന ചോദ്യമുണ്ടാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഇരിക്കട്ടെ ഇങ്ങിനെ പറയാം. [പ്രകാശം] ഞാൻ കപടമില്ലാത്ത മാർത്തി ശിഷ്യനല്ലേ.

രാമൻ—[ആത്മഗതം] ഇദ്ദേഹത്തെ പിംഗളൻകുഞ്ചിക്കും നിശ്ചയം, എന്തു കാരണത്താൽ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ വാക്കുകൾ ഇവർ സീത തന്നെ എന്നു അറിയിച്ചുപോകുന്നു. [പ്രകാശം] ഇവർ തന്നെയാണു സീതാ?

മാധവൻ—[ആത്മഗതം] പിംഗളവേഷം ധരിച്ചിരുന്നവൻ കാശ്ചപനല്ല, മർത്യാകാണുതന്നെയാണു ഇവൻ “നീ കാശ്ചപ്തനായെന്നതിൽ എങ്ങിനെ പിംഗളവേഷം ധരിച്ചു”? എന്ന ചോദ്യമുണ്ടാകുന്നു. [പ്രകാശം] ആ സീത തന്നെയാണിവർ.

രാമൻ—(സന്തോഷത്തോടുകൂടി) [ആത്മഗതം] മനസ്സു! നീ കൃതാർത്ഥമായി കൃതാർത്ഥമായി. [പ്രകാശം] സ്തോമിത! ഇവളെക്കുറിച്ചു പിംഗളനും ഇങ്ങിനെതന്നെ പറഞ്ഞു.

മാധവൻ—[ആത്മഗതം] അവൻ പരമാർത്ഥം പിംഗളൻ തന്നെയാണു, കരാളനെ ലക്ഷ്യനാക്കി കൊന്നിരിക്കും നിശ്ചയം. ഇനി ഞാനെന്നു ചെല്ലേണ്ടു. [പ്രകാശം] പിംഗളൻ എവിടെ പോയി?

രാമൻ—[ആത്മഗതം] പിംഗളൻ ഇദ്ദേഹത്തിനെ കണ്ടസം സാരിച്ചിട്ടില്ല നിശ്ചയം, ഇതങ്ങിനെ [പ്രകാശം] അങ്ങിതാ വരുന്നു എന്നു എന്തിനേറ്റുവാൻ പോയി, അവനെ ഭവനത്തോടു ചെ കാട്ടുന്ന പിടിച്ചിരിക്കുക?

മാധവൻ—(സന്തോഷത്തോടുകൂടി) [ആത്മഗതം] പിംഗളന്റെ വേഷം ധരിച്ചിരുന്നത കരാളൻ തന്നെ. ഞാൻ അകാരണമായിട്ടു സംഭവിച്ചു. [പ്രകാശം] ഈ മാകുറവനത്തിലവനെ ഞാൻ കണ്ടില്ലല്ലോ. (എന്നു ഗൃഹം നടിക്കുന്നു)

കാശ്ചപൻ—(മുൻപാഗത്തു കിടന്ന ഭവനത്തിൽ നോക്കിട്ടു) ചില സമീകര്യങ്ങൾ ചൂഷണമിടുന്ന ജാനകീ ഇവിടെ പറ്റുവതപ്പത്തിൽ കിടന്നുകൊണ്ടു ശീതോപചാരങ്ങളാൽ തന്റെ മുമ്പാകെത്തന്നെ കളയുന്നവോ? ആന്തര്യം! ഇതങ്ങിനെ, അവർ ഇവിടെ നിന്നു അങ്ങോട്ടു നോക്കുന്ന ഭാഗത്തു വിശ്വമിത്രാശ്രമത്തിലാണല്ലോ വസിക്കുന്നത്. എന്നാലിവർ സീതയോടു തുല്യ ഭ്രാതൃമൂല മഹോദസ്സുമാണിരിക്കാം, (പിന്നെ പിൻപാഗത്തു നോക്കിട്ടു ഭവനത്തോടു കൂടി) അങ്ങോട്ടു കാഴ്ച! വല്ലതായ കഴിവിൽ ഉണങ്ങിയ വിരകകളിട്ടു

നവവിദ്യാഭ്യാസത്തിന് കരുണയും അറിവും വേണ്ടതല്ലെന്ന് അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. അദ്ദേഹം വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് കരുണയും അറിവും വേണ്ടതല്ലെന്ന് അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. അദ്ദേഹം വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് കരുണയും അറിവും വേണ്ടതല്ലെന്ന് അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു.

(ചോദ്യനാമം പരിശോധനാ പ്രവേശനം.)

വിംശതകം—നാലാം അദ്ധ്യായം. പത്താം അദ്ധ്യായം. പത്താം അദ്ധ്യായം. പത്താം അദ്ധ്യായം.

• നമ്മുടെ കൈയ്യിലുള്ള പണി കരടി പറ്റാത്തതിനാൽ ചാർജ്ജ് ക്ലാസ്സിംഗ് പ്രദേശത്ത് നവോദ്യമംഗലം എന്ന പേരിൽ ഒരു ക്ലാസ്സിംഗ് പ്രദേശം ഉണ്ടാക്കാനാണ് തീരുമാനിച്ചത്. ഇതിനോടനുബന്ധിച്ച് നമ്മുടെ പറ്റാത്ത പണി കരടി പറ്റാത്തതിനാൽ ചാർജ്ജ് ക്ലാസ്സിംഗ് പ്രദേശം ഉണ്ടാക്കാനാണ് തീരുമാനിച്ചത്.

അതുവേണ്ടി എന്റെ സ്നേഹിതരും ഇവിടെ തന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കാം, വഴുത തപാലത്താൽ വേർതിരിയേണ്ടതാണെന്ന് സന്തോഷമുണ്ടല്ലോ; കല്യാണാചാര്യ കാര്യങ്ങൾ സമീപമായിരിക്കുന്നു-

പാലക്കാട് ഓഡിയോ-വുമാറ്റം ചെയ്തതിൽ  
 തുടർച്ചയായും പരിഷ്കരിച്ചു വരികയാണ്.  
 കോടതിയിൽ പാലക്കാട് ഓഡിയോ-വുമാറ്റം  
 വാണിജ്യ വിവരങ്ങൾക്കനുസരിച്ചാണ്. (൧൪)

(ഏതാ സ്ഥിപത്തിൽ ചെല്ലുന്നു).

ഭാരിചൻ—(കണ്ഠിച്ച്) [ആത്മശങ്ക] പിംഗള വേഷം ധരിച്ച കർമ്മനിതാ വരുന്ന. [പ്രകാശം] സ്തബ്ധനായി! പിംഗളനിതാവന്നിരിക്കുന്നു.

മാൻ—(നോക്കിച്ച്) സന്ധ്യ! പിംഗൽ! ഞങ്ങളുടെ പാതയെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുക! ഞങ്ങളുടെ പാതയെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുക!

പിംഗളൻ—[ആത്മഗതം] എന്താണിദ്ദേഹം താകാണോ  
 ടിപ്പിങ്ങനെ എന്നോട്ടു പറയുന്നത്, [പ്രകാശം] സ്ലേമിത്! താങ്കൾ  
 തുടങ്ങിയ വാക്കിന്റെ അർത്ഥം ഇനിക്കു മനസ്സിലായില്ല.

മോരിചൻ—(പിംഗളനോടൊന്നിച്ച്) [സ്വകാര്യമായി] കരുത! ഭാഗ്യത്താൽ ഞാൻ നിന്നെ ഭിക്ഷനോടു കൂടി കണ്ടാണു, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഇതുവരെയും പിംഗളചേഷു ധരിച്ചത

കാശ്യപനാണെന്നും നിന്നെ ലക്ഷ്യമെന്നും അർത്ഥമായ ബാണം കൊണ്ടിരിക്കുമെന്നും ശങ്കിച്ച് എന്റെ മനസ്സു സങ്കീർണ്ണമായി പ്രവൃത്തിയിൽ മുതിർന്നു.

പിംഗാഭൻ—(ചിരിച്ചു) [ആത്മഗതം] കാശ്യപനും രാമനേക്കാൾ അസംബന്ധം പറഞ്ഞു തുടങ്ങിയോ [പ്രകാശം] അങ്ങ ഏതൊരു പറഞ്ഞതും? ചിലർക്ക് ഇവിടെയും.

(മാരിചൻ അടുത്തു കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു).

രാമൻ—സദേ പിംഗാഭ! ഞാൻ ഈ നൂറ്റാണ്ടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പറയുന്നത്. (എന്നു ചിരിച്ചുകൊണ്ടു കൈനീട്ടി കൊടുക്കുന്നു).

പിംഗാഭൻ—[ആത്മഗതം] ഇവർ സീതയെന്നു വിചാരിക്കാത്തതായ ചക്രവർത്തിയിൽ കിടന്നു കൊണ്ടും സമീകൃതമായ ഭിക്ഷപ്പത്രം വൃദ്ധങ്ങളുടെ ഇടയിൽ കൂടി കാണപ്പെടുന്നു, അതുമാത്രം ഇവർ ഇപ്രകാരമുള്ള സ്ഥിതിയിലായിരിക്കുന്നു എന്ന ഞാൻ മുൻപു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതല്ല. ന്യൂനതയ്ക്ക് ഇതിൽ രാമൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതാണ്. (അർദ്ധചിരിച്ചു) ആർക്കും ഇതെങ്ങിനെ, നാഥൻ അതോടുകൂടി ഉണ്ടാകുന്ന വിശ്വാസം പ്രകാശമായി വെളിപ്പെടുത്തണം.

(എന്നു അടുത്തുവെച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു).

മാരിചൻ—[ആത്മഗതം] രാമൻ അടുത്തു വന്നതായ പിംഗാഭൻ തന്നെ കഷ്ടം കഷ്ടം!

- മുന്നകൊളുത്തുകൾ  
കൊണ്ടുവെക്കുന്നതൊന്നും  
എന്നുള്ളിലാശ്ചര്യമായിട്ടു  
നിന്നൊരുമിപ്പോയിട്ട്. (൫൪)

അപ്പോൾ രാമൻ പിംഗാഭനോട് ചിലതു ചോദിക്കുന്നു. ചെത്തിട്ടുള്ളതായിരിക്കാം, ഇതിന്റെ അടുത്തു പ്രവൃത്തിയുടെ സമയം. രാമനായ രാമൻ കഥ കഴിഞ്ഞുവെച്ചു [പ്രകാശം] ന്യൂനതയ്ക്ക് കാര്യമുള്ള സമയത്തെ നോക്കൂ.

രാമൻ—ഞാൻ കാണുന്നുണ്ട്.

- വെളിച്ചത്തിലുള്ളതൊന്നും  
നേത്രങ്ങളിൽനിന്നുവെക്കും  
ധാരാപ്രവാഹം കുന്നുകൾക്കും  
മേൽനിന്നുവെക്കുന്നതൊന്നും. (൫൫)
- (മാരിചൻ ഗ്യാനം നൽകുന്നു)

രജ സഖി—• അന്നതിസുഖമുല്പന്നി  
 കെന്നതുപോൽനാനകിയവന്നീടും !  
 ഏന്തകത്തൊൽതൊടുമോ  
 നന്നാരിട്ടിപ്പുറപാലെയാശരഥി. (രജ)

രാമൻ — • ക്ഷിതികരസമിതന്റെ ചാത്തവാംവാ  
 ക്ഷെത്രപുളകത്തവളുതമിപ്പന്നിത്തൻമേൽ !  
 പുതുമഴസലിലംകരംബദൃത  
 ധൂതീയമുക്കുത്തവളുതമിപ്പന്നുപാലെ. (രവ്യ)

പിംഗട്ടൻ—(ആലാപിച്ചു) [ആരംഭം] ഇവൻ കാശ്വപ  
 നല്ല, എന്നാൽ തൊന്നിയിനെ വിചാരിക്കുന്നു.

• പൊതുല്ലതാട കഞ്ചനമുതമനിപ്പുളുല  
 മിഴുപുരക്കനവിശാരിനിറത്തമകാദത് !  
 പൊതുരതാനകിയെഴിയിനെകാട്ടിത്തൊതാ  
 ചെന്തുന്നതിന്നതുനിയനമുത്തമകൽ. (മൻ)

അതുകൊണ്ടു തന്നെ യാണ ഇവൻ ശരസംബന്ധമായ്തെ  
 ന്നോരാലും പറഞ്ഞുവിനെ ചോദിച്ചിടും പറയാതിരിക്കുന്നത ഏ  
 ന്നമാത്രമല്ല ഭയത്താലുള്ളതന്ന നേത്രങ്ങൾ കൊണ്ടു നോക്കുകയും  
 ചെയ്യുന്നു, അരിനാലിയിനെ പറയാം [പ്രകാരം] സ്നേഹിത! മാ  
 രേട്ട! ഇവൻ സീതയല്ല, ഇവൻ അവളുടെ സഖികളല്ല, ഈ കാ  
 ട്ടിൽ അവർ വരുന്നതിന്നു സംഗതിയുണ്ടില്ല, എന്നാലിത രാജയോ  
 ണെന്നിനിമതോന്നുന്നു.

രാമൻ—[ആരംഭം] ഇവന്റെ വാക്കു പുറുപോവിതമോ  
 യിരിക്കുന്നുവെല്ലോ, ഇവൻ “സീതയാണിവൾ” എന്നു ഉദ്യോഗി  
 പറഞ്ഞ സിതാപുത്തന്തം അരിച്ചുള്ള കാശ്വപനെപ്പറ്റി കൊണ്ടു വ  
 രുവാനല്ലെ ചോരത, സഖീ ഭനസാധിയായ്വിരിക്കുന്ന ഈ ജാന  
 കി ഏതളിനെ രാജയാശിട്ടു ഭവിക്കും? [പ്രകാരം] കാശ്വപ! പിം  
 ഗട്ടന്റെ വാക്കിനെ കേട്ടില്ലേ ?

മാമിചൻ—(രാമനോട) [സംഭാഷണം]  
 • സന്ദർശനമുതമനിപ്പുചോരതമവശം  
 കൊണ്ടിപ്പോൻ പെടപിംഗട്ടനായിവണ്ണം !  
 വന്നുവരികിലും കൊണ്ടു ഗമിപ്പാറിത്താ-  
 യുനന്നമക്കിവനെത്തന്നിനമിപ്പനേൻ. (നാ)

രാമൻ—അങ്ങ പറഞ്ഞത ശരിയാണു, പിംഗട്ടനിലെ വ  
 ന്നാൽ പിന്നെ ഇവന്നു ഗമിക്കുന്നതാണു?



മാമീചൻ—താടകജ്ഞം സഞ്ചാധിപനും ഏതു ഗതി ഭവിച്ചു  
യൊ അതു തന്നെ.

രാമൻ—അതങ്ങിനെ തന്നെ.

വിംഗതൻ—[ആത്മഗതം] ഇവൻ കാശ്യപനാണെന്നു വി  
ചാരിച്ച സ്തോഹിതൻ ഇവന്റെ വാക്കുകളെ കേൾക്കുന്നു [പ്രകാശം]  
സ്തോഹിത! എന്നെ കൂടാതെ അങ്ങ ഏങ്ങിനെ ഇവന്റെ വാക്കുക  
ളെ കേൾക്കുന്നു.

രാമൻ—(പിരിയം ഇട്ടു കിടക്കുന്നു) സ്വകാര്യ വാക്കുകളെ രാ  
ജസനനെയും അറിയിക്കുമുണ്ടോ?

വിംഗതൻ—(ഭയത്തോടും വ്യസനത്തോടും കൂടി) [ആത്മഗ  
തം] ഇദ്ദേഹം എന്നെ അന്യനാണെന്നു മറുപറ്റി രാജസനാണെന്നു  
കൂടി വിചാരിക്കുന്നു, കാശ്യപനും ധരിച്ചു കണ്ണത്തിലുപദേശി  
ക്കുന്ന ഈ രാജസനാൽ ഞാൻ ധരണമായി കഷ്ടം! [പ്രകാശം]  
സ്തോഹിത! ഈ ഇളയവന്റെ പാശാർത്ഥത്തെ പരിശോധിക്കണം.

(എന്ന മുമ്പം വാടി കിടക്കുന്നു നില്ക്കുന്നു)

(മാമീചൻ ഗ്യാനം നടിക്കുന്നു.)

സീതാ—ഓ ഗ്യാഹീനയായ ഇനിക്കു അത ദുഷ്ടമാണല്ലോ.

രാമൻ—

\* നല്ലോരുപുരുഷന്റെ ചാരുവെട്ടെഴുത്തു നിൻ കണ്ണന-  
ത്തെല്ലാൽ കാമശക്തികളെ വലിച്ചു നെണെന്നു കടക്കിക്കിടക്കിയിൽ.  
അല്ലിത്താർമകളുത്തിനൊത്തമലക കാണോറം വിളങ്ങുന്നിന-  
കിന്റെ ധ്വംഗതവനുമൽ കരതലസ്സംഖ്വിമൃദീപവാൻ. (നൃപ)

മാമീചൻ—[ആത്മഗതം] ഇവനെ ഇവളിലുൾക്കൊൾവാനുമാർഗ്ഗം ഉറപ്പാ  
യിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു എടുപ്പത്തിലൊൻ അഭീഷ്ടം സാ  
ധിക്കാം. [പ്രകാശം] സ്തോഹിത! സീതയുടെ ആഗ്രാഹത്തെ അ  
ങ്ങ സാധിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

രാമൻ—സ്തോഹിത! കേൾക്ക.

\* ഇക്കാട്ടിൽ കണ്ടു നാമീ (ആശ്ചര്യത്തോടുകൂടി)

മമഭവിയയതാം സീതയാസ്തസവെന്നം-

ലിഷാർവേണിഷകാമചാമുധിക- (സന്തോഷത്തോടെയും ഉൾക്കൊള്ളിയും)  
മമൻ മൃലചായുതഭവിച്ചു.

ഇക്കാലത്തു പ്രശസ്തിക്കാരവഴി (ദാമാജയത്തെ അറിയിച്ചു)

മമസംസ്കാരം ശ്രവിച്ചു

തക്കന്നെന്നകിലുമേഹിതമിതിനിസ്രിയോധം അജ്ഞാലം നൃപ

(മാമീചൻ ഗ്യാനം നടിക്കുന്നു.)

മഹേഷ സഖി—ഏകദിന ദുഷ്ടമാക്കും വിശ്വദ്രോഹിണി നീന്റെ വ്യക്തനാശിമിടുന്ന താഴ്വരയ്ക്കെന്തെ ചേരും ഇട്ടിടൊണ്ടു വരുമെല്ലാ.

മാർഗ്ഗം—ഈ സംഗ്രഹം വിശേഷാൽ പഠനത്തായ ആരംഭം നേടിക്കൊള്ളൂ.

പിഗളൻ—ഭാര്യപിഗളൻമാരെക്കുറിച്ചു കേൾക്കുകയും  
നും ഇത്തരമൊന്നിടമെന്നും—

[illegible]

മാധൻ — കാര്യം! ഇവന്റെ വാചിനെ ശ്രദ്ധിക്കണം.

കാഴ്ച— നമ്പ്യാലയി സ്കൂളുടെ സമീപം തടസ്സം സംഭവിച്ചു.

ചംഗളൻ—എന്നാൽ എന്താ ഏതും ഒരു വിശ്വസിക്കുന്നില്ല.  
(മരിച്ചൻ ഗൃഹം നട്ടിടുന്നു.)

[illegible]

കാര്യങ്ങൾ—ഇത്തരം കേ.ജെ.ലഭന. എഴുത്തുകാരനെന്നാൽ ഉത്തമമായും രാജനൻ എന്ന രാജാവാചനം സിത്തയ്ക്കു ചേർന്നിട്ടു.

മാതൻ—ഔഷണത്തിൽ ചേർന്നു കൂടുന്നതുകൊണ്ട്, മാതൻ

വിശേഷം—[ആചാര്യൻ] ഇതരോടൊന്നിന്നു എന്നാൽ ഇതിനെ നല്ലൊരുതരം പരമാർത്ഥമായി പ്രശ്നം ചെയ്താൽ അത് അങ്ങനെയൊരു പ്രശ്നം ആണ്. അത് അങ്ങനെയൊരു പ്രശ്നം ആണ്. [പ്രശ്നം] ഇതരോടൊന്നിന്നു എന്നാൽ ഇതിനെ നല്ലൊരുതരം പരമാർത്ഥമായി പ്രശ്നം ചെയ്താൽ അത് അങ്ങനെയൊരു പ്രശ്നം ആണ്. അത് അങ്ങനെയൊരു പ്രശ്നം ആണ്.

മാലൻ—(ഭേദിക്കാത്ത വശം നോട്ടം) രാജനെന്നു ചാരിക്കുന്ന നല്ലൊരു നിഗൂഢമായിട്ടു (എന്നു വിടുന്നുയും പറയുന്നു).

മാധ്യമങ്ങൾ—അതുകൊണ്ട് ദേശങ്ങളെപ്പറ്റി സ്വതന്ത്രനായിട്ടുള്ളവരും ഒരു ലിംഗീകൃത തത്ത്വചിന്തയുമില്ലാത്തവരും.

നീന്താ—(കണ്ണീരൊപ്പിച്ച്) എന്നോ മാവുന്നാനും ചോദിക്കുന്നതൊന്നും, എന്നാൽ നാപ്പൻ ഏതൊക്കെടുത്തുവെങ്കിൽ അതൻ വിഷം കുടിക്കും അപ്പോൾ തന്നെ പ്രവേശം ചെയ്യും.

စာအုပ် (၁၉၇၀ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင်)

- കെരളീയരുടെയും മറ്റും കെരളീയർക്കുള്ളതല്ല മറ്റേവർക്കുള്ളതല്ല എന്നതിനെക്കുറിച്ചും (എന്ന നോക്കിയാൽ നിങ്ങളുടെ)

കാശ്യപൻ—(കരാളനെക്കണ്ടിട്ടു സന്തോഷത്തോടെ)

ഇതാ വിശഗമൻ ഏന്റെ സമീപത്തു വരുന്നു. ഏന്റെ! പറയൂ! നാലാട്ടിനു ചെന്ന മാമളനെ കണ്ടുകിട്ടിയോ?

(കരാളൻ പ്രവേശിച്ചു) കണ്ടു കിട്ടുക ചാത്രജ്യസന്തപ്തപദവിച്ചു തന്നവഴിക്കു അവനെ മറ്റൊരു കാട്ടിൽനിന്നു ഈ കാട്ടിൽ കൊണ്ടു വരികയും ചെയ്തു. എന്നാൽ അപ്പനേതും അങ്ങെ കാണാത്തതായ് വിശ്വശ്രദ്ധിതൻ ലക്ഷ്യനാണെന്നു കണ്ടു കൊല്ലിപ്പിടിക്കാം എന്നു ശങ്കിച്ചു ഏന്റെ മനസ്സു എരിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു എന്നു അറിയിച്ചു.

കാശ്യപൻ—(ആലോചിച്ചു) [ആത്മഗതം] പിംഗളവചനം ധരിപ്പിക്കുന്ന ഇവനാണോ? ലക്ഷ്യനന്റെ ശത്രുക്കളിലൊരാളായ നാലു ഇവൻ ഏന്നെയും അന്റെ വകക്കാരിയ്ക്കു വേണെന്നു ധരിപ്പിക്കുന്നു, ഏന്റെ ചോദ്യത്തെ ധരിപ്പിക്കുന്നതാക്കിരിക്കാം? ഇരിക്കട്ടെ മനസ്സിലാക്കാം [പ്രകാശം] മാമളനിപ്പാൾ എവിടെയിരിക്കുന്നു.

കരാളൻ—[ആത്മഗതം] ഇദ്ദേഹം മാമളനായ്ക്കു മനസ്സു വെച്ചിരിക്കുന്നതു കൊണ്ടാണു ഏന്നു ആശ്ചര്യപ്പെടാഞ്ഞത. [പ്രകാശം] സീതയെന്നാക്കിത്തന്നു ഈ മാമിൻ ചുവറ്റിയിരിക്കുന്നു.

കാശ്യപൻ—ഇവൾ തന്നെയാണു സീതാ എന്നു നീ അറിയുന്നുണ്ടോ?

കരാളൻ—(ചിരിച്ചു) അങ്ങിനെ ഞാൻ പറയുന്നു എങ്കിലും അങ്ങയുടെ മാതൃതാണെന്നു ഞാൻ അറിയുന്നുണ്ടു.

- ചൊറുംവിട്ടു തളിപ്പൻ  
മാറ്റം മയ നിന്ദിതശൃംഖലനം ।  
വററിപ്പുറംതാടക  
ചൊറുവാനോടു മാതൃകൊണ്ടൊത്തായ് ॥ (നൗ)

കാശ്യപൻ—(ഉദ്വേഗത്തോടെ) [ആത്മഗതം] ഇവൻ മാമിചന്റെ അനുചരനായ രാജാക്കന്മാരുമായിരിക്കുന്നു. മാമിചനും ഏന്റെ ചോദ്യം ധരിച്ച ഒരു ദിക്കിലിരുന്ന മാതൃയെ പ്രയോഗിക്കുന്നു എന്നുറപ്പാൾ മനസ്സിലായി.

- കലചെയ്യമഹോമ്മി-  
പ്പുല്കൈയ്യചെയ്യത്തൻ ।  
പുലിമുന്നിലകപ്പെട്ട  
കലഭിവിപ്രതത്തിനെ? ॥ (നൗ)

(എന്നു മനസ്സുകൊണ്ടുചൊല്ലിപ്പോയി)

കരളൻ—ആശംസിക്ക, ആശംസിക്ക, മാതാവായ താടക  
യെ കീഴ് വൃശ്വനിട്ടു നമി മതി, അന്യരരുടെ പരാക്രമ  
ത്തെ വിചാരിച്ചതും മതി മതി (എന്നതുശേഷം വിട്ടുപോകുന്നു).

കാശ്യപൻ—(ആശംസിച്ച എഴുന്നീറ്റു ചെല്ലുകയുണ്ടു്)

- മാമിചെന്നല്ലത്താൻസ്വാമിൻ  
മോമാലസംനദാമുദന ।  
തെല്ലെത്തിൽകുലമുണ്ടെന്നും  
നല്ലകിത്തിലിടുന്നീ । (നന്ദ)

കരളൻ—ഇവൻ ഇല്ലാമെന്നു കൂട്ടി തന്നെ പറഞ്ഞാ, കഥയി  
ല്ലാത്ത ഞാൻ ഇവൻ മാമിചെന്നെന്നു വിചാരിച്ചു അപ്രകാരം  
പറഞ്ഞു പോയി (വൃശ്വനത്തോടു കൂടി)

- മുന്നോമീചെന്നശ്ശരൻ  
കൊണ്ടലക്കുന്നെന്നരക്കാൻ ।  
എന്നുള്ളിന്റെശക്തിമേറ്റി-  
നന്നേമെളുതിച്ചുവാൻ । (നന്ദ)

അപ്പോൾ അന്നകമാന്യാപ്രശോഭങ്ങൾ ശീലമുള്ള മാമിച!  
(എന്ന പക്ഷി പറഞ്ഞു) ഞാനിങ്ങനെ കരഞ്ഞിട്ടു പ്രശോഭന  
മെന്താണു, (കോപത്തോടും ഗർവ്വത്തോടും കൂടി) എട: എട: സുരി  
ത്രാഗ്ദത്തെ വധമുക്കിയ അഗ്നിമുക്കി! (എന്ന പറഞ്ഞു ആലോ  
ചിച്ചു) കച്ചം! എന്റെ ഈ കോപം അവാന്നോടെങ്ങിനെ പാറും,

- രാമൻപാപതിബദ്ധവാൻ  
സൗമിത്രപുരുഷശ്വനിമുഖിപ്പൻ ।  
ആമാമീചവസത്തിന  
നാമിവനെപ്പകമിന്നുകെന്നീടാം । (നന്ദ)

(എന്ന കാശ്യപന്റെ കണ്ണത്തെ പൊട്ടിച്ചവാൻ തുടങ്ങുന്നു)

(കാശ്യപൻ വേർപെടുത്തിട്ടു രാമനെയെന്ന മാമിചെന്നു  
ലക്ഷിക്കുന്നു).

(കരളൻ കാശ്യപന്റെ പിറകെ ഓടുന്നു)

- കാശ്യപൻ— • എന്നെന്നുപോൽപാൽനലമോട  
വന്നുമാമീചസേവകനരക്കാൻ ।  
പിന്നിലടുക്കുന്നിതുപാ-  
ത്തെന്നുറ്റാലിക്കാമ! പാലിക്ക ॥ (നന്ദ)

കരളൻ—കാശ്യപൻ കരയുന്നപോലെ തോന്നുന്നു. സ്നേഹിത!  
അല്ലെങ്കടങ്ങ അല്ലെങ്കടങ്ങ (എന്നു ഞെട്ടിട്ടു ചെല്ലുന്നു)

മാരിചൻ—സ്നേഹിത! കാശ്ശേപനായ ഞാനരികത്തില്ല? നോക്കൂ, ആര കരയുന്നതായിട്ടുണ്ടു ഞങ്ങളുടേതല്ല?

(കരാളൻ കാശ്ശേപനെ കടന്നോടി 'എന്നെക്കൊണ്ട് വാൻ' എന്ന ശ്ലോകത്തെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു മാർക്കനെ ആവിംഗനം ചെയ്യുന്നു)

മാർക്കൻ—(മാരിചനോട്) സ്നേഹിത! വിംഗളനീത വന്നു.

മാരിചൻ—(സന്തോഷത്തോടുപിടി) [ആത്മഗതം] ഇവൻതന്നെ കരാളൻ ഇവന്റെ പിന്നാലെ കാശ്ശേപൻ വരുന്നു [പ്രകാശം] സ്നേഹിത! എന്റെ വേഷം ധരിച്ചിട്ടുള്ളതാ മാരിചനെ നോക്കൂ.

കാശ്ശേപൻ—സ്നേഹിത! മാർക്ക! എന്റെ വേഷം ധരിച്ചു, ഞങ്ങളുടെ സ്വീകരണത്തിൽ നില്ക്കുന്ന മാരിചനാണു മാർക്കനാണു സിംഗത്തെ കാണിച്ചു കൊടുത്തിട്ടുള്ളതാ.

കരാളൻ—(സന്തോഷത്തോടുപിടി) [ആത്മഗതം] മൃഗത്തോടു മാരിചൻ കാശ്ശേപവേഷം ധരിച്ചുകൊണ്ടിവിടെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു. [പ്രകാശം] എന്റെ വേഷം ധരിച്ചു മുമ്പം വാടി നില്ക്കുന്ന ഇവനാണോ?

മാരിചൻ—ഇവൻ മാർക്കസനാണെന്നു മറയ്ക്കുന്ന സ്നേഹിതനും തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

വിംഗളൻ—(കാശ്ശേപന്റെ സ്വീകരണത്തിൽ ചെന്നു) സഖ! കാശ്ശേപ! ഞങ്ങളുടെ വേഷം ധരിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ മാരിചൻ സ്വകാര്യമായിട്ടു എന്നെ കരയ്ക്കൂ! എന്നു വിളിച്ചു. അതു കൊണ്ടു എന്റെ വേഷം ധരിച്ചു, മാർക്കനെ ആവിംഗനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു, ഇവൻ കരാളൻ തന്നെ.

മാർക്കൻ—എന്തുകൊണ്ടാണു ഇവൻ കാശ്ശേപനെ മാരിചനെ നന്നും, സ്വീകര്യപ്പെടുത്തി സീതയെ മാർക്കനെന്നും, ഈ വിംഗളനെ കരാളനെ നന്നും പറയുന്നത്? ആത്മമൃഗത്തോടും! !

• രണ്ടുപേർകാശ്ശേപനായ  
രണ്ടുവിംഗളന്മാരും !  
രണ്ടോളമെന്നിങ്ങിവിടെ  
രണ്ടായിരുന്നിരിക്കാം. (൭)

കരാളനും, മാരിചനും,—(വിംഗളനെയും, കാശ്ശേപനെയും, കരിച്ചു)

• ഇവർനിശ്ചിതമാണിവിടെ—  
ജന്മവെട്ടുകൊടുവാൻ സഖ! ശ്രമിച്ചാലും !

(മാർക്കൻ കരാളത്തോടുപിടി വിളിച്ച് ഒരം ഞായറാണു)

കാശ്ശേപൻ— • ആവത്തുമാർക്കനോടും  
ചെയ്തതിന്നുമാർക്കനോടുമാർക്കസഖ! (൭.൦)





കൊന്നിടാനിമാജസന്മാരെവേഗം  
ലിംഗതസ്ത്രകോർമ്മകവെച്ചുയോത്താൻ ।

കരാളൻ—(ഭയപ്പെട്ടു, മാർചനോട്) [സ്വകാര്യമായിട്ട്] ഈ  
ജട്രിജട്രി എന്തു ചെയ്യാൻ ഭാവിച്ചു? നോമിപ്പോളെത്തന്നെ  
ചെയ്യേണ്ടതേ?

മാർചൻ—(കരാളനോട്) [സ്വകാര്യമായിട്ട്] ഇവൻ പറയുന്നത  
ബ്രാഹ്മണമന്ത്രികളെ ഉദ്ദേശിച്ചാണ്.

രാജൻ— • കൊന്നിടാമിന്നിനാൽകൈവഴിയേന്താൻ  
തന്നെക്കൊന്നോരാശോധിക്കേണ്ടതാൻ. (൨൪)

കാശ്യപൻ—ജനക ഭാരമാവാമിതൽ താപ്രിയം ചെയ്തു എ  
ന്ന വിചാരിച്ചാൽ സംഗതി എന്നാണു; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ—  
• ജനകൻപ്രിയസ്വന്തനെന്നോ—  
തന്നവരതരംവന്നൻമടിക്കുന്നു ।  
തന്നെക്കൊന്നാചിട്ടാനായ്  
പുനരതലിനെയിവിധംപ്രവൃത്തിക്കും. (൨൫)

കരാളൻ—(മാർചനോട്) [സ്വകാര്യമായിട്ട്] പല പ്രകാര  
ത്തിലും വിചരിതം ചെയ്യുന്ന ഈ ബ്രാഹ്മണമന്ത്രിയെ കൊല്ലേണ്ട  
താണ്.

മാർചൻ—[സ്വകാര്യമായിട്ട്] നാതിവിരുദ്ധ നോക്ക.  
ഭാരതാഭിഷേകത്താലസ്സന്മാരെയിത്രസാമീപാഭ്യാമുദൈരവതത്തിൻ  
പിമ്പിപ്പിച്ചുയുന്നവരിൽകൂടുതലൊഴുപ്പിപ്പിച്ചുനില്ക്കുംസമാണാം ।  
പരമേശ്വരീത്തരംശരംഗ്രഹവധപിചമ്പുവെണമുവോജ്ഞാമൻ  
സിംഹൻഭയച്ചുനാമൽപ്പയ്യമതിനാലാകവേനാണെരിപ്പുന്നെ

പിംഗളൻ—സംശയമെന്താണ്?  
(കരാളനും മാർചനും പിംഗളകാശ്യപന്മാരുടെ വചനത്താ  
ൽ ഭയപ്പെട്ടു അന്ത്രേന്ത്രം മുഖം നോക്കുന്നു.)

മാർചൻ—[പ്രകടം] ഇവർനിശിചരമാണിവനും—  
ജീവമൊഴുകൊയ്ക്കാൻസഭയിൽനിന്നൊഴുപ്പാലും ।

(എന്ന ഗ്യാനം നടിക്കുന്നു)

കാശ്യപൻ— • ആവതുമാക്കുന്നമേളം  
ചെയ്തതിനിതുതാടകേമാരസഭയിൽനിന്നൊഴുപ്പാലും ।

സീതാ—ഈ വലിയ കല്പിതേൽ കേരി വൃഷ്ടതരം തമ്മി  
ൽ മുട്ടിപ്പോയ ഈ കാട്ടുമിളിപ്പ് ഞാൻ ചാടിട്ടു താഴ്ന്നാൻ മര

ണത്താൽ സംഭവിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റൊരു ദേവനത്തെയും ആ മഹാ ദുഷ്ടൻ  
നിലുള്ള അതിമാഗന്താൽ ഇനിക്കുശാലിയിടുന്ന മഹാമതാപത്തെ  
യും ശമിപ്പിക്കുവാൻ. (എന്നു പോയി)

പിംഗളാം കാശ്യാപനം—[ആത്മഗതം] ഇത മാതൃപുത്രൻ  
മായാപ്രഭാഗശക്താന്റെ സഹചിദ്യനാണോ. [പ്രകാശം]

- ആവതുമാക്കുന്നതും  
ചൈവതിനീതുതടകേത മായസഖേ! । (൭൦)

രാമൻ—ഇനി ഇവിടെ ആപോചിപ്പാനുള്ളത്?

- സുരദീപനകീഥാനൻ  
മന്നിൽ ചാടാനൊറ്റിയിട സ്തമാൽ ।  
എന്നെന്നിനമൊരുവാക്യം  
ചൊന്നതു മമ്മത്തുപ്പിടുത്താം. (൭൧)

കാളൻ—സ്നേഹിത! മായാപ്രഭാഗമാണെന്നുവൻ ഓ  
ഞ്ഞൊട്ടു.

- ഇവർനിശിചരണിയിലെ-  
മമ്മവരാട്ടകാൽവാൻസഖേ! ശ്രമിച്ചാലും. (൭൨)

സമീകരം—ഓ! ജനകീ! രാമനകൻ നിമിത്തമുണ്ടാ  
യ ദുഃഖം നമുക്കെല്ലാവരും ഭജിച്ചാലേ തന്നെ. നീ എന്തുതാ  
ന്റെ മുമ്പു ഓടി ചെല്ലുന്നു? നിന്നെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന ഞങ്ങൾ  
യെ നീയെല്ലാ രക്ഷിക്കേണ്ടതല്ലേ? അല്ലെങ്കിൽ നിന്നെ പിരിഞ്ഞ ദുഃഖ  
വും ഞങ്ങൾക്കു ദുസ്സഹമാവിട്ടു രിന്ദം, അർച്ചം, കഷ്ടം! അർച്ചം:  
കഷ്ടം! അഗ്നിയിൽ ചാടിപ്പൊയതല്ലോ ജനകീ, അർച്ചം: സമീ  
ജനവത്സവേ! അർച്ചം: നനക വശമംഗളദീപിക! (എന്നു പ  
കുതി പറഞ്ഞു) നോം ഇവിടെ കമഞ്ഞിട്ടുവരിക. ഇതുകൊണ്ടു  
നമ്മുടെ ദുഃഖം ശമിക്കയില്ലെല്ലോ നാതിനാൽ നമ്മളും ശ്രീരസ  
മി ചാടിയ അഗ്നിയിൽ തന്നെ ചാടുക. (എന്നു പോയി)

രാമൻ—(ശരഞ്ഞ പിൻവലിച്ചു) അയോ കഷ്ടം!

- കഷ്ടം! ചൊട്ടിമാത്രമല്ല മറ്റൊരു മറ്റൊരു കഷ്ടം  
നമ്മുടെ വന്നുവന്നു ദുഷ്ടന്റെ കഷ്ടം മറ്റൊരു കഷ്ടം  
സ്രഷ്ടാവിനുകെടിയിൽ നന്നാവാൻ പ്രാപ്തം സർവ്വവും  
പ്രാപ്തം ജനകീയാതശോകമതിനാലെന്നു പ്രവേശിക്കുകയാൽ. (൭൩)

മാതൃപുത്രൻ—[ആത്മഗതം] ഇവന്റെ ദുഷ്ടനാഗ്നിയിൽ ഞാ  
ൻ ചാടിപ്പൊക്കും. [പ്രകാശം] ഇവളു നീക്കിൽ ചാടിപ്പൊക്കണം.  
അർച്ചം! ദേവവർഗ്ഗ സമാഖേ! പലനോ! നനകവശമംഗളദീപിക! അ

യോ! പ്രിയനെക്കു സന്ദർശിക്കിനി! അയ്യോ! രാമമെയെ ക  
ളിവിതേ! ധാരാളം! ജാനകി! നിനക്കകൂടി ഇപ്രകാരം ഭവിച്ചു എ  
ന്നുള്ള വൈഭവമില്ലാത്തതെങ്ങനെയെന്നു പറയട്ടെ.

(എന്ന മുഹൂർത്തം നടിക്കുന്നു)

കാളൻ—(മാരിചെന്നെത്തിച്ചു) കാശ്രപ! ആശ്വസിക്ക്. ആശ്വസിക്ക്.

രാമൻ—കാശ്രപൻതന്നെ ജനനാമതായി മോചിപ്പിച്ചൊ.

(ശോകരവഗതോടുകൂടി)

• ചൊല്ലുന്നതിനിടയിൽ വീഴ്ത്തോവിധമാനം മേൽക്കയോദനമി-

ന്നല്ലാം കത്തിമരിക്കയോഗലയിൽനിന്നു കോട്ടത്തൊൻവീഴ്ത്തോ.

കാളൻ—[ആത്മഗതം] എട: എട: ക്ഷത്രിയർ! താ  
ടകയോടാ സുബാഹുവീനോടോ ചോദിക്ക. [പ്രകാശം] (മാരിച  
നോട) കാശ്രപ! നമുക്കിനി ഗതി എന്നതാണ്?

മാരിചൻ—(ആശ്വസിച്ചു) സ്നേഹിതനെന്നു ചെയ്യുന്നുവൊ  
അതുകൊണ്ട്.

രാമൻ—

• മല്ലാക്ഷീമണിസിതയോടുമോളമിമുഖം പ്രവേശിക്കയോ-

മാരിചൻ—[ആത്മഗതം] അതിനെ ചെയ്യ. അതിനായി  
ട്ടാണ് എന്റെ ഈ പണിയെല്ലാം. [പ്രകാശം] സ്നേഹിത! സീതയു  
ള്ള പ്രേമാധിക്യത്തിന്നു ഇതുകൂടി മതിയാകവില്ല.

രാമൻ—

• അല്ലാതെക്കിന്നതീതമെന്നുടെ മനോദുഃഖം മഹാദുസ്സഹം (൧൧)  
വിംഗളനും കാശ്രപനും—[സ്വകാര്യമായിട്ട്] കാളൻ! കാളൻ!  
ഈ രാക്ഷസന്മാരുടെ മാരാപ്രയോഗം അതുതപ്പെടത്തക്കതുതന്നെ  
എന്നുകൊണ്ടെന്നാൽ നമുക്കകൂടി സ്നേഹിതൻ വിശ്വാസമില്ലാ  
തായൊല്ലൊ. (എന്ന വിധാദത്തെ നടിക്കുന്നു)

രാമൻ—(വ്യസനത്തോടും ആശ്ചര്യത്തോടും കൂടി)

• മെയ്യറനംകൃശമയ്യമിന്ദുകലപോൽ ശാലിപ്പമിന്നുള്ളിമാൻ  
ചെയ്യുന്നൊരു ചോരാനുതല്ലിരം തന്മുതിർമാണെന്നിനെ ।  
അയ്യോ! ഏതൊരുനാരിയെൻമിദിവിനെ നന്നാമെന്നാക്കിനൊ  
ചെയ്യല്ലിവിചമായിയിത്തതന്നിനെ നേതൽസമേദുസ്സഹം ॥ ൧൨

അതിനാൽ ഞാൻ അസിദ്ധനായ നീലചണ്ഡനമുള്ള ഈ കല്ലി  
ന്മേൽ കേറി എന്റെ അടിപ്രാരംഭം ചെയ്തു പ്രവൃത്തിക്കുന്നുണ്ട.

(എന്ന കല്ലിലേ മേൽ കാൽ വെക്കുന്നു)

വിംഗളനും, കാശ്രപനും—[സ്വകാര്യമായിട്ട്] അമോരാക്ഷ

സന്ദർശനമെന്നു വെച്ചിട്ടു. നേമിപ്പോഴുള്ളതു ചെയ്യുന്നു. ഇതിനെ അതവിശ്വാസി വൃന്ദനാദി പറയുകയും ആരാണുള്ളതാ? എന്നാൽ അദ്ദേഹം പ്രതികരിച്ചു ചെയ്യാൻ ശക്തനാകും.

(എന്നു നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു)

മാമീചൻ—[ആശ്ചര്യത്തോടെ] എന്റെ മനോഹരം സാധിച്ചു പോയവരായി (എന്നു സന്തോഷപാവാവശ്യം നയിച്ചു) [പ്രകാശം]

• ചലമിടിപ്പിതയൊടൊപ്പം

ജപലനചാടാനുദ്യതാകയെ !

കലചെന്തൊരുപിമാമൻ

ശിവലിംഗകേരീശരാജ! കാതകുമാരൻ! (വൃന്ദ)

(കാളൻ പിരിയുമ്പോൾ ഇദ്ദേഹം ചെയ്ത അമൃതമെന്നു എന്ന ശിരകമ്പത്താൽ സംഭവിക്കുന്നില്ലെന്നു)

(വിംശതൻ കാര്യപരൻ കയ്യിൽ തല്ലി വിടിക്കുന്നു)

കാളപൻ—സ്നേഹിത മാമേ! അങ്ങനെ കേട്ടല്ലേ? അങ്ങനെയെ കാളപൻ വാക്കിനെ.

മാമൻ—(സശേഷം) ഇവനെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞു?

(എന്നു തിരിഞ്ഞു വരുന്നു)

മാമീചൻ—[കാളനോടു സ്വകാര്യമായി] സന്തോഷം കൊണ്ടു പറയുന്നതായു എന്റെ ചിന്തമുഖത്തിൽ നിന്നു ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുപോയി. കാള! ഇനി നോക്കൂ എന്നൊരു ചെയ്യുന്നുതാ?

കാളൻ—വേറെ എന്തൊരു ചെയ്യുന്നുള്ളതാ? മാമോടൊരു കാര്യമുണ്ടെന്നു.

(വരണിയറയിൽ)

ജയിപ്പതാകു വസ! മാമചന്ദ്ര! ജയിപ്പതാക.

(എല്ലാവരും ആശ്ചര്യത്തോടെ കൂടി നോക്കുന്നു.)

കാളനും, മാമീചനും,—[സ്വകാര്യമായിട്ട്]

• ചൊല്ലാത്തതിൽ സിത്തന്റെ പിറകു ചാടിപ്പോകാൻ രാവവൻ

കല്പിതമെന്തെന്നു ചൊല്ലുവിളക്കുണ്ടെന്നു സാദരംഗിയിൽ !

അല്ലെങ്കൾ ചൊല്ലാത്തതെന്തെന്നു ചൊല്ലുവെന്നു തോന്നാലു-

ത്തല്ലെങ്കൾ ചൊല്ലാത്തതെന്തെന്നു ചൊല്ലുവെന്നു തോന്നാലു-

ഇതെന്തിനെ? (എന്നു ആശ്ചര്യപ്പെടുന്നു)

മാമൻ—ആരാണിത്, മാതാവായ കൈസര്യചോലെ എന്നു വിളിക്കുന്നു.

(അനന്തരം മുനിപത്നി പ്രവേശിക്കുന്നു.)



**മുനിപതി—**

- കോലക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്നവയെ നാലുപ്രകാരത്തിൽ  
 പ്രവർത്തിപ്പിച്ചു. ൧. തത്ത്വമനുഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. ൨.  
 പാലത്തിൽ ഉരുവുപദമെടുക്കുകയും ചെയ്തു. ൩. പാലം  
 പ്രവർത്തിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ൪. പാലം ഉരുവുപദമെടുക്കുകയും ചെയ്തു. (൧൩)

മാമൻ—[ആത്മശ്ചിന്ത] വിശിഷ്ടനായ വിശ്വാമിത്ര മേനോൻ  
 യുടെ മുമ്പത്തറിഞ്ഞു കേൾക്കുന്നതാണ് വലംകുറ്റം മേട്രിട്ടുണ്ടു,  
 [പ്രകാശം] ഭഗവതി! ദൈവമഹത്തനായ ഈ മാമൻ നന്മയ്ക്കു വരുന്ന.

അപ്പോൾ—ഉണ്ണി! ദീപകം വെട്ടാനായില്ല!

പിശ്ചത്തും, കാശ്ചുപറയും,— (താഴെത്തു ചെന്നു) മാതാവേ! ശത്രുക്കളെ നന്നായി കെട്ടി വിശിഷ്ടമായ വേതിയെ അങ്ങുപറ നമസ്കരിക്കുന്നു.

പാഠ്യപുസ്തകങ്ങൾ—ബന്ധകനമാക്കാ! നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം സിദ്ധിക്കട്ടെ

മാമൻ—മാതാവേ! ഇവർ എന്താണു്?

അവസ്ഥ-മിശ്രിതം, അസ്ഥിമന്ദം, തണുത്ത. ഏകദേശം-

- ഇവർ ഡി.പി.യുടെ അനുചരന്മാരായി ചേർന്നു:-

எனியும்கூட வந்தவர்களைப் பின்பற்றவில்லை.

(എന്ന തരത്തിൽ ചിലർ ചോദിക്കുന്നു)

(കുറുപ്പും, മാധ്യമം, കേരളം മുതലായവയെക്കുറിച്ച്)

အိမ်ထောင်—အိမ်ထောင်! အိမ်ထောင်!

- \* അവനാർക്കിണക്കൂറായിവർക്കുകയാണുണ്ടായത്

ឈ្មោះ ព័ត៌មានអ្នកបង្គោល ឈ្មោះ ឈ្មោះ (ប្រាជ្ញ)

രാമൻ—(കോപത്തോടെ) എട! എട! ദുഷ്ടനായ രാമസുഗ്രതന്മാര! ഏവിയെങ്കിലും നിന്നു ചിൻ. (എന്നു പോയി)

വിശദീകരണം, അഭ്യവഹാരം.—നിഷ്പക്ഷമായ ഭരണത്താൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്വതന്ത്രമായ ഭരണത്താൽ, സമാധാനപരമായ ഗൗരവമേറിയതോടെയും യുക്തമായതും, പ്രവർത്തിക്കുന്നു! മോശം!

- നിഷ്കളഭവമശാൽപയുപദയുന്നാപ്രാപിച്ഛമദൈവപുഷ്പാൽ  
 പോളിനിൻവചനേനാത്രിചമദൈവാനിദിവാൻമാനാം ।  
 ചേരയിട്ടുള്ളാരുഭിവാന്വിധിമശാൽഞാൻമദൈവാനുഭവണാൽ  
 ശ്രേയസ്സുണ്ടല്ലലനായവിധിനൽകിട്ടനാപാകശ്ചമാം (൭൩)

അംഗം—വസ്തുതാപരമായ ശിക്ഷണ, ബാധകത  
 മേ! നിങ്ങൾ ഏതെങ്കിലും ഒരു ന്യായവിധി.



ആദ്യത്തെ പ്രതിപതിയെ ഉപയോഗിച്ച് അത്,

മലയാളം—പ്രസിദ്ധ ഹാസ്യകാവ്യ രചയിതാവ്.

(ആണി ചന്ദ്രിക)

• ചെന്നൈയിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി കമ്മിറ്റി

കൊണ്ടുചെയ്യണമെന്നാഗ്രഹം

வாழ்க்கை, உணர்வு, உணர்வு

ආයුර්වේදයේ නිදහස්ව පැවැත්මට අවස්ථාවක් ඇත.

உணர்வு உடனடி சமூகநீதிப் பிடிப்பு

၁၈၇၂ ခု - ၁၈၈၂ ခု

ചെമ്പാക്കുളം : പാളി അറയ്ക്കുന്നതായി കണ്ടു

מלך בלתי נשוא ונשואה

(ab:)

മാമൻ—ഏതാർക്കു മെഴുതിത്താമോയെന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ  
നോക്കിപ്പോയി വരുന്ന ചോഷമാണിത്.

പിംഗാഭ്യസ്തൻ—ഇത ശരിതന്നെ, പുസ്തകകാരനെന്നാൽ ഇങ്ങിനെ

[illegible]

നാമകാർഷ്വരം നാമകാർഷ്വരം നാമകാർഷ്വരം നാമകാർഷ്വരം നാമകാർഷ്വരം

ഒരു അനുഭവം കേൾക്കുക: ൧൯൭൫-ൽ, ജെ. ഗ്രീൻലാൻഡിനായിരുന്നു കത്തൻ.

മുക്തനും മറ്റും ചിലപ്പോൾ ഇങ്ങനെയൊരു സംഭവം സംഭവിക്കാറുണ്ട്. അതും ॥ (പു)

കാശ്യന.ഡൽ—നാരായണിന്റെതന്നെ,

[illegible]

ചാലൻ—(പ്രസ്താവിക്കുക) നോക്കിട്ടു മിഡസത്തിന്റെ യോഗ്യത ക്ലാപം വെട്ടിച്ച് തുടങ്ങിയില്ലേ?

\* മ. വി. നാ. അ. നാ. പാ. പ. അ. അ. നി. പ. പ. ച. ദ. അ.

കാലിലത്താളത്തിലും-

[illegible]

കുറുപ്പുനടപ്പുകാരൻ

രീതികൾ ഉപയോഗിച്ച് തയ്യാറാക്കിയ 300 കിലോ

3111 1917

[illegible]

കുടുംബകാര്യ വകുപ്പ്.

(ନର୍ତ୍ତକ)

അതിനാൽ നോർട്ട് റോഡ് പാലത്തിന്മേലേക്കു ചെല്ലുക.

(എന്നാ ഏല്പാവതറ ചേർന്നി)

❖ • உயிர்நீர் (உயிர்நீர்) • ❖



—

ന ി ല ട മ ു ട.

ഗന്ധർവ്വൻ—ഇപ്പോൾ—

(ആലോചിച്ചു)

(2)

• வகுத்தல்கூடிய மெய்யின வடிவம்

**ചാൺനീണ്ടുചമ്പിച്ചവളി-**

മുഹൂർത്തം വേണ്ടിവരുന്നതു ചെന്നു കണ്ടു  
 മൊന്നൊന്നു പറഞ്ഞു ധീര !

കുടുംബശ്ശാലയെ പരമ്പരയിൽ നിന്നു നിലവിലെ  
പോലെ കാൽതന്നിരിക്കുന്നു

മൃഗസ്വഭാവമനുഭവിക്കുകയും ചെയ്യും

 $(m, j)$

(അനന്തരം രാക്ഷസി പ്രവേശിക്കുന്നു)

രാക്ഷസി—(ചിത്രാംഗദനോട്) ഭട്ട! അമ്മേ! ആരാണ്? കരളിക്കൊണ്ടു മുക്കപ്പെട്ടിട്ട് ചവറ വെത്തതാണ്?

ഗന്ധർവ്വൻ—[ആത്മഗതം] സംസാരിപ്പാനിവിധമാണെന്നു വഴി കാണിച്ചു തന്നു. [പ്രകാശം] കരളൻ തന്നെ.

രാക്ഷസി—(അതുവഴിത്തൊട്ടടി) നികല്പപോലെ ഇരിക്കുന്നു വെറുപ്പോ, എന്നാൽ നിന്റെ ഭർത്താവു ശുശ്രൂഷയി കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന രാക്ഷസികളുടെ മദ്ധ്യത്തിലിരിക്കുന്ന “എന്റെ രണ്ടാവരാം ബാണമേറ്റ രേഖ്യ” എന്ന മാതാമയില്ലാത്ത ഉണ്ണുപാത്രം കരഞ്ഞു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

ഗന്ധർവ്വൻ—[ആത്മഗതം] അവൾ കരളന്റെ ഭർത്താമ്മ. അതിനാൽ ഇതു ഉചിതം തന്നെ. [പ്രകാശം] അവളോടൊന്നു ഈ സംഗതിയെ പറഞ്ഞത?

രാക്ഷസി—ആർക്കുണ്ടു മാതിവൻ രണ്ടു മാതാമാമാവിനെ കാണാത്തതായ പ്രാമസ്സൻ മേൽമേൽ മന്ത്രികളോട് തന്റെ മാതാവായ താടകയേയും, സഞ്ചാലവനേയും, സ്നേഹിതനായ കരളനേയും, മാമൻ എന്നൊരു സാഹിത്യ എന്ന പറഞ്ഞു, മാതാവ മരിച്ചതിനാൽ വൃശ്ചികകൊണ്ടു ചെല്ലു ചെല്ലാനായി ഗോകുണ്ഠ കേന്ദ്രത്തിന്നു പോയി. അനന്തരം എപ്പോഴും ഈ വന്തമാനം അറിഞ്ഞു.

ഗന്ധർവ്വൻ—മാവണ മാതാമാമാ ഇവിടെ ഇല്ലയോ?

രാക്ഷസി—ഇല്ല; ഇല്ല; അതുകൊണ്ടാണ് “നി വിദ്യജ്ഞിയാൻ ഹൃദത്തിൽ ചെന്ന ആർപ്പവത്രൻ ഏവിടെ പോയിയെന്നു അറിഞ്ഞു വാ” എന്ന ദേവിയായ മന്ദോദരി എന്നൊരാളെത്തന്നെ ചൂത. ഞാൻ അവിടെ ചെന്നിട്ടും വിദ്യജ്ഞിയാണെന്നു കണ്ടില്ല, എന്നാൽ അദ്വൈതത്തിന്റെ ഭർത്താവായ മാതാവതി എന്തൊടിക്കുന്ന ഒരു പറഞ്ഞു.

ഗന്ധർവ്വൻ—എന്താണെന്നു പറയ.

രാക്ഷസി—അത ഗോപ്യമാണല്ലോ. ഏതിനെ ഞാൻ പറയേണ്ടു. എന്നാൽ ജനകമാമാവിനെ സ്നേഹമുള്ള ജനം ഈ ദ്വീപാന്തരത്തിലുണ്ടാവാൻ സംഗതിയില്ലെല്ലോ, അതുകൊണ്ടു പറയാൻ വിരോധമില്ല. എന്നാൽ കേട്ടുകൊള്ളു. വിശ്വാമിത്രവേഷം ധരിച്ചു വിദ്യജ്ഞിയാനാട്ടും ലക്ഷണവധം ധരിച്ചു സാരണനാട്ടുംകൂടി മാതാമാമാ വേദകാലം രാമവേഷം ധരിച്ചു, സ്ത്രീയെ



വിവാഹം ചെയ്യാൻ ചെന്നി സനകമാവുകയെന്ന ചങ്ങിപ്പൻ പോയിരിക്കുന്നു.

Երևանի քաղաքապետարանի քաղաքականության և  
 քաղաքականության և քաղաքականության և քաղաքականության

മലയാളം - (1950-51) സിംഗപ്പൂർ നഗരത്തിൽ താൻ  
നഗരത്തിൽ താൻ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന സമയത്ത്  
സമയം വാങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

မေးခွန်း— အသွင်ကောင်းတဲ့အဖို ကို ကျွန်ုပ်တို့က ချီးမွမ်း  
စားရ ခံရတာပဲ၊ ဒါပေမယ့် အသွင်ကောင်းတာက

മലയാളി - എന്തുകൊണ്ട് ഇങ്ങനെ ചെയ്തു? എന്തുകൊണ്ട്?

סימבוליזם (מחנכים) — סימבוליזם

പോലീസ്—പ്രകാശ പാതക കണ്ടുപോയോ! നി ചെന്നു ആരാണ?

המנהל הכללי של המבחן: ד"ר יצחק גולדברג

ക. നന്മയ്ക്കുവേണ്ടി സമസ്ത മതവിഭാഗങ്ങളും ചേർന്ന് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

(എന്നു ചോദി)

[illegible]

(എന്ന ചോദ്യം)

❖ အသက်ရှူသွေးစနစ် ❖

(החברים והחברות) יתקיימו --

അനാഥം -

[illegible]

ശബരൻ—നന്ദനാഭാഭാ! വിചാരിച്ചേണം, ക  
ളിമയത്തോടുകൂടി നന്ദനാഭാവിചാരിച്ചാൽ അത്ഭു  
തമായ നന്ദനാഭാഭാഭാ.

စတုရသီလဝိသုဒ္ဓိတရားကို နှစ်သက်သောကြောင့် နှစ်သက်သောကြောင့်  
သိသောကြောင့် နှစ်သက်သောကြောင့် နှစ်သက်သောကြောင့် နှစ်သက်သောကြောင့်  
သိသောကြောင့် နှစ်သက်သောကြောင့် နှစ်သက်သောကြောင့် နှစ်သက်သောကြောင့်  
သိသောကြောင့် နှစ်သက်သောကြောင့် နှစ်သက်သောကြောင့် နှစ်သက်သောကြောင့်  
သိသောကြောင့် နှစ်သက်သောကြောင့် နှစ်သက်သောကြောင့် နှစ်သက်သောကြောင့်

നല്ലതെക്കും സിന്ധു രാജാക്കളുടെ വിവാഹം നടന്നപ്പോൾ രാ-  
വണൻ എല്ലാ ചെയ്യുമ്പോഴും എന്ന നമുക്കു ശക്തിപ്പെടുത്തിപ്പു  
എത്തുകയെന്നാൽ-

- വിശ്വദീപനമുനിപ്രസാദപ്രദനമുദാജ്ഞാപ്രസാദം  
നിഷ്കാശനേൽകിതാനുജ്ഞാപ്രദനമുദാജ്ഞാപ്രസാദം  
വിശ്വദീപനമുജ്ഞാപ്രദനമുദാജ്ഞാപ്രസാദം  
നിഷ്കാശനേൽകിതാനുജ്ഞാപ്രദനമുദാജ്ഞാപ്രസാദം (എ)
- (നാനാമതം വിശ്വദീപനമുദാജ്ഞാപ്രസാദം  
ലക്ഷ്മീനവയം ധരിച്ചു സാരണനാദം ഇടി രാജാധാരം ധരിച്ചു  
രാവണൻ പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാവണൻ—

- നന്നായ്ക്കട്ടെ കന്യം സുഖമാഹ്വര്യം രാജാവിന്നുണ്ടാകട്ടെ  
മുനംചൊന്നൊരു കാർഷ്വത്തിന്നുണ്ടാകട്ടെ  
എന്നാലുംജിതിയാവിവാഹമെന്തെന്നു നോക്കൂ നോക്കൂ  
നന്നായി നശിച്ചുപോയൊരു രാജാധാരം മഹാപ്രസാദം (എ)

വിദ്യജ്ഞിമാൻ—രാജാധാരേ! അക്കാണമാടിപ്പോയൊരു  
നാണ അകാശത്തുനിന്നു

- വിദ്യജ്ഞാപ്രസാദം സാരണമുദാജ്ഞാപ്രസാദം  
ചൊല്ലാൻചൊല്ലാൻ നിറയുണ്ടാകട്ടെ  
മുഖ്യജ്ഞാപ്രസാദം സാരണമുദാജ്ഞാപ്രസാദം  
ചൊല്ലാൻചൊല്ലാൻ നിറയുണ്ടാകട്ടെ (എ)

രാവണൻ—ഞാൻ അത്രയൊളം പ്രാപിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ-

- വേണിക്കരണവനമുദാജ്ഞാപ്രസാദം  
പാണിക്കരണവനമുദാജ്ഞാപ്രസാദം  
എന്നാലുംജിതിയാവിവാഹമെന്തെന്നു നോക്കൂ നോക്കൂ  
നന്നായി നശിച്ചുപോയൊരു രാജാധാരം മഹാപ്രസാദം (എ)

സാരണൻ—

- തമോദാസനേ കരണവനമുദാജ്ഞാപ്രസാദം  
കൊണ്ടാടിപ്പോകട്ടെ നന്നായ്ക്കട്ടെ  
കൊണ്ടാടിപ്പോകട്ടെ നന്നായ്ക്കട്ടെ  
കൊണ്ടാടിപ്പോകട്ടെ നന്നായ്ക്കട്ടെ (എ)

രാവണൻ—(ചൊല്ലാൻചൊല്ലാൻ നിറയുണ്ടാകട്ടെ)

വിദ്യജ്ഞാപ്രസാദം സാരണമുദാജ്ഞാപ്രസാദം

• തരക്കെഴുത പൂവിനു  
സതാംശനിറംകലനാദാനകിയെ ।  
ശതമുടിഞ്ഞിറകാണാം  
ശതമുടിഞ്ഞിറകാണാം (൧൦൦)  
(പ്രതീതിവി പ്രവേശിച്ചു)

പ്രതീതിവി—മരയാദാവ ഭൂമിപ്പുതക.

ജനകൻ—മിഴുതക! അറിയിപ്പാലുള്ളതറിയിക്ക.

പ്രതീതിവി—മരലക്ഷണനാരോടു കൂടി വിവിധനായ വിശ്വാ  
മിത്രമഥർമ്മി ദ്വാര ദേശത്തിലെഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്നു.

ജനകൻ—(സന്തോഷത്തോടുകൂടി) സന്ദർശി  
താനന്തമഥർമ്മേ! ത്രിശങ്ക വോക്താവിന്റെ നൃത്തന സൃഷ്ടിക്കത്താ  
വായും, പുണ്യനാമവിമലന വിശ്വാമിത്രമഥർമ്മിയെ അറിയുന്ന ത  
ന്നെ അപഗ്രാമികളുടെ പൂജിച്ചു ചെയ്യാനാരോടു കൂടി ഇപ്പോൾ  
പ്രവേശിക്കാൻ വരുന്നതാണ്.

ശതാംശൻ—അവിടെ തന്നെ. (എന്നു ചോദി)

ജനകൻ—• ഇന്നെന്തെല്ലാമിതെങ്ങിനെ? മാന്യവന്മാ-  
രൊന്നി മുഗ്ദ്ധനായ നർമ്മദാനവർദ്ധനും ।  
തന്നെന്റെ ചിത്തമിളകുന്നിതു തന്നിടത്തു  
ചെന്നെഴുട്ടിയ സമാജനമെന്നു പറയു. (൧൦൧)

(അനന്തരം ശതാംശനും, മരലക്ഷണവിശ്വാമിത്ര വേഷ  
ധാരികളായ രാവണ സാരണ വിദ്യജ്ഞിമാരും പ്രവേശിക്കുന്നു)

ശതാംശൻ, വിശ്വാമിത്രാദികളെന്നും, വിദ്യജ്ഞിമാദിക  
ളെ ജനകമാദാവിന കാണിച്ചു കൊടുക്കുന്നു.

ജനകൻ—(ആസനത്തിൽനിന്ന എഴുന്നീറ്റ) ഭഗവൻ, വി  
ദോക്താവിൽ ജനിച്ച് സീമദ്ധനായ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

വിദ്യജ്ഞിമാൻ—ജനകമാദാമാദാവായ അങ്ങനെയെങ്ങനെ വിചാരിച്ചു.

സാരണൻ—(മാവണനോട) [സ്വകാര്യമായിട്ട്]

• സ്വാമിനീദ്രമിപാലനം  
പോരത്താനേവമിപ്പോലാം ।  
ഭൂമിപുത്രിയെന്നീവേട്ട  
ജാതാവായാഴ്ന്നിരിക്കും. (൧൦൨)

രാവണൻ—(സന്തോഷത്തോടുകൂടി) അതെങ്ങനെ തന്നെ.

(വിദ്യജ്ഞിമാൻ ജനകനെ വാഴ്ത്തുന്നതി രാവണനോട  
വിമിശ്നകൊന്ന സാരണ കാണിക്കുന്നു)

രാവണൻ—[സ്വകാര്യമായിട്ട്] (സാരണനോട)

• എന്നുപ്രീടുവന്നായ് സമയമുപദിച്ഛാലോ

നോക്കിവാഴ-

ന്നെന്നല്ലിന്നാൾവരെക്കും പ്രണയകലാമന്ദാന്റെ  
കാലത്തുപോലും ।

സൗന്ദര്യംചെന്നമനോമലിമുരടചെന്നതുകലും  
ഞാൻനമിച്ചി-

ല്ലിന്നവണ്ണവിമുത്തുണമമിവന്നെമിച്ഛീടുവാൻ  
ലജ്ജിയാത്തൊ :

(൧൪)

സാരണൻ—[ആത്മഗതം] ഹൃദയത്തിൽ ദാഹകാരം നിറ  
ഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഈയാൾക്കു സിന്തയെ ലഭിക്കുന്ന കാഴ്ചം ഇനിയും നി  
ശ്ചയിക്കാറായില്ല,

[സ്വകാശ്ചര്യമായിട്ടു പ്രകാശം] മഹാരാജാവേ! ആരംഭിച്ചു കാ  
ഴ്ചത്തിന്നു വിപരീതമനുഷ്ഠിക്കുന്നത തിരുമനസ്സിനെക്കു ഉചിതമല്ല,  
മാവണൻ—പിതാവേ! ദശരഥപുത്രനായ ഞാൻ നമസ്സ  
മിക്കുന്നു.

സാരണൻ—[അപ്രകാരം തന്നെ പറയുന്നു].

ജനകൻ—ബാലകന്മാരെ! നിങ്ങൾ ദീപ്താഭസ്യം ഉൾക്കൂട്ടിപ്പിൻ.

ശതാനന്ദൻ—ഭഗവൻ വിധേയീകൃത മഹദ്യേ!

• പ്രമാണാലംബാദിശ്ചാൽ

സമന്താർക്കങ്ങളുപേക്ഷി ।

മാമനാരിവരിൽചൊൽക

സ്വാമിൻ! ലക്ഷ്മണനാരികിൽ? :

(൧൫)

വിട്ടുത്തീർപ്പൻ—[ആത്മഗതം] ഭവത്തനുമല്ല. [പ്രകാശം]

• അറുജനീപരിമാത്രംസ്നഹമുൾക്കൊണ്ടു പുത്തൻ

ഘനസദൃശനിറംപൂണ്ടുളവൻമാമദളൻ ।

കനകസമനിറംപൂണ്ടുഗ്രജനതകലേററം

വിനയമോടുവസിക്കുംബാലകൻലക്ഷ്മണൻതാൻ :

(൧൬)

മാവണൻ—[സ്വകാശ്ചര്യമായിട്ടു] (സാരണനോടു) എന്തുതൊ  
ണ്ടാണു ജനകൻ ജനകിയെ വരുത്തുവാൻ താമസിക്കുന്നത?

സാരണൻ—[ആത്മഗതം] അയ്യോ! മുമ്പ് ജനാഗ്രഹണ  
നായ ഈയാൾക്കുണ്ടായതൊക്കെയായിരുന്നു, ഇപ്പോളിപ്പോൾ തന്നെ  
യല്ലേ ജനകനെ കണ്ടുതു. [സ്വകാശ്ചര്യമായിട്ടു പ്രകാശം] മഹാരാ  
ജാവേ! തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു അപ്പം നേരം അമിക്കുന്നു—

ശതാനന്ദൻ—ഭഗവൻ! കൊശിക മഹദ്യേ!

മാവണൻ—[സ്വകാശ്ചര്യമായിട്ടു] (കോപത്തോടുകൂടി)



രാവണൻ—(സന്തോഷത്തോടും ഉത്സാഹത്തോടും കൂടി)  
[സ്വകാര്യമായിട്ട്] നീ നല്ലവണ്ണം മോക്ഷപ്പെടുത്തി. എന്നാൽ പ്രിയ  
ശ്വേതിതന്നെ അദ്ദേഹത്തിനകൊണ്ടു തന്നെ പുത്രന്മാരോടു  
കൂടി ദശരഥനെ സമാർപ്പിച്ചാമെന്നല്ലോ.

സാരണൻ—[സ്വകാര്യമായിട്ട്] താടകാമതമായവർ രാമ വി  
ശ്വദീത്രന്മാരെ കൊന്നിട്ടുപോയില്ലല്ലോ.

ജനകൻ—ഭഗവൻ! വിശ്വദീത്രമരണം!

- മന്നൻപയ്യ്ക്കുമെന്നു മക്കളുവന്നപ്പോഴുണ്ടാകാതിരാം  
നന്നാമൃതവലാഹിതിക്കു പ്രാമീയമൊക്കെ ദാഹനം കൂടിയാം !  
ഏകാകൈകകൾക്കൊന്നാമനധൂനാഭവ്യ്കൂടിയില്ലാത്ത  
വന്നി-ംമറ്റാരുമല്ലുന്നിവിടെത്തന്നെനിശ്ചിതം (൧൨)

അറിയാതെ വിശിഷ്ടനായ അഞ്ചുനൂറ്റാൾക്കു മുമ്പെ യാ  
ഗദീണയിൽ പ്രവേശിച്ചാലും, അങ്ങനെയൊക്കെ വലാഹാദംഗ  
ളായിത്തീർന്നുപോകുമെന്നു ഭയപ്പെടാതെ.

സാരണൻ—[സ്വകാര്യമായിട്ട്] (രാവണനോട്) തീരുമാനസ്സു  
കൊണ്ടു വിവാഹം ചെയ്താലും നിശ്ചിതം തന്നെ.

രാവണൻ—സംശയമെന്താണു—

വിദ്വജ്ഞിമാൻ—[അതേഗതം] ഇതൊന്നാണു വന്നുകൂടിയതു.  
ഇതിന്റെ മേലാണെന്നല്ല. വിശ്വദീത്രനെ രാജാസന്മാർ കൊന്നു  
ഏകീവ്യസ്രം മോക്ഷിക്കാൻ ഇല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയൊന്നും ചെയ്  
യേണ്ടതു തന്നെ.

രാവണൻ—എന്റെ അഭിപ്രായവും അങ്ങിനെ തന്നെ.

ശതാനന്ദൻ—മഹാഭാരതം! പക്ഷേ എന്നു ഉറപ്പിച്ചുപോകാം,  
കൊടുക്കണം.

വിദ്വജ്ഞിമാൻ—[സ്വകാര്യമായിട്ട്] സാരണ! തന്റെ വര  
വും സമാലോചിക്കും. എന്റെ വരവു നിശ്ചയം തന്നെ.

സാരണൻ—[സ്വകാര്യമായിട്ട്] അങ്ങിനെല്ലു—

- കടമയെക്കിട്ടുപോയപ്പോൾ—  
അതിന്റെ മേലാണെന്നല്ലോ മോക്ഷമില്ലാതെ !  
ഉടനീക്കം തന്റെ വരവിനാൽ  
ഇതേവേദംതന്നെ പൂർണ്ണമായിരിക്കും (൧൩)

വിദ്വജ്ഞിമാൻ—[സ്വകാര്യമായിട്ട്] (രാവണനോട്) എ  
ന്തൊരു വ്യക്തിയെ ഇവിടെ അയക്കുമെന്ന് സൂചിപ്പിച്ചു തന്നെത്തന്നെ  
പരിചരിക്കണം?



ജനകൻ—ഗേവൻ! ശതാനന്ദമോഷ്ട! അത്രമാത്രമല്ല എന്നാൽ എന്റെ അനുജനായ കശലാഭൻ ലിംഗലാസനഗതനായിനിന്നു,

- അതികത്തുകാൽ ശത്രുസ്സന  
മതുപാൽമേതന്നമകവാനായി ।  
ശ്രുതകീർത്തിമാണ്ഡവികളാം  
സുതകളെയിങ്ങോട്ടയച്ചിരിക്കുന്നു (൨൪)

രാവണൻ—[സ്വകാർത്ഥമായിട്ട്] സാരണ! കഥയില്ലാത്ത ഞാൻ മേത ശത്രുസ്സനായുടെ ചേഷ്ടം ധരിപ്പിച്ചു വേറെ രണ്ടു പേരും കൂടി കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വന്നില്ലല്ലോ.

സാരണൻ—[സ്വകാർത്ഥമായിട്ട്] വിദ്യജ്ഞിമാൻ വന്ദിതന്റെ കീഴും വിശ്വാമിത്രവേഷം ധരിക്കയാൽ ഉപയോഗമില്ലാതായി എന്നു പറയട്ടെ.

ശതാനന്ദൻ—ഗേവൻ! വിശ്വാമിത്ര മോഷ്ട! ദശരഥ മഹാമാജാവിനെ മേത ശത്രുസ്സനായോടുകൂടി കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നില്ലേ?

സാരണൻ—[സ്വകാർത്ഥമായിട്ട്] (രാവണനോട്) ഞാൻ മുഖ്യതന്നെ പറഞ്ഞുവെല്ലോ “ദശരഥമാജാവിനെ ഭാർതൃപുത്രന്മാരോടുകൂടി ക്ഷണിച്ചു കൊണ്ടുവരവാൻ വിശ്വാമിത്രകാമൻ്റെ ചോയിരിക്കുന്നു” എന്നു, വിദ്യജ്ഞിമാൻ അതിന്നനുസൃതമായിട്ടാവാമെന്നു ചൊല്ലി.

രാവണൻ—[സ്വകാർത്ഥമായിട്ട്] അന്തിരിക്കട്ടെ. ഇപ്പോൾ നോം ജനകിയെ കാണാൻ ഉത്സാഹിക്കുക.

വിദ്യജ്ഞിമാൻ—ദശരഥമാജാവാവ പരിവാരങ്ങളോടുകൂടി ക്ഷണത്താൽ വഴിയിൽ താമസിക്കുന്നു.

ജനകൻ—ആരാണവിടെ.  
(പ്രതിമാരി പ്രവേശിച്ചു) മഹാമാജാവ കല്പിക്കുന്നു.  
ജനകൻ—പുത്രനായ വിശ്വാമിത്രമഹാധീരുടെ ധർമ്മത്തെ വന്ദിപ്പാനായിട്ട് കന്യകകളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വര.

പ്രതിമാരി—കല്പനപോലെ (എന്നു ചോയി)  
രാവണൻ—[സ്വകാർത്ഥമായിട്ട്] സാരണ! ദൈവം തന്നെ എന്റെ മേൽ കൃപ ചെയ്തു. (ആഗ്രഹത്തോടുകൂടി)

- വന്നാവില്ലെന്നു താത്സര്യജനകിയുടേ മഹാമന്ദശരീരത്തിന്നൊ-  
ത്തെന്നംഗപ്രദകണ്ടുകൗതുകമിതന്നോരംഗസാദി മൃതം ।  
ഉന്നിദാംബുജപത്രംഗിതൈരജ്ജ്വലിപ്പിക്കുകടാക്ഷങ്ങളെ-  
ച്ചിന്നംപ്രേമസൗഖ്യോടുകൂടിയതൻകോമിപ്പൊരിഞ്ഞിടമെ (൨൫)  
(അണിയറയിൽ)

• വിദ്യജ്ഞിഹാസ്വിദ്യ കശികതനയനായാ യയാൽ  
സാമണൻ.താൻ  
സദ്യസ്സമിത്രിയായാൻ ശമുഖനിവരോടൊത്തമോ  
മാമനായി.

അദ്വൈതപദ്മവിധാണിഗ്രാമണമതുകാരിച്ചിങ്ങ  
വന്നീടിനാനെ-  
ന്നിദാമത്തികലുഷ്ണാർജനകനെയുടാനചെന്ന്-  
ണഞ്ചിപ്പിനിപ്പോൾ. (൨൩)  
(ഏല്പാവരം കേൾക്കുന്നു)

രാവണൻ—[സ്വകാശ്ശോയിട്ട] (വിദ്യജ്ഞിഹാസനാട) (നടുക്കു  
ലോട്ടുകൂടി) നമ്മുടെ ഈ പ്രവൃത്തിയെ ജനകനോട് ആരാണു തർക്കി  
യിക്കുന്നത്? ഇത വേറെ ആരും തുറിക്കൊണ്ടിട്ടില്ലല്ലോ.

വിദ്യജ്ഞിഹാസ്—[സ്വകാശ്ശോയിട്ട] (ചേടിച്ച് വിറച്ചുകൊ  
ണ്ടു) മഹാജാവാ! ഈ അത്ഭുതത്തെ ഞാനെന്തു പറയട്ടെ, എ  
ന്റെ ഭാർയ്യയെ ഉടാതെ മറ്റൊരാളും ഈ വൃത്തം തുറിച്ചുവാൻ  
കഴിയുന്നതല്ല.

സാമണൻ—[ആത്മഗതം] എന്തു ദുഷ്ടനാണു ഞങ്ങളുടെ പ്ര  
വൃത്തികു വില്ലാമുണ്ടാക്കിയത. [പ്രകാശം] ശതാനന്ദ മഹദ്യേ! ആരാ  
ണിങ്ങനെ ചോദിക്കുന്നത എന്നു അന്വേഷിക്കേണ്ടതാണ്.

ശതാനന്ദൻ—[ആത്മഗതം] മാലകളുണ്ടു വിശ്വമിത്ര വേ  
ഷധാരികളാണിട്ടുള്ളതുവർ രാവണ സാമണ വിദ്യജ്ഞിഹാസന്മാരാ  
ണൊ. [പ്രകാശം] ലക്ഷ്മണ! അന്വേഷിക്കാം.

ജനകൻ—(വിചാരത്തോടുകൂടി) [ആത്മഗതം]

• എന്നാഗ്രാമംപലിപ്പിപ്പാൻ  
വന്നുകൗശികമാമനി.  
എന്നുമാരിച്ചിരുന്നെൻതാൻ  
വന്നുകൂടിയതന്യധാ. (൨൪)

[പ്രകാശം] ആരാണവിടെ.

(പ്രതിമാരി പ്രാവശിച്ചു) മഹാജാവാ കല്പിക്കണം.

ജനകൻ—ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞത ആരെന്നെന്നു അന്വേഷിക്ക.

പ്രതിമാരി— മഹാജാവാ! വേറെ എന്നാണു അന്വേഷി  
പ്പാനുള്ളത.

- താഴെപ്പറയുന്നവർക്ക് പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകേണ്ടതാണ്.
  - 1. 1980-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച കേരള സർവ്വകലാശാലാഭിനവനിയമപ്രകാരം പ്രവേശനം നേടിയവർ.
  - 2. 1980-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച കേരള സർവ്വകലാശാലാഭിനവനിയമപ്രകാരം പ്രവേശനം നേടിയവർ.
  - 3. 1980-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച കേരള സർവ്വകലാശാലാഭിനവനിയമപ്രകാരം പ്രവേശനം നേടിയവർ.

ലത്തറൻ—ശത്രുക്കൾ വന്നു! ഇതുകേൾക്കൂ!

[illegible]

വിദ്യാലയം—[ആത്മരത്നം] വേണ്ടതാണ്. കണ്ടി നാട് എന്നൊരു വിശ്വാസം ഉണ്ടായിരുന്നു. [പ്രകാശം] അതുകൊണ്ട് വേണം. അതിനായി മാർഗ്ഗം വേണം. അതിനായി മാർഗ്ഗം വേണം. അതിനായി മാർഗ്ഗം വേണം.

ചമ്പലം—[പ്രദർശനം] (സാക്ഷാത്കാരം) അതിയായ  
 ൧) സാക്ഷാത്കാരം കൈമാറ്റം.

സമുത്തറ—[സ്വകാര്യം മാത്രം] അട്ടിനടക്കുക.

- പേരിൽക്കൊല്ലവതിനാൽ  
മനീചസഞ്ചാരികളാകരുത് !  
പ്രേമമാംഗലത്തിൽ  
പ്രേമപ്രസാദം നൽകാൻ കരുതരുത് ! (൨൯)

ചോദ്യം—[സംസ്ഥാനം] (പ്രത്യക്ഷമായി) നോക്കി നോക്കി ചോദിക്കുക?

വിദ്യാഭ്യാസം -- [സംസ്കാരം] (മലയാളം) നോം  
 വിദ്യാഭ്യാസം വിദ്യാഭ്യാസം വിദ്യാഭ്യാസം വിദ്യാഭ്യാസം വിദ്യാഭ്യാസം  
 വിദ്യാഭ്യാസം വിദ്യാഭ്യാസം വിദ്യാഭ്യാസം വിദ്യാഭ്യാസം വിദ്യാഭ്യാസം

သဘာဝကဏ္ဍ—ကမ္ဘာ့ အစားအသုံး အစီအစဉ်။

ഉത്തരം—[സംസാരിച്ചപ്പോൾ] (അന്യനൊന്നോട്) ഇവർ പതിനാലുപേർക്കു കൂടി തമ്മിൽ വെറും പത്തുപേരെ. അതിനാൽ ഇവർ മാതൃസമ്പ്രദായപ്രകാരമല്ല മതമനുസരിച്ച് വെറും പതിനാലുപേരെ.

അതാനന്ദൻ—മുട്ടുവെട്ടിയൊരു കുട്ടനും ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

[illegible]



രാമൻ—[ആത്മഗതം] (ഭാർദ്ദേയോടു കൂടി)

• ചെന്നത്തമ്പംഗി വീണാളുനലനിലത്തുഞാൻ  
 മായയാണെന്നറിഞ്ഞി-  
 ടെന്നുളംവിട്ടുപോയില്ലതുവരെയുമോ  
 ശോകകോപങ്ങളേതും !  
 എന്നല്ലിടൊമ്മിപുറുൻപലമൊരുകൂടെ  
 നാശമാത്തിങ്ങുചിത്തം  
 തന്നിൽത്താനുനുമുദാശയമേനുമുട്ടം  
 പത്തുമെന്നിട്ടുപ്പാൻഃ (൩൩)  
 എന്നുമാത്രമല്ല.

• നന്നാസ്തിതാവിചാരംകുശികസുതമുനീന്ദ്രൻനടത്തിടയാനാൻ  
 വന്നിപ്പോൾരാഗമാണെന്നുതകുപമഴിഞ്ഞെന്നുവസുരാജാടും  
 ഇന്നവകൊണ്ടുപോകുന്നിതുവചതിനാപവനനണ്ണുതിനേതാ-  
 നൊന്നാത്തൊഴുപ്പിടുന്നിതുവതെളിച്ചുനങ്ങളുമാളിപ്പിടുന്നുഃ

[പ്രകാശം] ഭഗവൻ! മഹാഭ്യ! വേറെ ഇങ്ങിനെ കൂടി ഒരു  
 ഇളതം കേൾക്കണമെല്ലോ. എന്നെത്തന്നെ മഹാത്മസ്വിയായ ഭ  
 നകുമാരാജാവിന്റെ ഹൃദത്തിൽ സകല സൗന്ദര്യവീരന്മാരാൽ  
 കൂടി ബ്രാഹ്മണം ചെയ്താൻ കഴിയപ്പെടാത്തതായും, ഗിരിവരപ്രമാ  
 ണമായും, ഉള്ള ശ്രീപദാർശ്യം ചാപത്തെ വെച്ചു പൂജിക്കുന്നു എന്ന.  
 വിശ്വാമിത്രൻ—(ചിരിച്ചു)ഇതുള്ളൂ.(എല്ലാവരും ചുറ്റിനിൽക്കുന്നു)

ശതാനന്ദൻ—(പ്രവേശിച്ചു) മഹാഭാജനവ! ഇതാ മഹാ  
 തമാസായ വിശ്വാമിത്രമഹർഷി ഇതാ ദശരഥരാജ കുമാരന്മാർ!

ഭനകൻ—[ആത്മഗതം] പുരോഹിതൻ ഇവരെ ചോദത്തി  
 ന്റെ അവസ്ഥാപാല കാണ്മിച്ചു തന്നതാണ്. [പ്രകാശം] നമ  
 ഹ വളരെ സന്തോഷം (എന്ന ഉചിതംപോലെ ഉപചരിച്ചു എല്ലാ  
 വരെയും ആശ്വനങ്ങളിലിരുത്തുന്നു)

ശതാനന്ദൻ—[ആത്മഗതം] ഇവർ രാജസമ്മേളനായാലും  
 പേരുതില്ല. ഏതിലും ഇങ്ങിനെ പാകതന്നെ.

[പ്രകാശം] ഭാഗ്യത്താലാണു മഹാത്മാവായ വിശ്വാമിത്രമഹർഷി  
 രാമലക്ഷ്മണന്മാരോടുകൂടി ഇവിടെ എഴുന്നള്ളിയത.

ഭനകൻ—[ആത്മഗതം] ഞാനും ശതാനന്ദനെന്ന അനുസരി  
 ച്ചു പറഞ്ഞതുകൊ.

[പ്രകാശം]

ഭാഗ്യത്താലുദ്യോഗംഗമനിയെദശശതകർത്താമരകാണുവന്നാൻ  
ഭാഗ്യത്താലുദ്യോഗംഗമനിയെദശശതകർത്താമരകാണുവന്നാൻ

ഓട്ടത്താലുതലവിമുക്തശാലനടനേനാലുപടുന്നനന്ദൻ  
 ഓട്ടത്താലേൻസമീപേറ്റുതലവമെവാൻകൊണ്ടുപോനുമമയേന  
 രാവണൻ—(വിട്ടുശിക്ഷിപ്പാനാട) ഇവൻ പാശാഞ്ചം ബുദ്ധി  
 ശോഭിപ്പിയായിരിക്കുകയാ? ഇങ്ങിനെ പറയുന്നത്.

விஜயலக்ஷ்மி—உருகுகிற நேரத்தில் தண்ணீரைப் பருகி  
தம்முடைய உள்ளத்தைத் தோண்டுக.

വിശ്വാസികൾ—നാമത്തിനെ തന്നെ. എന്നാൽ വാസ്തവ  
 യെക്കൊണ്ടെന്നും പ്രിയ സുഹൃത്തായ ജനകാദയാവും ഓർമ്മയോടു  
 കൂടി ഇതിനെ കേൾക്കണം.

ജനകനും ശത്രുനന്ദനും—അങ്ങനെ തയ്യാറായിപ്പോന്നു.

രാവണൻ—ഓച്ചുനായ ഈ കൌശികാധരൻ എന്താണ പാവൻ അവിടുന്നു?

വിദ്യാഭ്യാസം—മത സ്വതന്ത്രം വഴിയിൽ രാജ്യം നൽകട്ടെ  
പരിഭവങ്ങളെ നോക്കി വന്നു എന്തായിരിക്കണം.

സമാനൻ—അല്ലെങ്കിൽ പണ്ടിനെപ്പോലെ അവരെ തോറ്റിടാതെ ഇവനിവിടെ വരുവാൻ കഴിയുന്നതാ?

വിചാരിതം—

●ദേശാഭിമാനം സഭയിൽ അദ്ധ്യക്ഷത വഹിക്കുന്ന അദ്ധ്യക്ഷൻമാർ  
പോലെയുള്ളവർക്ക് അദ്ധ്യക്ഷത വഹിക്കാൻ അനുമതി നൽകണമെന്നും  
അദ്ധ്യക്ഷൻമാർക്ക് (സഭാ അദ്ധ്യക്ഷൻമാർക്ക്) അദ്ധ്യക്ഷത വഹിക്കാൻ  
അനുമതി നൽകണമെന്നും ഉത്തരവ്.

വിദ്യാഭ്യാസം—നവം തൊട്ടിയുടേയും കലണ്ടറും

രാവണൻ—(ഉഭയലക്ഷ്യത്തോടു കൂടി) സാദൃശ്യം പരമവശ്യ  
 ത്വത്താൽ രാമലക്ഷണത്തോടു കൂടി വിശ്വമന്ത്രിൻ വന്നതിനെ കൂടി  
 ഞാൻ മറന്നു പോയി.

മിശ്രിതം—

കമ്പനിയുടെ വിവിധ വകുപ്പുകളിലെ ജനറൽ മാനേജർമാർക്ക് അനുവദിക്കാവുന്ന പണയം

[illegible]

സമാനം—(ശബരപ്പാട്ടി) പാലാഴിയിലെ ഉണ്ടായതെന്നു നമാനെന്നു കേൾക്കുക.

**വിശ്വാമിത്രൻ—**

കരിയറിലെ നൂറു ശതമാനം സമയം തന്നെ മിടുക്കുവരും. (എസ്)



ജനകൻ—[സ്വകാർത്ഥമായിട്ട്] (ശതാനനനോട്) ഈ രാക്ഷസൻ താൻ ധരിച്ച രൂപത്തിൽ വിശ്വാസമുണ്ടാക്കുവാനായിട്ടാണു് ഈ കഥയെ വണ്ണിക്കുന്നത്, നിശ്ചയം.

ശതാനനൻ—[സ്വകാർത്ഥമായിട്ട്] ശേഷവും കേൾക്കുക.

ജനകൻ—[പ്രകാശം]

- ഉൾക്കാലായിരമനെയൊ-  
ടൊക്കുന്നവളെവെണ്ടെലനിവനെവിടെ !

രാവണൻ—ജനകൻ നല്ലവണ്ണം ആക്ഷേപിച്ചു.

ശതാനനൻ—

- ആകെത്തസാധ്യമായൊ  
മോഷ്ടവിടവാ! വൈവരോഗമുണ്ടെങ്കിൽ. (൩൭)

വിദ്യുത്തിരപൻ—ഈ ദൃഷ്ടനായ ശതാനനൻ സ്ഥാപിക്കുന്നു.

സാരണൻ—അല്ലാ അടക്കെ! സ്പീയെന്നറിഞ്ഞിട്ടുകൂടി കഥയില്ലാത്ത രാമൻ നിന്നെ കെല്പൊതെ വിട്ടില്ലേ.

രാവണൻ—(ശ്രദ്ധയോടുകൂടി) അവരുടെ കൂടെയുള്ളവരൊക്കെ ചെല്ല, എന്നു മനസ്സിലായില്ല.

ജനകൻ—പിന്നെയൊ.

വിശ്വാമിത്രൻ—അനന്തരം സുബാഹു പ്രളതികളായ രാക്ഷസന്മാർ രാമദൂതന്റെ നേരെ എളുത്തു വന്നു.

രാവണൻ—അടക്കവയത്തെ അവർ സ്ഥിരപ്പെടുത്തിയിരിക്കുമോ.

സാരണൻ—വീരനെന്നു നദിക്കുന്ന കണ്ഠിയ കട്ടി അവരെ കൂടി ജയിച്ചിരിക്കുമോ.

വിശ്വാമിത്രൻ—കേളാലും വേറെ ഏന്താണ്.

- കൊന്നിട്ടുള്ളതന്യസ്യവും തലകളും ചാരതലാംസങ്ങളെ  
തിന്നുംകൊണ്ടു കഴിക്കുന്നതി കളുപ്പം വരുകമിഷംവിധം ।

മുന്നിൽകണ്ടസുബാഹുതന്നെപ്പോലെയായവർക്കെല്ലാവരും ശിരോമുഖം കൊന്നുകൊണ്ടുകളിപ്പുമാമവിശിഖരം യുദ്ധംകണത്തിൽതൊന്നു (൩൮)

ശതാനനൻ—(ജനകനോട്) [സ്വകാർത്ഥമായിട്ട്] ഈ സ്ഥിതിയിൽ അവരുടെ വിചാരത്തിനെതിരെയാണു് അങ്ങനെയോചിരുന്നതു്?

ജനകൻ—[സ്വകാർത്ഥമായിട്ട്] (ശതാനനനോട്) പുത്രിയെ വന്ദനത്തിൽ ജനിക്കുന്നവനു കൊടുപ്പാനായി നിശ്ചയിക്കണമെന്നു.

ശതാനനൻ—[സ്വകാർത്ഥമായിട്ട്] വന്ദനമെന്തിനെ?

ജനകൻ—[സ്വകാർത്ഥമായിട്ട്] ശിരോമുഖത്തെ അങ്ങനെയൊക്കെ ചെയ്യുന്നതു തന്നെ.

ശതാനന്ദൻ—(പരിഹാസത്തോടു കൂടി മന്ദാറാസം ചെയ്തു)  
[സ്വകാശ്യമായിട്ട്]

\* മുന്നംസേവയ്ക്കവന്നുള്ളതെന്തിനാൽ  
പൂർണ്ണമായുംതടയ്ക്കിയിൽ  
ചൊന്നുതന്നെത്തന്നെത്തന്നെതന്നെതന്നെതന്നെ  
വാണിടമീശാചലത്തേ !  
നന്നായ്തന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെ  
കളിപ്പിച്ചുലകായിനാമം-  
നിന്നെത്തന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെ  
തന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെ (നന്ദൻ)

ജനകൻ—[സ്വകാശ്യമായിട്ട്] ദശവൻ! ശതാനന്ദ! മഹേഷ്!  
അങ്ങനെയോടൊന്നുതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെ.

\* സുരചാരണഗന്ധർവ്വം  
സുരചാരണഗന്ധർവ്വംതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെ  
ജ്ഞാതാവെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെ  
പോരാതെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെ (൯൦)

ശതാനന്ദൻ—[സ്വകാശ്യമായിട്ട്] ഏതാദിത പന്തയമായിട്ട്  
നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്.

വിദ്യജ്ഞിമാൻ—ഏല്പാവമെന്തും കൊന്നുതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെ  
ത്രൻ പറയുന്നതെല്ലാം.

സാമണൻ—ഇത സത്യമാണോ, മായാവികളായ മായിച്ചാടി  
കളെ തോ-പിപ്പാനായാലും കഴിയുന്നതെല്ലാമല്ല.

ലക്ഷ്മണൻ— \* മാരിചനെപ്പോലെയെന്നുചൊല്ലാൻ  
മുദാണവട്ടത്തിലുടൻതന്നെപ്പിടിയ്ക്കുക !  
തിരിച്ചുകൊണ്ടോടിവെടിഞ്ഞുചൊല്ലാം  
മരിച്ചുവോളെന്നറിവില്ലപിന്നെ. (൯൧)

മാവണൻ—(കോപഭീഷ്മശ്വാസത്തോടു കൂടി)

\* ഇന്നെന്തെന്തെന്നുതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെ  
പിന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെ  
സുരസ്ത്രീയെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെ  
കൊന്നുതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെ (൯൨)  
(ഏതാ ഏതാദിത പന്തയമായിട്ട്)

വിദ്യജ്ഞിമാൻ—(തടുത്തുകൊണ്ടു) മഹാമാതാവേ! തിരുമന  
സ്സുകൊണ്ടു മുന്നേതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെതന്നെ  
കൊണ്ടുക.

ജനകൻ—[അത്ഭുതഗതം] ഏകൻ ഹൃദയത്തിന്ന പ്രസാദമുണ്ടാകുന്നു. [പ്രകാശം] മന്യകമന്ദൻ ചാരിചെന്നു രാമിപ്പുകുളത്തുവാ? വിശ്വമിത്രൻ—ഉവ്വ.

സാമന്തൻ—[അത്ഭുതഗതം] കുടും!

\* കരവാലിലഭരണ

വരിച്ചുണ്ണമതാഭിജ്ഞി തിരുവരെയും!

തമണിയെരാളുകണക്കെ

രജാഗമിവൻകാച്ചുവുമെതിനെ! (൪൩)

രാവണൻ—(പല്ലുകടിച്ചുകൊണ്ടു) ഞാനീശ്വരിയൊട്ടിയെ വിടില്ല.

\* കൈലാസംപൊക്കിയെന്നിവതു കരാംപോയതില്ലെടുത്തുമാശാപാചാരംകൂടാമെന്നുസമിതിയുംഗണമുണ്ടിന്നു ഇതും!

കാവൻഗവ്വംകളഞ്ഞുളിതുകമന്ദൻ തന്നവേലാണിനിമി-  
ശാശ്വതാൽകൂട്ടാമെപ്പൊകപടയിലൊന്നിലാക്കുണ്ടുറ്റപ്പാൻ ൪൪

വിദ്വജ്ജിഹവൻ—വിമയകൊണ്ടുള്പ്പത്തിൽ മിടിപ്പുകൊല്ലാവുന്ന മനുഷ്യശക്തിയോടുകൂടി തിരുമനസ്സുകൊണ്ടുണ്ടതിനിത്ര കലശലായിട്ടു കോപിക്കുന്നു?

ശതാനന്ദൻ—മന്യകമാൻ മഹാ പരാക്രമശാലി തന്നെ.

ലക്ഷ്മണൻ—താളുകൊണ്ടല്ലെ.

\* ഇതവാക്കുകശികമാമനി

വരനിശ്ചിപ്തനുമെതിനെപിനിക്കും!

പരിചോടുപദേശിച്ചു

തന്മാദിഗ്യാസുരന്മാവാദന! (൪൪)

വിദ്വജ്ജിഹവൻ—തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ലക്ഷ്മണന്റെ വാക്കിനെ കേട്ടുവോ?

രാവണൻ—ഇതുകൊണ്ടു നാം ഭയപ്പെടുകയാ.

സാമന്തൻ—അത്ഭുതമുതൽക്കു വിശ്വമിത്രൻ തന്നെയാണെന്നു ദ്രോമിക്കുന്നത.

വിശ്വമിത്രൻ—[അത്ഭുതഗതം] ജനകനും ശതാനന്ദനും ഏകനെയും ഈ ബാലകന്മാരേയും വേറെ വിധമായി വിചാരിക്കുന്നപോലെ തോന്നുന്നു. ഓതിനാൽ ഉവരെ മാന്യവികളായ രാജസന്ദർശനം മുമ്പേതന്നെ വഞ്ചിപ്പിടിക്കുകയാ, ഇരിക്കട്ടെ. [പ്രകാശം] രാജൻ! ജനക! വത്സ! ശതാനന്ദ! നിങ്ങൾ ഏതൊ ഏതൊട്ടു പരവാൻ വിചാരിക്കുന്നുപോലെ തോന്നുന്നു. അതെന്താണ്? പറയുവിൻ.

(ജനകൻ ശതാനന്ദനോട സംജാത കാണിച്ചു.)

ശതാനന്ദൻ—

- ആക്കിപ്പൊരുളഗതിമാടുമ്പതുൻതുണഞ്ഞ  
മാരാവിവില്ലിനെവളച്ചുതിലോറിയെങ്കിൽ !  
പാതാവന്നതിമുദാവിപസൽതുണച്ചാൻ  
ചേരുന്നതൻമകളുവിജനകൻകൊടുമോ ! (൪൬)

വിശ്വമിത്രൻ—(ചിരിച്ചു) നമ്മുടെ അടുത്തിട കൂടി അ  
വിശ്വസം, അല്ലെങ്കിൽ മറ്റാ ഗദ്യകളായും മാറാത്തതൊക്കെ  
പല പ്രവൃത്തിയും എടുപ്പത്തിൽ ധരിക്കുന്നവരാകുമുള്ള രാജ്യസ  
ശാജന ഇടയിൽ ആകാശിൽ വിശ്വാസമുണ്ടാകുന്നു, അതുകൊണ്ട്  
പരമേശ്വരചാപത്തെ ആരാധന ചെയ്യുന്നതിട്ടു വരുത്തുക.  
ജനകൻ—ശതാനന്ദനോടേ! അങ്ങനെയൊന്ന ശിവ ചാപ  
ത്തെ ഉപചരിച്ച ഇവിടെ വരുത്തണം.

ശതാനന്ദൻ—അങ്ങനെയൊന്ന (എന്ന പോയി)

രാവണൻ—

- ശങ്കരഗിരിയെയെടുത്തു—  
ജൈനകൈകൾക്കുപ്രയോസമാകുമുള്ള !  
ശങ്കരവില്ലുകല്യാണം  
ശങ്കരപ്രാണമലനാശത്തിനോ ! (൪൭)

വിദ്യുത്തിരവൻ—കഷ്ടം! കഷ്ടം! കഥയ്ക്കുപ്രാപ്ത ജനകൻ  
എന്താണിഷ്ടിനെ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുക, പരമേശ്വര ചാപത്തെ  
കല്യാണം കൈപോകുന്നതിലൊത്തതായിട്ടുണ്ടല്ലോ.

രാവണൻ—(ആകാശത്തിൽ നോക്കി നീക്കം ചെയ്തു)  
അല്ലോ! അഗ്നിമീനവെക്കു ഭാഗം!

- എന്തിനാൽ പുറിയ നോക്കുന്നതൊന്നുപോ-  
യ്ക്കൊണ്ടുചെയ്തില്ലെന്ന  
നിന്നെപ്പോലിപ്പിരിയ്ക്കി നൃപനൊക്കെമനസ്സ്  
തന്നെമാറിക്കൊള്ളുക !  
എന്നാൽ വേട്ടിക്കൊടുക്കുവതിലില്ലാതിനി—  
കീവിധംപറഞ്ഞുത്താൽ  
നിന്നെക്കൊടുക്കെയാക്കുമെന്നുപോം—

എന്താണങ്ങൊട്ടു പരമേശ്വരൻ. കഷ്ടം! കഷ്ടം!

- ഇനിനീവേളിയില്ലാതിരിക്കാം ! (൪൮)

സാരണൻ—തിരുമനസ്സിന്റെ ഉപദേശമേൽ ദൈവത്തിങ്കൽ  
യ്ക്കുണ്ടാകുമുള്ള അഗ്നിമീനത്തെക്കൊണ്ടുപോകരുതായിട്ടുണ്ട്.

ശതാനന്ദൻ—(പ്രവേശിച്ചു) പാമേശ്വരചാലത്തെ ഇതാ കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നു. (എന്ന ഇരിപ്പു)

വിശ്വചിത്രൻ—ഇല്ല! രാമദൂ! അതിനെ നോക്കൂ.

രാമൻ—ഇരുവിടൻ്റെ കണ്ണനുപോലെ

(എന്ന പുഴുനിറം വില്ലിന്റെ സമീപത്തിൽ ചെല്ലുന്നു.)

രാവണൻ—ഏതെ, ഇവൻ ദയപ്പെടുത്തേണ്ടതെന്നു അടുത്തു ചെല്ലുന്നു.

വിപ്രജിഹ്വൻ—ഓ സമയം ഇവനിതിനെ ആശ്ചര്യം ചെയ്യുമോ.

സാരണൻ—ഓസമയം ഇവൻ സീതയെവേദശക്തയും ചെയ്യുമോ.

(അനന്തരം അല്പദൂരം മുമ്പിറപ്പിനടുത്തു പ്രതിമാരിയായ് കൂടിക്കൊണ്ടു വരുന്ന ദൂതന്മാരും രക്തചന്ദ്രത്തായ് ദോരത്തെ മറച്ചും ഇരിക്കുന്ന സിതയും മറ്റുള്ള കന്യകകളും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

സിതാ—വന്ദകല്പേ! മഹാപാപനായ വിശ്വചിത്രമാർപ്പി വന്നിട്ടുണ്ട്, അദ്ദേഹത്തെ നോം വന്ദിക്കേണ്ടതാണ്.

രാമൻ—[ആശ്ചര്യം] ഇതെങ്ങിനെ.

- ആനന്ദസുധപോൽക്കാതി-  
 നാനന്ദം നൽകിത്തന്നിവിധാക്കാത് ;  
 ഞാനനുഭവിച്ചുമായം  
 ജാനകീവചനത്തെപ്പോൽനേൻ : (രൻ)

രാമദൂതാ—ഏതുതരിയായ ജാനകീയുടെ വാക്കിനെ നിങ്ങൾ കേട്ടില്ലേ?

രാമൻ—(കണ്ടിട്ടു) [ആശ്ചര്യം] ഇവൾ തന്നെയോ സാക്ഷാത് ജാനകി.

- ഇന്നൊത്തൊരുതുമ്പുണിനുള്ളതടി-  
 യുഗ്ദ്ധാനന്ദിപ്പുജാഗ്രാമം  
 നന്നാർമാ നിര തിന്റെശീശ്വഗമനം  
 മന്നാനിലേക്കെത്തുവും ;  
 പിടന്നാ ശരവിദസംകേളിപ്പുപനിപ്പി-  
 ലെന്നാളൻസുഖംകൊണ്ടതിൻ  
 മുന്നകളൊരുസുന്ദരാംഗിയെത്തിതാ  
 കാണാനൊൻസാസ്ത്രം : (രം)

അതിനാലിവളെ കൈകൾക്കൊണ്ടു റൂപമായിട്ടു ബാധിക്കേണ്ടതാണ്. (ആശ്ചര്യം)





എന്നു, ദിവസങ്ങളെ കഴിച്ചു കൂട്ടുന്നത്? എന്നുമാത്രമല്ല, ആരാണ്  
വിടുന്ന പ്രഭാതത്തിലുണന്നിട്ടു സമീകമോട സ്വകാര്യമായിട്ടിങ്ങി  
നെ പറയുന്നത്?

ഭാനുനാഭൻ—ശ്രീകൃഷ്ണ! പറയൂ: പറയൂ: എങ്ങിനെയാണു  
പറയുന്നത്?

സീത—ശ്രീകൃഷ്ണയെന്നങ്ങിനെ പറയുന്നത്.

ശ്രീകൃഷ്ണ—

• വല്ലഭാപൂർവ്വം വർത്തികളുടെയെൻ  
മുനിലായ്ക്കൊന്നുപോ

മെല്ലെപ്പോവുന്നതൊന്നിപ്പോ  
നേരത്തിൻദാസനെന്നും.

മൊഴുത്തുകൊടുക്കുന്നതൊന്നുപോ  
നിന്നു, തൊൻമിട്ടുകൊടുപ്പാൽ

മെല്ലെപ്പോവുന്നതൊന്നിപ്പോ

മുഖനംചെയ്തിടുന്നു. (൧൨) എന്ന

(ഉദ്ധരിച്ചതും ഭാനുനാഭനും സീതയുടെ മുമ്പത്തെ നോക്കുന്നു.)

സീത—[ആശ്ചര്യം] (അധികലത്തോടുകൂടി) ഇവർ  
എന്റെ സകല വർത്തനവും മനസ്സിലാക്കി, ഇനി എന്താണു  
വഴി [പ്രകാരം] (അധികലത്തോടുകൂടി) നിങ്ങളെയല്ല ഇപ്പോൾ ഓ  
കാശിക്കുന്നത്, എന്നാൽ പാപിനസംഗീതം, എന്റെ സമീ  
പത്തുള്ള ഒരു ശീലവർത്തനം എന്നൊന്നും, എന്തൊന്നാണു  
താവഴി ശ്രീകൃഷ്ണയുടെ വർത്തനവിചാരിച്ചുകൊള്ളുകയാണുവാൻ വേ  
ണ്ടി “സീത പറയുന്നതിൽ ഒരു ഗ്രാമീണവർത്തനംപോലെയുള്ളതും വെ  
ളത്തും പച്ചവർത്തനത്തിൽ കിടന്നുകൊണ്ടും ഇങ്ങിനെ ഇരിക്കുന്ന  
ഇങ്ങിനെയിരിക്കുന്നു” എന്ന അനൗചിതങ്ങളായ വാക്യങ്ങളെ എ  
പ്പോഴും ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ ഉരിക്കുന്നു.

ഭാനുനാഭൻ—(ആശ്ചര്യത്തോടെ) ഇങ്ങിനെ? പാശ്ചാ  
ത്യവർത്തനവിചാരണയെപ്പോലെയുള്ളതെങ്കിൽ കിടക്കുന്നതും  
നിശ്ചിതമായതും ചെയ്യുന്നതൊന്നുപോലെയായിരിക്കുന്ന ചങ്ങനാ  
ശ്ശിപ്പോലെയോ മനോഹരമായോ ഇങ്ങിനെ ഉപയോഗിച്ചാൽ ഇങ്ങി  
നെ കൊണ്ടു വന്നിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ സമീപത്തിൽ തന്നെ കാ  
ണുന്നവർ ബാലചന്ദ്രനെപ്പോലെ നേത്രനാദത്തെ കൊടുക്കു  
ന്ന സൗന്ദര്യത്തോടും കൂടിയ ഭാവനാത്മക സ്വരങ്ങളോടും മനോ  
ഹരമായായിരിക്കുന്ന വിവരണകളോടും, സമ്പ്രദായത്തിൽ വി  
വിധത നിറഞ്ഞവർത്തനം ഉണ്ടാകുന്ന ദൈവപാല പ്രാമുഖ്യം

ദോഷത്തെയും, കണ്ണത്തോളം നീണ്ടും താമരളംപോലെ നോക്കി  
ബലാഭം വശലാബലാഭം തരകിൽ തുത്തുമിരിക്കുന്ന നേത്രങ്ങളോടും,  
തെന്നപ്പി മുടത്തുവിക്കെപോലെ നിണ്ടും തട്ടിച്ചിരിക്കുന്ന  
ബാഹുദണ്ഡങ്ങളോടുംകൂടി ഈ ആശ്രമ ഭൂമിക്കുമാർദ്ദതനായി  
കാണപ്പെടുന്ന ഇവനാണോ?

സീതാ—(നോക്കിട്ടു) [ആശങ്കയോടെ] ഏതാണിത്, ഇവന്റെ  
ആകൃതി സൂക്ഷ്മമായി കാണപ്പെട്ട ആ പ്രിയഭനത്തിന്റെ ആകൃതി  
തരകാണിയില്ലെന്നു, താടിനാലന്റെ ആശ്രമം സമാലമാനതു  
പോലെ ദോഷമുണ്ടെന്നു, ഇവന്റെ മലയാത്രാശാസ്ത്രം പ്രതിപാദി  
ക്കുന്ന എന്നു, നൈവേദ്യത്തെ ഭക്ഷിച്ചു വീണാണെന്നു കി  
ട്ടാമെന്നു സിംഹങ്ങളോടൊന്നായിത്തീർന്നുവെന്നു കേൾക്കുന്നി  
യെ ആലോചിക്കാതെ ശരണമേ ചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ടു ബാധി  
ക്കുന്നു. ചന്ദ്രനും സമുദ്രവാസത്താൽ നിലവിട്ടിട്ടുള്ള കുമ്പളകളെ  
ത്തേ കളകളാണെന്നുള്ള വ്യാഖ്യാനം വാദിച്ചുകൊണ്ടു എന്നു ത  
ലിപ്പിക്കുന്നു, മോവാദവും ദക്ഷിണദിക്കുള്ള പരിചയത്താൽ പ  
കർന്നിട്ടുള്ള തമന്റെ ക്രൂരതയോടു കൂടി ഏതന്റെ പ്രാണനെ അപ  
മാനപ്പെടുന്നതിന്നു സമ്മതിക്കുന്നു,

(ഏതാ പട്ടാഭിമാനകളോടുംകൂടി നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു.)

ശതാനന്ദൻ—മഹാരാജാവേ! കണ്ടാലും ഈ രാജകുമാരൻ—  
ജനകൻ—

• നോക്കുന്നവരുമെങ്കിൽ ഭയമുണ്ടാകുമ്പോൾ ശബ്ദമാണുട്ട ചക്രം  
സൂക്ഷിപ്പം വെളിയിൽ തത്വം ലഭിക്കുമെന്നു ചൊല്ലി യുദ്ധം ചെയ്യാനാവാം  
വിശ്വാസം— • ചൊരിക്കക്കൊണ്ടു നിന്നു നിന്നു വിളിച്ചാൽ  
ലക്ഷ്യം— • യാഴ്ന്നു നോക്കുന്നതുകൊണ്ടു

ജനകൻ—(സന്തോഷാശ്ചര്യത്തോടുകൂടി)

• ഇക്കാര്യം അറിയാത്തതുകൊണ്ടു

ശതാനന്ദൻ— • കിമിദകഥിക്കുന്നു ചൊല്ലിയവയൊന്നും (പിന്നെ)

ജനകൻ—(ആശ്ചര്യത്തോടുകൂടി)

• ഇന്നാമാകുന്നതാൽ തുടർച്ചയായുണ്ടെന്നു ചൊല്ലിയവയൊന്നും  
യോരുംകു ലോകമെല്ലാമുണ്ടെന്നു സമയത്തുണ്ടെന്നു മിത്രം  
പാർശ്വമായിട്ടുണ്ടെന്നു സമയത്തെ പരിചയത്തിനനുസരിച്ചു  
നോക്കിയതാണിതെന്നു ചൊല്ലിയവയൊന്നും വിസ്മയിക്കുന്നു ചൊല്ലി

ശതാനന്ദൻ—[സ്വകാര്യമായിട്ടു] (ജനകനോടു)

• കരികസുതൻ വന്താൻ നിൽസുഹൃത്താം മുനീന്ദ്രൻ  
 ശിരോമുഖം വർത്തമാനമാമസമിഗ്രിച്ചാതം ।  
 നിശ്ചിതം ത്വം ഭവന്നവന്നുപദം സമേനാച്ഛ  
 നമോ വാചസ്പത്യവർഗ്ഗീകൃതാപിപ്ലവീകൃതോ ॥ (അ)

പാലനൻ—[സ്വകുരുദാവിട്ടു] രീതിയാക്കി,  
 ശാലനൻ—[സ്വകുരുദാവിട്ടു] ഭാഗ്യത്താൽ നോം മാത്രം  
 സമുദത്തിലായിനോ, മനോഹരസമുദത്തിൽനിന്നും കരകരി-  
 വിശ്വാമിത്രൻ—ജനകമാരുടെയും കേട്ടാലും.

• മാന്യൻ തന്നെ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽനിന്നു കരകരി  
 വെച്ചു മാന്യൻ കലാശം ചെയ്തിരിക്കുമ്പോൾ സുഹൃത്തുവിടെയും ।  
 ധീമാനാം വാചസ്പത്യവർഗ്ഗീകൃതാപിപ്ലവീകൃതോ  
 വാചസ്പത്യവർഗ്ഗീകൃതാപിപ്ലവീകൃതാപിപ്ലവീകൃതോ (അ)  
 ജനകൻ—ഇത സത്യംതന്നെ.

വിശ്വാമിത്രൻ—ഈ കേന്ദ്രിയങ്ങളിൽ മാന്യൻ വെച്ചു കൊടുത്ത  
 കേന്ദ്രിയങ്ങളെക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ,

• പാലനൻ സുഹൃത്തുവെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 ചെയ്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 ഉണ്ടാക്കിയ ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 നാലിട്ടു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 ചെയ്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ (അ)

സാലനൻ—വിശ്വാമിത്രൻ കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 നാലിട്ടു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 ചെയ്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 ഉണ്ടാക്കിയ ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 നാലിട്ടു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 ചെയ്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ

പാലനൻ—(വിശ്വാമിത്രൻ കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ)

• വിശ്വാമിത്രൻ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 ചെയ്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 ഉണ്ടാക്കിയ ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 നാലിട്ടു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 ചെയ്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 ഉണ്ടാക്കിയ ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ  
 കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ വെച്ചു കൊടുത്ത ചാലത്തിൽ (അ)

വിദ്വജ്ഞിമാൻ—[ആത്മഗതം] ഈ രാവണൻ ചന്ദ്രനെ കോ  
വില്ലിയിടുന്നു, അതിനാൽ ഇവനെത്തരസരിച്ചുവിടാം, [പ്രകാശം]  
ഈ സായത്തിലുചിതമായ പ്രകൃതി ഇന്നതാണെന്നു എത്രയും  
വുമു തിരുമനസ്സിലെടും ഞാൻ ബോധിപ്പിക്കണമെന്നിച്ഛെപ്പോ.

രാവണൻ—എന്നാൽ കേൾക്ക,

- കൊന്നിടുന്നമറ്റൊരാളെക്കൊന്നിനിക്കുള്ളിൽവെരും  
തന്നെത്തോളംദൂരമെന്തെന്തെന്നൊന്നാമതായി.  
എന്നിത്തൻതൻമനകന്ത്രം എന്നൊരുചിന്തയാണതാൽ  
കൊന്നിട്ടിപ്പൊളിവാണെടുമുടൻസീ തയയൊന്നുപോണം. (൭൯)

സാണൻ—ഇങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ-

- കയ്യിലുളളഗഭകൊണ്ടുനിടമടിച്ചുടച്ചുനശ്ശാവകൻ  
മെളിലുള്ള പുതുമാംസമായിട്ടൊരുപിളിട്ടുസുരതമായ്. |  
അയ്യ: ഞാൻമനകകണ്ണമിപ്പൊഴുതുവളിനാലുടനമുത്തൊരാ  
ചെട്ടുവൻമധിപാഗമാഗളമിനകപ്പനതാങ്ങാമ. (൮൦)

വിദ്വജ്ഞിമാൻ—[ആത്മഗതം] ഈ രാമൻ വിശ്വാസിനാ  
ൽ ഉപദേശിക്കപ്പെട്ട സഖ മിശ്യാസ്ത്രമന്ത്രങ്ങളോടുകൂടിയും മന്ദാ  
ഗംഗീയാദാഗ്രഭരോചിതായുധമിടന്നു, അതിനാലിവിടെയ്ക്കുവരുക  
യുദ്ധത്തിൽ രാവണമാരാദാദുഷ്ടിനില്പവൻ ശക്തനാകവില്ല,  
വിന്നെ ഈ സാണന്റെ കഥ പറയാനാണോ, [പ്രകാശം] മേ:  
മൃഗ! ഏതെവില്ലെന്നു? മന്ദാരാമയെ! പ്രസാദിച്ചപ്പം കേൾക്ക  
ണമ,

രാവണൻ—മന്ത്രികളിൽ ഞാൻ വിനയമുള്ളവനാണു,

- വിദ്വജ്ഞിമാൻ—• ആപാചിയാത്രയൊരുമെടുവല്ല  
കാലത്തിലുംദൃഢമടയാളവിടും.  
ആപാചനമുറു മോഹമെങ്കിൽ  
കാലാനതാമംഗളമററേകം. (൮൧)

- അതുകൊണ്ടിപ്പോൾ • രാമനെക്കൊന്നിനെകൊല്ലാം  
ഭ്രമകളെക്കിട്ടൊന്നിനെക്കൊല്ലാം.  
ആരവ്യവദാദികളോടു  
നാമാപോമിച്ചുവെല്ലവണ്ണവിധം. (൮൨)

രാവണൻ—ഇങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ നേരംപുഷ്പകവിമാനത്തി  
ൽ കേറി വേഗം ലങ്കാപുരത്തിൽ തന്നെ ചെല്ലുക, ഈ ജനകീദർശ  
നസന്തോഷംകൊണ്ടിപ്പോൾ പ്രയാണമെന്നതാണു, ഇവളെ ബ

ലാൽകാരത്താൽ കൊണ്ടുപോകേണ്ടതാണെന്ന തീർച്ചപ്പെട്ടില്ല,  
(എന്ന സാരണ വിദ്യുച്ഛിദ്ധമാനമോടു കൂടി പോയി)

ജനകൻ— (സന്തോഷവിനയങ്ങളോടുകൂടി)

- അമ്പിലെൻകാർയ്ക്കുനിധിക്കാൽ  
വൻപ്രയത്നങ്ങൾചെയ്തതിൽ  
മുമ്പന്നാശഭമിവശേഷം!  
മെമ്പിന്നുമാനമെന്തെൻ || (൬൩)

ശതാനന്ദൻ—ഭഗവൻ വിശ്വാമിത്രമഹേഷ്!

- മഹിമിജ്ഞാമനുനൽകാം  
കരു കാലീവച്യുന്നനൂർമ്മിച്ചയ !  
ശ്രുതകീർത്തിശശത്വല്ലാ  
മുപേയ്ക്കെന്തെന്നമിനാഭാധവിടയ || (൬൪)

വിശ്വാമിത്രൻ—കൊള്ളാം, കൊള്ളാം,

സീത—[ആത്മഗതം] എന്റെ മനോരഥവല്ലഭനായ ഇദ്ദേഹം ശ്രീപാദേശോ ചാപത്തെ, ആനക്കുട്ടി കരിമ്പിനെ എന്നു പോലെ, കണ്ണത്തിൽ പെട്ടിപ്പോയോ? ആത്മമുഖമേന്തും! [പ്രകാശം] ഇമ്മിള! ഇതെന്താണ്?

ഈർമ്മിളാ—ഘാ! കഷ്ടം! കഷ്ടം! ഈ രാമകുമാരനാൽ ഭരിക്കപ്പെട്ട പട്ടാളം യാചനയിന്റെ, പ്രളയകാലമേഴുന്നള്ളിതടയാലെക്കുമാരൻ ശബ്ദത്താൽ നോം വേടിപ്പു വിറപ്പും, അത്യാത്മം കൈകൾകൊണ്ടു ദോഷത്തെ മുറുപ്പു പിടിച്ചും, നേത്രാവിന്ദങ്ങളെ തുടച്ചുകൊണ്ടു, ഈ ഒരു കണ്ണനെത്തെ അരി പ്രയാസത്താൽ കഴിപ്പു കൂടി.

മാണ്ഡവി—അതുകൊണ്ടു നോം വിശ്വാമിത്ര മഹാവിമുഖ പാദവന്ദനം ചെയ്തിട്ട അന്തഃപുരത്തിലെച്ചെന്നു ചെയ്തുക.

ശ്രുതകീർത്തി—അതിനെ ചെയ്തുക.

ജനകൻ—(ആനന്ദ സ്വോമ ബഹുമാനങ്ങളോടുകൂടി)

വരു: വരു: ഉണ്ണി! രാമഭട്ട!

- ദിനകരകലമേഴവ! മഹാപ്രതിഭയാബ്ബരാശി-  
കാലമെളളവീർച്ചപ്പുണ്ടു മകുണ്ഡനാ! !  
അമ്പൽമഹിമമുപേയവനംചെന്നനീയെൻ  
തന്നമുണ്ടെമാമത്താമുണ്ടുനമുനപുണ്ണം || (൬൫)

(രാമൻ മുഖം താഴ്ത്തി വിശ്വാമിത്രസമീപത്തിലിരിക്കുന്നു.)

പ്രതിരോധം—ഇതാ കന്യകകൾ വന്നിരിക്കുന്നു.

സീത—(നോക്കി) ഇതാ പരമേശ്വര ചാപത്തെ മുറിച്ചാളി  
വിടെ തന്നെ നിൽക്കുന്നു, എന്റെ കയ്യും കാലും ഭയത്താൽ വേ  
ണ്ടപോലെ പ്രസരിക്കുന്നില്ല.

(എന്ന മാനുഷവിമുക്ത മാർകിട് മറഞ്ഞുകൊണ്ടു ഗമിക്കുന്നു)

രാമൻ—[ആത്മഗതം]

കുന്താതകൃഷ്ണനെ നോക്കി വാൻകുതു കമോദോടിട്ടു മൺകൃഷ്ണനെ-  
ചെന്നുപ്രാപ്തമാക്കിത്തന്നിനെയും മരംമരോസ്സുനിയയും ।  
നന്നായിട്ടിവധകാലിപ്പുള്ളമണിമഞ്ചീരസ്വനംകാതുകൾ-  
ക്കിന്നേന്നാംസുഖമകിട്ടുന്നിതതിന്നാർത്താൻധന്യനായിലയൊന്നാ

രാമീളാ—[ആത്മഗതം] പരമേശ്വര ചാപമേജനം ചെയ്തു  
ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സമീപത്തിൽ ഉരുക്കിയ തത്ത്വപോലെ ഗൗരവ  
സ്തോമം, മനോഹാരം, ഇളം വേരത്തോടു കൂടിയ ലക്ഷ്മണൻ ഇ  
രിക്കുന്നുവോ, ഇദ്ദേഹത്തിനെ കണ്ടു നോക്കിയിട്ട് എന്റെ മനസ്സു  
കാലദേവനാ ചളിപ്പാറയ്ക്കു മാൻ കട്ടിയായി വിന്ധം. ഇതെങ്ങിനെ

(എന്ന ഭനകന്റെ സമീപത്തിൽ ചെല്ലുന്നു.)

ലക്ഷ്മണൻ—[ആത്മഗതം]

ചാടാലെയെന്നു കണ്ടാക്കുന്നതി  
വാമജ്ജാലിനികടാക്ഷമാപനാൽ ।  
പരിചോടിച്ചതെപ്പോലിത്തമി തൂവിൻ  
വിടിച്ചു നന്ദിപ്പുനന്ദാതുചെയ്താൻ (നന്ദ)

(എന്ന പരാജയനായിരിക്കുന്നു.)

ഭനകൻ—മഹാഭാവനായ ഈ കൈശികമാരണിയെ വസ്തു  
കൾ നമസ്കരിക്കുവിൻ.

കന്യകകൾ—ആർ! താതപാദങ്ങളിൽ തെങ്ങൾ നമസ്കരിക്കുന്നു  
വിശ്വാമിത്രൻ—വസ്തുക്കൾക്കു തൊഴിലും സിംഹിക്കട്ടെ.

(കന്യകകൾ കാമ്യ മാർഗ്ഗം നിർമ്മിക്കുന്നു.)



വിശ്വാമിത്രൻ—ഞനിപ്പോൾ അന്ന യാഗമാരംഭിക്കാം. മ  
രണമാരംഭം! നാംപ്രതിപാദനം നടത്തുക.

ജനകൻ—ഏകദാ! പ്രതിപാദനം! അധികാരികളോടു പറയുക.

ദേവതാദേശമതിവെച്ചു മൃത്യുവാദംഗിപ്പോട്ടുനാടുന്നം  
ചോരിൽവെക്കിയിട്ടുണ്ടാകാമതിൽനല്ല ചിത്രമെഴുതിടണം!  
തോരണസ്ഥാനസമുപേക്ഷകാണിയിരുന്നതും പുതിനിറയണം  
ചാരുസംസ്കൃതമെഴുതിയിരുന്നതും വിവാഹസമുപേക്ഷയും (നമ്പ)

പ്രതിപാദനം—കുറ്റനാശം! (എന്ന പോയി)  
(അണിയറയിൽ)

• വിശ്വവിതന്നുപുരത്തിൽനിന്നാത്രമ  
ധർമ്മപതിവരൻകാസംഭാരൻമുദാ!  
വരിജനയുതനാസ്തനിമിഷ്ടനരത്നം—  
താഴെകിടക്കുതീർത്ത്വെച്ചുവെക്കും! (നമ്പ)

ജനകൻ—മഹാമന്ത്രി! വിശ്വാമിത്രമഹർഷി! ദേവഗൃഹനാണ  
ഇങ്ങിനെ പറയുന്നത്. ഇത്രകാണ പുരോഹിതനായ ഈ ശതാ  
നാമനിരോധം, മാമലകുട്ടനാമമാടം, വാസകളായ സന്താപി  
കളോടുംകൂടി നോം തന്നെ ചെന്ന ചിന്തയെ സ്തോഭിതനായിരിക്ക  
ന്ന ദശാഗ്രഹാരാഭാവിനെ വിനയത്തോടുകൂടി എതിരോടു സർ  
കരിക്കേണ്ടതാണ്.

വിശ്വാമിത്രൻ—നാണിനെയാക്കട്ടെ.

ജനകൻ—മഹാ: ദേവഗൃഹ! അന്യപുരസ്കീരണങ്ങളോടുകൂടി  
വന്നിരിക്കുന്ന ദശാഗ്രഹാരാഭാവിനെ സർവ്വകല്പനാനുസരണ  
നന്മയെ അന്യപുരസ്കീരണങ്ങളേയും വഴിയേ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വര.  
(എന്ന ഏല്പാവാദം ചെയ്തി)

• ഇങ്ങിനെ നാലാമം •



ജാനകീപരിണയം.

മലയാള നാടകം.

പി. ജെ. ടി. കെ. ഐ.

(നവനവതാ വിഭാഗം പ്രവേശിക്കേണ്ട.)

വിവരങ്ങൾ—• മനസ്സമാധാനമാകുമ്പോൾ കഴുത്തടക്കം അർദ്ധമുട്ടനെ  
 ഓന്നിച്ച് കടം മാത്രം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കാം.   
 കനക്കുറവു കാരണം കട്ടമനുഷ്ഠിപ്പിക്കാൻ പറ്റാത്തതായതുകൊണ്ട്  
 ഓന്നിച്ച് പ്രയത്നം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കാം.   
 (ശരീരത്തോടു കൂടി മോശം സംഭവിക്കും.)

ബലവാൻരാജാക്കന്മാരോ  
 നാലുപ്രാവശ്യം നീചവരണത്തിൽ :  
 നാലുപ്രാവശ്യം വരണത്തിൽ  
 ബലവാൻരാജാക്കന്മാരോ (2)

എന്നാൽ രാവണൻ കേകസിപ്പുണ്ട് പുത്രനായതുകൊണ്ട്, ലക്ഷ്മണത്തിൽ രാജാവായിരിക്കുന്നത് നമുക്കു സമ്മതം തന്നെ. (വിചാരിച്ചു) അങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ!

• കിഴക്കിയിലുള്ളവർക്കുവേണ്ടി  
 മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി  
 സർക്കാർ മിഷൻ പ്രവർത്തനം  
 ചുമപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. (ന)

[illegible]

പാപമണങ്ങളും വെച്ചുകൊണ്ടും, ഉറച്ചിടുന്നിന്നു വാളിനെത്തുല്പി  
 ടിച്ചുകൊണ്ടും, ഉറപ്പാക്കിപ്പാകാശത്തെ നോക്കുന്ന. അപ്പോൾ ഇവ  
 രന്റെ ഗാഢീകൃതമെന്തിനെപ്പിടിച്ചെന്നു, വൈദ്യന്തനാടും ഉറപ്പാക്കും  
 കൂടിയതു സ്ഥിതിയെത്തിനെത്തിടുന്നു. (ചെല്ലിപ്പോയതോടുകൂടി.)  
 \*കുരു കേരളമുള്ളവക്കുണ്ടെന്നതും കൂടിക്കഴിവിപ്പിച്ചവൻ  
 വെച്ചുപോയമാതാവന്റെ പാപമെന്തോടുകൂടുന്നാമാവിനെത്തുല്പി  
 പൊരുത്തമുണ്ടാക്കുന്നുമാവട്ടെവന്നിപ്പോ ഉപസ്മരിക്കയെ  
 പെട്ടുപോയതൊക്കെയുണ്ടെന്നുമാനസിക്രീഡിക്കുവൻനഗ്നശ്ചമാധീ || (൪)

പിരികിടുകുന്നതെന്താമെന്നു  
 മരണവചമഗ്രന്ഥൻനൽകെഴുതിയിട :  
 വരമലമുണ്ടെന്നതുകൂടി  
 വരമല്ലെങ്കിലാവാമെന്നിപ്പോകും (൫)

അതുനോക്കി, സിന്ധവകാശിവിതന്നിപ്പോകുന്നതോടുകൂടുന്ന  
 തിന്ന കടത്തുകൊണ്ടും, ഞാൻ മാതിറ്റമില്ലാത്ത പര കോവടാ  
 വാത്തിൽ വസിക്കാം. ഇവിടെ ജടാകുവിനെ കൊല്ലാമിപ്പോ, അ  
 വൻ നേരമുണ്ടാക്ക സമ്പാദിക്കുവാനിപ്പോകും മാതിറ്റം നീക്കം.  
 (മുൻകാഗ്നതനോക്കിട്ടു) ഇവളാ, ലക്ഷ്മീപത്നിയിൽ നിന്നു  
 വന്നിരിക്കുന്ന ഇപ്പണവടയാ, ഇരിക്കട്ടെ രാവണമാരാദാവി  
 ന്റെ ക്ഷേമ വശമെന്നതെന്തെ ചോദിക്കാം. (എന്ന ചന്ദ്രിനടക്കുന്നു)  
 (ജാനന്തരം ഇപ്പണവാ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഇപ്പണവാ—“പ്രവേശിപ്പിയിൽത്താസിക്കുന്നതൊക്കുമൊന്നന്റെ  
 പത്നിയായ ജാനകിയെ ഇനിമേ ചോദിനി അപഹരിച്ചു കൊ  
 ന്നുവാ” എന്ന അഗ്രന്ഥനായ രാവണമാരാദാവ എന്നെ അ  
 ലംബിക്കുന്നു. നത്തിന്റെ പ്രപഞ്ചമിപ്പോ ഞാൻ, ജാതസഭീവ  
 ത്തിലിരിക്കുന്ന ആ സീതയെ കാണുകയും ചെയ്തു. എന്നാലവളെ  
 എന്തിനെയാണു അപഹരിപ്പാൻ കഴിയുന്നതു എന്ന ഞാൻ ആ  
 ചോദിക്കുന്നു, അറപ്പുവിട ഇതിരിക്കട്ടെ.

ശ്രാമനാമുച്ചലപോലെ  
 കാമനെപ്പോൽമടന്നാക്കുന്നാം |  
 രാമനെക്കണ്ടനേരമേ  
 കാമൻകടുമെന്നസ്സിനെ || (൬)

അതിനാൽ സീതാപ്രഭതയ ശരിച്ചു ഞാൻ, ഏകാകിയാവി  
 പൊതുപോയെന്ന രാമനെ ഭൂത്തു വെച്ചു വിടിച്ചു, മോമമുടലുറ്റ  
 ത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി ഇവനോടുകൂടി ഇപ്പോഴാണു ക്രീഡിക്കുന്ന  
 ഞ. (എന്ന ചന്ദ്രി നടക്കുന്നു)

വിരാധൻ—ഓ! ഇപ്പണമേ! നീ സുഖമായി വരുന്നുവാ?  
ഇപ്പണമം—വിരാധനോ, ആർ! അങ്ങനെയൊന്നും തന്നെയല്ലേ?

വിരാധൻ—മാവണ മഹാമാജാവിന്നു കേൾക്കല്ലേ?  
ഇപ്പണമം—കേൾക്കുകയും ചെയ്യും. നിന്റുപാതനായിട്ടുണ്ടെന്നുവെങ്കിൽ,

വിരാധൻ—[ആത്മഗതം] എന്നതാണു അദ്ദേഹത്തിന്നു വിചാരം. [പ്രകാശം] രാജസുന്ദരൻ കൊല്ലുവാനായി രാമൻ ചെയ്ത ശപഥത്തെ മഹാമാജാവു കേട്ടുവാ?

ഇപ്പണമം—കേൾക്കയും ചെയ്യും, മേൽവേണ്ടതു മന്ത്രികളോടു കൂടി ആലോചിക്കയും ചെയ്യും, അർത്ഥനാശനായ ചാമരൻ വരുന്നതും മഹാക്ഷം അറിവാൻ പാടില്ലാതെ എന്തൊരു ഒരു വഴത്താകുന്നു വരുന്നതു പറയാനായിട്ടു അർത്ഥക്കുറവു ചെയ്യും.

വിരാധൻ—[ആത്മഗതം] അതുകൊണ്ടായിരിക്കാം വരുന്നെന്നു ബഹുമാനത്തോടു കൂടി ഇങ്ങനെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞതല്ലതെ. [പ്രകാശം] രാജസുന്ദരൻ ശിക്ഷിപ്പാൻ തന്നെയാണു ഈ പത്രിക കമാന്ദന്മാർ വന്നിരിക്കുന്നതു, എന്നു തോന്നുന്നു.

ഇപ്പണമം—അങ്ങനെയൊന്നും, മഹാമാജാവു തന്നെയാണു ഈ അനൗചിത്യത്തെ ഉണ്ടാക്കി നിൽക്കുക.

വിരാധൻ—(ആത്മഗതം) കേൾപ്പാൻ ഞാൻ തയ്യാറായിരിക്കുന്നു.

ഇപ്പണമം—ജനകനെന്നു ചേരായ ഒരു രാജാവിനുണ്ടു.

വിരാധൻ—ഞാനറിയും, ശിവഭക്തനായ ഇക്കൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്ത് മഹാമാജാവിന്നു വളരെ സ്നേഹമാണു.

ഇപ്പണമം—അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രിയായ സീതാ രാമനിൽ അഭരണമായിരിക്കുന്നു, എന്നറിഞ്ഞു മഹാമാജാവു രാജവേഷം ധരിച്ചു അവളെ വിവാഹം ചെയ്യാനായിട്ടു പോയിരുന്നു.

വിരാധൻ—[ആത്മഗതം] അവളിൽ ഏതൊരു മനസ്സു ചെന്നുപോയ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സും ചെന്നിരിക്കും, [പ്രകാശം] പിന്നെയൊ.

ഇപ്പണമം—അന്നത്തരം സീതാവിവാഹത്തിൽ ശിവചാരോപണത്തെ ജനകൻ പാതയകാശി നിശ്ചയിച്ചു.

വിരാധൻ—രാജസുന്ദരനായ ഇക്കൊണ്ടു മഹാമാജാവിന്നു അതസാദ്യമാകുന്നതല്ലല്ലോ.

ഇപ്പണമം—അതുകൊണ്ടു തന്നെ രാജപുത്രനായ രാമൻ സീതയെ വിവാഹം ചെയ്തു.

വിരാഡൻ—പിന്നെയൊ.

ശുപ്താഭിഷാ—അനന്തരം, സമീപ്തൻ പാടിപ്പാഞ്ഞ കോപം കൊണ്ടും, അസുഖകൊണ്ടും, ലജ്ജകൊണ്ടും, അനമാഗംകൊണ്ടും, പരവശനായിട്ട് എന്റെ ഭ്രാന്താവ ലങ്കാപുരത്തിൽ വന്ന മാല്യവാൻമുതലായ മന്ത്രികളോടുകൂടി ആലോചിച്ചു ഒരു കാഴ്ച നിശ്ചയിച്ചു.

വിരാഡൻ—പിന്നെയൊ.

ശുപ്താഭിഷാ—അനന്തരം ശിവദൂതനായ പരശുരാമൻ ശിവാചാര്യനെ മുറിച്ചു വർത്തമാനത്തെ അറിയിച്ചു കോപത്തെ ഉണ്ടാക്കി അദ്ദേഹത്തിനെ മാമവധത്തിനായി പാറത്തയർത്തി.

വിരാഡൻ—പരശുവിനെ ധരിച്ചു കൊണ്ടു അദ്ദേഹം സകല ക്ഷത്രിയന്മാരേയും വധിക്കാമെന്ന ചെറു പ്രതിജ്ഞയാകുന്ന സമുദ്രത്തിന്റെ കര കണ്ടുളളപ്പോൾ, പിന്നെയൊ.

ശുപ്താഭിഷാ—അനന്തരം വിരനായ ആ രാജകുമാരൻ കോപിച്ചു പരശുരാമൻ നിന്ന മഹാവിഷ്ണു ചാപാത്താടുകൂടി ശക്തിയേയും ഗ്രഹിച്ചു പുണ്യലോകഗതിയെ തട്ടത്ത അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരിക്കത്ത അടക്കി.

വിരാഡൻ—(വിചാരത്തോടും അജ്ഞതത്തോടും കൂടി)

• മനഃപാപബാഹുലം

തന്നുടെകൈകൊണ്ടുതീർത്താർജ്ജുനനെ ।

കൊന്നവനെവെന്നുമാവധി-

നന്നാൽക്കൊല്ലേപ്രാപ്തംജയിച്ചിതവൻ ॥ (൭)

പിന്നെയൊ.

ശുപ്താഭിഷാ—അനന്തരം മഹാരാജാവിനാലുപേക്ഷപ്പെട്ട വിദ്യജിഹ്വൻ മുതലായവർ മധ്യരായിലും, കൈകേയിയിലും, ദശരഥരാജാവിങ്കലും, ചെന്നുവേശിച്ചു.

വിരാഡൻ—പിന്നെയൊ.

ശുപ്താഭിഷാ—അനന്തരം “മുഖ്യ ഭർത്താവു തന്നിട്ടുള്ള രണ്ടു വരങ്ങളിൽ ഒന്നിനാൽ മാമനു വനവാസവും, മറ്റൊന്നിനാൽ മരണമെന്നു രാജാവിന്നുതന്നെയും, നൽകുവാനായി ഭർത്താവിന്നോടപേക്ഷിക്കണം” എന്ന മധ്യയുടെ നിബന്ധത്താൽ കൈകേയി അങ്ങിനെ തന്നെ എന്ന കോപാഗ്രാശത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു.

വിരാഡൻ—പിന്നെ എന്നാ നിശ്ചയിച്ചത, അപ്രകാരം ആ കൈകേയിയാൽ അപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട ആ ദശരഥരാജാവു വഴലനാണെങ്കിലും ഭാര്യയിലുള്ള ആഗ്രഹം നിമിത്തം പുത്രനെ വന്നതിന്നയച്ചു അല്ലെ.

ശുദ്ധ്വണ്യം—അനന്തരം വന്നതിന്നു പുറപ്പെട്ട രാമന്റെ പിന്നാലെ ലക്ഷ്മണനും സീതയും പുറപ്പെട്ടു. പിന്നെ തന്റെ ദേശത്തിൽ നിന്ന രാജസഭാവേശം വേർപെട്ടപ്പോൾ ദശരഥനോ രാജാവു പുത്രവിയോഗത്തെ അറിഞ്ഞു, പുത്രസ്തേഹത്താൽ പ്രാണനെ ത്യജിച്ചു.

വിരാധൻ—മഹാരാജാവു ദശരഥനെ മരിപ്പിച്ചുവോ? പിന്നെയൊ.

ശുദ്ധ്വണ്യം—അനന്തരം അന്നുവന്ന രാജാധികാരം ഉചിതമല്ല, എന്നു ഭക്തൻ വന്നതിൽ വന്ന അപചക്ഷിച്ചപ്പോൾ രാമൻ തന്റെ പ്രതിനിധികളായിട്ട മിതിയടികളെ കൊടുത്ത ഭക്തനെ അയച്ചുപ്രജ്ഞ തന്നെ അയച്ചു.

വിരാധൻ—വർത്തമാനമെല്ലാം മനസ്സിലാക്കി. ഇതിലൊന്നു അനന്തമുള്ളതേ? മഹാരാജാവു രാമനെ വന്നതിലാക്കി അവന്റെ പ്രഭുശക്തിയെ കളഞ്ഞു. പ്രഭുശക്തിയില്ലെങ്കിൽ മന്ത്രശക്തിയും, ഉത്സാഹശക്തിയും, എങ്ങിനെ ഉണ്ടാകുന്നു? ഇങ്ങിനെ യുള്ള മഹാരാജാവിന്റെ പ്രവൃത്തി വളരെ ദുഃഖമായിരിക്കുന്നുവല്ലോ. നീ പിന്നെ ഇവിടെ വന്നത് എന്തിനാണ്?

ശുദ്ധ്വണ്യം—സീതയെ പിടിച്ചു കൊണ്ടു വരണമെന്നു മഹാരാജാവു എന്നു അയച്ചതാണ്.

വിരാധൻ—[ആത്മഗതം] അവളെ വിരാധൻ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോകുമല്ലോ. [പ്രകാശം] ഇതു നിനക്കു സാധിക്കയില്ല.

ശുദ്ധ്വണ്യം—[ആത്മഗതം] സീതയുടെ രൂപം ധരിച്ചു രാമനെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോയി ശ്രീധിപ്പാനാണല്ലോ എന്റെ ഉത്സാഹം, ഇരിക്കട്ടെ. ഇങ്ങിനെ പറയാം, [പ്രകാശം] അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ഞാൻ ലക്ഷ്യമുണ്ടെന്നു ചോദിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നത്.

വിരാധൻ—[ആത്മഗതം] (സന്തോഷത്തോടുകൂടി) എന്റെ പ്രകൃത കാച്ഛത്തിന്നു നേരിട്ടു വലുതായ വിരല്പം തീർന്നുവല്ലോ. [പ്രകാശം] അങ്ങിനെ ചെയ്യൂ.

ശുദ്ധ്വണ്യം—അങ്ങനെയെന്നാണു രാമാശ്രമത്തിന്റെ സമീപത്തിൽ വന്നിരിക്കുന്നത്?

വിരാധൻ—രാമനെ കൊല്ലുവാനായിട്ടു വരുന്നെന്നു അയച്ചിരിക്കുന്നതാണ്.

ശുദ്ധ്വണ്യം—[ആത്മഗതം] കഷ്ടം! എന്റെ വല്ലഭനെ കൊല്ലുവാനൊ നീ വന്നത്, ചോടാ ചോ. [പ്രകാശം] ഇതു അങ്ങനക്കു സാധിക്കയില്ല.

വിശാധൻ—[ആത്മഗതം] അതുകൊണ്ടിനിക്കുണ്ടാണു, എന്തെന്നാൽ ഞാൻ ജാനകീയെ വിടിച്ചുകൊണ്ടു പോവാനാണു വിചാരിക്കുന്നത, ഇരിക്കട്ടെ ഇങ്ങിനെ പറയാം. [പ്രകാശം] അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഞാൻ ഇവിടെ കണ്ടതുപോലെ പറയാനായിട്ടു ചരസ്വരീപത്തിലെക്കു പോകുന്നു.

ഇപ്പുന്നചാ—[ആത്മഗതം] ഭാഗ്യത്താൽ ഏന്റെ പ്രകൃത കാര്യത്തിനുള്ള വിപ്ലവം തീർന്നു. [പ്രകാശം] എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ളുപോലെ ചെങ്കോൽ ചെല്ലുക.

(എന്നു രണ്ടു പേരും പോയി.)

✽ • ഇങ്ങിനെ പൂർവ്വംഗം. • ✽

(അനന്തരം മേൽപറഞ്ഞപ്പോഴെല്ലാം രാമനും സീതയും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

രാമൻ—അയി! പ്രിയേ!

• കുന്നതക്കണ്ണി! ഗിരീന്ദ്രസാരമഗഭാകാനന്ദന്റെ ചാവത്തെയും കുന്നപ്പൻദ്രവമെന്നിലാത്തു ചെരിയുപൊങ്ങുന്നവർത്തെയും ।  
 ധന്വേ! ഓഗ്ദ്ധമരന്ദനളോരുബലാഹനമാറ്റംതീർത്തേഴും  
 നികന്നു കിട്ടിയിരിക്കുമ്പോൾ മരാനുതത്തിനാൽ ജാനകി! ॥ (വ്യ)

(സീതാമന്ദമനസ്സോടെ കൂടിയിരിക്കുന്നു.)

രാമൻ—

• പരമേശ്വരവംകേട്ടിട്ടോറംമടുത്തൊരു കാളകുറം-  
 കരിവയർമുന്നേ! നൽകീടപ്പംസുഖംമുദ്രവാക്കിനാൽ ।  
 പരിചിരിയെൻതൊഴുത്തുവെടിൻനിനാദനോജനമാം  
 സരസിതരവുണാണിക്കട്ടെ തപദീവമുഖത്തിനാൽ ॥ (നർ)

സീതാ—(സ്തോമത്തോടുകൂടി) ആയുര്യ! മനോരാജം സാധ്യമല്ലാത്ത പരമേശ്വരചാവത്തെയും പരമേശ്വര ഗർവ്വമെന്നും അങ്ങ ചെല്ലതിനെ വിചാരിച്ചു, വിചാരിച്ചു, ഏന്റെ മനസ്സു അതു തത്താലിപ്പോൾ പരവശമായി രീതിയിരിക്കുന്നു, അതുകൊണ്ടു ക്ഷണനേരം പ്രസാദിക്കണം,

രാമൻ—എങ്കൽനിന്നുതന്നെ അങ്ങൊ വേതിപ്രസാദത്തെ അപേക്ഷിക്കുന്നത, ഇനിപ്പ കൊപകാരണമൊന്നുമില്ലല്ലോ എന്നാൽ കേൾക്കൂ,



- മനംസിദ്ധിച്ചരാത്രിനെഗ്രഹവചനാൽ  
വിട്ടോടുകാട്ടിൽവടന്ന-  
നെനെത്താനോത്തുദൂരമിച്ഛാമഹസുരപുരേ  
ചെന്നതാതൻമാരാശമാ ।

ഇന്നേവംദാശുരക്ഷാമൃഗപരിവൃതമാംകാട്ടിലാ  
സ്തസമെന്നാൽ

നിന്നൊന്നിപ്പുള്ളവാസംമധുരമാടി! മമതീർന്നിതി  
ദൂരമല്ലാം ॥

(൧൦)

സീതാ—നാഥ! അങ്ങനെയെ സമീപത്തിൽ വസിക്കുന്നത് കൊ-  
ണ്ടുതന്നെ ഇതിന്നു നഗരത്തിലുള്ളതിനെക്കാൾ അമൃതത്തിൽ  
സൗഖ്യമുണ്ടാകുന്നു,

രാമൻ—അതങ്ങിനെ തന്നെ ഇതു നോക്കൂ,

- കെട്ടാൽവേഗേനവണ്ടിൻകളുരവചിച്ചുചാൻ  
കണ്ണിമാർപാട്ടുമോട്ടം  
മാട്ടാനുള്ളമാട്ടുചെവിയിലിരവോടൊക്കുമോ  
വാട്ടിപ്പോന്നം ।

കൂടിയുള്ളപ്പത്തൻ തളിരടിപ്പട്ടവാം  
മെത്തയേക്കാൾമനോഹരം

കാട്ടിൽതാഴന്നവഴിപ്പാലത്തിന്മേലും  
നാട്ടിലുള്ളതിനെക്കാൾ ॥

(൧൧)

സീതാ—അതുപ്രകാരം വിചിത്രങ്ങളായ മൃഗങ്ങളും വാഹനങ്ങളും  
ഇതു വനമാണെന്നു ഏതൾ മനസ്സിന്നു ഏറ്റവും അചിക്ഷന്നത,

രാമൻ—വേതി പറഞ്ഞത ശരിതന്നെ,

- നന്നാണിങ്ങൊരുപിരിയുള്ളമയിൽവാഴുന്ന  
കടമ്പിന്റെരമേൽ  
തിന്നീടുന്നതണഞ്ഞദീപപാതമാംകണ്ണുള്ള  
മാൻശാലാല ॥

ചെന്നീസല്ലകിശാഖയിൽ കരിയുറപ്പിടുന്നു  
കുഞ്ജത്തിനെ-

അന്നതകണ്ണിധരാസുരേ! വനമിതരേകുപിപ്പ  
മോട്ടത്തിനെ ॥

(൧൨)

എന്നു മാത്രമല്ല,

- നിജഗുണിനൊടൊത്തഭംഗിമയിലിൻനൽ  
 ചീലികൾക്കില്ലയൊ?  
 നിങ്കണ്ണിനുസമാനഭംഗിയെവാറിക്കുനില്ലേ?  
 നോട്ടത്തിൽമുൻ.  
 നിജാകുന്താഭംഗിയെക്കുരിതൻകുന്തേ  
 നന്തില്ലയൊ?  
 തങ്കൽച്ചുത്തിതുനിൻഭംഗിയെവനശ്രീയെന്ന  
 തോന്നുന്നുമേ. (൧൩)

സീത—(അനുരാഗത്തോടുകൂടി) [ആത്മഗതം] ആർച്ചപത്ര  
 ന് എന്തെ വണ്ണിച്ചുതുടങ്ങി അതിനാൽ ഞാനിദ്വേഹത്തിന്റെ മ  
 നസ്സിനെ മരൊന്നിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കട്ടെ, [പ്രകാശം] ആർച്ചപത്ര!  
 പരിയ മുണുവ സമൃദ്ധം പോലെ വെളുത്തും മനോരമങ്ങളായുമു  
 മ്മി ദണ്ഡുമാലകൊണ്ടു ഭംഗമാക്കുവാനുദ്ദേശത്തോടുകൂടിയും, പൂ  
 ണ്ണിമാലഗുണൻ കിരണങ്ങളോടൊത്തിരിക്കുന്ന ദോഷാതിശയോ  
 ട്ടുകൂടിയും കളിക്കുന്ന ഇവ എന്തു ഭുഗുണ്ടാണു? ചന്ദ്രോദയ സമയ  
 ത്തിൽ ഷോഭിക്കപ്പെട്ട ധീരസമുദ്രത്തിന്റെ തിരമാലകളുടെ പര  
 സ്സം സഞ്ചയനത്താൽ സംഭവിച്ച നരകപോലെ ധവളങ്ങളായും  
 ചഞ്ചലങ്ങളായും ദീപ്തങ്ങളായുമുള്ള വാലുകൾക്കും ഏറവും ഇള  
 കുന്ന നേത്രങ്ങളോടുകൂടി ഓടുന്ന ഇവ എന്തുഭുഗുണ്ടാണു?

രാമൻ—ഓ: ജനകനനിനി! ഈ കളിക്കുന്നവ സിംഹക്കു  
 ട്ടുകളാണു, അവയെ കണ്ടു പേടിച്ഛോടുന്ന ഇവ ചമരിക്കുകയാണു,  
 നോക്കു ഇപ്പോൾ—

- ശ്രീധീരശങ്കരലസിംഹങ്ങളെ ചമരിക്കുവാൻവെച്ചു,  
 മിക്കസമത്തെ  
 ചാടിപ്പൊത്തിനിഴത്തുപുലിത്തരവാടു  
 പോരാടിയുപനിശേഷം.  
 ആടത്തേൻചെന്നടുക്കുന്നമുവിളകിയതേനീച്ച  
 വശഗ്രകടിച്ചി  
 ട്ടാൽപ്പെട്ടംകൊത്തുകപിക്വീരവനേ  
 കണ്ണിനേക്കുന്നുമോദം. (൧൪)

സീത—(നോക്കിട്ടു) സത്യം തന്നെ, തിമിശ്ശുക്കുത്തിന്റെ  
 കൊമ്പുകളിൽ തൂങ്ങുന്ന വളരെ തേനുള്ള വലിയ തേനാടകൾ തേ  
 നീച്ചകളുടെ ബാധകൊണ്ടു വാനരന്മാർ ലഭിക്കുന്നില്ല;

രാമൻ—അതെ: അതെ:

സീതാ—തൻകാര്യം നോക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ സ്വഭാവം ഇങ്ങിനെയാണു്, ഭയത്താൽ സമ്പാദിച്ചതിനെ മറ്റൊരാളുടേതാക്കിക്കൊടുക്കുന്നു, എന്തെന്നാൽ ഈ തേനീച്ചകളാൽ സമ്പാദിക്കപ്പെട്ട തേനിനെ സമത്വമായ മനുഷ്യൻ എടുത്തു് അതിനെക്കൊടുക്കുന്നുവല്ലോ.

രാമൻ—[ആത്മഗതം] ഞാൻ തൻകാര്യം നോക്കുന്നവനെല്ലെന്നു് എന്തൊക്കെച്ചിന്തിച്ചിട്ടുണ്ടു് അതിപ്രായമാണിതു്, [പ്രകാശം] മേത്തൻ സമ്പാദിച്ചതിനെ മറ്റൊരാളുടേതാക്കിക്കൊടുക്കുന്നതു് ഭാഗ്യം കൊണ്ടാണു്, കണ്ടാലും.

• സുധയൊടുസമമായ തേനിനേനി  
നാഥരേട്ടങ്ങളിൽവെച്ചിട്ടുണ്ടാകാമൻ !  
വിധുമുഖി! ബാലാക്കളത്തുണർവേ!  
മധുമോഹി! ഞാനതിനെക്കുടിപ്പതില്ലേ? (൧൦)

സീതാ—[ആത്മഗതം] ആയുപത്രന്റെ വാക്കു അതിശ്രമിക്കുന്നു. (എന്നു് ലജ്ജിച്ചു് തല താഴ്ത്തിയിരിക്കുന്നു)

രാമൻ—[ആത്മഗതം] എന്റെ ഈ വാക്കു് നാൽ ഇവളിപ്പോൾ മനോഹരമാകുമെന്നും ലജ്ജിക്കുന്നു— എന്തു് കൊണ്ടെന്നാൽ—

• രോമാഞ്ചത്താൽ വിചിന്തനഗണ്യത്തോടും  
പ്രേമബിന്ദനം സൂടനയനാനന്ദത്തോടും !  
ശ്രീമത്താകുന്നിജമുഖാശ്ചര്യംപോലെ  
കാമംമേലിത്തവുമിവരൊഴ്ത്തിട്ടുണ്ടു്. (൧൧)

എന്നാലിവൾക്കു് മറ്റൊന്നിനെ കാട്ടിക്കൊടുക്കാം.

[പ്രകാശം] ഭാനു! നോക്കൂ.

• നിൻഗണ്യശമധിക്കുമാൽനനവിതിനില്ലെങ്കിലും കസരം  
ഭംഗ്യാനല്ലസമങ്ങളെത്തവധരിപ്പാനാശ്ചര്യംകണ്ടാൻ !  
എങ്ങുംചൊല്ലുതമായിട്ടെന്നാരിവയിൻഗണ്യത്തിനാപാകവെ  
തിരിച്ചേന്നുള്ളിജാലമങ്ങനകരിച്ചിട്ടുണ്ടനിൻചെന്നിയെ. (൧൨)

സീതാ—[ആത്മഗതം] സ്വപ്നങ്ങളിലും, സങ്കല്പാവസ്ഥകളിലും ആയുപത്രൻ ഏതതുവിധം ചാടുവാക്യം മുതലായ പ്രസ്താവിക്കുമാൽ എന്നു് അനുവർത്തിച്ചിരുന്നുവൊ ആ വിധം തന്നെ ഇപ്പോൾ പ്രത്യക്ഷത്തിൽ അനുവർത്തിക്കുന്നു എന്നതു്, ആത്മശ്ചമശ്ചര്യം!

[പ്രകാശം] ആയുപത്ര! അങ്ങ കാണുന്നില്ലേ? ഗ്രീഷ്മാവസാനത്തിങ്കലുണ്ടാകുന്ന പുതിയ മേഘംപോലെ ശ്യാമമായും കോമളമായുമുള്ള നിറത്തോടുകൂടിയും, ഇടവിട്ടി പ്രകാശിച്ചിരിക്കുന്ന പൂക്കൊത്തുകൾകൊണ്ടു് ശോഭിക്കപ്പെട്ട ഈ അനസൂയക്കും ഈ പ്രദേശത്തു് അലങ്കരിക്കുന്നുവല്ലോ.

രാജൻ—[ആത്മഗതം] ഇവൾ ഉക്തി പ്രത്യുക്തികൾക്കൊണ്ടു എന്ന നല്ലവണ്ണം അറിയുകയും. [പ്രകാശം] വനദശനത്തിങ്കൽ സന്ദേശമയ്യു മേ! ജനകി!

• പ്രോവാക്ഷ! ശോചനകതാസിതാമിതവിശംഗം—

ധോതുകളെപ്പോ

ചാലവദംഗ്യവിവിനതംബുജസമിതവ-

ഞ്ചോലയംകാണിയിരുത്,

ലിലാകാലനചുനിദൃതമുപരിപ-

ന്നീട്ടമിഹംസശ ബു

ബാല! നിൻസമൂഹ കാവീകളാവമോ-

ടമനാത്തല്ലി? ചണ്ഡി! (൧൧)

സീത—[ആത്മഗതം] (വിസ്മയത്തോടുകൂടി) ആദ്യപത്രം പണ്ടു വനത്തിന്നു പുറപ്പെട്ട സമയം മെതിച്ചൊന്നെന്നും തുടിക്കൊണ്ടുപാടുന്നതെന്നു ഞാൻ പിന്നെയും പിന്നെയും ചെല്ലുമ്പോൾ ഞാൻ ഇത്രയുംനിശ്ചയിച്ചതുകൊണ്ടു ഞാൻ കോപിച്ചു ഭ്രമത്തോടു കൂടിനാഡികേടിച്ചു, അമാന്തമാണ് കേന്ദ്രിയാത്തകവണ്ണം വേഗത്തിലന്തപ്തമാണെന്നു ചോക്ഷവന്നാമൊടിച്ചു, അതിനെ ഇല്ലാത്തതും തൻ ഇനിക്കൊത്തല്ലെന്നും, ഇരിക്കട്ടെ ഇതിനെ പറയാം, [പ്രകാശം] നന്മ! താങ്ങയുടെ ബാഹുദണ്ഡത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന ഇനിക്കു ഈ കാട്ടിൽ എപ്പോഴൊത്തയും നിർമ്മലമായി കാണാൻ കഴിയുന്നതാണ്—എന്നുകൊണ്ടെന്നാൽ— അഞ്ചു ജനസ്ഥാന വാസികളായ രാപസന്മാർ രാക്ഷസന്മാരുടെ ഇടയിൽ നിന്നു അഭയ പ്രദാനം ചെയ്തവെല്ലാം.

രാജൻ—(കേട്ടിട്ടു ദൂരത്തിൽ നോക്കിക്കൊണ്ടു)

• പുഴിതന്നെത്തോൽധരിച്ചുമാന-

ത്തവയക്ഷന്തിനെടുത്തല്ലവമോടും!

വല്ലതാവെന്തുകോവദാകാട്ടിൽ

പലമുക്കായുന്നാകടന്നിടുന്നു (൧൨)

ലക്ഷ്മണൻഇതിരുന്നില്ല.

(അനന്തരം ലക്ഷ്മണൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ലക്ഷ്മണൻ—കോവദാവനത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന ഈ രാക്ഷസന്മാരാണ്, ഇരിക്കട്ടെ ഇവനെ നിഗ്രഹിക്കണം.

(എന്നു ആദ്യം എടുത്തുനടന്നിറങ്ങുന്നു)

സീത—(മൊറാമോടത്തു നോക്കിട്ടു) ആദ്യപത്ര! ഇതേകോവദാവനമല്ല കണ്ണികാവനമാണു, ഇത രാക്ഷസന്മാരുടെ നോക്കു

നോക്കൂ, ദണ്ഡുങ്ങൾകൊണ്ടു ഭയങ്കരമായ മുഖവും ചുരക്കുറോവാ  
ലെ വലുതായ കുചങ്ങളെക്കാൾ പൊങ്ങി ഉയന്നുനാടിയുള്ള ദ  
വ്യാമായ ഉദമവും കണ്ടാലാത്ത സ്വരൂപവും, ധരിച്ചിരിക്കുന്ന  
തേ രാക്ഷസിയാണു പ്രവേശിക്കുന്നത.

രാമൻ—വേതി എവിടെ നോക്കുന്നു? ഇവിടെയല്ലേ ഞാ  
ൻ പറഞ്ഞത.

സീത—(നോക്കിട്ടു) അങ്ങ തന്നെയാണെന്നല്ലാ പ്രവേശിക്ക  
ന്നത, രാക്ഷസനല്ല.

രാമൻ—[ആശ്ചര്യം] ഇവൾ എന്ന രാക്ഷസനായി നി  
ദ്ദേശിച്ചു പറിപ്പറിക്കുന്നു. (നോക്കിട്ടു) [പ്രകാശം] ആശ്ചര്യമായോ  
രും! മനോഹര നോക്കുമ്പോഴൊ രാക്ഷസൻ എന്റെ രൂപത്തെ  
ധരിച്ചിരിക്കുന്നു.

സീത—(നോക്കിട്ടു) (ആശ്ചര്യത്തോടുകൂടി) കണ്ണികാരവന  
ത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു ഈ രാക്ഷസിയും എന്റെ രൂപത്തെ ധരി  
ക്കുന്നു, ആയുധത്ര! നോക്കൂ.

രാമൻ—(നോക്കിട്ടു) (ആശ്ചര്യത്തോടുകൂടി) ഇങ്ങിനെ നമ്മു  
ടെ രൂപം ധരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഇവൾ പ്രയോജനമെന്താണു?

സീത—നോം ഈ പർവ്വതശ്ചരത്തിൽ നിന്നിറങ്ങി നോക്കുക.

രാമൻ—അങ്ങിനെല്ല എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഇവിടെ ഇ  
രിക്കുന്ന ജനത്തിന്നു ഒരു യോജനക്കുറോപ്പട്ട വസ്ത്രങ്ങളെല്ലാം കാ  
ണാൻ കഴിയും.

ലക്ഷ്മണൻ—(പിന്നെനോക്കിട്ടു അത്ഭുതത്തോടുകൂടി) കഷ്ടം!  
കഷ്ടം! രാക്ഷസനെ നിഗ്രഹിപ്പാനാഗ്രാഹിച്ചു, ആയുധങ്ങളോടുകൂടി  
ഞാനിവിടെ വന്നത നിഷ്പ്രലാഭി രീതി, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ—  
ആ രാക്ഷസൻ ഒരു ദിക്കിൽ മാനന്തര പോയി, എന്നുമാത്രമല്ല രാ  
ക്ഷസവധം ചെയ്യാമെന്നു പ്രതിജ്ഞചെയ്തിട്ടുള്ള ശ്യാമൻ തന്നെ  
അവനെ കൊല്ലുവാനെങ്ങനെപ്പട്ടിരിക്കുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു,  
എന്തെന്നാൽ,

ഔമധ്യംവരെക്കുറേപ്രായമുണ്ടാകുമ്പോൾ കഷ്ടിയും  
വാമചാണിയരിൽ ഔമധ്യമിരുപ്പുന്ന ചാമ്പുക്കുമ്പത്തിതാ।  
മാമകാഗ്രജനയമു കണ്ണുകളെക്കുറേമിങ്ങിനെ രാക്ഷസൻ  
താൻ പറഞ്ഞതറിവാൻ പ്രയത്നമെന്നു കേൾക്കുന്നവർ നോക്കും

(ആലോചിച്ചു) ശ്യാമത്തിയായ ജാനകിയെവിടെ, ശ്യാമ  
നും ശ്യാമത്തിയും കൂടിയിരിക്കുന്നല്ലോ പർവ്വതത്തിന്റെ മുകളിൽ കേ  
ൾക്കുന്നത, ശ്യാമൻ തന്നെ എങ്ങിനെ ഇങ്ങി വന്നു,

(മേല്പട്ട നോക്കിട്ട അത്തുതത്തോട്ട കൂടി)

• മലമലിഞ്ഞതിനിഴലികലായിതാ

ജലദത്തിനൊത്തനിറമുള്ളൊഗ്രജൻ !

അപസാരതത്തന്നെമദ്ധ്യമുനമിന്നൽപോൽ

വിചസന്നസീതയൊടുചെന്നിത്തെയിനെ, (൨൧)

എന്നാലിവൻ ചാലകൊണ്ടു ചോഴന്റെ പ്രപത്തു ധരിച്ചു  
മേ രാജ്യസനാതിരിക്കണം, ലതകൾകൊണ്ടു രിഞ്ചിയിരിക്കുന്ന  
ഈ കാട്ടിലെ മരൊരു മേറ്റത്തിൽകൂടി . രണ്ടതുകൊണ്ടു ഞാൻ പി  
റകെ ചെന്നു നോക്കുന്നുണ്ടു, (എന്ന ചുറ്റി നടക്കുന്നു)

(അനന്തരം രാമപോഴം ധരിച്ചു വിരാധൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

വിരാധൻ—(നോക്കിട്ട) ജനകി കണ്ണികാരചനത്തിൽനിന്നു  
സമീപത്തിലുള്ള ചമ്പകവനത്തിലവളു പോകുന്നുവോ,

(എന്നു അടുത്തുചെന്നു നോക്കുന്നു)

(അനന്തരം സീതാപ്രപംധമിച്ചു ഇറപ്പണമൊ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഇറപ്പണമൊ—ഞാൻ ഈ വനത്തിൽ തന്നെ ചമ്പകപ്പൂക്ക  
ളെ അറുത്തുകൊണ്ടു നിൽക്കും, രാമകുമാരനും ഇവിടെ തന്നെ വ  
രും. (എന്നു പറയുകയും ചെയ്തു നടക്കുന്നു)

വിരാധൻ—(നോക്കിട്ട) [ആത്മഗതം] ഏതാവും അതിശയ  
മാക്കിക്കുന്നതുപലാവസ്തു മുള്ളു ഇവളാണു ജാനകി (ആവശ്യത്തോ  
ടുകൂടി) ഇത ബ്രാഹ്മാവിന്റെ അപൂർവ്വ സ്രഷ്ടിയെന്നു, അപ്പോഴുകിഴ-  
മേപോലേവസ്യമുണ്ടെന്നു ചിന്തിക്കേണ്ടുന്നതാണെന്നുംതഥാ  
ചര്യപലപലമഗ്ദ്ധമാരുഗനത്തി നേതാഗി ലിഗ്നപദവും !

മുലമേലി വരാലദ്ധാരകൾകണൽത്തിട്ടു നാഴെത്തുള-  
ണ്ടാലോചിക്കു ലിതംഗജൻ പുരിയതായ് സൂചിപ്പിച്ചതാനിശ്ചയം ൨൨

അതിനാൽ ഏതുവിധവും രാമനൊ, ലക്ഷ്മണനൊ, ഇവിടെ  
വരുന്നതിന്നു മുമ്പേതന്നെ ഇവളെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോകണം,

ഇറപ്പണമൊ—(നോക്കിട്ട) എന്റെ മനസ്സിനെ അപചരി  
ച്ചു രാമൻ ഇവിടെ അഭിമുഖനായിട്ടുതന്നെ വരുന്നുണ്ടു, ഇവൻ-

• സന്ദർശിതമാരാലിട്ടുതന്നെകയ്യൊക്കളെ

സാന്നിദ്ധ്യമെൻ സൂചിപ്പിച്ചൊരുതെപരിധകളൊ, !

നിരവധികമാ ഇപ്പൊഴുണ്ണുന്നൊക്കി കൾചെയ്തതി-

ന്നൊരുസമയമിവണ്ണപ്രപംധമിപ്പിറയുന്നതൊ, (൨൩)

അതിനാലിവനെ ഉപായത്താൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോകേണം.

(എന്നു നോക്കിക്കൊണ്ടു പുറപ്പെടുന്നതായി നടക്കുന്നു.)

വിരാധൻ—(അടുത്തു ചെന്നു) ഓ: ജനക നാദിനി!

- നല്ല ചമ്പകപുഷ്പസന്നിഗോത്രീ! ചമ്പകപ്പൂക്കളിൽ  
തെല്ലുതോമുളിപ്പിടുന്നതിനനുസൃതമേക ലോ!  
ചൊല്ലുന്നിന്നുടെമുന്നിലുള്ളവിരാമദാസനാടാഹ്നീ  
മുറ്റികാമകളാലോമരമി! ശുഭപ്പെടവേണമോ! (൨൪)

ഇല്ലെന്നു—(സന്തോഷത്തോടുകൂടി) [ആത്മഗതം] ഇവ  
നെന്നെ സിതയാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നു, ആയത്യാശ്ചര്യം! !

- പുതിയ ദുണാളുമാലചുറ്റുന്നതിനാലാസമുമാ  
യതിനേകം ഗമിതമെന്നു മതിൻഡ നിവചയ്!  
ക്കിതിപതിസ്മരണത്തിനോടൊക്കണമവം  
ആതിഥീയം ചെയ്തിപ്പിടുന്നതു സുധാമുഖമിന്നമേ! (൨൫)

ഇരിക്കട്ടെ, ശേഷമുള്ളതെന്താവാമിപ്പോഴായിട്ട ഇരിക്കുന്നോര  
യോ, [പ്രകാശം] ആർപ്പു! ഇവിടെ നിന്ന അധിക ദൂരമില്ലാത്ത  
ആ സ്ഥലത്തിൽ മന്ദമന്ദം മഹാപ്രതാപസുചകളായ വിവി  
ത്ത ചമ്പകപ്പൂക്കൾ നില്ക്കുന്നു, അതിനാൽ നോം അവിടെയെന്ന  
അർത്ഥമുള്ളതിനേക്ക.

(എന്ന ഭൂമിയിൽ ചെല്ലുന്നു.)

വിരധൻ—[ആത്മഗതം]

- പ്രേമമന്ദിരിമന്ദമിച്ഛിക്കുന്നതിനിഷ്ടയായപ്പോൾ—  
നീമതിനോടുകൂടി ചിത്തി, നന്നുതെറ്റുമല്ലാത്തതിനം!  
മോകകാളാലോചനയുമാൽക്കിതുപോലുതെന്നെന്താമന്നസം  
കാമകിരതകൽപലതി പതിനെപെട്ടുപയഞ്ഞിടുന്നിതു! (൨൬)
- ആകട്ടെ, അത്രസ്ഥലത്തിൽ ചോകുന്നത, ഇവളെക്കേ കൂടാ  
തെ അപമാരിപ്പാനുപയോഗപ്പെടും, [പ്രകാശം] സുശീലനായനി  
ന്റെ ഇഷ്ടപോലെയൊക്കട്ടെ. (എന്ന പിന്നാലെ ചെല്ലുന്നു)

ലക്ഷ്മണൻ—ഈ ചമ്പകവൃത്തികളിൽ പ്രേക്ഷണിയായ  
ജനകീ സംസാരിക്കുന്നുവോ, ഇരിക്കട്ടെ നോക്കും, (എന്ന അപ്പുറം  
നടന്നിട്ട) ഇതെങ്ങിനെ,

- കരത്തിലൊരുപത്തിനീയിലവളുപ്പുതൻകമ്പിളായ്  
ധരിപ്പുവനവായുവാവിളകുമാറുവസ്യമെവം!  
തരത്തിലമലമെന്നിടുന്നിതിരചമ്പക പൂക്കളെ  
പരിപൂരിപ്പിച്ചുവന്നുവെങ്കിലും അതാണിത് സീത! (൨൭)

എന്നാലിവളും ഒരു മാക്കുസന്തതിവിടാം നിശ്ചയം,  
(എന്ന നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു.)

സീത—ആർപ്പു! നോക്ക: നോക്ക: എന്റെ അനുജനായ  
ലക്ഷ്മണൻ വില്ലിനേയും തോളിൽ തൂണിത്തെയും ധരിച്ചു, വാളി



നെ കയ്യിൽ പിടിച്ചിളക്കിക്കൊണ്ടു ഈ രാക്ഷസനെ തിരഞ്ഞു എ  
ന്നു വിചാരിച്ചു പിന്തുടരുന്നു.

രാമൻ—ഓ: സുമുഖി! അവൻ മറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പിന്തുട  
രുന്നതുകൊണ്ടു നിന്നാൽ രാക്ഷസനാണെന്നു തിരിഞ്ഞുനോക്കും നിശ്ചയം.

വിരാഡൻ—[ആത്മഗതം] ഏതൊരു മുന്നിൽ നടക്കുന്ന ഈ  
ജാനകി-

- ചെന്നതൊത്തൊത്തുപോയിട്ടില്ലാത്ത  
മണിമണിയുടനീളം  
ചന്ദ്രപിണ്ഡംമുതലായവയെക്കൊണ്ടു  
മാടുന്നതായാൽ !  
ഏതൊക്കെയാണവയെക്കൊണ്ടു  
ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതെല്ലാം  
പറഞ്ഞാൽകൊണ്ടുവെളിച്ചമില്ലാത്തവയെന്നാണു  
മറ്റൊരുചോദ്യം. (രവ)

[പ്രകാശം] ഓ: സുമുഖി! ഈ കാഴ്ചകളെ എത്ര ദൂരംവരെ  
പോകുന്നു?

ഇപ്പോൾ—[ആത്മഗതം] ഏവിടെ ചെന്നാൽ ഇനിക്കു  
ആരും കാണാതെ നിന്നു പിടിച്ചു കൊണ്ടുപോകുവാൻ കഴിയു  
മൊ, അതുവരെ, [പ്രകാശം] ആകുപുത്ര! ആ സ്ഥലം ഇതാ മുൻ  
ഭാഗത്തായി ഇരിക്കുന്നു കണ്ടാണെന്നും കണ്ടിരിക്കുന്നു.

രാമൻ—രാക്ഷസി രാക്ഷസനെ ദൂരത്തിൽ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോ  
കുന്നപോലെ കാണപ്പെടുന്നു.

സീതാ—ലക്ഷ്മണനും പിന്നാലെ പോകുന്നുണ്ടു,

വിരാഡൻ—[ആത്മഗതം] ഇവർ-

- പേടാൻപോലെയാണെന്നുചൊല്ലുന്നപോകുകില-  
ത്തോടുതൂപ്പുന്നതെന്നുതന്നെയാണെന്നുചൊല്ലാമുതൽ !  
കേടകുന്നപോലെന്നുചിന്തിക്കുവാനൊക്കെപ്പോ-  
യിട്ടുവെങ്കിലുംവെങ്കിലുംവെങ്കിലുംവെങ്കിലും. (2ൻ)

എന്നുചൊല്ലുന്നതായാണു ഇവളെ പിടിച്ചു കൊണ്ടു പോകേ  
ണ്ടതു, രാമനിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്തിൽ നിന്ന ദൂരത്തിൽവന്നുവെല്ലാ  
[പ്രകാശം]

- ഇവളോടുവിടുന്നതായാണെന്നുചൊല്ലുന്നതായാണെന്നു  
വിവിടെയെന്നുതന്നെവിവിടെയെന്നുചൊല്ലാമുതൽ !  
ഏവിടെയിനിവന്നു നിൽക്കുന്നതായാണെന്നും  
അവിടെനിൽക്കുന്നതായാണെന്നു ചിന്തിക്കും. (3ൻ)

ലക്ഷ്മണൻ—ശ്വേഷന്റെ രൂപം ധരിച്ച രാക്ഷസൻ ഇവളെ സീതയാണെന്നു വിചാരിച്ച അപാരപ്പിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്നുവോ,

ഇപ്പണയാ—[ആത്മഗതം] ഞാനാണെന്നു, രാക്ഷസിയല്ലേ, [പ്രകാശം] രാക്ഷസനാണെന്നു വധിച്ചുവന്നായി അങ്ങ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു, അങ്ങയുടെ മുമ്പി ചിന്തിക്ക ഭയമില്ല.

ലക്ഷ്മണൻ—[ആത്മഗതം] ഈ രാക്ഷസിയും ശ്വേഷത്തിനായ ഭാനുകിയെന്നുപോലെ ശ്വേഷനെ പാട്ടിലാക്കുവാൻ വേണ്ടി ചേർച്ചയായിട്ടു സംസാരിക്കുന്നു, ഇവൾക്കിങ്ങിനെ രൂപം ധരിക്കുന്നതു കേൾക്കേ പ്രയോജനമെന്നാണെന്നു, ഭയസമയം സുഖനായ ശ്വേഷ നിൽ അനുരാഗം സംഭവിച്ചിട്ടു, വളരിച്ച ക്രീഡിപ്പാൻ വിചാരിക്കുന്നതായിരിക്കാം.

വിരാഡൻ—[ആത്മഗതം] ഞാനിങ്ങിനെ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിട്ടില്ലെല്ലോ, ഓം: സന്ദർഭി! എന്നാൽ—

- കൌണപവധത്തിനിമസത്യമേതുവെല്ല  
 ജ്ഞാണിപതിസ്സന്ദർഭാഭാവപരനവന്റെ!  
 പ്രാണസമയംതന്നെ! നിന്നെച്ചൊടുത്തി-  
 ഭേദമിഴി! പോകുമടനിന്നുവരേ! തൊൻ! (൩൧)

[പ്രകാശം] • അതിലെക്കൊരു മുന്നിപ്പുള്ള പാത്താൽ  
 അതികന്യേ! മനികൾക്കു ശത്രുവായ  
 അതി മുഴുവനാദിയെ സ്പന്ദം  
 മതിയാകില്ലേ! വധിച്ചതിന്നു ഓടത്താൻ! (൩൨)

ലക്ഷ്മണൻ—(ചിരിച്ചുകൊണ്ടു) ഈ രാക്ഷസൻ ശ്വേഷനെ പോലെ സംസാരിക്കുന്നു,

ഇപ്പണയാ—[ആത്മഗതം] (ആവേശത്തോടുകൂടി) ഇവനെന്റെ ഭാരതാവിനെ ആ വിധം ചെയ്യുമെന്നുള്ളതുകൊണ്ടു എന്റെ മനസ്സു ഭയപ്പെടുന്നു, [പ്രകാശം]

- വല്ലഭ! മാവണനെക്കാൾ  
 തെല്ലെല്ലൊല്ലാമെന്നു വലുതാത്താൽ!  
 കൊല്ലവതിന്നുവന്നെവോൻ  
 കില്ലെന്നിയെ സത്യമെങ്ങിനെ ചെയ്യൂ? (൩൩)

ലക്ഷ്മണൻ—ചന്ദ്രമാർദ്ദവ്യഭിവാൽ ശ്വേഷന്റെ മനസ്സറിവാനായി ചോദിക്കുന്നു, ഇവൾ സത്യമാക്കിട്ടും രാക്ഷസിയെന്നു.

സീതാ—ഇവർ അന്യന്യം സംസാരിക്കുന്നപോലെ കാണപ്പെടുന്നു,

രാജൻ—അതെ:

വിരധൻ—[ആത്മഗതം] ഈ സംഗതി ഇനിമേ രാമ  
 നോടു ചോദിച്ചുനളുതാന, അതിനെത്തന്നെ ഇവളുടേന്നോടു ചോ  
 ദിക്കുന്നു, ഇരിക്കട്ടെ ഇങ്ങിനെ പറയാം, [പ്രകാശം] പള്ളയായെന്ന  
 ജയിച്ച ഏതൊ പരാക്രമത്തെ നീ അറക്കയില്ലേ?

ലക്ഷ്യം—ഈ ഉത്തരം ഉചിതമായി.

പ്രശ്നം:—[ആലപ്പുഴ] അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണോ അങ്ങനെയൊരു പ്രീഡിഷൻ എന്ന് കൊല്ലവാൻ സ്വയം അഭിപ്രായം ഉണ്ടോ? മതിയായതല്ലെന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്, [പ്രകാശം] ശരിതന്നെ, ശരിതന്നെ.

(എന്ന പദ്യരചനയ്ക്കായി നദിക്കുന്നു)

വിചാധൻ—[ആത്മശ്ചന്ദം]

\* മേൽപ്പട്ടാക്കംചലാംബനാസരസിജംഭംഗിയിൽ

ചെറിയ മുറികൾ

வவுனியை உருவாக்கியதில் 9.00 லட்ச ரூபாய்

உதயசுந்தரி :

അല്പംവസ്ത്രം കിഴിഞ്ഞുകൊടുചിലെ കരകൊണ്ടു നില്ക്കും

**പ്രമീതിനോൽ**

നിപ്പിച്ച അക്കിതങ്ങൾ ഉത്തരമരിച്ചു.

ഒരു നൂറ്റാണ്ടിനും മുമ്പ്

(આ.ઉ.)

[പ്രകാശം] ഓം: പ്രിയമേ! പൂച്ചമോണ ഈ സ്ഥാനസമ്പ്രദായത്തെ മതിയാക്കി, മതിയാക്കി, എന്തുതന്നെയാണിത്, ഈ നാടിനും കൈയി എന്താകും അറിയിക്കുന്നു, (ആഗ്രഹത്തോടെ)

എന്നാൽ-

• സൂചിനിഷ്പാദനം

സുമതി! ദൃഢമതസാധനചെങ്കുളാമിച്ഛതലേഖം

അമിതസുഷമനടകന്ന് പലരും? നിൻമുഖത്തിൽ

செய்து கொடுக்கப்பட்டிருக்கிறது. (12.0)

(12.5)

ഇപ്പോഴത്തെ—(വെള്ളം കളി കളിച്ച്) [ആശ്ചര്യം] ഈ  
 രാജകുമാരന്റെ വാക്യം എന്നെ ഞെപ്പിച്ചതായി തോന്നുന്നു. പെ  
 തെന്നു, പ്രകാശം! മേലാണി! ഞാൻ വളരെ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലാ  
 ന്നു, എങ്കിലും ഇനി ഒരു മോഹം വളരെക്കൂടെ പൂർണ്ണമാകും.

សង្គ្រាម ២—

● **ഓഷ്ഠസംയമനം** വിമുക്തം

മാണ്ഡ്യനാദി ക്ഷേത്രങ്ങൾ 2020.

മാക്കുസനെ: പ്രിയനായ്

മാക്കസിദോസ് തത്വരംകുലിദനം. (൩൩)

(၇၃.၈၅)

വിരാധൻ—അങ്ങനെയൊന്നിൽ ഞാൻ തന്നെ പുഷ്പങ്ങളെ  
ആശ്വസിക്കാം, (എന്ന പുഷ്പങ്ങളെത്തൊഴി നടിച്ച്)

മോ: ജനകരാജപുത്രി!

ഞാനെന്നതൊന്നു താഴ്ന്നു ചെല്ലുമ്പോൾ! പണിപ്പെട്ടു വെട്ടാൻ കയ്യോ  
ലേന്തിപ്പോം പമ്പകളുടേതിലിരിക്കുന്നിങ്ങിടം കാണാത്തതാണിത്!

കാണേ! നീയോർമ്മപ്പെടുത്തണമുടിയഴിച്ചിടം ലാലാപാശാലേ!

കൂനൽക്കൊട്ടെടുത്തീടത്തു സുമനീമകൾ വീഴ്ത്താത്തു ചുറ്റും!()

പ്രാപ്തനാ—(സന്തോഷത്തോടെ) [ആത്മഗതം]  
എന്റെ മാനസമവല്ലഭനായ ഇവൻ എന്നെ മാനകിയെന്നവിചാരിച്ചു  
പുഷ്പങ്ങളെ നീക്കിയിരിക്കുന്ന നാട്ടിൽ തനിക്കു മോശമുള്ള  
പുഷ്പത്തിനായിട്ടെന്നോടാവശ്യപ്പെടുന്നു, ഇവനെ എത്രവിധമാണവിടിച്ചു  
കൊണ്ടുപോയി ക്രിമിപ്പെടുത്തുക! [പ്രകാശം] ആത്മപുത്ര!  
ഇതുകൊണ്ട് ചമ്പകപ്പുഷ്പത്തിന്റെ മുകളിലുള്ള കൊമ്പുകളിൽ നില്ക്കുന്ന  
മോശമത്തായ പുഷ്പങ്ങളെ നോക്കി എന്റെ മേൽ കേറി നിന്നു പൊട്ടിച്ചു  
തരണം. അതുകൊണ്ട് നിന്നെ വളരെ ദോഷമെന്നു പറയുന്നേൻ—

മഹാജനൻ—(വിളിച്ചു) ഇവനെ ക്ഷേപിക്കുന്നു വിചാരിച്ചു  
രാജാസി എടുത്തു കൊണ്ടുപോകവാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

വിരാധൻ—[ആത്മഗതം] ഇതിനിഷ്ഠാനന്ദം തന്നെ, [പ്രകാശം]

എന്നുടെമേൽ കിടന്നുവെക്കുന്ന  
നന്നാസ്തമിപ്പിച്ചു മേൽപോവേ!  
ഇതു വരേ! സുഗതേ!  
സുന്ദരി! നീക്കുവെക്കുവാവേ! (നവ)  
(എന്നു കവിട്ടു നില്ക്കുന്നു)

മഹാജനൻ—ശ്രേണത്തിനെന്നു വിചാരിച്ചു ഇവനെ എടുത്തു  
കൊണ്ടുപോകുവാൻ രാജാസനം വിചാരിക്കുന്നു, ആത്മപുത്ര! ഇതു  
വല്ലഭനായ കൊതുക്നായിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ പിന്നാലെ പെ  
ന്ന മേൽനടക്കുന്നതും കാണുക. (എന്നു ചുറ്റി നടക്കുന്നു)

പ്രാപ്തനാ—[ആത്മഗതം] ആകട്ടെ, ദോഷമെന്തുണ്ട്. ഇവന്റെ  
മേൽ കേറി ഇവന്റെ ദോഷത്തെ കാലുകളാൽ ഇറക്കി എടുത്തുകൊണ്ടു  
ആകാശത്തിൽ കൂടി ഞാൻ പോകുന്നുണ്ട്.

(എന്നുകേറുന്നു)

സീത—ആത്മപുത്ര! ആരണിത? ഇതുകേൾക്കുന്നതും മോശമാണെന്നു  
പടൻ വൃത്തിപ്പെട്ട പാശാലോപാധി മൂലമായി നിന്ന ആകാശത്തിൽ കൂടി വരുന്നു.

രാമൻ—(നോക്കിട്ടു) ഓ! ജനകീ! വിത്തുതുല്യനായ ജടാമു  
 ബ്രഹ്മനായ സമ്പാതിയെ ചൊന്നു വന്ദിച്ചിട്ടു വരുകയാണ്.

സീതാ—ആയുധം! നോക്കൂ: നോക്കൂ: ഈ രാക്ഷസി രാക്ഷ  
 സന്റെ മുമ്പുകിൽ കേറി നില്ക്കുന്നു.

രാമൻ—(ആശ്ചര്യത്തോടു കൂടി) ഇതെങ്ങിനെ, ജനകീ!  
 നോക്കൂ: നോക്കൂ:

- ഖഡ്വേ!നിൻപ്രപഞ്ചമെല്ലാമനിശിചരിയെത്തൻ  
 പുറത്തൊക്കെത്തൻ—  
 കോലംപുണ്ടുളരാത്രിയെരുന്നമഹപരക്കുന്ന  
 വേഗംനല്ലേയിൽ !  
 മേലേമേലത്തൊക്കെത്തൻചിറകിളകിനകാരാ—  
 ലകരിത്തട്ടപ്പാൻ  
 പോലത്തൊക്കെത്തൻജടാമുപുടനിവാരമെന്തൻ  
 വന്നടുക്കുമിത്രം! (നന്ദൻ)

സീതാ—(ചിരിച്ചു) ആയുധശയ്യകൾ! ഇവിടുന്ന്തൊട്ടെങ്ങി  
 നെയായി തീക്കുമെന്നറിഞ്ഞില്ല.

ലക്ഷ്മണൻ—എ: ജനകീപ്രപഞ്ചമിട്ട രാക്ഷസിയെ ബ്ര  
 ഹ്മന്റെപ്രപഞ്ചമിട്ട രാക്ഷസൻഎടുത്തുചേർപ്പട്ടുകൊണ്ടുപോയൊ,  
 (മേപ്പട്ടുനോക്കിട്ടു) അവടെക്കയന്നെ താതജടാമുവും വന്നടുക്കുന്നു  
 എന്നുമാത്രമല്ല ജടാമു അവനോടെത്തന്നെ പറയുന്നത,

- “ചൊല്ലെടുക്കീയാർസീതയെ  
 മെല്ലെക്കട്ടങ്ങാമവടിവോടും !  
 ചെല്ലുന്നുവേഗമിപ്പോൾ  
 കൊല്ലംബാൻനിന്നൊന്നിപ്പുനിലവിടെ” (൪൦) എന്നൊ,

ഇദ്ദേഹം രാക്ഷസിയെ സമ്പ്രദായി സീതയെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

സീതാ—ഇവർ ആയുധമായ ജടാമുവിനെ കണ്ടു കയ്യിൽ  
 കേൾപ്പട്ടു ഭൂമിയിൽ വീണുപോയി.

രാമൻ—വരസനായ ലക്ഷ്മണനും ഇവരുടെ നേരെ വാളിനെ  
 കയ്യിൽ പിടിച്ചിട്ടുക്കൊണ്ടു അടുത്തു ചെല്ലുന്നു.

ഇപ്പണമം—(വിചാരിച്ചതോടുകൂടി) [ആത്മഗതം] ആ രാ  
 മന്റെപ്രപഞ്ചമിട്ടു, എന്നു മോറിപ്പിക്കുന്ന ഇവൻ വേറെ ഒരു  
 തന്നെ. അപ്പൊകിൽ മനുഷ്യനായ അവനെ ഇത്ര വേഗത്തിൽ  
 ചൊരുവാക്കു സാമന്ത്രിം എങ്ങിനെ ഉണ്ടാകും, [പ്രകാശം] എ  
 ന്നെ എടുത്തു കൊണ്ടു പോകുമിതു നീയാമാണു?

വിരാഡൻ—[ആത്മഗതം] വൃദ്ധനായ ഈ ദാമ്യം സീതാ പാരണത്തിൽ ഒരു വിഷ്ണുമാരിൽനിന്നും അഥവാ ഇവൾ സീതയെ പ്പെണ്ണും വരാം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഞാൻ മേല്പട്ടു പൊങ്ങു വാൻ ഭാവിച്ചിരുന്നതിന്നുപോലെയെന്ന ഭാവിഭവഗതത്തിലിവൾ എന്നെ കാലുകൂട്ടിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ എന്തുകൊണ്ടാകാശത്തിലുയർന്നുവെക്കല്ലോ,

[പ്രകാശം] എന്നെ കാലുകൂട്ടാൻ എടുത്തുകൊണ്ടുപോയനീയാമാണ?

പാമുണ്ണൻ—(അടുത്തുവന്നു) നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരും രാക്ഷസനും രാക്ഷസിയുമാരെന്നു, അതോടുകൂടി വെളിപ്പെട്ടു പോയി.

ഇപ്പണമം—(അടുത്തുവന്നു) നീ വിരാഡനാണോ?

വിരാഡൻ—(അടുത്തുവന്നു) നീ ഇപ്പണമനാണോ?

പാമുണ്ണൻ—പരമേശ്വരനെ അപഹരിച്ചു ദാമ്യം വെട്ടിയ വിരാഡ! നിന്റെ കഥ കഴിഞ്ഞുപോയി കഴിഞ്ഞുപോയി.

(എന്ന വിരാഡനെ കൈകൊണ്ടു പിടിക്കുന്നു)

വിരാഡൻ—(കോപത്തോടുകൂടി) വിട: വിട: (എന്നു കൈ തട്ടി തന്റെ രൂപത്തെ ധരിച്ചുനിന്നു ഇല്ലാത്ത ചന്ദ്രനെന്നു)

ഇപ്പണമം—(തന്റെ രൂപത്തെ ധരിച്ചു ആവേശത്തോടുകൂടി) അയ്യോ! ഉദാസീനതാ, ഉദാസീനതാ, ഈ വിരാഡനെ ഒരു ഭാഗത്തു ലക്ഷ്മണനും മററൊരു ഭാഗത്തു ജടായുവും തടുത്തുവെക്കുന്നു,

(എന്നു കരയുന്നു)

ജടായു—(പ്രവേശിച്ചു) [ആത്മഗതം] ഇവൾ ഇപ്പണമനാണല്ലോ, ഇവളാണു സീതാ രൂപധരിച്ചിരുന്നത, [പ്രകാശം] ഇപ്പണ! ലക്ഷ്മണ! ഇവിടെ ഉണ്ടാകുന്ന ദാമ്യനായ ഈ വിരാഡനെ വിടയ്ക്ക.

സീതാ—ഈ രാക്ഷസി തന്റെ രൂപത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു, തന്റെ രൂപത്തെ പ്രാപിച്ച ഈ രാക്ഷസനെ വേഗം വെട്ടിക്കൊല്ലണം താ തജടായുവും തടുത്തുകൊണ്ടുവരുന്നു.

രാമൻ—ദേവി! നോം ചാത്രത്താൽ വെട്ടിക്കൊല്ലണം,

എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ—

\* സീതയെക്കൊണ്ടു വെട്ടിയവന്റെ കരത്തിലെ ഇല്ലാത്ത ലക്ഷ്മണനെ ഉണ്ടാക്കുവാൻ വെട്ടിയ വിളങ്ങിനവെ ഉളിനാൽ । തൽക്ഷണമാനയെ വെട്ടുന്നതുപോലെ കഴിതന്നിൽ മരിച്ചു മരിക്കുകയും വൃക്ഷവതാദികൾ കടുപ്പമില്ലാത്തതിനാലാകുന്നു! മാനവനേ! (൪൧)

സീതാ—ഇനി വളരെ സന്തോഷം, വളരെ സന്തോഷം,

ഇപ്പണമം—(ശോകാവേശത്തോടുകൂടി) അയ്യോ: വിരാഡ! അയ്യോ: എന്റെ പ്രാപ്തമായ മരന്റെ പ്രിയസ്നേഹിത! അയ്യോ: മരവചനത്താൽ മരിച്ചുവെന്നു കൊൽവാൻ വന്ന നിന്നെ ഈ വ

കണ്ണുണർവ്വു പുലിയെ കലശനെന്നുപോലെ കൊന്നുവെല്ലോ, ആ  
 ലക്ഷ്യമുനാൽ താങ്ങപ്പെട്ട ഇനിക്കും സീതയെ അപഹരിപ്പാൻ  
 കഴിഞ്ഞില്ല, എന്നുമാത്രമല്ല ആ രാജകുമാരനെ കാമിച്ച ഞാൻ  
 സിന്ധവതലത്തെ ധരിച്ചിട്ടും അവനെ ചൊല്ലുകയല്ലാതെ ഓരോ  
 മൂർച്ഛാശ്വാസവശത്തിൽ കൊണ്ടുപോകുവാനും കഴിഞ്ഞില്ല, കേ  
 വലം നിന്റെ മണത്തൊഴുത കണ്ടുവരാനെ കണ്ണീരുകൾക്കു ഓ  
 ളത്തെ നനച്ചു, ലക്ഷ്മണന്റെയും ഞാൻ ഇങ്ങിനെ കരയുമാറായി,  
 (എന്നു കരയുന്നു)

ജടായു—ഉണ്ണി! ലക്ഷ്മണ! ഇവരുടെ വാക്കു കേൾക്കൂ, വസു  
 നായ രാജകുമാരനെ ദ്രോഹിപ്പാൻ വന്ന ഭയങ്കരമായ വിരോധനെ നീ  
 സംഭരിക്കുവെല്ലോ,  
 ലക്ഷ്മണൻ—രാവണനാക്കിനാൽ ദ്രോഹത്തിലെ അപഹരി  
 പ്പാൻ വന്ന ഈ രാജകുമാരനെയും ഞാൻ വിരോധവാദി തീർത്തു  
 ണെ,  
 (എന്നു വാളെടുക്കുന്നു)

രാമൻ—നോക്ക: ജാനകീ! നോക്ക:

\* രാമൻസൗമിത്രീവാദകൊണ്ടുനിശ്ചയിച്ചതൻ  
 ഭക്ഷമതാതുളളാപ്പം  
 ബാലവേഷിറ്റുനേരത്താരിരുവരുകൾ-  
 ഭേദത്താമോടുന്നമേലേ  
 നിവരാപ്പേന്നിരിക്കെ! തപിചിരവരശരീരത്തിൽ  
 നിന്നങ്ങുചിന്തി-  
 മൃഗലോകീകനാവാരികളവധമമതിൽനിന്നിത്ര  
 കോപങ്ങരപോലെ! (൪൨)

രാമിനാൽ ആകുന്നതായ ജടായുവിന്നു വരിപ്പാനും, വിരൂപി  
 നായ വസുദേവനാണെന്നു അറിഞ്ഞിപ്പോയതായി നോക്കൂ ഈ പദ്യത  
 ശിഖരത്തിൽനിന്നിറങ്ങുക.

സംഭാ—ആകുലനാൾ ഇപ്പോഴേവെങ്കിലും  
 (എന്നു രാജാവേദം ഇറക്കുന്നതായി നടിക്കുന്നു)

ലക്ഷ്മണൻ—ഓ: രാമ! ലക്ഷ്മണ! പദ്യതശിഖരത്തി  
 ല്നിന്നു ജടായുൻ ദ്രോഹത്തിനോടുകൂടി ഇന്നു ഇറങ്ങുന്നു, അതിനാ  
 ല് നമ്മളും പണ്ണശാലാവാദകത്തിലേക്കു തന്നെ ചെല്ലുക.

ജടായു—ഉണ്ണി! കരയുവേണ്ടതാകട്ടെ, (എന്നു ചൊറിക്കൊണ്ടു)  
 രാമൻ—അതി പ്രിയതാമ!



• ശങ്കിതാസ്തവഹൃദി വ്യമമാമി പ്രദശത്തിപേതം  
 നിജൈകകാണ്ഡേന കമലരൂപിണി ചിതൃവാമംഗലാംഗി !  
 വര്യസ്താമിമദോലപദം കണ്ടിനെച്ചാടിമെല്ലെ  
 തിരുക്കൊക്കുമുഖി ! വരിക കാൽ വെക്കടോടുത്തുനോക്കി ! (൧൩)  
 സീതാ—ആർച്ചപുത്ര ! താതജടായുവും, വത്സലക്ഷണനും, പ  
 സ്തശാലാപാരത്തിലേക്കു വരുന്നു.

രാമൻ—വര്യസ്തനും നോക്കേണ്ടാ.

• ചേരളോമീധശിഞ്ചവിട്ടു, നല്ലവളവെ-  
 ന്നാലുമാവഴിഗമി-

ക്കാരിൽ പടന്ന നന്മയൊന്നു വെക്കുതിനെ  
 മേത്ത ചോരഗതനേ !

കോരല്ലെ പത്രമതിൽ വാനീശാലയെ  
 കൊണ്ടൊന്നു താഴ്ന്നു തലയെ

കീറാതെ മാത്രമതിൽ സമതമാം പുടവ  
 നിവേർ പെടുത്തു നയനം !

(൧൪)

(സീതാ താപ്രകാശം ചെയ്തിട്ട് രാമനെ പിന്തുടരുന്നു.)

ജടായു—ഉണ്ണി!

• മന്ദോദ്യോധനാഭവണിഷം മണമൊഴും വാൻ പുപ്പുറു ചെന്ന തായും  
 മുന്നം വെള്ളം കടത്താൽ നേരസൂര്യൻ വെളിച്ചം വർദ്ധിച്ചു തായും !  
 നന്നാശ്വേദ്യമയ്യും മറ്റുമിവിടെ ഉന്നത്താശ്രമത്തിൽ സമീപ  
 നിന്നീടുമ്പോഴു കരമരനിമിത്തമുതൽ കനമേകുന്ന കണ്തെ ! (൧൫)

രാമൻ— • ചോരണികേന്ദ്ര ! ചലമുള്ളിട നിന്നിവിടെ നിൽപ്പാ  
 ഷീണിച്ചു നിൻ കവളിവധനാഭം പലവിധമുണ്ടാകാം !  
 കാണുന്നതിനു വലിയൊരു തയ്യലിനാൽ മംഗല്യമുള്ളൊ-  
 രോണമുൻ തൻ മുമ്പെ നോക്കിപ്പോകുന്നതാംഗി ! (൧൬)

അതിനാൽ പൂങ്കൊമ്പുകളുടെ സമരത്താലു വലിയൊരു  
 ചെറിയ ചുരുട്ടലുകളുടെ നിഴലുള്ള ഈ വനവാപീസമീപത്തിൽ  
 ഷീണം വിപ്പാനായി ക്ഷണനേരം ഇരിക്കുക.

സീതാ—ആർച്ചപുത്ര ! നോക്കല്ലെ പൂർണ്ണവേഷ്യ ചെയ്യുക താവിടെ  
 വത്സലക്ഷണനും താതജടായുവും നല്ലവെളിച്ചമുള്ള നിഴലും

രാമൻ—എന്നാൽ ഈ വഴിയിൽ കൂടി പോകണ്ടതാണ്. ഇതിൽ-

• നല്ലൊമ്പു കണ്ടെത്തു ചിത കൊണ്ടു കണ്ടെത്തും  
 ചൊല്ലാൻ നാളെ കല്ലാർ സഗന്ധത്തെ വെച്ചും !

മേല്പേ മനോഹരവിവരമണ്ഡവശബ്ദം

മല്ലാക്കു ! വളഞ്ഞു നിന്നു വീണു നിന്നു വായു ! (൧൭)

(എന്ന ചുറ്റിനടന്ന നോക്കി) താതി ഗുപ്തരാജ! പൂജനാ യ അങ്ങനെ ദാമോദരനായ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

ഭടായ—ഉണ്ണി! ലിംഗമണ്ഡിപ്പാക്കുക.

സീതാ—ആർ? അങ്ങനെയൊരു നമസ്കാരം.

ഭടായ—വശേ! വിമനായ ശിശു ഉണ്ടാകട്ടെ.

രാമൻ—(ലക്ഷ്മണനെ ആലിംഗനം ചെയ്ത്) ഭഗവതാൽ വിഭവിയായ ഉണ്ണിയെ ഞാൻ കാണുന്നു.

ലക്ഷ്മണൻ—എല്ലാം താതജടായുവിന്റെ അനുഗ്രഹം തന്നെ.

ഭടായ—ഉണ്ണിയുടെ ജന്മത്തെ രാമന്റെ കണ്ടുവെ?

രാമൻ—ഞങ്ങൾ പദ്യതശിഖരത്തിലിരുന്ന എല്ലാം കണ്ടു.

സീതാ—എന്നാൽ ആ രാജസഭന്റെയും രാജസിന്ധുടേയും പേരും വാസസ്ഥലവും മനസ്സിലായില്ല.

ഭടായ—ജനസ്ഥാനത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചെന്ന വിരാധനാണു ആ രാജസഭൻ.

\* ആശരീരോഴാതിര

ഭീശനതിൽവരരുമായിയൊരുദാഗ്ദ്ധനും

ക്ലേശിപ്പിച്ചതുമനികളെ

യാത്രവിരാധൻതനിച്ചുദാഗ്ദ്ധനും (ഭവ)

ആ രാജസി വരന്റെ അനന്തരമായ തുല്യവചനമാണു.

രാമൻ—വിരാധനെത്തന്നെയാണോ ഉണ്ണി കൊണ്ടു? (എന്ന സ്തോഭോദ്യമാനതയോടുകൂടി ലക്ഷ്മണനെ നോക്കുന്നു.) (ലക്ഷ്മണൻ തല താഴ്ന്നു നില്ക്കുന്നു.)

ഭടായ—അതെ.

രാമൻ—എന്റെ റാജരിക മറ്റുള്ള രാജസഭരെല്ലാം കൊല്ലേണ്ടതാണെന്നു തീർച്ചപ്പെട്ടു.

ഭടായ—തുല്യവചനമുടെ വൈകുണ്ഠത്തെ കണ്ടാൽ വരൻ കോപിച്ച ഒരു മുഹൂർത്തത്തിനുമുമ്പിൽ ഉണ്ണിയെ യുദ്ധത്തിന്നു വരും.

രാമൻ—(ഉത്സാഹത്തോടുകൂടി) വരട്ടെ, ഹാനി എന്തുണ്ട്.

ഭടായ—ഹാനിപ്പോൾ കണ്ടുവാൻ പദ്യതത്തിന്റെ ശിഖരത്തിൽ വെന്തിരുന്ന ക്ഷീണം തീർപ്പാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

രാമൻ—ആർക്കൊ യുദ്ധംപോവേണ്ടാകട്ടെ.

ഭടായ—ഇനിമേൽ ഉണ്ണി നല്ല ഭാഗ്യതയോടുകൂടിയിരിക്കണം,  
(എന്ന പോയി)  
(അണിയറയിൽ)

• ചേലാദാദകുന്ദാഞ്ചിത്രപാനനമതിലൊഴുകും  
 ബഹുപ്രഭോഭോഭിഷന്ന-  
 താമരപാരിൽനിന്നിപ്പോലുമൊക്കെയൊക്കെ-  
 തോശസ്ഥിപ്പിച്ചുവരും !  
 പോയന്നുസേനയേഭംഗംപരിചിതനായ്  
 രാജനോടുകൂറുപ്പാൻ  
 പോക്കെന്നുപോയെങ്കിലൊന്നുവരുവിനമരമ!  
 ഭോമമുത്താർക്കളല്ലാം (൪൯)

ലക്ഷ്മണൻ—യുദ്ധം കാണാൻ സന്തോഷമുള്ള ബ്രഹ്മപുത്രനായ നാരദമഹർഷിയുടെ വാക്കുണീത, താമരപാരികൾ നോക്കിയിരിക്കേണ്ടതാണ്.

രാജൻ—ഞാൻ രാജാവാണിതെന്നു ഇരിക്കുന്നു, എന്തു കാരണത്താൽ വരുന്ന സൈന്യത്തോടുകൂടി സംഭരിക്കുന്നത എന്റെ കാലമരിയായിട്ടു താമരപാരികൾ സന്നിധിയിൽവെച്ചു ഞാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയെല്ലാം. ഉണ്ണി ഭാഗനകിയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പൂർണ്ണശേഷയിൽ ചെല്ല.

സീത—ആയുധം! നല്ലയുദ്ധം അഗ്രതലയിരിക്കുന്നു,

രാജൻ—സംശയമെന്താണ്,

ലക്ഷ്മണൻ—ശ്വേദംകൊണ്ട് ഇത്തരംപോയെന്താകട്ടെ,

(എന്ന സീതയോടുകൂടി പോയി.)

(അണിയറയിൽ)

• മനുവംശമുത്തന്നായൊര

മനിയേവംപൂക്കുമാലപുത്രനെയും !

അനുജകളത്രങ്ങളെയും

സൈനികർവളയെശസ്സഹനികളായ്! (൫൦)

രാജൻ—(സന്തോഷത്തോടുകൂടി ചിരിച്ചു) മഹാൻ എന്നൊരു ഇങ്ങിനെ വന്നുപറയുന്നത, എട: എട: ഓ! രാജസാധു! നില്ല നില്ല, (എന്ന കവചത്തെ ധരിച്ച ചാപശാണങ്ങളേയും ആവനാശിയേയും എടുത്തു പുറവിനടന്നുകൊണ്ടു)

• എവരൊരുവാനിപ്പുധികമസ്ഥിമെടുത്തൊക്കെമിടുന്നവൊ  
 എവർതവദുഷ്ടപ്രാണികൾസമീപ്യതപസ്സിനെക്കുറിച്ചെല്ലവൊ !  
 അവിടെമുദംവളർത്തവതിനാസ്തമയോടരികൂ! നിന്നെ ഞാൻ  
 ജയിച്ചുവാൽവിളമ്പുധിപക്കിനിമെന്തിനൊരുവൻവരും! (൫൧)

(എന്ന എല്ലാവരും പോയി)

• ഇങ്ങിനെ അദ്ധ്യായം ൧൧ •

# ജാനകീപരിണയം.

മലയാളനാടകം.

ആറാമങ്കം

(അനന്തരം അനലാ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

അനലാ—(മുൻപാത്തു നോക്കി.)

അപ്പന്റെ മന്ത്രിയായ സമ്പാതി ഇതാ വരുന്നു,

(അനന്തരം സമ്പാതി പ്രവേശിക്കുന്നു.)

സമ്പാതി—സ്വാമിയായ കുമാരവിളിപ്പണന്റെ പുത്രിയായ അനലാ ഇതാവരുന്നു, (അടുത്തുചെന്നു) വാസ! അനലേ! നി എവിടെ നിന്നാണു വരുന്നത്?

അനലാ—വിദ്വജ്ഞിപ്പന്റെ ഗൃഹത്തിൽ നിന്നാണു,

സമ്പാതി—നീ എന്നിനായിട്ടവിടെ ചോയിരുന്നു?

അനലാ—ആട്ടുനായ അമാത്യൻ കേട്ടാലും, രാവണമന്ദിരാസവിന്റെ സഹോദരനായ ശൂർപ്പണഖയില്ലെ.

സമ്പാതി—(ചിരിച്ചു) 'നാ പൂൻചെങ്ങൽ' എന്നല്ലെ പറയേണ്ടതേ, അവളല്ലെ രാമനെ കോലിച്ചിരിപ്പതും ലക്ഷ്മണനാൽ വീണു പന്തളപ്പെട്ടതേ, അവളുടെ വാക്കിനാലല്ലെ, സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നു ചെന്നു വരുൻ രാമന്റെ ഭൂപരാക്രമാനിയിൽ പാറയായിത്തീർന്നതേ,

അനലാ—അവളോടു എന്റെ സമീപത്തിൽ വല്ല വിദ്വജ്ഞിപ്പന്റെ ഭാഗ്യമായ മന്ദോദരി നാസികാ ദേവദം ചെന്നുവോണ്ടൊരു കാണത്തേ ചോദിച്ചു, ആ കഥാമന്ത്രത്തിൽ രാമന്റെ ആകൃതി ഇതിനെയാണു അതിനെയാണു എന്നു അവൾ പറയും ചെയ്യും.

സമ്പാതി—വിനയത്തോ,

അനലാ—ചിത്രം, വിദ്വജ്ഞിപ്പൻ പന്തളം കൊണ്ടു വന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്ന രാമസ്തംഭം വെക്കപ്പെട്ട ഒരു ചിത്രപടം എന്റെ കയ്യിൽ ഉണ്ടു തന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു,

സമ്പാതി—പിന്നെയൊ,

അനലാ—അതിനെ ഓരന്റെ ഇപം കാണാനായിട്ടു മടക്കി തരണമെന്നു മാറാവതി എങ്ങോടാവശ്യപ്പെട്ടു,

സമ്പാതി—പിന്നെയൊ,

അനലാ—നാനന്ദരം തൊൻ ആ ചിത്രപടത്തെ മാറാവതി കൂ മടക്കി കൊടുത്തുവരികയാണു,

സമ്പാതി—ആ ചിത്രപടം നിന്റെ കണ്ണിവെതിനായിട്ടാണു തന്നിരുന്നതു?

അനലാ—ആ ചിത്രപടം വിവാഹത്തിനുമുമ്പേ തന്നെ ജാനകീവാസം ഏതെല്ലാത്താണു, ഇപ്പോൾ ദീപാവതിയോടും വന്നിട്ടുള്ള ജാനകിക്കു ആശോസത്തിന്നു വേണ്ടി തൊന്നമിനെ വാങ്ങി കൊണ്ടുവന്ന ഇതുവരെയും കാണിച്ചുകൊടുത്തു,

സമ്പാതി—(വിചാരിച്ചു) ആവേണ്ടുമാവേണ്ടു. !

• ധരണീസുതയെരമിപ്പാൻ

ഏകിണത്തിൽ ചിത്രപടം കാണിപ്പാനും .

മരണമവതരമാവണ-

നത്തന്നാമെന്നുകൊള്ളാമുണ്ണിനും . (൧൦)

ഇനിപ്പാൽ സിന്ധു മുഴുവനുമായിത്തന്നു ഉപയോഗിക്കുന്ന? അവൾ ദീപാവതിയെപ്പറ്റിയും കൊണ്ടു വീരസഖിയെപ്പോലെ നിന്നെ സ്നേഹിച്ചിരിക്കുന്നുവെല്ലോ,

അനലാ—അതിനാലല്ല അതാൻ ആശോസത്തിനാലായെന്നും കാണാത്തുവാൻ സീതയിന്നു ചിത്രപടം കൊടുത്തു എന്നു ശങ്കിച്ചു കേൾക്കുന്നതു,

• മരണമവതരമാവണമെന്നു പറയുന്നതാണെന്നു കാണുവിൻ

ധരണീമുഖനനുഷ്ഠിക്കുന്നതു കൊണ്ടുപോലായാൽ .

ചാത്തചിത്രമിട്ടുവെച്ചുതന്നെ നോക്കിയിരിക്കുന്നതു വെട്ടാതെ സാക്ഷാത്ക്കാരമാവുമെന്നു കേൾക്കുന്നതു വെട്ടാതെ തന്നെയാൽ . (൧൧)

സമ്പാതി—അവിടെ നോക്കിയിട്ടുവീണ്ടും മരണമവതരം കേൾക്കുന്നതും മറ്റൊരാൾക്കു മുമ്പാകെ സീതയെ തിരിയെ കൊടുക്കുന്നതു തന്നെയാണു മേലിലെപോലെയെന്നു അഭിപ്രായമായിരിക്കുന്നു.

അനലാ—മാവുന്നമരണമാണെന്നു ഇതിച്ചു ബാധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കാൻ സംശയിച്ചുവോ?

സമ്പാതി—ഉവ്വു,

അനലാ—മരണമാണെന്നു അഭിപ്രായമെന്താണു?

സമ്പാദി—നാനാഭാവിത കാലാൻ മന്ത്രികൃഷ്ണാർക്ക  
സാധിക്കുന്നതീ ഏതുകാണുന്നാൽ, ഇപ്പോൾ-

[illegible]

സുരണനചയ്യസ്വാപിസീതനഃ ധാനസദശകന്യകാൻ  
 ഖരികത്തന്നെ മുഖംഗമമഭിനയനീതാവശ്ചിതഃ ॥ ൩ ॥

അതിനാൽ വീരനായും പ്രബലനായുമായിരിക്കുന്ന ശത്രുവിനോടു നേരിട്ടിരിക്കുന്ന വൈരത്തെ വിമോചിപ്പിക്കുകയും, മനുവിചാരമോരടിക്കുകയും, വേണ്ടുന്ന പ്രവൃത്തികളെ അനുഷ്ഠിക്കുകയുമായിരിക്കുന്ന മഹാമാരുവിനോടു ബാധിക്കുകയെന്ന വഴക്കാനത്തെ വാക്കുൽ ബോധിപ്പിപ്പാൻ അസമർത്ഥനായ മന്ത്രികൾ അദ്ദേഹത്തിനെ കാണിപ്പാൻ വേണ്ടി രാമകുമാരനെ സംബന്ധിച്ച ഒരു നാടകത്തെ പ്രകാശനപ്പെടുത്തുകയും ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നു,

അനലാ—ഈ നാടകം ഏതുവിധം ഏതുവരെയാണു ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നതീ? പറയൂ.

സമ്പാതി—മാതൃകാ സീതാസ്തവങ്ങൾ ഉണ്ട് ബാലീലയ  
തോഴമാണു.

അനലാ—ഒന്നൊന്നും.

സമ്പാദി—അതെപ്രകാരം സഞ്ചരിക്കുന്ന ആസന്നപരിചാരകനെക്കൊണ്ടു ആ നാടകം കാണണമെന്ന മഹാരാജാവിനെ തിരിയിച്ചു. അതുകൂട്ട മഹാരാജാവ് താല്പരനായി കൂട്ടായ്മയിക്കപ്പെടുന്ന ആ നാടകത്തെ കാണുന്നതിന്നു സർവ്വസാധനമായ മഹാപാലനെ മാത്രം കൂട്ടിക്കൊണ്ടു സംഗീതശാസ്ത്രകുത്തു കൈവേച്ചയാൽ ചെന്നിരിക്കുന്നു.

അനലാ—നാലിപ്പേരും എവിടെയാണുപാകുന്നത്?

സമ്പാദി—സ്വാമിയെ കരമാവിട്ടിറങ്ങണം മന്ത്രികളും ഇ  
ടി ആഭ്യന്തര ശിപമുള്ള അഡ്വക്കേറ്റുകളെ മാനദണ്ഡവ്വന്റെ സ  
ന്നിധിയിൽ കിടന്നു കയറേണ്ടതാണെന്ന് എന്റെ അഭ്യർത്ഥന.

**ഭാനവാ**—ഇതിനെയാണ് ഇപ്പോൾ ചിത്രത്തിലുള്ള മ  
ത്യാവിന്റെ ദർശനം ഉപേക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു ഭാനവിയെ ആദ്യമായി  
ധരിച്ച അഭിനയിക്കുന്ന കഥാദർശനകാണ്ഡം നന്നായി വിശദീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

സമ്പാതി—ഞാൻ നെയാക്കട്ടെ, എന്നാൽ തിരുവല്ലയിലെ  
 ഭൃത്യുടെ പ്രഭാവത്താൽ ദേഹത്തെ മറച്ചുകൊണ്ടു കാണേണ്ടതാണ്.  
 അതിനെ നെയാക്കാമല്ലോ?

അന്നപാ—അതിനുപായമുണ്ടു.

സമ്പാദി—അതെങ്ങിനെയാണി?

അനലാ—വിദ്യയ്ക്കുവേണ്ടി ഭക്തിയായ മോശാവാതി മുമ്പെ  
 ഏന്റെ കയ്യിൽ രാജാപുരംകാണമെന്നും പഠിച്ചിട്ടുള്ള രണ്ടുവ  
 ഉകളെ തന്നിട്ടുണ്ടു, അതുകയ്യിൽ ഒന്നു സീതയുടെ കയ്യിലും മറെറാ  
 ന്ന ഏന്റെ കയ്യിലും ഇട്ടുകൊണ്ടു, ബാബു മറഞ്ഞുതന്നു കണ്ടു  
 കൊണ്ടും

സമ്പാദി—ഞാൻ ഈ മനോവളകളെ മേമ്പതന്നെ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതുകളെ ആദ്യം വിശ്വാസിയുടേതിന് സിദ്ധസ്ഥി കൊടുത്തു, പിന്നെ സാരണൻ സിദ്ധയോട് സഞ്ചാനമായിട്ട് വാങ്ങിപ്പോകാൻ കഴിയാത്തവിധം കൊടുത്തു, മനോവാചാവിദ്യ വിദ്യയെപ്പറ്റി ചിലർക്കു കഷ്ടമായിട്ടുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നു.

അനലാ—എന്നാൽ അങ്ങ സ്ഥാപിപ്പുന്നതെ അനുഭവിക്കു  
 താനും ദിനയായ ആ യാനകിയെ മനോവിനോദത്തിനായിട്ടു  
 സംഗീതശാലയിൽ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുന്നു.

(എന്നു തണ്ടുപോയെ പോയി.)

✽ ഇങ്ങിനെ പൂർണ്ണംഗം. ✽

(ഇന്നത്തരം ഉമാധർമ്മങ്ങൾ കൂടി വായനൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

മാവണൻ—മാതാപാപ! എന്തുകൊണ്ടാണു നാടകം കാണാനായിട്ടു എന്നു മന്ത്രികൾ നിർബന്ധിക്കുന്നത്?

മഹാപാശപൻ—ജനകീ നിമിത്തമായിട്ടു മന്ത്രഥതാപത്താൽ  
 ഖിന്നനായിരിക്കുന്ന മഹാമാജാവിന്റെ മനസ്സിനെ വിനോദിപ്പി  
 ക്കുവാനായിപ്പോന്നു.

മാവാനൻ—കൊള്ളാം എന്നായിട്ട് കളിപ്പാർ ആരംഭിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

❧ • അനുനാടകാരംഭം • ❧

‡ (അനന്തരം കുളിപ്പാതിൽ ജൈവൻ പ്രവേശിച്ചു)

- തമ്മണിതങ്ങളൊന്നാൽ ചത്തോമ്പാളവർസുവപ്രദൻ  
സൂര്യനിമജ്ജിക്കുന്നോമ്പർപെട്ടവർത്തിനിപ്പുരൻ ।  
പാരിപാഥരൻകൂടിത്തന്നേപിചരൻശരണമിൻ  
വരവതുതട്ടെപ്രാനായെപ്പോവമിപ്പതു കാന്തതെ ॥

(3)



രാവണൻ—ഇതു സത്യമെന്നു

‡ (നാനിയുടെ അവസാനത്തിൽ)

‡ സൂത്രധാരൻ— • കാണാത്തുകാദംബിനിയേനദസ്സിൽ  
കേണിപ്പൂരയ്കാലമതികലേറം !  
ജിഹ്വീമുദ്രേമരമയിലങ്ങുകാട്ടിൽ  
കോണിലുംകൊണ്ടുമുഴന്നിടുന്നു ॥ (൧)

രാവണൻ—ഞാൻ അപഹരിച്ചുകൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള സീതയെ കാണാത്തു തിരിയുന്ന ക്ഷത്രിയക്കുട്ടിയുടെ പ്രവൃത്തിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നപോലെ തോന്നുന്നു.

മഹാചാൾപൻ—ഞാനും അങ്ങിനെതന്നെ വിചാരിക്കുന്നു.

‡ (അണിയറയിൽ)

ഹാ: ഉണ്ണിലകുണ്ണ! ജാനകിയെ തിരിയുന്ന എന്നാൽ ഈ പണ്ണശാല ശൂന്യയായിട്ടുതന്നെ കാണപ്പെടുന്നു.

‡ സൂത്രധാരൻ—രാവണമഹാരാജാവിനൊ കണ്ടുകൊള്ളട്ടെ ലകുണ്ണവേഷം ധരിച്ചിരിക്കുന്ന ഏതാചിയോടുകൂടി പുഞ്ചികസ്ഥലയെന്ന അപ്പാസ്മി സീതാസ്ഥലം ചെന്നു രാമന്റെ വേഷം ധരിച്ചുകൊണ്ട മംഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു (എന്ന പോയി)

• ഇതിനെ അന്തർാടക പ്രസ്താവനാ •



രാവണൻ—നാടകം നല്ലവിക്കിലായിട്ടാരംഭിച്ചു എന്തെന്നാൽ ഞാൻ അപഹരിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന സീതയെ കാണാഞ്ഞിട്ട, രാമൻ ഏതുചെയ്യുന്നു എന്ന ഇതിനാലറിയാവുന്നതാണ്.

(അനന്തരം ക്ഷതസ്ഥിയിൽ വളർന്നുകൊണ്ട സീതാ പ്രവേശിക്കുന്നു)

സീതാ—തോഴി! അനലേ! ആ രാക്ഷസരാജാവിനാൽ അന്തഃപുരവനത്തിനുള്ളിൽ തുടങ്ങിയ വെക്കപ്പെട്ടും രക്ഷിതാവായില്ലാത്തതും ഇപ്പോഴും ദൃസ്യാമയമായ വ്യസനത്തോടുകൂടിയും ഇരിക്കുന്ന ഞാൻ നാടകപ്രയോഗത്തെ കാണാൻ ശക്തയായിട്ടു ഭവിക്കുന്നില്ല, എങ്കിലും ആർക്കുവേണ്ടാ കഥയെ സംബന്ധിച്ചിട്ടുള്ളതാകയാൽ ഇനിതൂ സന്തോഷമുണ്ടു.

അനലാ—(പ്രവേശിച്ചു) എന്നാൽ നോം ഈ സംഗീത ശാലകുത്തിലുണ്ടൊക്കെ കാണുക.

സീതാ—(ഭയത്തോടുകൂടി) തോഴി! പാകളത്രത്തെ പരിശ്രമിക്കുന്ന മഹാചാരിയായ രാക്ഷസരാജാവ ഇതാ അല്പദൂരത്തിലായി കാണപ്പെടുന്നു.

അനലാ—അതുകൊണ്ടെന്നാണു് രാക്ഷസാധ്യംകരണ മന്തം പതിച്ചു വളയെ ധരിച്ചിരിക്കുന്ന നമുക്കു ഇവിടെ ശങ്കിക്കാതെ തന്നെ വസിക്കാവുന്നതാണു്, അദ്ദേഹം ദൂരത്തിലായതുകൊണ്ടു നമ്മുടെ വാക്കുകളെ അദ്ദേഹത്തിനും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകളെ നമുക്കും കേൾപ്പാൻ കഴിയുന്നതുമാല്ല.

സീതാ—പണ്ടു ആയോഃപ്രകമനീവേദം ധരിച്ചരാക്ഷസന രാക്ഷസാധ്യംകരണ മന്തം പതിച്ചു വളയെ സമ്മാനമായി കൊടുത്തതിനാൽ ഇപ്പോൾ ഇനിക്കു ഞാൻ തന്നെ ഉപകാരംചെയ്തതായി വന്നു കൂടി

അനലാ—മഹർഷിയുടെ മാനദണ്ഡം ആശ്ചര്യമോശ്ചര്യം! ! എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഇപ്പോൾ ഇനിക്കു നിന്നെക്കാണ്മാൻ പാടില്ല, എന്നുമാത്രമല്ല അന്ധയായവൾക്കു എന്നു പോലെ ഇനിക്കുകൂടി നിന്റെ ദോഷത്തെ തപ്പിത്തരിയേണ്ടതായി തീർന്നിരിക്കുന്നു.

സീതാ—നിന്നെയും അപ്രകാരംതന്നെ മറ്റുള്ളരാക്ഷസന്മാർ കാണുകയില്ല, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ആ വളകളിൽ ഒന്നിനെ നീയും കയ്യിൽ ധരിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ,

അനലാ—“നീ കൂടി നിന്നെ കാണുകയില്ലാ” എന്നാണു പറയേണ്ടതു്, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഇനിക്കുംകൂടി എന്നെ കാണാൻ കഴിയാതെ വന്നിരിക്കുന്നു.

സീതാ—വേദംകെട്ടുന്ന അപ്പാരസ്ട്രീകൾക്കു നോം എന്തുവിധമായിരിക്കും?

അനലാ—അവർ കണ്ടുകൊള്ളട്ടെ ദോഷമെന്താണു്?

‡ (അനന്തരം ലക്ഷ്മണനാടുക്കുടി രാമൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

‡ രാമൻ—(ആവഹരണോടുക്കുടി)

• ഇന്നെൻചിത്തംദാമിഷ്ണേനീതുപമുദമംഹുനാമുണ്ടശോകാൽ

രാവണൻ—(സതതാശ്വത്തേടുക്കുടി) ദാമിക്കട്ടെ, ദാമിക്കട്ടെ,

സീതാ—(കണ്ണീരോടുക്കുടി) ആർച്ചപ്രകൃന്ന എന്റെ മേൽ സ്നേഹബന്ധം ഇവിധമാണല്ലോ, അതുകൊണ്ടു എന്നെകൂടാതെ പണ്ണശാലയെ കാണാൻ അദ്ദേഹം എങ്ങനെ ശേതനാശ്ലീലം,

‡ ലക്ഷ്മണൻ—ശ്വേഷൻ വ്യസനിക്കേണ്ട:

• കന്നിന്മേൽചെന്നിരിക്കുംകുടിലിൽമയിൽകളെ-  
കാണുന്നിനാർയുദ്ധോദ്ധാത് .

രാവണൻ—(ചിരിച്ചു) ഞാനവളെ അപമാദിച്ചതായിട്ടു ഇവൻ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല,

സീതാ—ഇത ഉണ്ടാവാൻ സംഗതിവില്ലാത്ത അവസ്ഥയാണു എ  
ന്നാൽ ആശ്ചര്യപ്പെടാവാൻ ഇവയെല്ലാം കണ്ടുനിൽക്കുന്നവരായിരിക്കട്ടെ.

൧ രാമൻ— • എന്നു ഇടത്തുപോയില്ലൊരുപൊതു  
മതിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചു സീതാ

രാമൻ—ദയംകൊണ്ടും ഇങ്ങനെ വരും സ്നേഹംകൊണ്ടും  
മാത്രമല്ല,

സീതാ—ഇത ശരിയാണു, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ആർക്കു  
ത്രൻ സ്വീകരിക്കില്ലെങ്കിൽ ഇനിക്കു നേരിലും പ്രിയമുണ്ടാകയില്ല,

൧ ലക്ഷ്മണൻ— • പുനഃപ്രവേശിച്ചു നോക്കിയിരിക്കട്ടെ  
ലുപരികാലംപോയിരിക്കും (ന)

൧ രാമൻ—എന്നാൽ ഇങ്ങിനെ ചെയ്താൽ അപരാധമുണ്ടാകും.  
൧ ലക്ഷ്മണൻ—അങ്ങിനെതന്നെ (എന്നു ചുറ്റിനടക്കുന്നു)

രാമൻ—അവർ അശോകവനത്തിലാണു ചെന്നിരിക്കു  
ന്നതു, പുനഃപ്രവേശിക്കട്ടെ.

സീതാ—ആ ദിവസത്തിൽ ഇതാണു ഒന്നാമതായി സംഭവി  
ച്ചതു, തോഴി! അന്യർ! ആ അവസ്ഥയെ വിചാരിച്ചു, ഞാൻ  
വ്യസനത്താൽ പരവശയാക്കിയിരിക്കുന്നു.

• വരുന്നെങ്കിലും അതുകൊണ്ടു നീക്കം  
ചരണായുധംകൊണ്ടു നോക്കുകയും  
അങ്ങനെയൊന്നു നോക്കുകയും  
ചെയ്തുകൊണ്ടു കാൽവെക്കുന്നതുപോൽ: (ഒ)

അനന്തരം—തോഴി! ജാനകി! നീ നല്ല ക്ഷത്രിയസ്ത്രീയാണു  
ല്ലൊ അതിനാൽ ആ സമയത്തിൽ ധീരയായിട്ടു നിൽക്കുകയും.

സീതാ—അതുകൊണ്ടല്ല, അതുകൊണ്ടല്ല, എന്നാൽ അത്ര  
മാനമില്ലാത്ത ധർമ്മത്തിനായ് അനന്യരായ് നൽകപ്പെട്ട ദിവ്യ  
വസ്ത്രാംഗമാലയുടെ പ്രഭാവംകൊണ്ടാണു,

അനന്തരം—ഇത ധോഷിപ്പായിരിക്കുന്നുണ്ടു,  
൧ രാമൻ—പ്രിയേ! ജാനകി! നീയെവിടെയെന്നു,  
സീതാ—(ആവേശത്തോടെ) അന്നു ആർക്കു വേണ്ടുവാൻ ഇങ്ങി  
നെ കണ്ടെത്തിരിക്കും,

൧ രാമൻ—കഷ്ടം! കഷ്ടം!

• പൂർണ്ണസത്യത്തെക്കൊണ്ടും  
തെരുവിലുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടും  
കരുതിക്കരുണയോടെ  
തെരുവിലുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടും (എ)

രാവണൻ—ഇത സംഭവിക്കാവുന്നതാണ്-

സീത—(വ്യസനത്തോടുകൂടി കൈതമ്മിൽ കശകിടക്കുന്നു)

ഓ: തോടി അന്നലേ! സുബ്ബദിയെന്നു പേരായ ആ കേളി  
ശുകം ആ ക്ഷണത്തിൽതന്നെ ലീലനെ കളഞ്ഞുവീടും നിശ്ചയം  
അനലാ—തോടി! വ്യസനിക്കരുതെ, ദൈവത്തിന്റെ ദൃഷ്ടി

ലാസം ഇത്തിനെവിടിക്കുമ്പോൾ നോക്കേണ്ടതല്ല.

§ രാമൻ—അയ്യോ കാഷ്ഠം! കാഷ്ഠം!

മേട്ടോലാമോഴിതന്നെയങ്ങനെതിരഞ്ഞിപ്പറ്റുശാലാനിടക

കുട്ടിക്കുളമാമ്പരന്നിടനടന്നിടുന്നിടത്തല്ലാടവും!

കൊട്ടത്തിനെതുവീടംഗീയിലിളക്കുന്നാടിതിന്നാരുമു

പൊട്ടിച്ചുവെട്ടുസല്ലഭീകീസലനനൽകുംചിമിദുൻപ്രിയം! (ൻ)

രാവണൻ—അതുവെങ്കിലും മാനകിക്കൊത്താണ്? ഇവൾക്കു ആ  
ഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ ആ വിധത്തിലുള്ള ആനക്കുട്ടികൾ ഏതെങ്കിലും  
ഘത്തിലനവധി ഉണ്ടല്ലോ.

സീത—മകനെ! കാളമോല! ഞാനിവിടെ—(എന്ന പകുതി  
പാഞ്ഞു) അനല! ഇത നാടകമല്ലേ,

അനലാ—തോടി! നിനക്കു സ്നേഹബാധത്താൽ ആ ആ  
നക്കുട്ടിയെ പ്രത്യക്ഷമായി കാണാനുപദേശം തോന്നുന്നതാണ്,

§ രാമൻ— • കളവല്ലതേയെന്നും

വെളിയിൽപെടുന്നങ്ങിങ്ങുചിമിപ്പും!

കളമൊഴിയാംസീതയെയി-

കളിമയിൽതെരുവുപോലൊത്തൊന്നും! (൧൦)

രാവണൻ—ഞാൻ കോപിപ്പു, ആ സീതയെ അപമാമിച്ചു  
കൊണ്ടുവന്നിടിക്കുമ്പോൾ ആ മയിൽ മഹാനാണു ചെയ്യുന്നത്,

സീത—അയ്യോ: ചിത്രദർശനത്തെപ്പോലെയ മയ്യമേ! ആ ലി  
വസത്തിൽ വിശന്നിരിക്കുന്ന നിനക്കു പാനഭോജനങ്ങളെ തന്നെ  
തിന്നു മുമ്പേതന്നെ ഏതെന്ന രാജസേൻ! അപമാമിച്ചു കൊണ്ടുപോ  
യി. ഓ: കാഷ്ഠം! കാഷ്ഠം!

• കരഞ്ഞുനില്പുവതായൊരെന്ന-

ത്തിരഞ്ഞു കാണാതെമുന്നോടാതി!

പാത്തിയംകാലുകൾവാതമളിപ്പും

മരിച്ചിടിക്കുവേരെന്നതെന്നും!

(൧൧)

(എന്ന മോമിക്കുന്നു)

അനലാ—(ശങ്കയാടുകൂടി കൈകൾകൊണ്ടു തപ്പിട്ടു) [ആശ്ചര്യം] ഇവൾ മോരിച്ചിരിക്കുന്നു, [പ്രകാശം] തോഴി! ആശ്ചര്യം: ആശ്ചര്യം:

സീതാ—(ആശ്ചര്യം) അനലേ! ഇങ്ങനെയുള്ള വൃന്ദനത്തെ അറുപിപ്പാനായിത്തന്നെ ദൈവം ഏതൊരു സൂചിപ്പിച്ചു.

രാമൻ—(ഭയോടുകൂടി)

• മെല്ലെസ്സാനാർമാക്കുതലമുടിയെപ്പലഞ്ചിപ്പവാൻ

കൈകൾകൊണ്ടെൻ-

മല്ലാക്കുകൊണ്ടാൽമേൽപുടവെച്ചുകൊ-

റങ്ങുകൊണ്ടുണ്ടാവാം!

സുഗ്രീവപിപ്ലവന്മാരുമായിലധികസംഭാഷ

മോട്ടംവിരത്തി-

മുല്ലാസാർപ്പകിടുകിടമന്ദിവിതൃസവിധേ

നൃത്തമാടീടുമെല്ലാം

(൧൧)

രാവണൻ—അതുവിതം തന്നെ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ-

• പത്തൻപനംപോവതിനിലാക-

മിത്തനപിതൻവാർമുടികണ്ടുചരം!

നൃത്തമാർചെയ്തുന്നിതൃബഹിഷോവൻ

ചിത്തംപറന്നാൽകണ്ണമതായിമോദാൽ (൧൨)

സീതാ—അനലേ! ചിത്രകർമ്മങ്ങൾ ആ വിധമുള്ള വിലാസത്തെ ആർക്കുപറ്റാൻ ഇനിപ്പോർക്കപ്പെടുത്തി, (എന്നു കരയുന്നു)

അനലാ—അതുതന്നെ ഇപ്പോൾ മരിച്ചിരിക്കു പിന്നെ അതിന്റെ വിലാസത്തെ നീയെന്തിനാലാചിക്കുന്നു?

രാമൻ—അയ്യോ! സുകേശി! പ്രിയതമ! (എന്നു മോഹിക്കുന്നു)

രാവണൻ—(സംഭാഷണത്തോടും ഭയസൂചനത്തോടുംകൂടി) ഇവന്റെ ഈ മോഹത്തിന്നു അവസാനമില്ലാതാകട്ടെ, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഇവന്റെമേൽ ആശങ്കിതൻ, ജാനകി എന്നന്റെ മെത്തയിൽ കേറുമെല്ലാം.

സീതാ—അനലേ! എന്റെ നിമിത്തമായിട്ടു ആർക്കുപറ്റാൻ ഈ വിധമായിരീനും, ഞാൻ പിന്നെ വളംപോലെയുള്ള മനസ്സോടുകൂടിയിരിക്കുന്ന ഇരിക്കുന്നു.

അനലാ—തോഴി! ജാനകി! നീയും അദ്ദേഹം നിമിത്തമായിട്ടു അടിക്കടി മോഹസമുദത്തിൽ മുങ്ങി പണിപ്പെട്ടുപിന്നെ പൊങ്ങുന്നു, അതിനാൽ നീയെന്തിനെ വളമനസ്സായി തീരുന്നു.

ഭക്തജനൻ—(അടുത്തുചെന്നു)ച്ചേരൂ! ആശ്ചര്യം, ആശ്ചര്യം

രാവണൻ—കഥയില്ലാത്ത ഈ ലക്ഷ്മണൻ ആശ്വാസനം കൊണ്ടു ഭീവിപ്പിക്കേണ്ടവോ,

സീതാ—ഔഹൃത്താലിയിനെ ലക്ഷ്മണൻ ആശ്വസിപ്പിച്ചു  
‡ രാമൻ—(ആശ്വസിച്ച്) ഉണ്ണി! പുനാഗവാടിയിൽ ഭാന കിഞ്ച കണ്ടുവോ?

‡ ലക്ഷ്മണൻ—[ആത്മഗതം] ഇതെങ്ങിനെ ഞാൻ ചേച്ചനോടു പറയട്ടെ, എന്നാൽ ഇങ്ങിനെ പറയാം. [പ്രകാശം] ചേച്ചൻ കേട്ടാലും,

പുനാഗവാടിയിലുംചെന്നുകൊടുത്തുവെങ്കിലും ചന്ദ്രപാദം നന്നാക്കോളിപ്പുമാങ്കാട്ടിപ്പുമാടുന്നതിമഞ്ഞിടുന്നെന്നായ്ക്കേൾവാൻ ।

എന്നുപുനാത്താകാകത്താഴ്ന്നുടൻ കിളാൽക്കൈകത്താകംഗിചേർന്നു-  
ങ്ങുനിദ്രാസ്തംഭംതാഴ്ന്നുടൻ കിളാൽക്കൈകത്താകംഗിചേർന്നു-  
‡ രാമൻ—(ഉദാഹരണത്തോടു കൂടി) ജാനകിയെ കണ്ടില്ലേ?

(ഭീഷ്മശ്വാസം വിട്ടു)

- സ്വാഭാവികത്തിടന്നാശ്വാസംകാഗ്നിപാദം  
വെറുതിടന്നുബന്ധനത്തോടുകൂടി ।  
കാരേ! നിന്നെക്കണ്ടതില്ലെന്നുചിന്തിച്ചു-

ഉത്തരാജാഞാൻഛന്ദനമെടുത്തുണ്ടാലേ! (൧൪)

രാവണൻ—ഉത്തമസ്ത്രീകളെ വിമിഷത്താൽ ഉചിതമായിട്ടുള്ളതും ലക്ഷ്യപരമായ പ്രിയമായിട്ടുള്ളതായ പ്രവൃത്തി ഏതോണ്ടാത്തതെന്ന.

സീതാ—തോഴി! അനലേ! എന്നെക്കൊന്നാതെ ആയുധപുത്രൻറെ അവസ്ഥ ഈവിധമായി രീൻ, അദ്ദേഹത്തിനെ വിമിഷത്തും രാക്ഷസനാൽ അപഹരിക്കപ്പെട്ടുചിരിക്കുന്ന എന്റെ അവസ്ഥയും ഈ വിധമായി, ഇങ്ങിനെ ഞങ്ങൾ രണ്ടു പേരടേയും ഓഗ്രം ഈ സ്ഥിതിയിൽ ലാഭമില്ലാ (എന്നു ചോദിക്കുന്നു)

അനലാ—ആശ്വസിപ്പൂ, ആശ്വസിപ്പൂ, നി സാധികതാമസം കൂടാതെതന്നെ നൈവേദ്യപ്രദമായ ആ മഹാകുമാരനോടുകൂടി ചേർന്നു സുഖമായിരിക്കും,

സീതാ—(ആശ്വസിച്ച്) അനലേ! ഇതുവരെയും എന്റെ പ്രാണനാഥൻ ഭീവിച്ചിരിക്കുകയാ ഇല്ലെങ്കിലും എന്നെക്കൂടി ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു.

അനലാ—എല്ലാപ്പത്താതെയും ഈ നാടകംകൊണ്ടുറിയും

‡ ലക്ഷ്മണൻ—ചേച്ചൻ കൈയ്ക്കുതന്നെ സ്വീകരിക്കണം, ഇനി ശേഷമുള്ള വനപ്രദേശങ്ങളിലും അന്വേഷിക്കുക,

‡ രാമൻ—(മുൻകാഗതത്തു നോക്കി)

മരംകൊറ്റാലുതിൻഇതി സരദികളാംപൂക്കൾവെച്ചിപ്പോൾ-  
ലാണനീതളിനിമിത്തം പ്രണയമതിലോരസാക്ഷിയാണീയിരുന്നതി !

രാവണൻ—അതുകൊണ്ടെന്നാണു,

സീതാ—പൂർവ്വജ്ഞാനത്തെ ഭരിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ വാക്കിനാൽ  
എന്റെ മുമ്പം ദേദിക്കുന്നു.

മോചനം— \*എന്നാൽ സ്നേഹനന്ദാൻചെന്നവനിമകളെനി  
കണ്ടുവോഎന്നുചൊന്നാൽ  
ചെന്നാളെങ്ങാട്ടുചൊല്ലെന്നുടനിതിനൊടു  
ചോദിക്കിലെന്നാട്ടുചൊല്ലാ (൧൩)

രാവണൻ—(കോപത്തോടുകൂടി) ഏട: ഏട: പൂർവ്വധർമ്മ! നീ  
പറഞ്ഞു എങ്കിൽ ഞാൻ ചന്ദ്രമാസത്താൽ നിന്നെ നിശ്ചയമാ  
യും വെട്ടി മുറിക്കും.

മഹാപാപൻ—[ആത്മഗതം]

\* ഷിതിസുതയിൽപ്രമത്തം-  
ലതിമാത്രംഭാഗ്യനായി ചെല്ലുമ്പോൾ !  
അതുപോലെതന്നെയവളിൽ  
കൊതിമൂലംഭാഗ്യനായിമാവണമെന്നും (൧൪)

[പ്രകാശം] മഹാഭാഗവ! അദ്വൈതനമൊന്നല്ലോ ഈ വൃ  
ഷ്ടം, ഇതു നാടകവുമാണു,

രാവണൻ—മന്ദബുദ്ധിയായ ഞാൻ അതിനെ ധരിച്ചില്ല,

സീതാ—ഇപ്രകാരം വാനെന്ന പോലെ ആർജ്വരൻ  
അദ്വൈതനായ വൃഷ്ടത്തോടും ചോദിച്ചു, ഈ സംഗതിയിൽ അ  
ദ്വൈതത്തിന്നു എന്റെമുമ്പുള്ള സ്നേഹമെന്തെന്നു അപരാധത്തെ  
ഉണ്ടാക്കുന്നതു,

മോചനം—നിസ്സാരമായ ഈ പ്രകൃതി ഉത്തരം പറയുന്നില്ല, ആ  
കട്ടെ അതുകൊണ്ടെന്നാണു,

\* ഹൃദയമന്ദോലാസത്തെക്കൊണ്ടെന്നയിരിക്കിലവര!നീ  
ചൊൽകവേഗംകഥിച്ചി-  
ലെങ്കിൽബാണത്താൽഞാൻതധിതിമൊടി  
പെടുത്തിട്ടവൻ നിന്നെവില്ലാതാ !  
നികൽതന്നെപറയാതധികദിവസം-  
ശ്ലോപമുൾക്കൊണ്ടുവാഴും  
വകുമാരന്മാരുമൊക്കെമിശിരിശിവിതരി-  
ക്കൊണ്ടുചല്ലെടുത്തിന്നു (൧൫)

രാവണൻ— • ചപമിടിയാകിവസിതര  
 മലയിനാചാഴ്ചീതമാമിടാതെ !  
 കലിശതവിതനാത്തമയ്ക  
 തലമകിടാഴ്ചീതതവിതനാതിട്ടം (മൻ)

§ മാതൃക—ഇതിനിമിത്തം ചോദ്യമില്ല, ഇതിന്റെ ഗിരിനദി യോടു ചോദിക്കാം.

[illegible]

മധ്യസ്ഥൻ—പ്രമാണി ഈ ഭരണകാലം ഇത്രം പരാജയ്യ,

8 മാതൃക - 400 ഗ്രാമമാണ് ഇത് 6 രൂപ നില്ക്കും.

സീതാ—(ചിന്തയാചാര്യനോടടുത്ത്) എന്നെ രാമനസന്ദർശനം  
ചെയ്തിട്ടുവരികെ, ആദ്യംതന്നെ നോക്കുന്ന ചരചരങ്ങളെ, ഞാ  
നുംകൊണ്ടുവന്നുവരികെ എന്നു ഈ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്നു കര  
കോറുകയുണ്ടു.

മാനസം—തോ'റി! ഇനി അങ്ങോട്ടു കടന്നു വ:

§ உயர்வுரை—தொடர்ச்சியில் பேசுகின்ற விதமாகவும் வாய்  
பெறிய தோகாந், மனோ: வெவ்வேறுபட்ட பாகி அதுவிடமாக  
விதிவிடமாக, [புறமே] பேசும்: இவ்வாறான, சுமையாக  
வெவ்வேறுபட்ட சூழ்ச்சித் திட்டமிடும் உத்தேசம், அந்  
நவநவம் உத்தேசம் உத்தேசம் உத்தேசம் உத்தேசம்

●: അന്തിമ പുതിയ നാളെ നമ്മുടെ നാടിനും നമ്മുടെ വരുമാനത്തിനും

[illegible]

ה'תשנ"ח 25.12.87

សំណាក ១៖ កាតាឡង់ ប្រទេសអ៊ីស្ប៉ាញ៉ា (ក្រុងម៉ាឌ្រីដ ២០១២)

രവണൻ—(പോയി വരുമ്പോൾ) ഈ ചുരുക്കി വെട്ടി വെട്ടി  
 ബന്ധം. (എന്ന വാക്കുകളോടെ)

മനുഷ്യൻ— മനുഷ്യനേ! ഈ നാടകമാണു. നാടിനാൽ കേൾപ്പിച്ചു തരി.

സീന—(കരഞ്ഞു കിടന്നു) (സ്നേഹത്തോടെ) എന്റെ മ  
 ഹത്തായ മൗലി നിൻ അമ്മ എന്റെ വെട്ടമാനായ ആയുധ  
 നോട് നോക്കുമായിരിക്ക എന്റെ കൈകൾ.

5 മാന്ദ്യം—ഉള്ളി! എന്നാൽ തൊട: ചുറ്റുമായി തുണന്ന പാ  
 നെപ്പലിക്കുക, (എന്നു ചുറ്റിക്കടന്ന) ഉള്ളി! നോക്ക: നോക്ക:



കേന്ദ്രമാകയാൽ കൈവന്നതിനാൽ അതിലുള്ളതെല്ലാം  
 കൈവന്നതായിരിക്കുമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു.  
 ഗണ്യമായ ഒരു കാര്യമായിരുന്നു ഇതിലുള്ളതെല്ലാം കൈവന്നതും  
 കൈവന്നതെല്ലാം കൈവന്നതായിരിക്കുമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. 12.2

§ ലക്ഷ്മണൻ—വല്ലഭൻ! കൈവന്നതെല്ലാം കൈവന്നതായിരിക്കുമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. 12.2

മാവണൻ—കഷ്ടം! കഷ്ടം! ഞാൻ കൈവന്നതെല്ലാം കൈവന്നതായിരിക്കുമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു.

സീത—എന്നെ ഒരു കാര്യം കൈവന്നതെല്ലാം കൈവന്നതായിരിക്കുമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു.

§ രാമൻ—(കൈവന്നതെല്ലാം കൈവന്നതായിരിക്കുമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

• ആരാണ് കൈവന്നതെല്ലാം കൈവന്നതായിരിക്കുമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. 12.2

§ ലക്ഷ്മണൻ—ആരാണ് കൈവന്നതെല്ലാം കൈവന്നതായിരിക്കുമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. 12.2

മാവണൻ—(കൈവന്നതെല്ലാം കൈവന്നതായിരിക്കുമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

\* എന്താണ് കൈവന്നതെല്ലാം കൈവന്നതായിരിക്കുമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. 12.2

സീത—ആരാണ് കൈവന്നതെല്ലാം കൈവന്നതായിരിക്കുമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. 12.2

മാവണൻ—ആരാണ് കൈവന്നതെല്ലാം കൈവന്നതായിരിക്കുമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. 12.2

§ രാമൻ—(കൈവന്നതെല്ലാം കൈവന്നതായിരിക്കുമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു.)

§ ലക്ഷ്മണൻ—ആരാണ് കൈവന്നതെല്ലാം കൈവന്നതായിരിക്കുമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. 12.2

മാവണൻ—

• കണ്ണത്തിൽ ഇരട്ടിയിൽനിന്നുള്ളതെങ്ങനെയെന്ന്

രണ്ടു വളർച്ചാ കരവകുറയോടും ।

കണ്ടാൽ പ്രിയപ്പെട്ടവർക്കു സമാധാനമായിരിക്കട്ടെ-

என்கொண்டிருக்கிறவனென்றிடம் தன்னிடம் (௨௦)

മാവുന്ന—(ബാലപ്പട്ടഭക്താ) എന്നാൽ നോമിയൻ സമീപത്തിൽ നിന്ന മാറിയിരിക്കുക. ഈ കൃപണനോടടുത്തുള്ള ക്താ നമുക്കെന്തായ യശസ്സുണ്ടെന്നു (എന്നു ഏഴുനീലുന്നു)

മാനവശാപനം—മാനവശാപനം: ൧൨൭ നാടകമാണു് നാടകം

സീതാ—ഇദ്ദേഹത്തിനു രക്ഷാപം എന്തുചെയ്യാം.

§ ၈၁၂၈၀—

● **കൊമ്പൻപാടിനിടനേരത്തെ നാചിപ്പുരാൻ**

## വൈകാരികതയിന്നുമപ്പുറം

ചിമ്പിപ്പട്ടണം പട്ടണത്തിൽനിന്നും അധികദൂരം

உதாரணம்

കമ്പംവിളാജരാജസംസ്കൃതമാ-

ശബരസംഹിത

**വസ്തുനിഷ്ഠതയുടെ പാത**

**പഠനത്തിന് പ്രാധാന്യം**

$$(2.70)$$

അതിനാലാണ് സൗമ്യം.

**മാവുന്നൻ—(കോപം അടയ്ക്കി)**

● എന്നുള്ളിലെ പരസ്പര ബന്ധം

അതിനീടിലൂടെ നമുക്കുവേണ്ടുന്ന സാധനങ്ങൾ .

നമുക്കുവേണ്ടുന്ന ചില കാര്യങ്ങൾ :-

၃။ အစဉ်ကား စာစပ်သပိတ် ၁၆၂၀ နှင့် ၁၆၀၈ (၁-၁)

മാമാലാപ്പൻ - കിഴക്കൻകോണം മാനുവൽ. ആ  
സീതയെ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നതിൽ അത്ര വെളിച്ചമില്ല.

സീതാ—ഏതെന്ന ഒരു രാമനേക്കാൾ മിടുക്കിയില്ല. എന്നാൽ ആയുധമുണ്ടാ വിരോധമുണ്ടെന്ന അറിയപ്പെടുന്നതിട്ട് അതി പൊഴും പ്രാണനെ ധരിക്കുന്നുണ്ട്.

§ ചെമ്പുനാൽ—(മുൻചെമ്പുനാൽ) നേരി! സംഭവിച്ച  
 ഞ. ഇങ്ങനെയൊക്കെയുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു.

၆ (သိက္ခာစာအုပ်)

**अर्थः व्यसङ्गः**

- \* മല്ലാക്ഷിസ്തയെന്തെല്ലാതെയെയാനൻ  
 വാല്യംവഴിക്കാതെത്തുവിടിക്കുവാനായ് !  
 വല്ലാതെവെട്ടിവെട്ടുന്നെന്നിപ്പുതേവം  
 കൊല്ലേണെന്നിപ്പുവിവരസ്! ഭടന്മാരാരോടാൻ: (൨൮)

രാവണൻ—(കേട്ടിട്ട്) ഈ രാജപുത്രന്മാർ ചെല്ലുന്നതുവരെ  
 ഒരു വൃന്ദാവലം പ്രാണനെ ധരിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ, ഇവൻ മ  
 റ്റുപോൾ! എന്താ ഈ പ്രവൃത്തിയെ രാജപുത്രന്മാരോട് നിശി  
 വൻ പാകയില്ലെല്ലോ! എന്തെ വിശ്വസിച്ചാണു, ഞാനവിടെനി  
 ന്നു ചെല്ലേട്ടു.

സീതാ—(സന്തോഷത്തോടുകൂടി) താതാ! ഭാഗ്യവശമേന്തു  
 നായ് രണ്ടിന്നു ചുറ്റും പ്രാണനെ ധരിച്ചുകൊണ്ടു ജന്തുപുത്ര  
 നോടും ഭവാനോടും എന്തിനു രാജപുത്രന്മാർ നിവർത്തിച്ചുകൊ  
 ണ്ടുപോന്നതാണു? ഞങ്ങൾക്കുമു, (ആശ്ചര്യം) എന്നുപറഞ്ഞു  
 കൊണ്ടു വന്നു എന്തിനു വിട്ടുകൊണ്ടു പോവാൻ ഭർത്താക്കന്മാർ ഇതു  
 വരേയും താമസിക്കുന്നത?

അനന്താ—എല്ലാം നാടകത്തിൽ കാണാം.

§ രാവണൻ—(ഭാഗ്യത്തോടുകൂടി) അദ്ദേഹം താതാവ  
 കളിയെപ്പറ്റി! നിങ്ങളുടെ അവസ്ഥ ഇവിടാമായിരിക്കുമ്പോൾ

§ രാവൻ—ജന്തു! പരാധാൻ ശക്തിയുണ്ടെങ്കിൽ ചരണങ്ങളെ,  
 പാദങ്ങളെ, ഒരു മാക്കുവൻ ഇത്രയെടുത്തുനോക്കൂ? അവന്റെ ഭാഗ്യം  
 എന്തിന്? എന്തിനെ വസിക്കുന്നു? അവന്റെ അഭയം എന്തിന്? സ്ത  
 യെ അവൻ എന്തിനായിട്ടു താമസിച്ചിട്ടു? എന്നു.

രാവണൻ—(ഭാഗ്യത്തോടുകൂടി) ഈ പക്ഷികൾപോലും എ  
 ല്ലാത്തവർവരെയും ഇവനോടു പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ, അതുകൊണ്ടു  
 വരുശബ്ദം ഉണ്ടാകട്ടെ.

സീതാ—(ആത്മതോഷത്തിൽ) രാവണന്റെ ബാണങ്ങളാ  
 നു ഭാഗം വിളമ്പിപ്പോട്ടു അദ്ദേഹം എന്തുപാവാൻ പോകുന്നു, എ  
 ന്നു ഞാൻ അറിയുകയുണ്ടാകട്ടെ.

§ (അണിയറയിൽ)

ജണ്ണി! ദശമപുത്ര!

- \* സ്വാന്തര്യംകൊണ്ടുവന്നിട്ടുവന്നവരുടെ  
 കണ്ണിനുംകാഴ്ചയില്ലെ

രാവണൻ—നമുക്കു വളരെ വളരെ സന്തോഷം.

സീതാ—(വ്യസനത്തോടുകൂടി) താതാ! പക്ഷികളേപ്പോലെ! എന്താ  
 നിമിത്തമല്ലെ, അങ്ങനെയൊരു സംഭവമുണ്ടാകട്ടെ.

§ രാമൻ—താൽ, ഭവവിശ്വത്തിൽ ചെന്നുവെച്ചു, കൊണ്ടു ശേഷം പറയാം.

§ (വിരുന്നായും അണിതരയിൽ)

• ഏതെങ്കിലും! ചൊൽപുനന്ദാ തന്റെമുന്നിലേക്ക്  
മായത്താൽകൊണ്ടുപോയോൻ!

രാവണൻ—(ശ്രദ്ധത്തോടു കൂടി) സ്വഭാവവധംനിമിത്തം കോ  
വിളിപ്പുള്ള ലക്ഷണമുണ്ട് കവുതെ വിട്ടുനളമുണ്ടോ.

സമാ—രാമൻ ചെന്നുവെച്ചു, (പ്രാപ്തം) ലാഭമുണ്ട്! നിങ്ങളി  
ന്നറിഞ്ഞിട്ടില്ല? സാക്ഷാത്കൃതമായ പാപകാര്യം പറയേണ്ടുൻ.—

(ഏതാ പക്ഷം പറഞ്ഞിട്ടു) അനന്ദ! അതേ ഈ നാളെ  
തന്നെ അമ്മാളെപ്പോലെ പാപകാര്യം മണ്ണു സംഭരിച്ച ഭവവധിപ  
തിട്ടു, അയാൾക്കുള്ളതാണു പാപമുറയെന്നുപോയി.

അനലാ—അതങ്ങിനെ തന്നെ.

§ രാമൻ—ഇത്ര മാക്കസാധരൻ മാത്രമേ ഭവവധി വെച്ചു  
അപരാധിയാകട്ടെ?

§ ലക്ഷ്മണൻ—(പ്രോധത്തോടും ശ്രദ്ധത്തോടുംകൂടി)  
• പുള്ളിമാൻമുഴിയത്താണീതന്നെ വിട്ടുമാറി പരന്നെന്നു-  
ന്നറിവുണ്ടാകുമ്പോഴാണ് ഇങ്ങനെയൊക്കെ സംഭവിക്കുന്നത്!  
കള്ളനെപ്പോലെ പാപമുറ പാടിപ്പോകുന്നതായിരി-  
ക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ വന്നുവെച്ചിട്ടുള്ളതാണിതെന്നുവെക്കുമോ? (നം

രാവണൻ—(മനോഹരത്തോടുകൂടി)

• തന്നിലും കൈവെച്ചവരിലുള്ള മുമ്പൻമാർമെല്ലാം  
ഇന്നിപ്പിന്നിപ്പിവാണവർ. മാത്രമേ അങ്ങനെയൊക്കെ  
നന്നാകൂ. ഇതിൽകൊണ്ട് ഇത്രയൊരിക്കലും തന്നെ  
വന്നുപോകുമ്പോൾ പാപമുറയെപ്പോലെ വിരുന്നിന്നെത്താ

§ രാമൻ—താൽ ശേഷം പറയാം.

§ (അണിതരയിൽ)

അപ്പോൾവിനാശമുണ്ടാക്കുന്നതാണിതെന്നുവെക്കുമോ?

രാവണൻ—(ശ്രദ്ധത്തോടുകൂടി) അതേ ഈ വിശ്വവനാ  
യിലും അപ്പോളിവിന്നു വാക്കിപ്പോട്ടു, വിടിക്കട്ടെ മെല്ലെപ്പോ  
ൽ വന്നുവെന്നായിപ്പോ പൂർവ്വപ്രവൃത്തികൾ അതേ സമയംപോ  
ലെ നിവൃത്തിപ്പെട്ടു കൊള്ളാം.

സീതാ—മാത്രമേ നന്നായ ഇനിയുള്ളത സംഭവിക്കുമോ?

§ ലക്ഷ്മണൻ—ആ രാജസൻ ആരാണെന്നറിഞ്ഞിട്ടു, വി  
ന്നെക്കണ്ടിനെപ്പോലെ പേരു സംധാനം ലഭിക്കുന്നത്?



രാജനാഥൻ— \* കോളാശിചന്ദ്രബാഹുതാകോ  
 വരാദിനയകൊന്നതിലുംവിശേഷമേയ്ക്കേ  
 തരമതിനൊഴിവില്ലാമസ്വസ്ഥവിന  
 വ്യാപാരാജീയം പ്രദാനം പിന്നാൽ: (൧൨.)  
 (കോലാശിചന്ദ്ര) അപ്പോഴേക്കിറങ്ങി—  
 \* പ്രിയന്നസുകാഞ്ചനാർവചനം  
 നല്ലവനല്ലോതിരൻതിരുന്നല്ലോ  
 ഗുണിതനല്ലോതിരൻതിരുന്നല്ലോ  
 കളിനാടല്ലോതിരൻതിരുന്നല്ലോ (൧൩.)  
 (എന്നു വാക്കുളളതെഴുത്തുപോന്നു ചെയ്താൻ)

രാജനാഥൻ—മഹാഭാരത! നാടകമാണിത്, (പുറത്തുപോന്നു)  
 സീതാ—(പുറത്തുപോന്നപ്പോൾ) കഷ്ടം! കഷ്ടം! എന്നു രാജാ  
 സാർ നാപാരിച്ചു കൊണ്ടുപോയി എന്നും, താവരൻ പോരാ  
 വന്നതെന്നാണു എന്നും, മേത്രം കറഞ്ഞു നാടകമായ് പ്രദാനം  
 ചെയ്താൻ. അപ്പോൾ രാജനാഥൻ വന്നപ്പോൾ രാജനാഥൻ  
 കൈയെ പകർത്തിപ്പോട്ടു പറഞ്ഞാൽ പറ്റു എന്നുവേണ്ടി  
 ഇതു ചെയ്തേണ്ടു.

§ രാജനാഥൻ—എന്ത! ഇപ്പോൾ പുറത്തുപോന്നുപോയ  
 പ്രദാനം വാങ്ങാൻ പറ്റിയില്ലെന്നു പറഞ്ഞാൽ.

§ രാജൻ—(കോലാശിചന്ദ്ര) \* കന്നടകത്തിൽ രാജാസീതാചന്ദ്രബാഹുതാകോ  
 നിന്നൊട്ടു നാമനാലോപദേശമെന്നതിലധികമൊന്നും  
 ചെയ്യാലുംമേയ്ക്കില്ലാതിന്നാതിരുന്നെന്നുവേണ്ടി  
 നന്നായിട്ടാണു നാടകം ചെയ്താൻ എന്നുവേണ്ടി ഇതിൽ പ്രദാനം ||

രാജനാഥൻ—(കോലാശിചന്ദ്ര) എന്ത! ഇപ്പോൾ പുറത്തുപോന്നു  
 ചെയ്തതെന്തിനായിട്ടാണു ചെയ്തതെന്നു? ഇപ്പോൾ ഇപ്പോൾ  
 ചെയ്തിട്ടു ഈ വാക്കു തരൻ പ്രദാനം നന്നായിട്ടില്ല.

സീതാ—(സഭയെപ്പോയിപ്പോയി) തിരിച്ചുവന്നതെന്തിനായിട്ടാണു  
 നന്നായിട്ടാണു ചെയ്തതെന്നു? (പുറത്തുപോന്നപ്പോൾ) രാജാ  
 യേ! ഇതു നാടകമാണെന്നല്ല, എന്നാൽ രാജൻ വിചാരിച്ചതുക  
 പടം സാക്ഷാത്തുണ്ടെന്നു നല്ല നാടകമാണെന്നു, മേയ്ക്കുന്നതെന്നു  
 രാജനാഥൻ ചെയ്തതിലും മേയ്ക്കുന്നതെന്നു രാജനാഥൻ ചെയ്ത  
 എന്നു.

രാജനാഥൻ—രാജാ! രാജനാഥൻ ചെയ്തതെന്നു നാടകമാണെന്നു  
 ചെയ്തതെന്നു.

§ ലക്ഷ്യം—ആത്മപ്രസാദിക്കണ, പ്രസാദിക്കണ,  
 \* കോപ്പാണത്രയം മഹാവിഷ്ണുവിനോടു കൈപ്പാണത്രയം  
 വല്ലഭാഭിഷാലം \* \* \* \* \*  
 കൈപ്പാണത്രയം \* \* \* \* \*  
 കൈപ്പാണത്രയം \* \* \* \* \*

പോകുന്നവർക്കുവേണ്ടി ഒരു പദ്ധതിയിൽ.

කතමාදු මංගල ආරාධනා ස්වල්පාදි | තෙවැනි

ה'תשנ"ח (1978) (מלחמה)

ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಮೆಯು ಅನಂತವು.

১০০ নং—কলকাতা ১৯৩৩ ১৯৩৩ ১৯৩৩  
 ১৯৩৩.

[illegible][illegible]

ഇവയെല്ലാം അറിയിക്കണമെന്നും അതിനായി  
നവമുദ്രയോടെ കവിതകളെഴുതണമെന്നും (30)

സീതാ—എന്നി വെളിച്ചം! സീ വാണനാല വേദിതന്ന ഇവ  
കാലം നവോദയം ചെയ്ത വെളിച്ചം ഇതുതന്നെയാണു വാണനാല  
വേദിതന്ന.

၆. စာအုပ်—တို့အားပေး၍ ပုံနှိပ်ထားသော စာအုပ်များကို?

5. **പ്രശ്നങ്ങൾ**—മൃഗങ്ങളുടെ ആവർത്തിച്ചുള്ള വർദ്ധനവ് നൽകുന്ന അതിവേഗമായ ഒരു പ്രക്രിയയെ നോക്കിപ്പോക. അതാണ്.

3 മാമാന—എന്നാൽ ഉള്ളി അതേവണ്മെന്നു ഗിരി നദീതീരത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു സൂര്യദിശ.

៥ នាពេលនេះ—សូមអរគុណបំផុត! (ឡើងដោយស្ងៀម)

9 ചാലൻ—(അനന്തൻ, അന്നത്തോടുള്ളി)

• സമാനതയ്ക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകിയിട്ടുള്ളതും 2-

၂၂၂။ ဘေဇာန်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၈၊ ၁၈၈၆ ခု၊ ရက်စွဲ။

ചിന്തിക്കുന്നതുവെച്ചാൽ അത് അസംബന്ധം ആകുന്നു. (ജി)

(ഇതിനെ മിട നല്ല ചെറിയൊരു പാത്രത്തിൽ വെച്ചു)







[illegible]

മലയാളം—[ആലോചന] ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പത്തെ  
 കോളേജ് 275 അല്ലെങ്കിൽ സ്ഥലിയെ കേന്ദ്രം ഉള്ളതാണ് ഇവിടെയെങ്കിലും  
 വാർഷികം കേന്ദ്രം കോളേജിലെയാൽ കേന്ദ്രം കോളേജിലെ  
 വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് [പ്രകാരം] കേന്ദ്രം കോളേജിലെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക്

[illegible]

(പ്രസ്താവന കണ്ടുപോയ ചുറ്റിനടക്കുന്നു)

ചന്ദനം—(ശബരൻ) ൧൭. ചന്ദനം സന്നദ്ധനായി  
ചന്ദനം സന്നദ്ധനായി സംഭവിക്കുമോ?

ക. കോൾവിൻ—ഇത രീതിയും ഉണ്ടാകുന്നതും.

മാവണൻ—(തലേയ്യയോടടുത്ത് നിൽക്കുന്നു)

• **ကျွန်ုပ်တို့၏အသံအသွယ်**

ഭാരതീയരികിലും !

സമാധാനപിന്മാനം

သို့သော်လည်းကောင်း၊

(d)

മാനവർഷം—[ആശ്ചര്യം] തത്ത്വമറിയാതെ മഹാമാനവർഷം കണ്ടു. അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ ശ്രമിച്ചു. അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ ശ്രമിച്ചു. അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ ശ്രമിച്ചു.

**സീതാ—**(അധ്വാനത്തോടെ കൂടി) എന്തെങ്കിലും  
പ്രശ്നമുണ്ടോ? എന്താണ് സംഭവം?  
എന്തിനാണ് ഇത്രയും വേഗത്തിൽ വന്നത്?  
എന്തിനാണ് ഇത്രയും വേഗത്തിൽ വന്നത്?

നാഗലാ—നാഗലാൻ കേന്ദ്രമാണെന്നു കരുതുന്ന നീക്കം ഉണ്ടാകുന്ന ശേഷം പ്രാപിക്കുന്നതിനാൽ?

സീട്—ഇത്തരമിനൊന്നു സ്ഥിതിക്കുന്ന, മാർക്കസ്സനെ  
ന്നു പുറത്തുകൊണ്ടു വരുവിനൊക്കൾ അതിലുൾക്കൊള്ളുന്ന  
വെക്കട്ടെ.

§ ലക്ഷ്മണൻ—(മുൻഭാഗത്തിൽ ചുണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട്)  
 ഇതുതന്നെ പമ്പാസംസ്കൃതം  
 ചൈതന്യംകാലിസ്സംസ്കൃതം കിന്ദുഗവ്യംകാണമറ്റിപ്പോന്നതും  
 നൊമ്പരപ്പോലിൽതൊടുന്നൊരു നന്നൊന്നൊന്നുതന്നിരിക്കട്ടെ  
 നന്നൊന്നുപുറകു ജംബവന്തമിവകളിൽനായയുണ്ടെങ്കിൽ  
 പമ്പാഗവ്യഗവ്യഗവ്യമെന്നൊരുപമ്പാനിനാസംസ്കൃതമിരിക്കുന്നു. (നീ)

രാവണൻ—ഈ പമ്പാതടത്തിലുള്ള വെമ്പുവരും മെന്തി  
 യും തന്നെ.

സീത—(മുമ്പോട്ടുനോക്കി) അന്നേ! മെന്തിയായ ആ  
 പമ്പാതടപ്രദേശത്തെ കണ്ടിട്ട് ആർച്ചയുതൽ എത്ര സ്ഥിതിയിലാ  
 യി എന്നു ഞാനറിയുന്നില്ല.

അമ്പലം—എല്ലാം നാടകംകൊണ്ടു നമുക്കിയാം.

§ രാമൻ—(നോക്കി) ഈ പമ്പാസംസ്കൃതം—  
 കൊത്തുവാൻപറിച്ചുകിട്ടിയതിനാലാണിത്രമിത്രമെന്നറിയുന്നതി-  
 ള്ലായിതുവിലുംതൊൽസലിലമുടനെതടത്തങ്ങോഴിക്കുനാലായിൽ :

(വിചാരിച്ചു) ഹോ: എന്നൊട്ടുകാതെ ആ ഭരണകീ എങ്ങിനെ  
 ഇരിക്കും? (എന്നു കണ്ണീർ പൊഴിക്കുന്നു)

രാവണൻ—ലക്ഷ്മണന്റെ പ്രസാദമുള്ള കാലംവരെ രാ  
 ക്ഷസികളാൽ നല്ലവണ്ണം ഭക്ഷിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കും.

സീത—(കണ്ണീരോടുകൂടി) അന്നേ! ആർച്ചയുതൽ വിവി  
 ത്തിട്ടും ഞാൻ ജീവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്നുള്ളതു ഹൃദയശ്യാ  
 മായിരിക്കുന്നുവെല്ലോ.

§ രാമൻ—(കണ്ണീർ തുടച്ചു)  
 \*കാത്തായാമംസമേദനമുചിതമിതിവേവണശേഷം  
 ചൊന്താർവിട്ടുഗമിക്കുപടിഞ്ചെന്നു: പീഠാസനമാടുന്നാദഹ്നം

ഹോ: ഹൃദയ! ഭരണകീ! (എന്നു മോറിക്കുന്നു)

രാവണൻ—(സംശയത്തോടുകൂടി) ഇവൻ മോരിപ്പിട്ടെന്നു  
 ണ, പിന്നെയും ഉത്തരാനം ചെയ്യുമെല്ലോ. അല്ലെങ്കിൽ ഒരു സമ  
 യം പുനരവതരണം ചെയ്യാത്ത മുമ്പായിരിക്കട്ടെ ഇത,

സീത—ഹോ: കഷ്ടം: കഷ്ടം: വിരഹം നിമിത്തം ഞങ്ങളാ  
 ത്തിന്നു ഈ വിധമായ ദാവനം സംഭവിച്ചുപോകും ഭയപ്പെട്ടവം  
 എന്നു ഞാൻ കണ്ടുകൊണ്ടിട്ടില്ലല്ലോ,

(എന്നു വ്യസനത്തോടുകൂടി ഇരിക്കുന്നു)

§ ലക്ഷ്മണൻ—ശ്വേത! ആശംസിക്കുക: ആശംസിക്കുക:

൭ ചിന്തിച്ചതൊക്കെയും ഉണ്ടാക്കത്തക്കവണ്ണം  
 ദുഷ്ടമവനെക്കൊണ്ടുവാൻ ഉണ്ടാക്കത്തക്കവണ്ണം  
 അതിജീവിക്കത്തക്കവണ്ണം ഉണ്ടാക്കത്തക്കവണ്ണം  
 നിന്ദാപാപവർദ്ധനയ്ക്കുണ്ടാക്കത്തക്കവണ്ണം (൧൧)

൪ മാതാ—(അപസ്മരിച്ചു) മറ്റേ! ഇത്രയും വലിയൊരു  
 അപമാനം!

൫ ലക്ഷ്മണൻ—അമ്മ! ഒരു ഭിക്ഷു ഇങ്ങനെ അടുത്തുവന്നു, അ  
 ഏതൊക്കെയാണോ അതിനു വേണ്ടിയിരിക്കുന്നത്.

൫ (അനന്തരം ഭിക്ഷു പ്രവേശിക്കുന്നു)

൫ ഭിക്ഷു—ഞാൻ ഭിക്ഷുവെക്കേണ്ടതില്ല, ആ മാതാപിതാക്കളെ  
 ഒരു സമീപത്തിൽ വന്നു ചേർന്നു.

മാതാ—എന്നാൽ പ്രതികരണമായ നാലു ഭിക്ഷുവെക്കേണ്ട  
 റിട്ട, ഇവരെ വധിച്ചുനശിപ്പിച്ചു വന്നതായിരിക്കാം.

സിതാ—അനന്തരം, അമ്മേ! കഷ്ടം! അമ്മേ! കഷ്ടം!

അനന്തരം—അമ്മ! അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ!

സിതാ—ആ മാതാപിതാക്കൾ ഭിക്ഷുവെക്കേണ്ടതില്ല, എന്നെ എ  
 ഞ്ഞെ അപമാനിച്ചുവെന്ന് അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ!

അനന്തരം—ആ നേടുകയല്ല, എന്നാൽ അമ്മേ! കഷ്ടം!

൫ ലക്ഷ്മണൻ—അമ്മ! അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ!

൫ ഭിക്ഷു—[ആത്മഹത്യാ] ഓ! സുഗ്രീവനെ വധിച്ചുനശിപ്പിച്ചു  
 നശിപ്പിച്ചുവെന്ന് അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ!

അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ!

൭ മരുതവനത്താൽ കഷ്ടം  
 മരുതവനത്താൽ കഷ്ടം  
 അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ!

(൧൨)

നിങ്ങളാണോ?



നടന്നു—അപ്പോഴാണ് ഈ നിമിഷം നല്ല യോജിച്ചതായി കാണപ്പെടുന്നു.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, എന്നാൽ ഉദ്യോഗസ്ഥനായിത്തന്നെ നോക്കൂ. (എന്നു പറയുമ്പോൾ ചിരിക്കുന്നു)

§ രാമൻ—എന്നാൽതന്നെ പറ്റാത്തതായിത്തന്നെ ഉണ്ടാകുമെന്നു കേൾക്കുന്നതായിത്തന്നെ അറിയിക്കുന്നതായിത്തന്നെ.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ.

§ രാമൻ—അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ, അമ്മിണനമ്മൾ.

(ആലോചിച്ചു) \* വെന്തേനവരെയൊക്കെയും  
 പെരുതുംകാലത്താലുമുണ്ടായ കാലം :  
 തെന്തെന്തെയധികളുറിയേൻ  
 വിചാരിച്ചാലീ പരിപുതാവനെ ? : (പ്രേ)

സീത—ആ ദേശാന്തരത്തിൽ ഭാഗ്യത്താൽ ആരുപുറന്ന  
 പ്രവചനം സന്ധിയിനെ ലഭിച്ചു എന്നു തോന്നുന്നു.

§ രാമൻ—ഇതാ ഇവൻ എന്റെ സമീപത്തിൽ വരുന്നു.  
 § (നാനന്തരം മന്ത്രികളോടുകൂടി സുഗ്രീവൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)  
 § സുഗ്രീവൻ—(ആശ്ചര്യത്തോടുകൂടി)

\* എവരേഖാലിയയമി-  
 ദ്രിവിടെവതെന്നെന്നാം പെട്ടെന്ന്  
 നവതെന്നെന്നാമനമേൽ  
 തവതൻ പ്രിയതമാൻവരുന്നോ : (തൻ)

§ രാമൻ—ദേവ! സുഗ്രീവൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.  
 § രാമൻ—സ്തോത്രിക്കുന്ന കശലമെല്ലെ?  
 (എന്നു ആലിംഗനം ചെയ്യുന്നു)

§ സുഗ്രീവൻ—ദേവ! ഇവിടേക്കുവരുന്നതാണെന്നു കശല  
 മണക്കേണ്ടതാണെന്നുവരുമ്പോൾ നമസ്കരിക്കുക! എന്നു വിചി  
 ക്കുന്നതിന്നു ഞാൻ പാത്രമാവെല്ലോ.

§ രാമൻ—സ്തോത്രിക്ക! വിദ്യവാസ്തവ്യന്റെ പുത്രനായ ഭാവണ  
 നേരം അവൻ വസിക്കുന്നപേരെയും താൻറിയുകൊ?  
 (ഭാവണൻ സുഗ്രീവനെപ്പോലുമെന്നു പ്രശ്നമോടുകൂടി കേൾക്കുന്നു)

§ സുഗ്രീവൻ—ദേവ! തോന്നാത്തവിധത്തിൽ  
 മഹാപാശൻ—വിചകനസ്സിലെ വാസസ്ഥലത്തെ സുഗ്രീവ  
 നെക്കൂടി അറികയില്ലെ?

ഭാവണൻ—(ചിരിച്ചു എന്നാൽ അമാന്യൻ കേൾക്കേ  
 \* മനോഹരൻ പഞ്ചവക്ത്രംകളിയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അവിചാരിക  
 ടനാൻ വാസനാഭേദംവരുവെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നതല്ലോ :  
 എന്നാലായില്ലേ പെട്ടെന്നായി പൂർവ്വമേകീടുന്നതായിരിക്കും  
 തന്നേപോലെ പൂത്രനാണെന്നായിരിക്കുമല്ലോമോദം. (നൃ)

സീത—മനലേ! വാനനാഥനായ ഇവനും ലക്ഷ്മണ  
 ന്റെ വനവാസത്തെ അറിയുന്നില്ല അവിന്നുവെ എന്നെന്നുതോന്ന  
 വനത്തിൽ രാജാവിനോടുകൂടി തട്ടത്തുവെക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതായിട്ടു  
 ആർക്കുവേണ്ട ആശ്ചര്യം പിന്നെ പറയാനുള്ളത?

അനന്തൻ—ദേവ! ഇനിയും നീക്കത്തിനിരിക്കുന്ന പ്രസന്ന

നം? സുഗ്രീവന്റെ മടന്തായിട്ട് ആരാധിച്ചും ഇവിടെവന്നു നിന്നു കണ്ടിട്ട് അദ്വൈതത്തിനോട് വഞ്ചനയെ അറിയിച്ചിട്ടല്ലേ?

§ സുഗ്രീവൻ—എന്നാൽ ആകാശത്തിൽപ്പോലും ഒരു രാജാക്കൻ ഒരു മഹാകന്യകയെ കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ ആ കന്യക ആദരണീയമാളായിട്ട് പൊരിഞ്ഞിട്ടുള്ള ഈ ഉത്തമിയെത്തന്നെ എന്റെ സമീപത്തിലിട്ട് (എന്നു കൊടുക്കുന്നു)

§ രാമൻ—(നോക്കിട്ട്) അപമൃതം തന്നെ ഈ ഉത്തമിയും (എന്നു വാങ്ങുന്നു)

രാവണൻ—(ആവേശത്തോടുകൂടി) ജാനകീ ഇങ്ങിനെ ഉത്തമിയെത്തന്നെ അയച്ചിട്ടുള്ളത് പൂട്ടി ഞാൻ അന്നു ബദ്ധപ്പെടുമെന്നു അറിഞ്ഞിട്ടില്ല.

സീത—ഞാൻ അയച്ചിട്ട് ഉത്തമിയും ഭാഗ്യത്താലെന്നതന്നെ ആയ്കയാൽ എന്റെ കയ്യിൽ ചെന്നു.

§ രാമൻ—(സന്തോഷത്തോടും വ്യസനത്തോടുംകൂടി)

[ആത്മഗതം] ഇതവളുടെ തന്നെ.

• ഇക്കാണാമുപദ്രവനാശകചതമകമിവത്ര കണ്ണുവിന്യോടും പൊക്കംകൊന്യാകുടലെന്നൊരുമുപരിണയസുപ്തമാക്കിട്ടുകാട്ടും; നോക്കുംമുദംഗോടും സമുപരിയിരിക്കുന്നതൊന്നിടുകുന്നാനന്ദം ചിക്കെന്നെന്നു മുഖപാട്ടാട്ടിതിരുടെതലയായ് വീശുമോപരാധംഗീദ

രാവണൻ—രാവേത്രന്റെ ഈ ഉൽകണ്ഠാ ഏറ്റവും വലുതായിരിക്കുന്നുവല്ലോ, (ആത്മച്ചത്തോടുകൂടി) പ്രാണാന പിന്നെ കളയുന്നതുമാത്രമില്ല.

സീത—(ഉദ്വേഗത്തോടുകൂടി) എന്നെ കൂടാതെ എന്റെ ഉത്തമിയെത്തന്നെ കണ്ടിട്ട് ആയ്കയാൽ അദ്ധർമ്മത്താൽ പ്രാപിച്ചുവെന്ന്,

§ രാമൻ—[പ്രകാശം] പ്രിയമൂലം ആദരണീയമാളായിട്ട് കാണപ്പെട്ടു. (എന്നു ഉത്തമിയെത്തന്നെ അഴിച്ച് കണ്ണീരോടുകൂടി നോക്കിക്കൊണ്ടു) [ആത്മഗതം]

• മല്ലാക്ഷികാകളിവന്നിത്തൊഗരാഗമതുചേർന്നുമാരമിതുതാൻ ചൊല്ലാമിതെന്തെന്നു സല്ലീലയാനമറിയിക്കുന്നൊരുമുദമഗം.

കില്ലിപ്പിത്തക്കകകാഞ്ചി-

രാവണൻ—ആദരണീയമാളായിട്ട് കണ്ടാൽ ഈ രാജപുത്രൻ പ്രാണനെ കളയും നിശ്ചയം.

സീത—ആയ്കയാൽ ഇങ്ങിനെ ചിന്താസങ്കടനാശി എന്നു ജ്ഞാനിയായ് എന്റെ ഹൃദയം ആത്മത്തിലും അന്തരികിലും വീണു ചോരച്ചയിരിക്കുന്നു.



§ സുഗ്രീവൻ—[ആശ്ചര്യം] ഇദ്ദേഹം ഇതുകണ്ടു കണ്ടതുകൊണ്ടു ജാനകിയെ സ്തുതിക്കുന്നു നിശ്ചയം. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു-

- കളഭാധിപ്തിക്കുസ്മരിച്ചുകണ്ണി-  
 യളുവായുളളിളാമുദാഘവെൻറവക്ത്രം |  
 വെളിവിൽജലബിന്ദുചേർന്നുപൊങ്ങും  
 നമുനിന്നുതന്നമെന്നുപാൽമനോജ്ഞം || (നന്ദ.)

[പ്രകാശം] സ്തോമിത! വ്യസനിക്കേണ്ട ജാനകിയെ ലഭിക്കും.

§ രാമൻ—(അനുസ്മരണത്തോടു കൂടി) [ആശ്ചര്യം]

- • • ചിലപ്പോളിതുഞ്ഞാനുഴിപ്പിച്ചുതന്നെ  
 കല്യാണികെട്ടുമതിനാളൊണ്ടുതെങ്ങുളളകൈകൾക്കുശ്ശൊടുമുഖം  
 [പ്രകാശം] ലക്ഷ്മണ! എന്നെന്നു താങ്ങിക്കൊൾക:

(എന്നു മോഹിക്കുന്നു)

രാവണൻ—ഇനി എന്നാണു, ഇവന്റെ കഥ ഇതോടുകൂടി അവസാനിച്ചില്ല, (എന്നു സന്തോഷത്തോടു കൂടി ഏഴുനീക്കുന്നു)

മരഘോഷൻ—ഇത നാടകമാണു, (എന്നു തട്ടുന്നു)

സീതാ—ആദ്യപത്രകൾ ആ മനോവ്യാധാരത്തെ അറികുവാൻ ആ ആ അവസ്ഥകളെ വിചാരിച്ചു ഏന്റെ മനസ്സിന്നു എങ്ങിനെയോ ഒരു വിചാരം ഭവിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഞാനെന്നു ചെയ്തട്ടെ, (എന്നു മോഹിക്കുന്നു)

അനലാ—തോടി! ആശ്ചര്യം! ആശ്ചര്യം!

§ ലക്ഷ്മണൻ—ഔഹ! ആശ്ചര്യം! ആശ്ചര്യം!

§ രാമൻ—(ആശ്ചര്യം) സുഗ്രീവ! സമ്യക്തത തന്നാഗ്രാഹിക്കുന്നുണ്ടതിൽ ഞാനിതാ കൈ കാണിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

§ (സുഗ്രീവൻ സന്തോഷത്തോടു കൂടി കൈകൊണ്ടു മാമകരത്തിൽ പിടിക്കുന്നു)

§ (അണിയറയിൽ)

- എന്നിപ്പോൾ രാവണൻ തൻ പരിജനനിയനം

ചെയ്തയുദ്ധത്തിലെന്ന-

ദ്രിഃനന്ദനൈവമിയാമെന്നുജനസമിതായ്

തീർന്നവന്തന്നവേഗാൽ |

കൊന്നീടാൻകയ്യുപേന്തിവലിയശിഖയെത്താൻ

ഭാഗ്യാവന്തെന്നമെന്നം

ഖണ്ഡനമിഷ്ടിയാക്കടാണെതിരിട്ടുകിളിനി-

കുലുപോമാനാദാനി ||

(നൃപ്)

§ സുഗ്രീവൻ—ബാലകനെ വന്നിങ്ങിനെ പറയുന്നപൊ,

‡ ഹനുമാൻ—[ആത്മഗതം] അയോ: സൗഗ്രീവന്റെ ഉദാസീനത, എന്തെന്നാൽ ബാലിക പ്രവേശിപ്പാൻ പാടില്ലാത്ത പ്രത്യേകശിഖരത്തെ വിട്ട ഈ വനാന്തരത്തിൽ വന്നുവെല്ലോ. ആകട്ടെ രാമസന്നിധിയിലാകയാൽ ഇവന്നു അഭയം സിദ്ധിക്കും.

‡ രാമൻ—(സന്തോഷത്തോടുകൂടി) ഇവന്റെ ശബ്ദം സിംഹ ഭ്രാന്തിപോലെയാകുന്നു.

‡ ലക്ഷ്മണൻ—(കോപത്തോടുകൂടി) എട: എട: ദുരാത്മാവേ! മർദ്ദനോടെതിരിട്ടുനാത്തുകൊണ്ടു ബാബുക്കുത്തന്നയാണു, മാനമാനി എന്നാൽ—

“ഏഴുവാർകാട്ടിലുണ്ടാസ്സുകിലവരെശിക്കിക്കണമേഴുപുഷ്പനേനീ—  
ഏഴുപുഷ്പൻപാലന്നാനരംക്കിതിപതിതേതൻഏഴുപുഷ്പനായിച്ചുതന്നെ ।  
ഏഴുപുഷ്പൻപാലന്നാനരംക്കിതിപതിതേതൻഏഴുപുഷ്പനായിച്ചുതന്നെ ।  
കഷ്ടംവിട്ടീടുമോചേന്നുവിലയമവനംചെയ്തല്ലെന്നെന്നെപ്പോൾ”

രാവണൻ—രാമന്റെ കഥകഴിപ്പാനായി മഹാബലവാനായ ബാലി വന്നുവോ; ഞാൻ ശ്രീപരമേശ്വരനെ ആരാധിച്ചത ഇപ്പോൾ സഫലമായി. ഈ മൃഗനായ ലക്ഷ്മണൻ ബാലിയെ കൂടി ശിക്ഷിച്ചുകൊടുക്കുന്ന വിചാരിക്കുന്നുവോ,

സീതാ—ആയുർവൃക്ഷത് കോവിലുകൊണ്ടു വാനരനാഥൻ വന്നുവോ, അവനോട വസലക്ഷ്മണൻ സ്വാഭാവികമായ ധൈര്യത്തോടും ഉറപ്പോടുകൂടി ഗംഭീരമായും മധുരമായും സംസാരിക്കുന്നു.

‡ (വിടന്നയും അണിയറയിൽ)

കാട്ടു! കാട്ടു! തുറന്നുവെച്ച മുഖത്തെ വിരൂപപ്പെടുത്തിയതുകൊണ്ടു മാത്രം ശൂനമാണെന്നു നമിക്കുന്ന ഈ ലക്ഷ്മണനെന്തു പറഞ്ഞു?

• മിഥിയിൽപുഴക്കരഗതിചെയ്തിലാസ്സോ  
മനുജന്മാരികൾലാലുവണ്ണമെന്നപോൽ ;  
ഹതനാസ്തിമാധനിവന്നുണ്ടുശക്തിചോ-  
രതിലേകിലെങ്കിലതുകാട്ടണംകുണം • (നന്ദന)  
അല്ലെങ്കിൽ കഥയില്ലാത്ത ഇവനിരിക്കട്ടെ.  
എടോ! എടോ! രാജകുമാര!

• ധരണീതനുജാവിമരോഗിസദാ  
പിരിയൊതരിയുന്നൊരുനിൻഹൃദയം ।  
പെരിതയെധിരംചിതറുപെടിയെൻ  
പെരുതാംശിലത്തോടുനിന്നുടയും • (നന്ദന)

രാവണൻ—ബാലി ഈ പറഞ്ഞതു ശരിയാണു.

സീത—(വൃന്തനത്തോടുമിടി) തോഴി! അന്നരേ! ഇനി എങ്ങിനെയാതിരിയുമോ എന്നു എന്റെ മനസ്സു ചവിടുന്നു.

അന്നല—മലകുമാരൻതന്നെ അവനെ അറിയും.

§ രാമൻ—എന്നാൽ യുദ്ധംചെയ്താൻ തോറ്റവായ ആ പ്രഭുക്കന്തിലലകു ഞാനിതാവരുന്നു. (എന്നുപോയി)

§ (അണിയറയിൽ)

അയ്യോ! ഭാഗ്യമീനായെ ഞാൻ റെതയായി. കണ്ണുനീരുന്നതിന്നു മുമ്പുതന്നെ കൈവേഗമുള്ള മലകുമാരൻ സ്വപ്നം പോലെ ഭയങ്കരമായ ഒരു ശരത്തെ പ്രയോഗിച്ചു അത ഏതൊരു ജന്തവിയെങ്കിലും പ്രാണനെ അപഹരിച്ചു കൊണ്ടുപോയി എന്നു കേൾക്കുന്നു.

§ സുഗ്രീവൻ—ബാലിയെ കൊന്നുവെച്ചു, അതു കൊണ്ടുതന്നെയാണ് ബാലിവധംകേട്ടു വൃന്തനിച്ചുകൊണ്ടു താമസം ചെയ്തിരുന്നവെളിക്കുവന്ന കരയുന്നത, ലജ്ജ! എന്നാൽ ഞാൻ പരിവാരത്തോടുമിടി രാജധാരിയെടുത്തുകൊണ്ടുപോകുന്നു.

(എന്നു പരിവാരത്തോടുമിടി പോയി)

രാവണൻ—എന്ത, രാമൻ ബാലിയെ സംഹരിച്ചുവെച്ചു, ഇതെങ്ങിനെ വിശ്വസിക്കാം. കണ്ണിനെ വെള്ളം രാജാജാരിയെടുത്തു.

§ (അണിയറയിൽ)

• പേരിട്ടതുംകൊണ്ടിട്ടും മൃഗംഗണപെരിച്ചുമോ

സ്വപ്നമാജീവമാപ്തംധരിച്ചും

ഘോരസ്വപകരേകിടന്നുശ്വാസ്യന്തരംശീർഷം-

ജാലീട്ടിടിച്ചുള്ളതെല്ലാംസാധിച്ചും!

താമരചംചേറുചംകംകംകൊണ്ടുശോഭിക്കു

മീബാലിമാക്കൊപ്പിച്ചുനടന്നുതരിൽ

ശ്രീരാമതുണിഗതംശാണമേകുന്നമിശ്രമു-

ശ്വംഗാമധാമാവതംമംഗളത്തെ || (നൃപ)

മഹാപാർവ്വത—മഹാശാഭവ! ബാലിവധത്താൽ സാമന്തരം നിറഞ്ഞിട്ടുള്ള സുഗ്രീവന്റെ ദേഹമവിചാരത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന വാക്യമാണിത്.

രാവണൻ—(ഭോപത്തോടുമിടി എഴുന്നീറ്റ) യുദ്ധത്തിൽ ദയ്യുടാക്കു മിത്രാലയുദ്ധത്തെ മദ്യം ചെയ്തു രാവണനെല്ലെ ഞാൻ അതിനാൽ സംഭവിക്കാത്ത കഥയെ അഭിനയിച്ചു ഈ അസ്സരസ്സികളുടെ തലമുടിയിലെ അറക്കുവാനായി ഞാൻ കല്പന കൊടുക്കുമിരിക്കുമ്പോൾ.

മഹാപാർവ്വത—(അയ്യോകൊണ്ടു) പ്രസാദിക്കുന്ന മഹാമാജാവപ്രസാദിക്കണേ, ഇപ്രകാരം ഈ നാടകത്തെ നിർമ്മിച്ചത

പുഷ്പനായ ശുക്രമഹാഷിയാണെല്ലോ, അതിനാൽ ഇതിൽ അസത്യ കഥ ഉണ്ടായിരിക്കുകയില്ല.

രാവണൻ—[ആത്മഗതം] എന്നാൽ ഇത സത്യം തന്നെ. [പ്രകാശം] (വ്യസനത്തോടുകൂടി) അയ്യോ: എന്റെ പ്രിയസ്തേരിര! അയ്യോ: ദുഷ്ടദിമാനവനോടുള്ള യുദ്ധത്തിൽ ഖോളവികളത്തെ കാണിച്ചു മോ: വാനര സാമുദഭോമ!

● ചതുർഥനവിരാധനാശമെന്നുമെന്നാലുംഭയിച്ചീടുവാൻ പിത്തത്തികല്പാച്ചിതനുതവസാമാസ്യത്തെത്തൊൻമുച്യമായ് ! ഏതീതളശ്ശിരായവസ്ഥവചവാനാകുന്നിനക്കങ്കിപൊ സത്യംലങ്കയിലുള്ളവഴിതമഹാനിഭാഗ്യതക്കാര്യമാം (നന്ദൻ) ട് ലക്ഷ്മണൻ—ഐഷ്വര്യൻ ബാലിയെ ഭയിച്ചുവന്നുവൊ,

ട് (അനന്തരം രാമൻ പ്രാവശിക്കുന്നു) ട് രാമൻ—ഉണ്ണി! ലക്ഷ്മണ! രാജ്യദാഷേകത്തിന്നായ്ക്കൊണ്ടു ഈ സുഗ്രീവനെ പരിവർത്തമോടുകൂടി കിഷ്കിന്ധയിലെക്കയക്കേണ്ടതാണു. യുദ്ധരാജാവായവാനംഗമെന്നയും.

ട് ലക്ഷ്മണൻ—ഐഷ്വര്യൻ ദീനഭനങ്ങളിൽ ഭയാലുപല്ലു. സീതാ—അതങ്ങിനെതന്നെ. എന്നാൽ ആയുധശൂന്യൻ എന്നു ദീനമായിട്ടു അറിയുന്നില്ല.

അനലാ—തോഴി! നീയെന്തുപറയുന്നു! അദ്ദേഹം ഏതെന്നായിട്ടാണു രണഭയഭരനായ ഖോലിയെ അതിപ്രയാസപ്പെട്ടു സംഹരിച്ചതു?

ട് (അണിയറയിൽ)

● ശ്രീരാമൻബാലിയെക്കൊന്നടലിലിനസൃതനേകിനാൻ രാജ്യമിപ്പോൾ പരാജയമ്പാടയച്ചാൻ കപികളെവെറുംസീതയെ തേടുവാനായ് !

ട് രാമൻ—നമുക്കു വളരെ വളരെ സന്തോഷം. ഉണ്ണി! ലക്ഷ്മണ! ഭാനുകീയുടെ വർത്തനം അറിയുന്നതുവരെ നേരം ഈ പ്രസൂവനെ പൂർത്തത്തിൽ വസിക്കുക. (എന്നു രണ്ടുപേരും പോയി)

✽ ● അന്തരാനാടകം സമാപ്തം ● ✽

രാവണൻ— (ആലോചിച്ചു) നോമിവിടെ പ്രതികൂിയ ഏന്താണു ചെയ്തേണ്ടതു ?

സീതാ—(സന്തോഷത്തോടുകൂടി) അനുഭവ! നിന്റെ വാക്കു സത്യംതന്നെ.

(അണിയറയിൽ)

സഭേ! തുക! താൻ കാണുന്നില്ലേ?

• വീരൻസമ്പാതിവാക്കായ്വിദിതജനകജാവാസനായ്  
ലങ്കകാണാൻ  
പോയനുണ്ടല്ലിലംവിമുഖരിലൊരുവനാമെന്നോ  
സുന്ദരവേഷാൽ ■

(൭)

(വിരുന്നും അണിയറയിൽ)

സഭേ! ശാസ്ത്ര! ഈ വഴക്കമാനത്തെ നോം കണ്ടതുപോലെ ല  
ങ്കേശ്വരനോടുണ്ടെപ്പാനായി ചെല്ലുക.

രാവണൻ—ഞാനയച്ചിട്ടുള്ള ചാരന്മാരായ തുകശാസ്ത്രന്മാരുടെ  
സല്ലാപമാണൊ ഇത, തരോദം: രാമവൃന്തമാനത്തെ തരിവാനായി  
ചാരന്മാരെ അയപ്പാനുൾക്കൂടി ഞാൻ മറന്നുപോയി, (ആലോചിച്ചു)

• ചിന്തിച്ചുജനകിയെമാമശോഭിപ്പോടു  
മന്താപുരത്തിലനിശ്ചയവദാനിടുന്നുണ്ട് !

മന്ത്രികാർയ്യമിഹവേണ്ടതുചെയ്തറിനായ്

മന്ത്രിപ്രവീരന്മാരെകൗശലമോഹിതെല്ലാം ■

(൮)

മഹാപാശം—(ചിരിച്ചു) മഹാമാധവേ! ഇതിനായിട്ടുതന്നെ  
യാണ, ഈ നാടകത്തെ തിരുമനസ്സിലെക്കു കാണിച്ചത്.

സീതാ—(സന്തോഷത്തോടുകൂടി) തോഴി അനഭേ! ഹരമാ  
ൻ സമുദ്രലംഘനംചെയ്യുന്നു എന്നു കേൾക്കുന്നു. അതിനാൽ നോം  
അശേഷവനത്തിൽ തന്നെ ചെല്ലുക. (എന്ന രണ്ടുചോദ്യപോയി)

രാവണൻ—മഹാപാശം! എന്നാൽ ഞാൻ പരിജനങ്ങൾ  
ടിയിനെ കല്പിക്കുന്നു.

• വററിക്കടുത്തുലഞ്ഞുകുപിണ്ഡലവഴിയിൽകാമ്യ  
നില്ക്കുന്നവർക്കും

മുറുങ്ങുമെരിച്ചിട്ടുമതിലായിവെച്ചതായ്

മുളളിനാൽമീർത്തിടട്ടെ !

കാറ്റിൻ പുത്രൻ കുടപ്പാനിഹവഴുതരുതെ-

നോതണംലങ്കയോടും

ചെററാലോചിച്ചിടാഞ്ഞാൻസചിവരൊടിനി

വേണ്ടുന്നകാർയ്യത്തെയിപ്പോൾ ■

(൯)

(എന്ന മഹാപാശനോടുകൂടി പോയി)

• ഇതിനെ ആമാങ്കം. •

# ജാനകീപരിണയം.

മലയാളനാടകം,

എഴുതുക

(അനന്തരം ഇപ്പണയം പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഇപ്പണയം—(മാറത്തടിച്ച കരഞ്ഞുകൊണ്ട) അയ്യോ: ആർക്കുശ്രീവ! അയ്യോ: ആർക്കു കരകേൾ! ഉണ്ണി: മോലനാ! നിങ്ങൾ ഇഹലോകത്തെ വെടിഞ്ഞുപോയൊ, അയ്യോ: അതികാല! അയ്യോ: ത്രിശിരസ്സ്! അയ്യോ: ദേവനാഥക! അയ്യോ: നാണയക! അയ്യോ: കുംഭ! നികുംഭ! നിങ്ങളും അഷ്ടകദാഹനനാപാല കഥാശേഷ നാരായണിനിൻബാ, അയ്യോ: മഹാധീനനാപാലനാണുചെയ്യേണ്ട, ഇപ്പോൾ ഈ ദിവത്താൽ എന്റെ ഹൃദയം മുഖം ഹനുമാന്റെ വാലാഗ്രത്തിൽനിന്നുപകർന്നു വന്നിയാൽ ലാഘവത്തിലുള്ള ഹൃദയം മുഹൂർത്തനാലോല ദാഹിക്കുന്നു, (കോപത്തോടു കൂടി) അതിനാലിപ്പോൾ രാക്ഷസവംശത്തിന്നകാളര: ക്രിമുമാരു ആക്ഷത്രിയരായിത്തീർന്നു നീയെന്നിരിക്കിലും എന്റെ ശക്തിക്കു തടവുതന്നെ ഉപദ്രവിക്കുവാൻ യത്നിക്കുന്നുണ്ടു. (മുൻകാലത്തുനോക്കിട്ട്) ഇവിടെ കമാവിടി വണക്കൻ മന്ത്രിയായ സമ്പാതി പുഷ്പകവിമാനത്തെ കൊണ്ടുവന്ന സുഗ്രീവന്റെ കൂടാരത്തിനകത്തുചെന്നു വസിക്കുന്നുവൊ, ഇവനാണെല്ലോ കമാവിടിവണന്ന ശത്രുവർത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു ഹനുമാനത്തെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർന്നു, ലഘവത്തെ നശിപ്പിച്ചതും കമാവിടി വണന്ന രാജ്യം ലഭിച്ചതുകൊണ്ടു ഇനിക്കു സന്തോഷമില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അവൻ രാക്ഷസകവത്തിനു വിരുദ്ധമാണു കാൽക്കുറവായെന്നു നിത്യവും അനുഷ്ഠിക്കുന്നു.

(അനന്തരം സമ്പാതി പ്രവേശിക്കുന്നു.)

സമ്പാതി—(ആവശ്യത്തോടു കൂടി)

- \* എന്തൊക്കെണ്ടു ചെയ്താൽ മഹാപരിവേഷത്തിൽ സേതുവെ ബാധിച്ചാവുന്നതെന്നു തമസാപോഷിതശ്രീവനെ ।  
എന്തൊക്കെണ്ടു സമാശ്രിതരായ മുൻസംഗ്രഹനാൽ കീടിനാ-  
നന്തെന്നു വിചിന്തനം തോലകാധിപത്യത്തെയും ॥ (പ)

(പാൽ ഭാഗത്തിലായി ഭൂതത്തിൽ നോക്കിട്ടു)

ഇതാ ഏല്പുന്നവ! വ്യാകുലപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവർപ്പാല കാണപ്പെടുന്നു. ഭൃഷ്ടനായ ഇവർക്കു ധർമ്മമൊത്താൽ വിവിധങ്ങളായ രാജ്യം ലഭിച്ചതു സമ്മതമല്ല. അതുകൊണ്ടാവിരിയ്ക്കാം ഇവർ ഇങ്ങിനെയിരിക്കുന്നത്, ഇരിക്കട്ടെ ചോദിക്കാം. ഹേ: ഏല്പുന്നവേ! നീ എന്തുകൊണ്ടാണു വ്യാകുലപ്പെട്ടവർപ്പാലകളായിരിക്കുന്നത്?

ഏല്പുന്നവ!—[ആത്മഗതം] സ്വപ്നങ്ങളെല്ലാം മരിച്ചിട്ടും നീ ഹിംസിച്ചിരിക്കുന്നുവല്ലോ അതുകൊണ്ടുതന്നെ. [പ്രകാശം] ലക്ഷ്മണനെ ജയിച്ചു ദന്താവിനെ ഭരിപ്പാനായി ജാനകിയെ വെട്ടി മുറിക്കൊണ്ടുപോകുന്നവർ അഭിമുഖമായിട്ടുവന്നതെന്നു ഭൂതപ്രായംവെക്കുന്നവർ എന്നു പറഞ്ഞു, വെട്ടിത്തടിക്കാൻ ഭൂതത്തിലായിട്ടു.

സമ്പാതി—ശരിക്കേണ നീ മുറികളിക്കട്ടെ, അതുകൊണ്ടാണു രാജിച്ചതു, നിമിത്തമൊന്നാമതിങ്ങനെ പറയുന്നതൊന്നല്ല, “ഈതാ പറപ്പെടുന്നവൻ നേരിട്ട ഭൂതപ്രായമുപം കാണുന്നതും, വരുന്നിരിക്കുന്ന ഭൂതപ്രായമിന്റെ സൂചകമാണു” എന്നു, അതുകൊണ്ടു ത്വാനോടൊപ്പമുള്ളതിലൂടെ നീ എന്തിനായിത്തന്നെ ദുഃഖിക്കുന്നു നിന്നെ കണ്ടതിനാൽ വന്നതാണു, ചന്ദ്രനാണെന്നാൽ ചന്ദ്രനായിത്തന്നെ പോലെ ബാഹുവുമാലായി അന്താവിനെ കാണാൻ കൊതിച്ചിരിക്കുന്ന ആ ജാനകീ ഭർത്താവായതിനാൽ ആ രാജാക്കന്മാരുമായിത്തന്നെ വന്നവരായെക്കുട്ടി അധിനിയിൽ പ്രവേശിച്ചു, പിന്നെ അധിനിയിലാൻ “ഇവർ പരിശുദ്ധരാണ്” എന്നുപറഞ്ഞു ആ ജാനകിയെ ശ്രീമാനായ അദ്വൈതത്തിന്നു കൊടുക്കുകയോ ചെയ്തു.

ഏല്പുന്നവ!—ആകട്ടെ, ആ രാജാക്കന്മാർപ്പാൽ എന്തൊരു ജ്ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു?

സമ്പാതി—മറ്റൊന്നൊന്നും.  
• പൗരസ്ത്യത്താണു മുഴുകിക്കിടന്നതായിത്തന്നെ ഭൂതപ്രായമായിത്തന്നെ ഇവയെത്തന്നെ സ്വപ്നമെന്നു ഭൂതകാലമെന്നാൽ ഭൂതമെന്നുപോൽ വെച്ചിട്ടു.

ഏല്പുന്നവ!—[ആത്മഗതം] ദൈവം അവന്നിപ്പോൾ ആ വിധം അറിയുമാണു താഴെത്തന്നെ പ്രതിപദിച്ചതാണു, അതുകൊണ്ടു തന്നെത്തന്നെയാണു കഴിഞ്ഞു. [പ്രകാശം] പിന്നെയൊ.

സമ്പാതി—  
• ചേലവരസന്ദർശനമെന്നുപോലായിത്തന്നെ അറിയുന്നതാണു കാലം: ദൈവമാണു തന്നെത്തന്നെത്തന്നെത്തന്നെത്തന്നെത്തന്നെ (൨) (എന്നു പറഞ്ഞിട്ടു ചോയി)

**പ്രാപ്തനാമം—**(ആലാപിച്ചു) ഹൃദയം ചെന്ന ഭരതനാ  
 മ സന്ദേശത്തെ അറിയിക്കുന്നതിനുമുമ്പേതന്നെ ഞാൻ താപസ്വി  
 യേകംധരിച്ചുചെന്ന ആ ഭരതനും ശത്രുക്കളും കേട്ടാശ്വതിയിൽ  
 പ്രാണനെ കളയത്തക്കവണ്ണം ഒരു അനിവൃത്തമാനത്തെ അവ  
 ശേഷപറയുന്നു. എന്നാൽ ഓമൻ എന്റെയെങ്ങുമൊന്നൊക്കെ  
 നാതിനും അത ഒരു പ്രതികൂലയായി ഭവിക്കും. (എന്ന പോയി.)

— ഇങ്ങനെ പൂർവ്വാംഗം —

(ഭരതനും ശത്രുക്കളോടുകൂടി ഭരതൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഭരതൻ— ഉണ്ണി ശത്രുക്കൾ!

• എന്നാൽ ഓമൻമാർക്കെന്തെന്നിരിക്കെപ്പോലെയായിട്ടുവന്നാൽ  
 തന്നെ സൗഖ്യമെന്തെവിധമഗ്രഗന്ധമാടിയാട്ടിപ്പോന്നാൻ.  
 വന്നിട്ടുള്ളപ്പോഴെങ്കിലും പരിചോദ്യ മുമ്പാപ്തത്തിനാൽ സാദരം  
 നന്നായ്ക്കണ്ടുന്നപോലിന്നവയെപ്പോലെയായിട്ടുണ്ടെന്നു ചോദ്യം.

ഞാനും അവർ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള കാഴ്ചകളെ മുമ്പാവി  
 ഷ്ടകളെയും സാക്ഷാത്ക്കരണത്തിൽക്കൊണ്ടുവന്നുവെച്ചിട്ടുള്ള ജ്യേഷ്ഠ  
 മകളുടെ സന്നിധിയിൽ അധിഷ്ഠിച്ച ഭാഗ്യശാലയിൽ  
 സ്ഥാപിക്കാം.

ശത്രുക്കൾ—ജ്യേഷ്ഠ! അങ്ങനെയൊരു കല്പനയാൽ ഞാൻ രാജാ  
 കന്മാരെ ഭരതനെന്ന ഉപാധിയിരിക്കുന്നു അങ്ങനെയൊരു കൊണ്ടു  
 വന്നിട്ടുള്ള കാഴ്ചകളെ ജ്യേഷ്ഠമാതൃകകളുടെ സന്നിധിയിൽ അധി  
 ഷ്ഠിച്ച ഭരതനെന്ന ഭാഗ്യശാലയിൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു.  
 പിന്നെയെന്നാണിങ്ങനെ രണ്ടാമതും കല്പിക്കുന്നത്?

ഭരതൻ—ആരോ അറിയാത്തവർക്കുണ്ടു, എന്നാൽ—

• എന്നാൽ അർപ്പണത്തിനായ നാമുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്ന  
 യെന്തെന്നാകും കഴിവില്ലാത്തവിധമെന്തെന്നാകും.  
 തോന്നുന്നില്ലെങ്കിൽ മനസ്സിലാക്കാവുന്നതുണ്ടെന്നാ  
 നന്നായല്ലാതില്ല കളിപ്പോലെയെന്നാകുമെന്നു കേൾക്കുന്നേൻ. (൪)

ശത്രുക്കൾ—അങ്ങനെയൊരു കല്പനയാകാം.

ഭരതൻ—(അവസരമുണ്ടെന്നാകും വ്യസനമുണ്ടെന്നാകും)

ഉണ്ണി: ശത്രുക്കൾ!

• നീ ചോദ്യം ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നതിലധികമെന്നാൽ നീക്കം വിട്ടാൽ  
 രാജാക്കന്മാർക്കു തോന്നുന്നപോലെയായി ചത്തവസാദായുധങ്ങളെ കൊണ്ടും  
 ചാവേറുവരൻ പുലിത്ത മുട്ടയകിൽ വിട്ടുപോയവർക്കുമാകും  
 കോപാകരണവായ്ക്കുവന്നുവന്നതിലധികമെന്നാകുമെന്നാകും.



ശത്രുഘ്നൻ—(ഗൽഗദത്തോടു കൂടി) സാർവഭൗമന്റെ പ്രഥമ പുത്രനായി മാതാപിതാക്കളിൽനിന്നു പ്രേക്ഷണമനുഷ്ഠിക്കും ദൈവത്താൽ സംഭവിച്ച ആ സാവസ്ഥയെ ആലംബിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഭരതൻ—(വ്യസനത്തോടു കൂടി)

● മുഷ്ടംകീടങ്ങൾ കഴുത്തുവെക്കുകയും

കുളുർത്തനും പവർത്തനും

കൊള്ളാത്തൊരുവിലും പലപ്രകാരം

മണ്ണുതന്നെക്കിടക്കും.

വെള്ളപ്പൊക്കത്തോടു കൂടിയതാൽ കലശലായതാൽ

തന്നെത്തന്നെയും കഴുത്തുകയും

കൊള്ളാത്തതൊന്നും കൂടി ചെയ്യുന്നതാൽ

പ്രേക്ഷണസംഭവിച്ചു.

(ന)

(എന്നു ചോദിക്കുന്നു)

ശത്രുഘ്നൻ—അയ്യോ! ആശ്ചര്യം! ആശ്ചര്യം! പ്രേക്ഷണത്താൽ ആ സാവസ്ഥ വിചാരമുണ്ടാകുന്നതാണു്,

ഭരതൻ— (ആശ്ചര്യം) എന്തിനെ വിചാരിക്കാതിരിക്കും?

● കെട്ടിപ്പറ്റുന്നതും കെട്ടിപ്പറ്റുന്നതും പലപ്രകാരത്തിൽ

കെട്ടുന്നതും കെട്ടുന്നതും പലപ്രകാരത്തിൽ കെട്ടുന്നതും

കെട്ടുന്നതും കെട്ടുന്നതും പലപ്രകാരത്തിൽ കെട്ടുന്നതും

കെട്ടുന്നതും കെട്ടുന്നതും പലപ്രകാരത്തിൽ കെട്ടുന്നതും

കാഴ്ച കാഴ്ച! ഏതൊരു വലിയൊരു വലിയൊരു സാമ്രാജ്യം പെട്ടിത്തൊടിക്കുന്നതല്ലല്ലോ. (കരഞ്ഞൊരുതാൽ കെട്ടുന്നതും)

● നാണമില്ലാത്തതും നാണമില്ലാത്തതും നാണമില്ലാത്തതും നാണമില്ലാത്തതും

കാണാത്തതും നാണമില്ലാത്തതും നാണമില്ലാത്തതും

കേണാത്തതും നാണമില്ലാത്തതും നാണമില്ലാത്തതും

ശത്രുഘ്നൻ—അയ്യോ! കൈമാറ്റത്തിന്റെ ദൈവം ഈ വിധമായിരിക്കുമ്പോൾ നോക്കുന്നതല്ലല്ലോ.

ഭരതൻ—അയ്യോ കഷ്ടം കഷ്ടം!

● ഹരിതീദിനം സിദ്ധിച്ചപ്പോഴെങ്കിലും

സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു നോക്കുകയും

ഇതിൽനിന്നു നോക്കുകയും

കേണാത്തതും നാണമില്ലാത്തതും

(ൻ)

നാണമില്ലാത്തതും നാണമില്ലാത്തതും നാണമില്ലാത്തതും

ശത്രുഘ്നൻ—പ്രേ! കൈമാറ്റത്തെ സ്വീകരിക്കുക: മാത്രം

നാമം തിരുവനന്തപുരം രാഷ്ട്രപതിയുടെ അടുത്തുണ്ടല്ലോ?

മേതൻ—(ആലോചിച്ചു) യേശുവിനോടൊപ്പം ചിലപ്പോൾ കഴിഞ്ഞ  
മനോരമയിൽ പ്രവൃത്തിക്കാൻ വ്യാപാരം നടത്താനാണ്? അങ്ങനെയോ  
പോലെയോ ആയിട്ടുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ ഈ രാജാക്കന്മാരെ കൂട്ടി  
കൊണ്ടു യേശുവിന്റെ സന്നിധിയിൽ ചെല്ലുന്നു.

ശ്രീമദ്—അത് ബ്ലോക്കിന്റെ വഴങ്ങുന്നതാണ് ബ്ലോക്കിന്റെ കേടല്ല?

ഭരതൻ — ശരിയെ, നമുക്കു?

ശ്രദ്ധിക്കുക—നിങ്ങളുടെ പതിനാലാം വയസ്സ് പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കുക.

[illegible]

ശ്രേഷ്ഠൻ—പക്ഷേ ഞാൻ മാത്രം സാഹസമുള്ള ബ്രേക്കിംഗ് ഇപ്പോൾ പേരെടുത്തതാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ശത്രുക്കളെക്കുറിച്ചാണ്, ദേവിയെ വീണ്ടെടുക്കുവാൻ സൈന്യസമേതനായ സുഗ്രീവനെ സ്വന്തം മാർഗ്ഗം പഠിച്ചു. അതുകൊണ്ടാണ്, രാജാക്കന്മാരെ അവരുടെ രാജ്യങ്ങളിലേക്ക് വിടുകയും എന്ന ഞാനിപ്പോൾ ഉണർത്തിച്ചത്.

ഒരുതരം—സുഗ്രീവനെന്നവ ഞ്ഞാണെ? ഏതൊരു നായകനെ സഹായിച്ചു ലഭിച്ചു?

ശബ്ദപ്പുസ്തകം—കിഷ്കിന്ധാലിപനാഭി വാനരകുല ചക്രവർത്തിയായ ബാലിയുടെ അനന്ദനാഭന സമ്പ്രദിപൻ. ജ്യേഷ്ഠൻ നാലിന്റെ സഹോദരിയും സമ്പ്രദിപനെ മാധവമാക്കിയ തുകടാഞ്ചലാവൻ പ്രേഷുനാ സഹോദരമാലിനിൻ ചന്ദ്രകോണിട്ടുള്ള ലഘുഹൃത്തിലധിവാചകശക്തോലം.

**ഭരതൻ —** ഏതാണിതരം?

ശതമാനം—

[illegible]

ഭരതൻ—(ആലോചിച്ചു) ഉണ്ണി! ഇത ശരിയാക്കിയിരിക്കാം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ രാജാവിനെയും ആയുധങ്ങളെയും കൊണ്ടു പോകുന്നതിനും സാധാരണമായ നാടുകളുടെ വാഹനം ഞാൻ കേൾക്കുകയുണ്ടായി. ശത്രുക്കൾ—ആ വാഹനമാണിത്?

ഭരതൻ— • “അന്നുതമകനാശനാശിനെ  
മന്നവരുടെ പുത്രനാകുകാനിടും !  
അന്നുതമകനാശനാശിനെ  
തൊന്നോത്തൊന്നുവേദമില്ലേതു” (൧൦) എന്നു,  
ശത്രുക്കൾ—എന്നാൽ ഇവന്റെ പുത്രനായിരിക്കാം ബാലി.  
പിന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്നു കാര്യസാധ്യമെന്താണെന്നു അറിയുന്നില്ല.

ഭരതൻ—ഉണ്ണി! അവർ പറഞ്ഞത വേറെ ചിലതു കൂടി ഞാൻ കേൾക്കുന്നു.  
ശത്രുക്കൾ—അതിനേയും ബ്രഹ്മൻ ഇന്നിന്ന അനുഗ്രഹിക്കുന്നു.

ഭരതൻ— • “ചാണിനാകട്ടെ മിഥ്യ  
കൊള്ളുമ്പ്രിയം വാചനം !  
കണ്ടുള്ള ബുദ്ധിയിൽ ചിന്ത  
യുവാക്കു കണ്ടുവാണെന്നോളം” (൧൧) എന്നു,  
ശത്രുക്കൾ—ബ്രഹ്മ! എന്നാൽ അതിൽ പിന്നെ വന്നു നാലാം  
രാജാക്കന്മാരും തമ്മിൽ യുദ്ധം തുടങ്ങിയിരിക്കുമെന്നും ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ രാജാവിനെയും ആയുധങ്ങളെയും കൊണ്ടു പോകുന്നതിനും സാധാരണമായ നാടുകളുടെ വാഹനം ഞാൻ കേൾക്കുകയുണ്ടായി. “ഈ കാറ്റു താഴ്ന്നു വന്നു ആപകരമാണു” എന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചു, അതിനുള്ള പ്രതിവിധിയെ ചോദിച്ചു അറിയാനായി ആയുധം പ്രിയസഖനായ പിംഗളനെ ശ്രീവസിഷ്ഠ മഹർഷിയുടെ ആശ്രമത്തിലേക്കു അയച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം ആ പിംഗളൻ മദ്ധ്യമനാശം മറുപടി അരുളിച്ചെയ്തപ്പോൾ.

ഭരതൻ—എങ്ങിനെയാണിത്?  
ശത്രുക്കൾ— • “ചാണിനാകട്ടെ മിഥ്യ  
കൊള്ളുമ്പ്രിയം വാചനം !  
കണ്ടുള്ള ബുദ്ധിയിൽ ചിന്ത  
യുവാക്കു കണ്ടുവാണെന്നോളം” (൧൨) എന്നു,  
ശത്രുക്കൾ—ബ്രഹ്മ! എന്നാൽ അതിൽ പിന്നെ വന്നു നാലാം  
രാജാക്കന്മാരും തമ്മിൽ യുദ്ധം തുടങ്ങിയിരിക്കുമെന്നും ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ രാജാവിനെയും ആയുധങ്ങളെയും കൊണ്ടു പോകുന്നതിനും സാധാരണമായ നാടുകളുടെ വാഹനം ഞാൻ കേൾക്കുകയുണ്ടായി. “ഈ കാറ്റു താഴ്ന്നു വന്നു ആപകരമാണു” എന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചു, അതിനുള്ള പ്രതിവിധിയെ ചോദിച്ചു അറിയാനായി ആയുധം പ്രിയസഖനായ പിംഗളനെ ശ്രീവസിഷ്ഠ മഹർഷിയുടെ ആശ്രമത്തിലേക്കു അയച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം ആ പിംഗളൻ മദ്ധ്യമനാശം മറുപടി അരുളിച്ചെയ്തപ്പോൾ.

ഭരതൻ—എങ്ങിനെയാണിത്?  
ശത്രുക്കൾ— • “ചാണിനാകട്ടെ മിഥ്യ  
കൊള്ളുമ്പ്രിയം വാചനം !  
കണ്ടുള്ള ബുദ്ധിയിൽ ചിന്ത  
യുവാക്കു കണ്ടുവാണെന്നോളം” (൧൩) എന്നു,  
ശത്രുക്കൾ—ബ്രഹ്മ! എന്നാൽ അതിൽ പിന്നെ വന്നു നാലാം  
രാജാക്കന്മാരും തമ്മിൽ യുദ്ധം തുടങ്ങിയിരിക്കുമെന്നും ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ രാജാവിനെയും ആയുധങ്ങളെയും കൊണ്ടു പോകുന്നതിനും സാധാരണമായ നാടുകളുടെ വാഹനം ഞാൻ കേൾക്കുകയുണ്ടായി. “ഈ കാറ്റു താഴ്ന്നു വന്നു ആപകരമാണു” എന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചു, അതിനുള്ള പ്രതിവിധിയെ ചോദിച്ചു അറിയാനായി ആയുധം പ്രിയസഖനായ പിംഗളനെ ശ്രീവസിഷ്ഠ മഹർഷിയുടെ ആശ്രമത്തിലേക്കു അയച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം ആ പിംഗളൻ മദ്ധ്യമനാശം മറുപടി അരുളിച്ചെയ്തപ്പോൾ.

ഭരതൻ—എങ്ങിനെയാണിത്?  
ശത്രുക്കൾ— • “ചാണിനാകട്ടെ മിഥ്യ  
കൊള്ളുമ്പ്രിയം വാചനം !  
കണ്ടുള്ള ബുദ്ധിയിൽ ചിന്ത  
യുവാക്കു കണ്ടുവാണെന്നോളം” (൧൪) എന്നു,  
ശത്രുക്കൾ—ബ്രഹ്മ! എന്നാൽ അതിൽ പിന്നെ വന്നു നാലാം  
രാജാക്കന്മാരും തമ്മിൽ യുദ്ധം തുടങ്ങിയിരിക്കുമെന്നും ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ രാജാവിനെയും ആയുധങ്ങളെയും കൊണ്ടു പോകുന്നതിനും സാധാരണമായ നാടുകളുടെ വാഹനം ഞാൻ കേൾക്കുകയുണ്ടായി. “ഈ കാറ്റു താഴ്ന്നു വന്നു ആപകരമാണു” എന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചു, അതിനുള്ള പ്രതിവിധിയെ ചോദിച്ചു അറിയാനായി ആയുധം പ്രിയസഖനായ പിംഗളനെ ശ്രീവസിഷ്ഠ മഹർഷിയുടെ ആശ്രമത്തിലേക്കു അയച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം ആ പിംഗളൻ മദ്ധ്യമനാശം മറുപടി അരുളിച്ചെയ്തപ്പോൾ.

• നല്ലൊരുവനാകാൻ നശിക്കരുതും  
 ചെയ്യുന്നതത്രേ ശോഭയ്ക്കുള്ളതും ।  
 വല്ലാതെ ചോദിച്ചതല്ല ചെയ്താൻ  
 ചെയ്യുന്നതൊന്നിന്നാശിമാലയത്തിൽ ॥ (൧൪)

മോതൻ—(പ്രാപ്തി) യേശുചെയ്യുന്ന ചിലയുടെ ഭയത്തോടും പരാജയത്തോടും പ്രസ്ഥാപിക്കുന്ന ഒരു വൃദ്ധതാപസിയെന്ന പേരെങ്കുന്നല്ലോ ഈ സ്ത്രീ ആരാണ?

(അന്നന്തരം വൃദ്ധതാപസിയെക്കണ്ടിട്ടു പ്രസ്താവം പ്രദർശിക്കുന്നു)

പ്രസ്താവം—“നല്ലൊരു വന്യനാകാൻ—”

(എന്നു ചോദിക്കുന്ന പിന്നാലും പറയുന്നു)

മോതൻ—ഇല്ല! ഈ സ്ത്രീ ആരാണു എവിടെനിന്നു വരുന്നു എന്നു ചോദിക്കൂ. കരുണയും ഇഷ്ടയുടെ മുഖത്തിൽനിന്നു മൃഗാഭിമുഖീകരണവും അറിവാൻ സംഗതിവരുന്നതും.

ശത്രുക്കൾ—മൃഗ! താങ്ങിനെയാമല്ലോ. (പ്രസ്താവത്തെ കണ്ടിട്ടു) മോതാപസി! ഭയത്തിൽ ആരാണു? എവിടെനിന്നുവരുന്നു?

പ്രസ്താവം—(ശത്രുക്കളെ കണ്ടു ഭയത്തോടുകൂടി) [ആത്മഗതം] എന്റെ മുഖം കാഴ്ചയും മോടിപ്പോക്കിയപ്പോൾ ഇവിടെയും വന്നുപോ, (നല്ലവസ്ത്രം നോക്കിട്ടു) ഇവൻ ലഭ്യപ്പെടുന്നല്ലോ, ലഭ്യപ്പെടുന്നതൊക്കെ പ്രവർത്തിച്ചവൻ അവന്റെ അഭയനായ ശത്രുക്കളാൽനിന്നും (കൈകൊണ്ടു തൂങ്ങിനിൽക്കിട്ടു) താപസീവേഷം ധരിച്ചിട്ടുള്ള ഇനിക്കിപ്പോൾ നാസികയുണ്ടായിരിക്കുന്നു.

• അതിനാൽ മമ മരിക്കുമ്പോൾ  
 നന്മയായ് ദൈവിയെത്തന്നെ മരിക്കുകയിൽ ;  
 ശ്രമമൊന്നുമില്ലാത്തതൊന്നാകട്ടെ—  
 പരിശുദ്ധതയെല്ലാമൊന്നാകട്ടെ ॥ (൧൫)

[പ്രകാശം] അങ്ങനതാണു ചോദിച്ചതു?

ശത്രുക്കൾ—ഞാൻ ചോദിച്ചില്ലെങ്കിലും ആരാണു എവിടെനിന്നു വരുന്നു എന്നു,

പ്രസ്താവം—[ആത്മഗതം] ഞാൻ രാവണന്റെ സോദരിയാണു, ലങ്കാദീപത്തിൽനിന്നാണു വരുന്നതു. [പ്രകാശം] (ദീപംപോലുംകൊണ്ടു വ്യസനത്തെനടിച്ചു) എന്തൊരുതരത്തിൽ എവിടെനിന്നോ വരുന്നു എന്നു ധരിച്ചുകൊൾക.

മോതൻ—[ആത്മഗതം] ഈ സ്ത്രീ താപസിയായിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു നിന്മേലായിട്ടും രാക്ഷസന്മാരിൽ സ്നേഹമുള്ളവളായിരിക്കുന്നു.

ഭവദിദ്വ. എന്നുമാത്രമല്ല ഇവർ ദൃഢനഭ്യക്തയായിട്ടും കാണപ്പെടുന്നു. അതിനാൽ ശ്ലേഷം വെട്ടുന്നതോ അങ്ങനെയോ ഒപ്പമോ വിചിക്ഷിക്കുന്നതോ നോക്കൂ. അപ്പോഴിൽ ഈ സ്ത്രീ വേറെയല്ല കാണത്താലുപാതിവിചാരം ദൃഢനഭ്യക്തനായ [പ്രകാശം] ചേര താപസി! ഭവതിയുടെ പേരെന്താണ്?

ഇപ്പണമ്പാ—[ആത്മഗതം] ഇവന്റെ പ്രവചനം എവനെക്കുറിച്ചാണ് കാലിപ്പുറത്തു നടന്നു കഴിഞ്ഞു മാത്രം ഹലമായിട്ടു തീർന്നുവെന്ന് അത്ഭുതകരമാകാൻ പ്രവർത്തനമൊഴിവില്ലെന്നു അതിനാൽ ഇവർ ഭക്തനായിരിക്കണം. ഇവനിൽ ശത്രുക്കൾ വിനയമുണ്ടായിരിക്കുമായിരിക്കണം [പ്രകാശം] ഭദ്ര! അങ്ങനെയൊരു പാഞ്ഞെത്ത?

ശത്രുക്കൾ—ഭവതിയുടെ പേരെന്തെന്നു ശ്ലേഷൻ ചോദിക്കുന്നു.

ഇപ്പണമ്പാ—[ആത്മഗതം] ഇനിപ്പോൾ ജനനിയമാകാൻ പോകുന്നവനെയും കമ്മസിയമാകാൻ പോകുന്നവനെയും കണ്ടുകിട്ടിയെന്നുമാണു, [പ്രകാശം] പുലസ്ത്യവംശത്തിൽ ജനിച്ചതു കൊണ്ടു ഏന്നിപോറാ വംശമല്ലേ? ഇത്രയും വലിയവനിൽക്കൂടെയും ഭൂമിയിൽ എന്തെന്നു ചോദിക്കുക? എന്നു വിചിക്ഷിക്കും.

ഭരതൻ—എന്നാൽ ഈ വാക്കുകൊണ്ടു ഭവതി പുലസ്ത്യവംശത്തിൽ ജനിച്ചവളാണെന്നും ഇത്രയും വലിയവനിൽ നിന്നു വന്നവളാണെന്നു എന്നും അറിയുവാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

ഇപ്പണമ്പാ—അതെ.

ശത്രുക്കൾ—ഭവതി രാജസഭയിലാണോ?

ഇപ്പണമ്പാ—[ആത്മഗതം] ഇത ആരാടെങ്കിലും ചോദിക്കുന്നതോ [പ്രകാശം] (കോപമത്താളത്തിൽ) പുലസ്ത്യവംശത്തിൽ ജനിച്ചതല്ലെങ്കിലും മാത്രം രാജസഭയിൽക്കൂടെയെന്നു ചോദിക്കുന്നു?

ഭരതൻ—ഇല്ല! താപസിക്കുകയാണു കേൾക്കേണ്ടതു പുലസ്ത്യവംശത്തിൽ ജനിച്ചവനിൽനിന്നു വന്നവന്റെ വൈകുണ്ഠവന്നനാകട്ടെ രാജസഭയിൽക്കൂടെയല്ല.

ഇപ്പണമ്പാ—[ആത്മഗതം] വിചിക്ഷണമന്തകനും അങ്ങനെയൊരുവനോ. [പ്രകാശം] ഭദ്രൻ പറഞ്ഞതു ശരിയാണു.

ഭരതൻ—എന്തുകൊണ്ടാണു ഭവതി ദൃഢനഭ്യക്തനായവർ പോലെ കാണപ്പെടുന്നത്?

ഇപ്പണമ്പാ—എന്നാൽ കേൾക്കൂ: (നല്ലോടവസ്ഥയുൾക്കൂടെ എന്തെല്ലാകത്തു പിടന്നുവരും പറയുന്നു.)

ശത്രുക്കൾ—ഭവതിയുടെ നാമധേയം ഏന്താണു? ശത്രുക്കളാണോ?

ഇപ്പണവാ—[ആശ്ചര്യം] രാജസുന്ദരനാണു ബന്ധുക്കൾ,  
വാനരാജനാണു ശത്രുക്കൾ, [പ്രകാശം] വാനരാജനാണു ബന്ധുക്ക  
ൾ, രാജസുന്ദരനാണു ശത്രുക്കൾ,

ഭരതൻ—[ആശ്ചര്യം] (ശങ്കയാടുകൂടി) ചെറുപ്പന്റെ സന്ദ  
തികൾക്കു ആപത്തു വന്നു എന്നുള്ളതു ഭയമുമായിട്ടിരിക്കുന്നു.  
[പ്രകാശം] ചാലപ്പണ്ണാട്ടിനി! ഭവതിയുടെ വാസം ഇശ്വരകവർത്തത്തി  
ലാണെന്നുള്ളു പറഞ്ഞത, അവിടെയെല്ലാ മാവകം തമ്മിൽ യുദ്ധം  
സംഭവിച്ചുവോ?

ഇപ്പണവാ—ഇല്ല ഇല്ല ലക്ഷാർദ്ധത്തിൽ വെട്ടാനു യുദ്ധം  
സംഭവിച്ചു.

ഭരതൻ—ഇതു വോർട്ടു നൽകിത്തന്നു.

ശത്രുക്കൾ—ഇതെങ്ങിനെ എന്നു ചോദിപ്പിക്കുന്നതാ?

ഇപ്പണവാ—കിഷ്കിന്ദ്രനെക്കൊണ്ടു ചെന്നു ഗ്രാമത്തിൽ.

ശത്രുക്കൾ—ഉണ്ടു നാരിണെക്കൊണ്ടു ബാധിപ്പിച്ചെന്നത,

ഇപ്പണവാ—ഉള്ളൂർ അവിടെ എന്നാൽ അവനെ  
കൊന്നു മാറ്റാൻ വന്നാൽ രാജനാൽ മറ്റൊരു കൽ പൊലിക്ക  
പ്പെട്ട സുഗ്രീവനാണു ഭരതനെ ചാലിക്കുന്നത്.

ശത്രുക്കൾ—ഇതും മനസ്സിലായിത്തന്നു.

ഇപ്പണവാ—ആ ഗ്രാമത്തിൽ രാജയുടെ ധനം ക്രമീകരണം ആ  
ന്റെ പ്രയത്നമില്ലാത്തതു ശങ്കയുണ്ടു എന്നു വന്നാൽ, സമ  
തികൾക്കു കൂടി അതു അറിയാതെ ചെന്നു വന്നാൽ അങ്ങിട്ടു മറ്റൊരു  
മറ്റു വ്യസനത്തോടുകൂടി ഇശ്വരകവർത്തത്തിൽ എന്റെ സമി  
പത്തിൽ വന്നിരിക്കുന്നു. അവളാണു ഈ വാക്കുമാറ്റം ചെയ്തതാ  
പറഞ്ഞത.

ഭരതൻ— (ആശ്ചര്യത്തോടുകൂടി) “അമ്മ” എന്നുവരികു ആ  
രാണ്?

ഇപ്പണവാ—വാനരാജനാണു സുഗ്രീവന്റെ പ്രധാന മാ  
തൃയാണ്.

ശത്രുക്കൾ—(ആശ്ചര്യത്തോടുകൂടി) സുഗ്രീവനെ രാജസുന്ദ  
ർ സംഭരിച്ചുവോ?

ഇപ്പണവാ—(കണ്ണീരോടെ കൈകൾ വിട്ടുവെക്കുന്നു) വ  
നെ മാത്രമല്ല അവന്റെ മന്ത്രിമാരും അന്ധരായും അന്ധരായും  
നാനും യുദ്ധത്തോടു ചേർന്നു അന്ധരായും മറ്റും കൈസമ്പ  
ന്നുണ്ടു സംഭരിച്ചു.

ശത്രുക്കൾ—പണ്ണാട്ടിനി! അവിടെ ചെന്നിട്ടു സൂക്ഷിക്ക

പോന്നാമാരായ രാജകുമാരന്മാരുടെ സ്ഥിതിയെന്താണ്?

ഇപ്പണമം—വേറെ ഏതുധർമ്മിതന്നെ ഭവിക്കുന്നത, മാ  
യോടികളാലും ചന്ദ്രസാമന്തരുടെ ഭവിക്കെ എടുപ്പത്തിലേതുധർമ്മി  
ഭവിക്കുമോ താതുതന്നെ.

ശത്രുക്കൾ—(കണ്ണീരോടുകൂടി) ഭരതരവ്യന്മാരിൽനിന്നു  
കിട്ടിയ ആ രാജകുമാരൻ ശാപമിലുംകൂടി എങ്ങിനെ മായയെ പ്രയോ  
ഗിച്ചു?

ഇപ്പണമം—എന്നാൽ കേൾക്ക!

• 'ജന്മമെന്തെന്നു ചോദിച്ചാൽ മരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതെന്നു പറയുന്ന  
തന്നെയെന്നു ചോദിച്ചാൽ മരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതെന്നു പറയുന്നതെന്നു  
എന്നോതില്ലെന്നുവേഗാൽനിന്നു ചോദിച്ചാൽ നാശമെന്നു പറയുന്നതെന്നു  
തന്നെയെന്നു ചോദിച്ചാൽ മരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതെന്നു പറയുന്നതെന്നു

ഭരതശത്രുക്കൾ—(ഉദ്വേഗത്തോടുകൂടി) എങ്ങിനെ ചെയ്തു?  
എങ്ങിനെ ചെയ്തു?

ഇപ്പണമം—(ആശ്ചര്യത്തോടെ)

• എന്നുതന്നെയെന്നാൽ

കണ്ണീരോടുകൂടി ചോദിക്കുന്നതെന്നും!

കൊന്നുവെക്കേണ്ടതെന്നും!

മിന്നിവരെക്കൊന്നാക്കുന്നതെന്നും! (൧൭)

[പ്രകാശം] • • • ഭീമനിശ്ചിത്തവസ്സും • (൧൮)

ഭരതൻ—അങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ!

(എന്നു മോഹിക്കുന്നു)

ശത്രുക്കൾ—അങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ! ഇവ വിധ നി  
ലായം (എന്നു മോഹിക്കുന്നു)

ഇപ്പണമം—അന്നുതന്നെയെന്നാൽ നിന്നാൽക്കു അപ്പി  
വെക്കുക മരിക്കുക എന്നുള്ളതാണ്? ആശ്ചര്യപ്പെട്ടുവെക്കുന്നതാണ്?

ഭരതശത്രുക്കൾ—(ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു) അങ്ങനെയോ! ഇങ്ങനെയോ  
ഇങ്ങനെയോ?

ഇപ്പണമം—ഉവ്വ, അങ്ങനെയോ! ഇങ്ങനെയോ! ഇങ്ങനെയോ! സത്യമായ  
മരിക്കുക എന്നൊരു വാക്കുവെച്ചാൽ അങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ!  
അങ്ങനെയോ! (എന്നു പകുതിപറഞ്ഞു നിൽക്കി) അങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ!  
അങ്ങനെയോ! ഇങ്ങനെയോ!

ഭരതൻ—അങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ!

ശത്രുക്കൾ—ഇങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ!  
അങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ! അങ്ങനെയോ!

ശ്രീകൃഷ്ണൻ—(ഉദാഹരണം) ഓ! വെട്ടുന്ന  
കാലം കേൾക്കുക. എന്താണ്? അപ്പോൾ ഓരോ  
പ്രകാരത്തിൽ.

• ഉൾപ്പെട്ടിനമെത്രയുമാ  
താൻ 'മുഖം' നമ്മെ വാഴ്ത്തു മിഥിയാം!  
ധർമ്മത്തിനുമിഹമുണ്ടിനത്താ  
മൊഴുകുക നമുക്കിതിവിധമേ! (പ്രഭു)  
(പ്രണവം)

മോൻ—വെട്ടിയ ചോരയെത്തന്നെ വേറെ താളത്തിലും ഇ  
തിൽ വെട്ടേണ്ട ചോരയെപ്പോലെ തിരിച്ചുവെട്ടേണ്ട.

ശ്രീകൃഷ്ണൻ—ഈ ശത്രുക്കൾ ചോരയെപ്പോലെ തിരിച്ചുവെട്ടേണ്ട  
നമ്മുടെ ചോരയെപ്പോലെ തിരിച്ചുവെട്ടേണ്ട. എന്താണ്? ചോരയെ  
തിരിച്ചുവെട്ടേണ്ട ചോരയെപ്പോലെ.

ശത്രുക്കൾ—നീയോടവിരുദ്ധ പ്രതിരോധം നടത്തുന്നുണ്ടോ?

ശ്രീകൃഷ്ണൻ—അങ്ങനെയൊന്നുമില്ല.

• 45 മോൻ മോൻ! നിന്റേ ചോരയെപ്പോലെ തിരിച്ചുവെട്ടേണ്ട  
കുട്ടിയെപ്പോലെ! അതാണ് നീയെപ്പോലെ വെട്ടേണ്ടത്!  
• മോൻ! നിന്റേ ചോരയെപ്പോലെ തിരിച്ചുവെട്ടേണ്ട  
കുട്ടിയെപ്പോലെ! അതാണ് നീയെപ്പോലെ വെട്ടേണ്ടത്!  
ശത്രുക്കൾ—(പ്രസംഗം) അപ്പോൾ ഇങ്ങനെയൊരു വ  
ന്നുണ്ടിരുന്നു.

• അപ്പോൾ ചോരയെപ്പോലെ തിരിച്ചുവെട്ടേണ്ട ചോരയെപ്പോലെ  
കുട്ടിയെപ്പോലെ! അതാണ് നീയെപ്പോലെ വെട്ടേണ്ടത്!  
വെട്ടേണ്ട ചോരയെപ്പോലെ തിരിച്ചുവെട്ടേണ്ട ചോരയെപ്പോലെ  
കുട്ടിയെപ്പോലെ! അതാണ് നീയെപ്പോലെ വെട്ടേണ്ടത്! (20)

മോൻ—ഇങ്ങനെയൊന്നും ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല. എന്താണ്  
ചോരയെപ്പോലെ തിരിച്ചുവെട്ടേണ്ട ചോരയെപ്പോലെ തിരിച്ചുവെട്ടേണ്ട  
കുട്ടിയെപ്പോലെ! അതാണ് നീയെപ്പോലെ വെട്ടേണ്ടത്! (20)

ശത്രുക്കൾ— • ചോരയെപ്പോലെ തിരിച്ചുവെട്ടേണ്ട ചോരയെപ്പോലെ  
കുട്ടിയെപ്പോലെ! അതാണ് നീയെപ്പോലെ വെട്ടേണ്ടത്! (20)

ശ്രീകൃഷ്ണൻ—[ഇതുകേൾക്കുക] ഇതുകേൾക്കുക! അതാണ് നീയെപ്പോലെ  
കുട്ടിയെപ്പോലെ! അതാണ് നീയെപ്പോലെ വെട്ടേണ്ടത്! (20)

മോൻ—അപ്പോൾ കഷ്ടം! കഷ്ടം!



- [illegible]

(အရှေ့က ဝဲဘက်အကွက်)

[illegible]

ശതമാനം - (ആഗ്രഹത്തോടും വ്യസനത്തോടുംകൂടി)

- കണ്ടൽശ്വേതചന്ദ്രനാത്തമപുരം രാജിവചനങ്ങൾ വായിക്കുന്നതിനുള്ള കാര്യങ്ങൾ : ശ്വേതനാത്തമം ഉൾപ്പെടെ തങ്ങൾക്ക് വിശദീകരിക്കാവുന്നവയെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ തയ്യാറായിരിക്കാൻ കഴിയുന്നവർക്ക് വിശദീകരിക്കുന്നതിനുള്ള കാര്യങ്ങൾ.

(എന്നും മോടിയിടണം)

ഇപ്പോൾ—[ആരംഭം] ബാക്കിയെല്ലാം കണ്ടിട്ടും എൻ്റെ ആദ്യത്തെ സഹചര്യങ്ങൾ കഴിഞ്ഞില്ല. [പ്രകാശം] ഉന്നി ശബ്ദം! ആരംഭം : ആരംഭം : ഇദ്ദേഹത്തിനായും ആരംഭം : ധാരാളം ഈ ദിവസത്തിൽ ഉപയോഗിക്കേണ്ട ആരംഭം.

ഭരതൻ—(ആശ്ചര്യം)

- നീമാത്രം കാത്തു കഴിഞ്ഞു നിൽക്കുക എന്നിട്ടു  
താഴെത്തന്നതുപ-

നീയോടൊന്നിച്ച് ജീവിക്കാനായിട്ടാണ് ഞങ്ങൾ ഇവിടെയെത്തിയത്. നിങ്ങളുടെ സഹായം അത്യാവശ്യമാണ്.

പാഠശാലാപ്രവേശനനയം ൧൯൭൭-൭൮-ൽ  
 ഉപയോഗിച്ചതായാണ്

പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ പാലക്കാട് നഗരസഭയിൽ  
നഗരസഭയിലെ പാലക്കാട് നഗരസഭയിൽ

ആതിഥാത്വം നോമ്പിപ്പോൾ അധികം വേരും ചെയ്യുന്നു.

ശതമാനം—(ആശ്ചര്യം) പിന്നെ മറ്റുള്ളവന്റെ വൃന്ത  
നത്തിന്നു പ്രത്യേകിയ ചേരെയെത്താണം,

(အစုစည်းက နောက်ဆုံး စစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ရန်)

- **ബ്രഹ്മസംഗ്രഹം** : ബ്രഹ്മസംഗ്രഹം എന്ന പുസ്തകം  
 കേരളത്തിലെ പല ഭാഗങ്ങളിലും ഉപയോഗിക്കുന്നു.  
 പല ഭാഗങ്ങളിലും ഉപയോഗിക്കുന്നു. (൨൦)

[illegible]

- ഹാകിയൂമക്കുറുന്നയാദി 4 ൽ ചത്തുദ്യം  
ശോകംബധിപ്പിച്ചിനിനിഷമാദ്ധ്യയനം।  
തൈകാതെത്താറാതുക്ക-ണ്ടാലേപരിപ്പൻ  
പേകുന്നനിത്തുളളതാടവജനനന്ദനം॥ (൨൬)

മരണം—കാര്യം ഉണ്ടാകുന്നു!

- [illegible]

**ഉണ്ണി ശത്രുഘ്ന!**

- മനുഷ്യനായിത്തീർന്നവർ പരസ്പരം സഹായം തരുന്നതിനായി, വിവിധ തരം മരുന്നുകളുടെ ഉപയോഗം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

അയ്യോ! ഓട്ടം ചെയ്തുകൊണ്ട് പോകേണ്ട.

- എന്നാലുണ്ടാകുമ്പോൾ വിവിധശാസ്ത്ര രാജ്യ ചതുരന്മാർ വാൻ  
തന്നെവെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നു. ഇതാണ് വിവിധശാസ്ത്ര രാജ്യ ചതുരന്മാർ.

ഇപ്പോഴാണ്—[ആ ചെട്ടം] ശത്രുക്കൾ വിവിധിതനായ  
 ഒരു, പക്ഷം! എന്റെ ആനന്ദം നിന്റെ മാതൃകയിൽ  
 [പ്രകാശം] ഉണ്ടാകട്ടെ! അങ്ങനെയുള്ള പെടുന്ന ശത്രുക്കൾ  
 വളരെ വ്യത്യസ്തമായ അതിനാൽ മാങ്ങയുടെ ഈ കപ്പൻ പ്രയോജന  
 നിലനിൽക്കുന്നതാണെന്നുവെന്ന് വിചാരിക്കുന്നു.

ശതവൃക്ഷം—(കുളുർവൃക്ഷം)

• അറിഞ്ഞുപ്രിയപുരുഷാവധാനർ  
 ഗതാശയൽ കരുണിതരുളേ ॥ ൧൦ ॥  
 അതിബാധനമന്തിവാധനീയൻ  
 മതിരല്ലാട്ടുമവർണ്ണിച്ചിടവാനാർ ॥ (൨൯)

അതിനാൽ അഗ്നിപ്രഭവശൈലസ്തനാൽട്ട മൃഗംകൾക്കു മുഖേനാൽ പൂവാൽക്കൊന്നു.

പ്രച്ഛന്നധാ—ഇല്ലാത്തതല്ല! എന്നാൽ അഗ്നിയേയും ഇന്ദ്രനമ്മളേയും പരാദേവഗന്തിൽ തമ്മറംപോൾ അറിയാം.  
 ഭാഗൻ—അയ്യോ! കഷ്ടം കഷ്ടം!

• എന്നാൽ നാമവർണ്ണകാസപുരുതേ! നിന്ദാദോഷാർണ്ണവ  
 എന്തുമുഖിദ്ധസുഷാ കകരനുമെ! മൃഗ്നിതി കരുണിതനാ  
 നന്നായു ഏതനമുപാദാതാമല്ലാമാസുഗിദേവതാരി  
 യാഗനിതരരുളിപ്പറമമാനന്ദപ്രദമാമദാ! ॥ (൩൦)

അയ്യോ! ദോഷത്ര പ്രിയസുഖനായ ദേവവിതാസവ!

• അനന്തനല്ലാട്ടുപാക്കി—  
 ദൈവകരപരമത്തിൽപ്രദി പാക്കിടവാൻ!  
 കനിവെന്നിടവരുളൻമൃഗ്യഭുനെ  
 വനമരിപാക്കിട്ടു നാശപറയ്ക്കേ ॥ (൩൧)

അയ്യോൻ—ഇതിനെ പ്രവചിച്ചിരിക്കുന്നത്, അഗ്നിയേയും ഇന്ദ്രനമ്മളേയും അഗ്നിപ്രഭാൽ തമ്മറംപോന്നതും, (എന്നുപോയതു നിന്നു പ്രവചിച്ചിട്ടു, മൃഗ്നിതി! ദോഷകരുണിതൻ അതിബാധനമന്തിവാധനമെന്നു വ്യഖ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഭാഗൻ—ഇവിടെ വളരെ വളരെ സമാനം.  
 പ്രച്ഛന്നധാ—[ആത്മഗതം] ഇവിടെ അറിഞ്ഞവർക്കു സന്തോഷം. [പ്രകാരം] ഇല്ല! അഗ്നിയെ ചാക്കുവാൻ എന്നീടം.  
 ഭാഗൻ—ഓം! അഗ്നി! അതിവിശിഷ്ടമായ വേദിയെപ്പോലെയെന്നു, അത്ഭുതവ്യക്തപ്പെടുന്ന പരാഗജവായു അന്തസ്സംഗിതമാണെന്നു വിജ്ഞാപനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടാകട്ടെ ഇതേ ഭാഗൻ ദേവതാവിജ്ഞാതാകളാൽ വാചിപ്പിക്കുന്നു.

പ്രച്ഛന്നധാ—[ആത്മഗതം] ഇവിടെ അറിഞ്ഞവർക്കു സന്തോഷം. [പ്രകാരം] അത്ഭുതവ്യക്തപ്പെടുന്ന പരാഗജവായു അന്തസ്സംഗിതമാണെന്നു വിജ്ഞാപനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടാകട്ടെ ഇതേ ഭാഗൻ ദേവതാവിജ്ഞാതാകളാൽ വാചിപ്പിക്കുന്നു.  
 ഭാഗൻ—

- [illegible]

ജനകൻ—ഓ: ഇതെന്താണ?

• കത്തിയ ചവുടകനലുകൾ വെള്ളവെച്ചു

ശത്രുക്കളോടുകൂടുന്നതെന്തെന്ന് മനസ്സിലാക്കുക.

തെങ്ങു ചവുടകനാൽ: നാലാലാല

നേത്രം തുറന്നു കാണാൻ താങ്ങുകണ്ടിപ്പോൾ (൩൫)

(എന്നു ചോദനം ചെയ്തു വെച്ചു)

തെങ്ങു ചവുടകൻ—ആയ്! പുത്രനായ ഭവാനെത്തുടർന്നു നേർത്തു.

• ഇതുതന്നെ വസനമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുക

സ്വന്തം തെങ്ങു തുറന്നു കാണുക എന്നതിനോടുകൂടി:

മരത്തിൽ താങ്ങുകണ്ടിപ്പോൾ

തെങ്ങു ചവുടകനാൽ: നാലാലാല (൩൬)

ജനകൻ—അയ്യോ! ഭവാനെത്തുടർന്നു നേർത്തു

(എന്നു ചോദനം ചെയ്തു)

തെങ്ങു ചവുടകൻ—ആയ്! ആശ്ചര്യം: ആശ്ചര്യം:

ജനകൻ—(ആശ്ചര്യം)

• പ്രിയപ്പെട്ടവനായി ഭവിയെത്തുടർന്നു നേർത്തു

ഭവിയെത്തുടർന്നു നേർത്തു തെങ്ങു ചവുടകനാൽ:

തെങ്ങു ചവുടകനാൽ: നാലാലാല

തെങ്ങു ചവുടകനാൽ: നാലാലാല (൩൭)

കാഴ്ച കാഴ്ച! • ഗുരുവായൂരപ്പൻ വെള്ളം കുടിക്കുക

തെങ്ങു ചവുടകനാൽ: നാലാലാല

തെങ്ങു ചവുടകനാൽ: നാലാലാല

തെങ്ങു ചവുടകനാൽ: നാലാലാല (൩൮)

ശത്രുക്കൾ—ആശ്ചര്യം: ആശ്ചര്യം— (എന്നു

ചോദനം ചെയ്തു വെച്ചു)

ജനകൻ—അയ്യോ! ഭവാനെത്തുടർന്നു നേർത്തു

തെങ്ങു ചവുടകനാൽ: നാലാലാല

ശത്രുക്കൾ—ആശ്ചര്യം: ആശ്ചര്യം: ആശ്ചര്യം:

ജനകൻ—(ആശ്ചര്യം) തെങ്ങു ചവുടകനാൽ: നാലാലാല

തെങ്ങു ചവുടകനാൽ: നാലാലാല

തെങ്ങു ചവുടകനാൽ: നാലാലാല

തെങ്ങു ചവുടകനാൽ: നാലാലാല

തെങ്ങു ചവുടകനാൽ: നാലാലാല

തെങ്ങു ചവുടകനാൽ: നാലാലാല

(ഭിഷഗ്വരനും വിദ്യ)

- ജിഹ്വകളെടുത്തു ന്യൂൻ കട്ടത്തോട്ടുപോതു,  
പതിക്കെടുത്തൊന്ത നാനായിരിട്ടുചേർത്തി !  
ദൂതരിയെജയിപ്പാനിന്നാമോപാകമെന്നെൻ  
മതിയിലധികമേദംപൂണ്ടു കണ്ഠംപുറത്തൊൻ || (൪൦)

അതിനാലിപ്പോൾ-

- പരിചോടനിക്കൾക്കായി-  
കുരുതിയൊരിത്തിരിച്ചു പന്തത്തൊൻചാടി !  
തമസാദമമെരിച്ചി-  
പ്പുറ നിയശോകാക്കുതിയെക്കടമെന്നെൻ || (൪൧)

മേതൻ—ദിനാമതാരിട്ട തെന്നപ്പെട്ട ഈ ചെയ്യുന്നത,

- നെടുതായാശംചാടി-  
ത്തുടനെൻപ്രകൃതംവരാത്തതൃപ്തംതൊൻ !  
ജടയംമരവിരിയംപു-  
ണ്ടുചോടംതീർച്ചിലതു പാടുന്നെൻ || (൪൨)

ജനകനും ശത്രുക്കളും—(കുപ്പിമോടുകൂടി) മേതന്റെ ഈ വാക്യം അതിവ്യസനകരമായി കേൾക്കപ്പെടുന്നു.

(അന്നിരുന്നതിൽ)

കൈനൂലോലിപ്പിശാചരന്ത്രനെമോവൈദോരിയെസുരീകരി-  
ച്ചെന്നല്ലംബംചാരിതാപസഗണംവായ്ക്കിയശസ്സാടോമാ !  
നന്നാഴ്ന്നപ്പുകേരി ലക്ഷ്യന്നരമാമൊന്നു ചിന്താശാഖവൻ  
വന്നിടനുതതാമന്നാഴ്ന്നതാൻ ചാടൊല്ലൊടാവഹിയിൽ || (൪൩)

ശത്രുക്കൾ—(നോക്കിട്ട) ആരാനീബ്രഹ്മചാരി ശുഭവർത്തമാനത്തെ അറിയിക്കുന്നു.

ജനകൻ—(സദന്താഷ്ടത്താടുകൂടി) ഉണ്ണി! മേത! ബദ്ധപ്പെടേണ്ട. ബദ്ധപ്പെടേണ്ട. ശുഭവർത്തമാനം കേൾക്കുന്നവൊല്ലാ.

മേതൻ—(നോക്കിട്ട) ആയ്! അങ്ങിനെല്ല.

- അറിഞ്ഞു കൂടാതടനപ്രിയത്തെ  
പറഞ്ഞുപിമ്പങ്ങനതാപമുള്ളിൽ !  
നിറഞ്ഞപണ്ണാദിനിവണ്ണിയന്താൻ  
പറഞ്ഞിടനുപ്രിയവാക്യമേവം || (൪൪)

അതിനാൽ ഈ കളവാണ.

(എന്ന വേഗത്തിലഗ്നിധീപത്തിൽ ചെല്ലുന്നു)

വണ്ണിതപനായ ഹരദാൻ—(ചൊടുന്നവെ ഭീമനീക്കി പ്രവേശിച്ചു) മേത! ജന്മത്തത; അകാണമായിട്ടൊതാണിങ്ങിനെ

[illegible][illegible]

൧൪൯—മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ അഭിപ്രായം പ്രകാരം  
 മെമ്പർമാർക്ക് താല്പര്യപ്പെടുന്ന വിഷയങ്ങൾ  
 പറ്റി ചർച്ച നടത്തുന്നതിനായി

കുറേക്കാലം—ഒരവസരത്തെ പ്രവഹിപ്പിച്ചുള്ള ശ്രീമാനോടൊന്നി-  
ൽ ചർച്ചയ്ക്കുവാനായ അമ്മയോടൊന്നിയിൽ ചർച്ചയ്ക്കുവാനായ  
നാൽ ൫ മണി.

● ၁၉၆၁ ခု ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလ ၁၀ ရက်နေ့ သာသနာ့ဝန်ကြီးရုံး

അതിനാൽ മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറയുകയാണെങ്കിൽ:

പ്രകാരം - മറ്റു ശാഖകളിലുള്ളവർക്ക് വേണ്ടിയാണ്  
ഈ സ്കൂളിലുള്ളതെന്ന് നമ്മൾ പ്രസ്താവിക്കണമെന്ന ഒരു  
വിചാരമുണ്ട്.

ഭരതൻ—പിന്നെ വരൂ.

ጥርጥር ይገኛል፡—

● သက်တမ်းအတော်အသင့်အသက်အရွယ်အရပ်ရပ်ရှိ ပျိုရွယ်အရွယ်အရပ်ရပ်

അവൻ—ഉദ്യോഗസ്ഥ! എന്റെ അഭിമാനം പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

դճռաշարժ—

● ၁၈၈၈ ခုနှစ်တွင် ဘုရားရှိခိုးတော်ကြီးကို ရေးသားခဲ့သည်။ (၁၈၈၈)

കേന്ദ്രം - മലയാളം ഗ്രന്ഥശാലകൾ വഴിയായി സി. ൧൯൭൭  
 നവം. ൧൦ മുദ്രിതം. കേരളം ൧൯൭൭.

[illegible]

ജനങ്ങൾ—(സഭയിൽ) ഞങ്ങളുടെ പ്രണയം രഹിത  
 പ്രണയമാകാൻ തീർന്നപ്പോൾ നാമുപയോക്താവെന്ന നൂതന  
 ഉദ്യോഗം ചെയ്യണം.

ഹനമാൻ—• തമണിസുതൻ മന്ത്രിയതാ-  
യുദ്ധംപവനാരമേൻ മന്ത്രിമാൻത്താൻ ।  
മേതാനിതത്തിലെനെ  
പ്രദിചോടാവണാനതകനയച്ചു । (ശ്ശ)

ജനകൻ—• ഗുരുയാജ്ഞവല്യ മനിയെ നമ്പോൽവോൻ  
പരിചോടു മന്ത്രിനിമമേമരുത്തുത ! ।  
ഗുരുവേദമുക്തിവിധിയോടനി യുതമൻ  
ഗുരുവെന്നപോൽവലുപരിച്ചുവിട്ടിയെ : (ശ്ച)

ശത്രുഘ്നൻ—(വിസ്മയത്തോടുകൂടി) പണ്ണാദിനിയെന്ന താപ  
സി, മാഷസന്മാർ ലങ്കാപുരത്തിൽവെച്ച സൈന്യങ്ങളോടും മന്ത്രി  
കളോടുകൂടി സുഗ്രീവനെ സംഹരിച്ചതായിട്ടല്ല പറഞ്ഞത, എ  
ന്നാൽ ഹനമാനെങ്ങനെ ഭീവിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഹനമാൻ—പണ്ണാദിനിയെന്ന ആ താപസി ആരാണ്?

ശത്രുഘ്നൻ—അവൾ ഭൃശമുകുപവൃത്തതിലാണത്രേ വസിക്കു  
ന്നത, അവളുടെമധ്യകൂളാണത്രേ സുഗ്രീവാദികൾ,

ഹനമാൻ—[ആത്മഗതം] ഇങ്ങനെ ഒരു സ്ത്രീയില്ലെല്ലാം  
(ആലോചിച്ചു) എന്നാലവൾ തുപ്പണവയായിരിക്കണം. രാവണ  
കുടകണ്ഠനാമെ വധിച്ചതുകൊണ്ടും വിഭീഷണനെ രാജ്യം ലഭിച്ചതു  
കൊണ്ടും അവൾ മുഞ്ചനസ്സായിരിക്കുന്നു എന്ന വിഭീഷണന്ത്രിയാ  
യ സമ്പാതിപറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ ഭരതശത്രുഘ്നന്മാരെ കൊല്ലു  
വാനായിട്ടുള്ള അവളുടെ പ്രയത്നമായിരിക്കാം ഇത. [പ്രകാശം]  
രാവണനെ ജയിച്ച ശ്രീരാമദേവകുലുള്ള കോപത്താൽ താപസീവേ  
ഷംധരിച്ചവന്ന, നിങ്ങളോട അപ്രിയത്തെ പറഞ്ഞ ആ സ്ത്രീ രാവ  
ണസോദരിരായ തുപ്പണവയാണ്.

ഭരതൻ—ഇത യോജിപ്പായിരിക്കുന്നുണ്ട്, താൻ ജനിച്ച്തവ  
ലസ്യവംശത്തിലാണെന്നല്ല അവൾ പറഞ്ഞത.

ഹനമാൻ—(തെക്കോട്ടനോക്കിട്ടു) അത്! നോക്കൂ: ലക്ഷഗോ  
നെ ജയിച്ചിട്ടുള്ള അദ്ദേഹം സീതയോടും ലക്ഷ്മണനോടും പരിജ  
നങ്ങളോടും കൂടി പുഷ്പകവിമാനത്തിലിറങ്ങുകൊണ്ട് മേഘമാർഗ്ഗത്തു  
ടെ ഇതാ വരുന്നു.

(ഹൃദ്യാവരം ആവൃത്തതോടുകൂടി നോക്കുന്നു.)

ഹനമാൻ—ഇപ്പോൾ



• നന്നായിക്കിടന്നുപോയതിനെടിയവൃക്ഷങ്ങളിൽ  
ചാടിവേഗം

വന്നിടുന്നമൃല്ലേഴുവഗനിബലമേഗ്രമ-  
നതെന്തെന്നെന്തും!

തോന്നിപ്പറന്നുണ്ടിവിടെപ്പറന്നുകൾകൂടെ  
കൊമ്പുതന്നാശുചെയ്തും

നന്നിഗ്രാസമുദിച്ചുവന്നമിന്നുകൂടെ  
നൃത്തമാടുന്നചെയ്തും

(൪൯)

ജനകൻ—വത്സവായ സിതയെ വാമദാഹം അലക്ഷ്യം  
പ്പെട്ട വത്സവായ രാമനും വത്സലക്ഷണങ്ങളും പരമജനങ്ങൾ  
ഉള്ളിൽ മുക്കിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്നത് നിന്നിവിടെയെ

മേതൻ—(നോക്കിട്ടു സന്തോഷത്തോടുകൂടി)

• എന്തൊക്കെയാണിങ്ങനെയൊക്കെയെന്നുവെച്ചു  
കൊണ്ടുപോയപ്പോൾ റിപ്പോർട്ടുചെയ്തതെന്തെന്നുഗ്രഹിച്ചിട്ട്

നിറക്കുന്നമിട്ടു പുകയുമെടുത്തുവെച്ചു മേൽത്തൂണിനെ

ഇങ്ങോട്ടിങ്ങനെ കണ്ടുവെച്ചതിനു മുമ്പുപത്തിയുമുണ്ടിതിനേൻ : (൫൦)  
ശത്രുക്കൾ—(ആനന്ദത്തോടുകൂടി)

• ഇതിപ്പോഴുണ്ടാകുമിതില്ലെന്നും

മതിയൊരു കൽപലത്തെയും

കുതിപ്പുന്നമിട്ടിലെത്തുവാനായ്

പതിച്ചുതോചെന്നുതന്നുവെച്ചിട്ട് : (൫൧)

(അനന്തരം മേൽപറഞ്ഞപ്പോൾ രാമാദികൾ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

രാമൻ—പ്രിയേ! ജനകി!

• ഒന്നാഴ്ചയോളമുണ്ടുനിന്നു ചിറയുണ്ടിപ്പോഴോടൊന്നിടേയും  
പിന്നെപ്രസവണാദിയുണ്ടിപ്പോൾ പലമംഗിപ്പോൾവിദാഗ്ദ്ധം

ചിന്നിട്ടു നതചിത്രമുണ്ടിപ്പോൾ നന്ദമേൽമാറ്റമേൽ

നന്നിഗ്രാമമിതികലാശ്രമമിതിയോരുന്നത്തിനാലെന്നിന്നും

എന്നുമാത്രമല്ല • കടലാകുപിടാക്ഷസർവ്വതമിത്

പടയുണ്ടായതുമായാത്താൻ കടന്നും

മുട്ടേൻമൊഴിനിന്നെയുംലഭിച്ചി-

ട്ടുനിപ്പോൾമെന്നാട്ടിപ്പറന്നുചെന്നേൻ : (൫൨)

ലക്ഷ്മണൻ—ശ്രേഷ്ഠ! നോക്കൂ! നോക്കൂ! താഴെത്താഴെ ജനകന്മാരും  
വിനോദം ഉണ്ണിയായ ശത്രുക്കളോടുകൂടി ശ്രേഷ്ഠനായ മേതൻ വ  
രുന്നു. ഇങ്ങോട്ടും-

• ശിരസിമുട്ടയനാമമാമരത്തോ  
 ലായിലുദമന്തിചടുമുന്മാതവസ്സായ് !  
 സുരതിഭവദദേഹനാൽഭവിച്ചോ  
 ഞ്ചതമമാലുടൽപൂണ്ടുവന്നപോലെ ! (൪൯)

രാമൻ—അതങ്ങിനെതന്നെ. എന്നാൽ  
 • കട്ടാൻസീതയെരാജാസേനാനിനാലുണ്ടായഭവത്തിനെ  
 ചെട്ടനാങ്ങുകുളത്തെന്താനതിലുടൻചെട്ടേണ്ടകുറുത്തുമാൽ !  
 വിട്ടും കിട്ടിയ രാജാമീരമതന്നെൻപൂലാട്ടുചാവായ്ക്കോ  
 ലൊട്ടുപ്പൂർപ്രദിദുഃഖമായതുമഹാഭാഗ്യത്തിനാൽകീർത്തുഞാൻ  
 രാമൻ—(അടുത്തു ചെന്നു) താതദശേമപ്രിയസുന്ദരവായി  
 ഭക്തവത്സലനായി സത്യസന്ധനായ മോച്ചേക്ക! അങ്ങയുടെ ശ്രീ  
 പദാംബുജങ്ങളിൽ വളരെശാപമായി കൊരിച്ചിരുന്ന നമസ്സാര  
 തെ ഭരതനിതാ ചെയ്തുന്നു.

(എന്ന തൊന്നു വിനമ്രനകാഞ്ച നമസ്സരിക്കുന്നു)  
 (രാമൻസ്നേഹത്തോടും ആനന്ദത്തോടുംകൂടി കൈകൾക്കൊഴുനി  
 ലിപ്പു ആഹിംസനം ചെയ്തുന്നു)

രാമനും ഭരതനും— [ആത്മഗതം]  
 • ! മണ്ണുനവോനൽകുപ്പും  
 നിങ്ങുവാചികകത്തുതാൻ !  
 അഹമേത്രതണുതുനി-  
 നംഗസംഗത്തിനാൽമമ ! (൫൦)

രാമൻ—[പ്രകാശം] ഉണ്ണി ! ഭരത ! ഭാഗ്യത്താലിനിക്കു ഉണ്ണി  
 യെ കാണാൻ സംഗതിവന്നു.

ഭരതൻ—[പ്രകാശം] അതിനാൽതന്നെയാണു ജ്യേഷ്ഠന എ  
 നെൻ പേരിലുള്ള കാണുണുത്തിന്റേയും പ്രസാദത്തിന്റേയും ഉൽ  
 കൃഷ്ടം സമ്പ്രയോജനമായി ഭവിച്ചുത.

(രാമഭരതന്മാരെ ശത്രുപുലകച്ചുണന്നാൻ നമസ്സരിച്ച അനുഗ്ര  
 ഹം വാങ്ങുന്നു)

രാമൻ—(അടുത്തുചെന്നു) താത! ജനകരാജ! ദശേമപുത്രനാ  
 യ ഈ രാമൻ നമസ്സരിക്കുന്നു.

ലക്ഷ്മണൻ—താത! ലക്ഷ്മണൻ നമസ്സരിക്കുന്നു.

സീതാ—അച്ച! അങ്ങനേ നമസ്സാരം.

ജനകൻ— (ഉചിതംപോലെ അനുഗ്രഹിച്ച രാമനെ നോ  
 കി സന്തോഷത്താൽ കണ്ണിൽ ചെരിച്ചു ഗൽഗദത്തോടുകൂടി)  
 ലഭകശ്യാവനെജയിച്ചു ഉണ്ണി!

• മനകലമതിൽനീളനിമുതിന്നും  
 കനിവൊടുവന്തയവുണീയുത്തിയാടി ।  
 തന്നയയെമമവേട്ടതിന്നാമാർക്കാ  
 ലന്നഗുണമായവിധത്തിലാചരിച്ചു ॥ (൫൭)

രാമൻ—(വിനയത്തോടുകൂടി തൊഴുതുക്കൊണ്ടു) താത! ബ്രാഹ്മണനായി അതിവിശിഷ്ടനായ അരുന്ധതയെ പ്രസാദിക്കൊണ്ടും, അഗസ്ത്യവസിഷ്ഠവിശ്വാമിത്രാദികളായ മാർഗ്ഗന്മാരുടെ മംഗളാശീർവാദങ്ങൾ കൊണ്ടും, ഇന്ദ്രാദികളായ ദേവന്മാരുടെ അനുഗ്രഹം കൊണ്ടും, ഞാൻ രാവണനെ സംഹരിച്ചതാണ്.

(അനന്തരം വിശ്വാമിത്രൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

വിശ്വാമിത്രൻ—[ആത്മഗതം] ഞാൻ ദേവന്മാരുടെ കല്പനയെ അനുഷ്ഠിച്ചാനാദിച്ചത ഇപ്പോൾ സഫലമായിത്തീർന്നു. എന്തെന്നാൽ രാവണനെ യുദ്ധത്തിൽ രാജദ്രോഹ സംഹരിച്ചു എന്ന ഞാൻ ജ്ഞാനദ്രുഷ്ടിയാൽ കണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയാണൊല്ലാ ദേവന്മാരെപ്പോലും കഴിഞ്ഞു.

• “വന്ദതേണമവൈവമംസ്വജനമരണംകൊണ്ടധികമാർ  
 കരുത്തേറ്റുംവസ്ത്രംദേശമുപന്തമാകലുടനെ ।  
 ഉത്തേജ്യംദേവോപനൈനതിചെന്തന്നവന്തനി  
 കരുത്തുജ്വാലകണശരണികരേളകീസ്വയ”മിതി ॥ (൫൮)

(എന്നു ചുറ്റിനടക്കുന്നു)

രാമൻ—(കണ്ടിട്ടു അടുത്തുചെന്നു) ഭഗവൻ! ഇഷ്ടയാകവംശജാതനായ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

വിശ്വാമിത്രൻ—ഉണ്ണി! നിനക്കു അജ്ഞം സിദ്ധിക്കട്ടെ.

(അടുത്തുവരും വിശ്വാമിത്രനെ നമസ്കരിക്കുന്നു. അവരേയും ഉചിതംപോലെ വിശ്വാമിത്രൻ അനുഗ്രഹത്താലുപചരിക്കുന്നു)

വിശ്വാമിത്രൻ—(രാമനോടു)

• ത്രൈലോക്യത്തിനുമരിയാം  
 പൗലസ്ത്യനാനീയനിമുച്ചയുദ്ധത്തിൽ ।  
 ത്രൈലോക്യത്തെയുമധുനാ  
 വാലിച്ചുസർവ്വദേവമനികളെയും ॥ (൫൯)

രാമൻ—ഇതെല്ലാം നിന്മിത്തവദിയുടെ പ്രസാദംകൊണ്ടുതന്നെ.

മേതൻ—ഭഗവൻ വിശ്വാമിത്രമാദർഷ! നിങ്ങൾ ഇവിടെ വെച്ചുതന്നെ പ്രേഷണ രാഗ്യാദിഷങ്കുചെങ്കു പ്രേഷണ സായാസ്യയിലെക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകേണ്ടതാണ്.

ജനകൻ—ഏ! മേതൻ! ഛമയില്ലാത്ത കേമം തന്നെ.

ഹനുമാൻ—സ്വാമിപ്പുരുഷ പ്രിയബന്ധുക്കളായ സുഗ്രീവൻ വി  
ഭീഷണൻ മുതലായവരും ഇങ്ങിനേതന്നെ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അതി  
നാൽ ഞാൻ മൂന്നു വാനത്താഴോട്ടുകൂടിക്കൂട്ടുന്ന സമുദ്രജലങ്ങളെ  
കൊണ്ടുവരാം (എന്നു ചൊയി)

ജനകൻ—ഉണ്ണിശത്രുക്കൾ! വസിഷ്ഠാദികളായ മഹർഷികളായും  
പുരോഹിതന്മാരായും മന്ത്രികളായും വരുത്തുക.

ശത്രുക്കൾ—അറിഞ്ഞതെന്നു. (എന്നു ചൊയി)

സീത—[ആത്മഗതം] ലാഭശ്വാസനെ ജയിച്ചു ആത്മപുത്രനെ  
താഴ്ന്നുവെക്കും സിദ്ധിക്കുന്നു എന്നു എന്റെ ഹൃദയം ആനന്ദിക്കുന്നു.  
(അണിയറയിൽ)

● വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ സുഗന്ധാക്ഷതങ്ങൾ സമൃദ്ധം

വാമിപ്പുണ്ണകലശാൻ

വാക്കുട്ടിയെക്കുടി കസിയച്ചു താഴെവിടെ വെഞ്ചാ

മുത്തു മുട്ടൻ !

നിപ്പുട്ടെത്തു ചിലകന്യാജനം മായസമീപത്തി

ലാനയുമെടോ

ചിരക്കുന്നടിക്കു പടമം രാമദൂതനെ പട്ടാഭിഷേക

മധുനാ :

(നൃപ)

ജനകൻ—വസിഷ്ഠമഹർഷിയുടെ കല്പനയാണിത്.

ശത്രുക്കൾ—(പ്രവേശിച്ചു) (രാജനോട്) എല്ലാവരെയും വരു  
ത്തിട്ടുണ്ട്.

(അനന്തരം വസിഷ്ഠമഹർഷി പ്രവേശിക്കുന്നു)

വസിഷ്ഠൻ—സർവ്വ! വിശ്വാമിത്ര! സീതാമാമന്മാരെ ഈ സിം  
ഹാസനത്തിലിരുത്തി നോം മറ്റുള്ള മഹർഷികളോടുകൂടി അഭിഷേ  
കം ചെയ്യുക.

വിശ്വാമിത്രൻ—ഇവിടത്തെ അഭിപ്രായം പോലെയാകട്ടെ.

ജനകൻ—രാമദൂതനെ അഭിഷേകം കഴിഞ്ഞുവെങ്കിലും, രാമദൂതൻ  
സന്തോഷത്തോടുകൂടി പട്ടുകൂട്ടം ആടണമെന്നും പുരവാസികളായ  
ജനങ്ങൾക്കു സമ്മാനം ഉപചരിക്കണം. എന്തുകാരെങ്കിലും ദേവ  
ദൂതരിലൊന്നിയും, പുണ്യവർണ്ണവും അപ്പാരസികളുടെ നൃത്തവും സംഭ  
വിപ്പിക്കണമെന്നും,

വിശ്വാമിത്രൻ—ഉണ്ണി! രാമദൂത! എന്തു മംഗളത്തെയാണു ഉ  
ണ്ണിക്കു ഇനിയും ഞാൻ സാധിപ്പിക്കേണ്ടത ?

രാമൻ—

- നന്നായെന്നുടജാനകീപരിണയംജാതം  
പ്രസാദേനതേ  
കൊന്നെൻതാൻസ്വഗണംദേശസ്ത്രനെമണ  
പ്രാപിച്ചവൈദേഹിയെ ।  
ഉന്നിക്കൊന്നുഗമകണ്ടതാൻമരണപ്രാപിച്ച  
രാജ്യത്തെയും  
നന്നായെന്നുവേണിനിസ്തിതിനുമേൽചെല്ലേണ്ട  
സമംഗളം ॥ (ന൧)
- ഏങ്കിലാ ഇങ്ങിനെ ഭവിക്കട്ടെ (മരവാക്യം)  
മേലമത്തിനായിമനപാദികളുളളിയമാറ്റണ  
ചേണന്നെന്താൻ  
ഭൂമിഗ്രന്ഥർപ്രമാത്രാപിതുന്നമൊഴികൾ  
കേൾക്കത്തൊക്കിപ്പിടേണം ।  
കാമസോമസ്യമേദംകവികളൊരിക്കലാർ  
പുരസ്കീടാവണം  
രാമകൽഭകവിഭേദംദ്രവ്യത്തൊഴുചവിക്കേണ  
മേയിക്കവിടം ॥ (ന൧)  
(എന്ന എല്ലാവരും പോയി)  
• ഇങ്ങിനെ ഏഴാമങ്കം •

ജാനകീപരിണയം മലയാളനാടകം  
സംഗ്രഹം .

• യദാഭ്യോ<sup>1</sup> ചാ<sup>2</sup>താദി<sup>3</sup>ന്ദ്ര<sup>4</sup>വിജയതികലാദ്രസ്യ<sup>5</sup> ശ്രേ<sup>6</sup>ഷ്ഠജാതാം  
ജാതസ്സോ<sup>7</sup>ഽന്തംഗീ<sup>8</sup>ർഹി<sup>9</sup>പു<sup>10</sup>തനതമവിമാ<sup>11</sup>ശേ<sup>12</sup>ഖയ<sup>13</sup>ദ്രമദ<sup>14</sup>ഃ ।  
ഇ<sup>15</sup>ന്നേ<sup>16</sup>വം മ<sup>17</sup>നനന്നാ<sup>18</sup>കിലു<sup>19</sup>മി<sup>20</sup>മലയാള<sup>21</sup>ത്തി<sup>22</sup>നാ<sup>23</sup>ലാ<sup>24</sup>യവ<sup>25</sup>ണ്ണം  
ചൊ<sup>26</sup>ന്നൊ<sup>27</sup>ത്ത<sup>28</sup>ന്നാ<sup>29</sup>ടക<sup>30</sup>ത്തൊ<sup>31</sup>ൻ<sup>32</sup>സ<sup>33</sup>പ്താ<sup>34</sup>യ<sup>35</sup>വി<sup>36</sup>ഷ്ണാം<sup>37</sup>കാ<sup>38</sup>ല<sup>39</sup>ദി<sup>40</sup>ശേഷ<sup>41</sup>ദാ<sup>42</sup>സ<sup>43</sup>ൻ



റിമുന്നില്ല. അതും ഈ മലയാള തർജ്ജമയ്ക്കു കിട്ടിയ കേന്ദ്രനോക്കിയെ  
 കീഴെ എഴുതുകയായിട്ടുള്ള ശ്രമത്തെ പൂർണ്ണമായി അറിവാൻ  
 പാടൊള്ള.

തിരുവനന്തപുരം } കേരളവർമ്മ (പ്രൊ)  
 മന്നൂർ ധനു ൧൩-ാം-൧൯൦൭ }

ഇശ്ശിവപേരൂർ ഫിലോകോടറി ബസ്സി.  
 സി. തിരുവകുടാചാർട്ടർ ബി. എ. ബി. എൽ.  
 അവർകളുടെ സട്ടിഫിക്കറ്റം.

ശ്രീ.

മന്നാടിയാര ഇനിക്കയവുന്ന ജാനകീപരിണയം മലയാള  
 ഭാഷാനാടകത്തെ സംസ്കരണമാട കേന്ദ്രനോക്കിയരിൽ, പരമാർത്ഥ  
 പ്പെടുത്തിയത എത്രയുൾക്കൊണ്ടും, അർത്ഥസം, ഭാവസം, രച  
 നാസം, ഇതുകൾ തന്നെയും, ശ്ലോകങ്ങൾ നാടകരൂപക  
 മല്ലാതെ ദ്രാഷ്ടാവകമായും, വൃത്തങ്ങളിൽ ചിലത സ്വാഭാമണ  
 പ്രയോഗിച്ചു കാണാത്തതായും, ഇരിക്കണമെന്ന മാത്രമല്ല, സം  
 സ്കന്തനാടകത്തെ പല വൃത്തങ്ങളിൽനിന്നു അനേക ശ്ലോകങ്ങൾ ത  
 ക്കിമയിൽ പ്രാസത്തോടുകൂടി ചെയ്തതായും, ചിലയിൽ വൃത്തങ്ങ  
 ുടെ ചേർക്കുകയും താത്പര്യവ്യത്യാസം വരുത്തേണ്ടതായും,  
 സംസ്കൃതത്തിൽ എടുത്തുവെച്ച ശ്ലോകങ്ങളെ തത്തുല്യമായി ഭാഷ  
 പ്പെടുത്തിയതായും, കാണുന്നു. ഈ നാടകത്തിൽ ദർശന ശ്ലോക  
 ങ്കൾ ഉള്ളതുകൊണ്ട് ഇതിന്റെ തർജ്ജമയ്ക്കു ശ്രമസാധ്യമാക  
 നു സംശയമില്ല. ഈ ശ്രമത്തിന്നു തക്ക പ്രതിഫലം കേരളീയ  
 ന്നാർ മന്നാടിയാർ കൊടുക്കുമെന്നും, മദ്രാസ്സു സർവ്വകലാശാല  
 (MADRAS UNIVERSITY) യിൽ പരീക്ഷാപുസ്തകമായി നിശ്ചയിക്ക  
 തക്ക യോഗ്യതയുള്ള ഈ നാടകത്തെ ചേഗത്തിൽ അങ്ങിനെ  
 സ്വീകരിക്കുമെന്നും, വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഈ ഭാഷാനാടകത്തെക്കുറിച്ചു ഞാൻ ഉണ്ടാക്കിയ മൂന്നു ശ്ലോ  
 കങ്ങൾ താഴെ ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

൧ ചാരുതരംകിതിനിർമ്മാണാൽ കൃതനാടകത്തെതിവമുദാ  
 കേരളനാടിതിലേപതമർമ്മമല്ലമതായരിയുന്നവിധം.  
 ഏറിപദ്യമതിന്നഗദ്യമത്തമമലയാളഗീതം-  
 ധാരണിയാലിടാചകരേവരചാത്തുവിനാൽ ഉതമായതിതാ||

൨. റിറ്റന: പുരാതനപുസ്തകം: പട്ടമതു മുളത്തായ്  
സാരമറിഞ്ഞൊന്നാടകം: സമുദായം: ചത്തു മലയാളത്തിൽ :  
കേരളീയജനനന്ദനാത്മചിന്തശ്ശിയായ് ചന്ദ്രചന്ദ്രിത  
ധീനനായൊരഭിഭാഷകൻ സമതിചാത്തു നാമവരവശേജൻ :

൩. യോഗ്യനായൊരു ചാത്തുസംപ്രതിബ്ധ ചിന്താലതിശ്ശിയിൽ  
ശ്യാലാലാകിയൊന്നാട കംചരിഭാഷയായ് ചന്ദ്രചന്ദ്രിത  
യോഗ്യരും കവികൾക്കു സമ്മതമാകുമാറു ചന്ദ്രചന്ദ്രിത  
യോഗ്യമേലയാളികൾക്കു നിദാഗ്രമനാനുനിധയം :

തൃശ്ശിവപേരൂർ } സി. തിരുവേങ്കടാചാര്യർ.  
നന്ദൻ ചകരം ന്ന-ാം- } (പ്രൊ)

• അഭിഭാഷകൻ എന്നാൽ വക്കീൽ എന്നർത്ഥം.

പാലക്കാട്ടു തടവസ്വപത്തിൽ കിഴക്കേ മേഖലത്തിൽ

കേരളീ അദ്ധ്യക്ഷൻ അദ്ധ്യക്ഷൻ കേരളീ

സംഗീതകർമ്മം.

നാനാപങ്കാരമുൾക്കൊണ്ടിവിവിധകൃഷ്ണാഗ്രഭാഷാത്മകതാ  
സമുത്തരം: പരിഷ്കാരസംഗ്രഹം: പട്ടമതു മുളത്തായ്  
പാലക്കാട്ടു കോട്ടയം: ചന്ദ്രചന്ദ്രിത  
സ്ഥാനേഭൂതസ്യ ശാസ്ത്രസൂത്രമിതി ചന്ദ്രചന്ദ്രിതാഭിഭാഷകൻ : ൧

ശ്രീമാനകീർത്തിയൊഴിയുന്നാടകം  
ഭൂതം നിബദ്ധമിതി ശാസ്ത്രനാമകരണേ :  
തത്കേരളീയചരിത്രം: ചന്ദ്രചന്ദ്രിത  
എട്ടാം പട്ടമതു മുളത്തായ് ചന്ദ്രചന്ദ്രിതാഭിഭാഷകൻ : ൩.

സമ്പത്തികലുദിച്ചു സത്ഗുണമതൻ ശാസ്ത്രാലയേ നന്ദാവതാ  
നിവേദനാടാമെന്നകീർത്തിയൊഴിയുന്നാടകരണസ്വരം :  
വമ്പൻ: കേരളഭാഷയാതിസരസം: കീർത്തിച്ചു: ചന്ദ്രചന്ദ്രിത  
മുമ്പൻ താൻ സുധിയാമിതി പ്രതിഭിനം: കീർത്തിച്ചു: ചന്ദ്രചന്ദ്രിതാഭിഭാഷകൻ : ൩.

സംസ്കൃതഭാഷയാതാ കേരളഭാഷയാതാ: ചന്ദ്രചന്ദ്രിത  
കേരളനാടകസാമുദായം: ചന്ദ്രചന്ദ്രിതാഭിഭാഷകൻ : ൩.  
കോമ്പി അദ്ധ്യക്ഷൻ.



# കൊടുങ്ങല്ലൂർ കൊച്ചുണ്ണി തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്

കല്യാണശ്രീവിളിത്തുടങ്ങുകയികഴിയിലകൻ ചാത്തു മന്നാടിയ: -  
 ആല്പാസാൽ തീർത്താരിനാട കമതി സൗസംതെല്ല മിങ്ങിപ്പവാദം ।  
 ചൊല്ലാലിപ്പോളിയി നളൈയമ്പരമണ വിപ്പുസ്സു ഹംനോക്കി: നേ: -  
 കൊല്ലാക്കുംവേഗമുണ്ടാമകമതിലഴകാടയ്ക്കുമോഡംവിഞ്ചാഡം ॥

ഇദമേവതുരകാച്ചുണ്ണി കാടിയിംഗേശഭാഷിതം ।  
 വിദ്യാവിനയപ്പണ്ണാനം പ്രമോദായമഹാത്മനാം ॥  
 എന്നു—എന്നു മകരം ൪-ാംനു (പ്രെ)

## ശുദ്ധവരികൾ.

കാഹം	വരി	അർത്ഥം	സുബദ്ധം
൨൦	൨൪	ചന്നമോടമ	ചന്നമോടമ
൪൭	൨൨	കൊല്ലിപ്പു	കൊല്ലിപ്പു
൭൨	൧൪	ദികളാൽ	ദികളാൽ
൮൧	൩൦	തെറ്റിച്ചശരം	തെറ്റിച്ചശരം
൯൪	൨	തെറ്റിച്ചോൾ	തെറ്റിച്ചോൾ
൧൦൪	൩൦	ലക്ഷ്മണൻ—ഇത	ലക്ഷ്മണൻ ഇത
൧൧൯	൨൮	(൧൧)	(൨)
൧൩൩	൮	തന്നെകൊച്ചുപേക്കു	വിന്നതയില്ലിന
൧൪	൯	യതെ നോന്തിന	നോ തന്നെകൊച്ചു
൧൫	൯	വേദമപ്പേതും	തമിനോക്കയില്ലെല്ല
൧൬൯	൧൨	സുഗ്രീവനെ രാജൻ	സുഗ്രീവനെസംമരി
		സന്മാർസംമരി	

മേൽ കാണിച്ച തെറ്റുകളിൽ മിക്കതും അദ്ധ്യക്ഷനെ മോശ്ശ  
 തിരുത്തിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു ചിലതെറ്റുകൾ ചിലപ്പുസ്സുകളിൽ  
 ഇല്ലെന്നും വരാം. ഇതുകൂടാതെ അദ്ധ്യക്ഷൻ പത്നിയായൊരു മുറി  
 ഞ്ഞിട്ടൊരേറ്റ വല്ല തെറ്റുകളും വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിനെ ഉ  
 ചിതംപോലെ വായിച്ചറിവേണ്ടതാകുന്നു.



